

העולם הזה

פרשת הריגול:

עובדות

וסימני שאלה

קל מנוביץ

תן סיכוי לחניכיים - קח סיכוי למוס לשוויץ!

יש סיכוי לחניכיים

עם צחצוח שיניים בריא ומרענן
וטיפול נמרץ בבעיות חניכיים,
ויש סיכוי למוס לשוויץ!

כל שעליך לעשות: קנה שלישיית מבצע
של משחת השיניים ארונל.
שלח את ספח המבצע לפי ההוראות,
ו...חכה לצלצול הטלפון
שיבשר לך שאתה בדרך לשוויץ!

מבצע

פרס ראשון: 3 טיסות לשוויץ*

ועוד מאות פרסים:

10 מכשירי "WATERJET"

לטיפול בחניכיים "TRISA"

20 מברשות שיניים חשמליות "TRISA"

100 חבילות שי של טבע

200 מברשות שיניים ארונל

המבצע בתוקף עד לתאריך ה-15.2.88

ההגרלה תיערך ב-18.2.88

במשרדי חברת טבע בפיקוח רו"ח

*לא כולל מיסים. תקנון המבצע במשרדי טבע.

קול התופים

תן סיכוי לחניכיים - ארונל

משחת שיניים בינלאומית, מיצרת בישראל ע"י טבע חשיות פרמצביות בע"מ ברשיון מחברת GABA שוויץ.

ארונל - משחת שיניים מיוחדת לטיפול בחניכיים
ארונל מכילה ויטמין A המחזק את החניכיים בפני דלקות.

חדע! לצחצוח נכון הקפד להשתמש במברשות השיניים ארונל
עם הזיפים הכפולים לטיפול מושלם בשיניים ובחניכיים.

טבע

מיכתבים

משל הגמל

על הסיכונים שבקאריירה פוליטית (הורוסקופ", העולם הזה 30.12.87).
האסטרוולוגית של העולם הזה מכירה לנו, במרורה האחרון, כי כאשר אדם מקבל על עצמו תפקיד חשוב כמערכת הפוליטית הוא לא רק נהנה מכבוד, תנאים וכו', אלא גם נושא באחריות גדולה וסובל מחוסר-זמן ועבודה מאומצת.
על זה אומר המשל הברזילי: אל תצא למסע במידבר, אם אינך בטוח שגמליך יכולים לשאת את המיסען!"
צבי פרידמן, רעננה

הכיפה והכומתה

על כיוויה הראש של חיילי צה"ל הדתיים (העולם הזה 30.12.87).
הכיפה שעל ראשו של החייל הרוחק בנער ערבי (בתצלום במדור הנוודן) הזכירה לי עניין המטריד אותי זה זמן רב.
מי קבע את גודל הכיפה בה חייב יהודי רתי לכסות את ראשו? הכיפות שאני רואה הולכות ונהיות יותר ויותר פיצפוניות ומגוחכות (בעיקר, כאשר מהדרים אותן לשיער בעזרת סיכת-ראש).
האם לא יהיה זה יותר מכובד לחייל צה"ל, המבקש למלא אחרי חוקי הדת, לחבוש את הכומתה הצה"לית התיקנית במקום איזו כיפה בגודל בול ובכל ציבועי הקשת?
גיא שמעוני, תל-אביב

עכשיו איננו שר

על מעמדו של משה ארנס (מתחות בין מילוא לארנס, "תשקיף", הער"לם הזה 30.12.87).
העולם הזה נסע אחורה במכונת-הזמן! לתשומת ליבכם: משה ארנס שוב איננו שר, למרות שהענקתם לו תואר זה בקטע, במדור תשקיף, המספר על כעסם של אנשי מילוא על ארנס, על שלא הציג את מועמדותו לראשות הסוכנות היהודית.
רפאל כסיר, תל-אביב

האלוהים של עופרים

על אמונתו של אבי עופרים (כוח עליון הציל את אבי עופרים", העולם הזה 30.12.87).
אם אבי עופרים באמת אמר, אחרי תאונת הרכבים שלו בגרמניה, כי "אלוהים לא היה מרשה שיקרה לי משהו חמור בערב חג-המולד", אז אנחנו יכולים להבין שחג-המולד אומר משהו לעופרים.
במקרה זה הייתי שמח לדעת לאיזה אלוהים בריוק החכוון עופרים. כי האלוהים של חגי המולד הוא בוודאי לא האלוהים של חגי-החוכה, למשל.
עזר לוי, ירושלים

עיקביות עיתונאית

על התיחסותה של כתבת העולם הזה לרבות הראשית (זה וגם זה", העולם הזה 30.12.87).
מאז שהעולם הזה חשף את שמות כתביו גיליתי כי דיאלה שמי חובשת בהעולם הזה שני כובעים לפחות. היא גם כותבת את המדור זה וגם מראיינת מדי פעם אנשים למדור מה הם אומרים.
ובכפלת-פקידים זה היא לא שמרה, שבוע האחרון, על עיקביות עיתונאית.
כזה וגם זה היא הכריזה, בפתחה (בנושא הסילוסט), כי היא מצפצפת על ההכשר של הרבנות הראשית ובמה הם אומרים היא ראינה את היועצת המישפטי של ועמת בניין מגיעת נשים מלהשתתף בגוף הבוחר את הרב הראשי לתל-אביב.
אם היא מצפצפת על ההכשר של הרבנות הראשית, יש להניח כי היא גם מצפצפת על הרבנות הראשית. אז מה איכפת לה מי בוחר אותה.
שוש רבינוב, ראשון-לציון

קברות בין הזיתים

על עברו של כפריסוף (תמרוים", העולם הזה 6.1.88).
לכפר יסיף עוד כמה ייחודים מעבר לעובדה שהיתה לו יו"ר מועצה אשה (ויולט ח'ורי המנוחה).
לפי המסורת היה שם הכפר לפני כפריסוף, על שם יוסי ברמתיהו (פלאבינוס) ומשר מאנת

כתבת העשר הקדמי:

מרגל או לא?

מבחינות רבות מתאימה דמותו של מרגל קלמוביץ' לדמות הקלאסית של מרגל מיקצועי. אישיות חריגה. איש-עסקים מצליח. בעל קסם אישי. הקשרים הענפים שיש לו בכל רחבי העולם והנאות-החיים שבו. אולם הקשרים הגלויים שלו עם העולם הקומור ניסטי ומגע גלוי עם סוכנים ידועים של הקג"ב סותרים את שיטת-הפעולה של מרגל. האם מנסה הנש"כ להשתמש בפרשה כדי לשקם את תרמיתו? מדוע הור"שע קלמוביץ' בפידסומים עוד לפני שהוגש נגדו כתב-אישום?

מרי לא אל'ים

הפצה שזקק חנא סניורה לאוויר גרמה אומנם לסערה ציבורית גדולה בצד הישראלי, אך לתגובה מתונה מהצד הפלסטיני. בעיקבות הכרותו, לפני חצי שנה, כי הוא מתכוון להתמודד בבחירות לראשות עיריית-ירושלים ספג מכול-ביקורת, בעיקר מחבריו הפלסטיניים. גם הפעם, יתכן ש"היה מוצא את עצמו מבודד, אך התגובות הישראליות הנועמות הצילו את כבודו.

6

סער בכוס מים

ארבע ססינות סער 5, שנמצאות עדיין על שולחן-השיירות, אמורות לפתור את בעיית האיום הצפוי מן הים בשני העשורים הבאים. למרות מחירן המדרים (כמעט מיליארד וחצי דולר) מאוחד הילדים בתמיכתו בסער 5. המתנגדים, שאגב, מוצא את עצמם מהר מאוד מחוץ לחיל, מצדדים בשילוב כלים רבים, אך זולים. בילם צדוקים. תלוי איך מסתכלים.

14

שלח את לחמי

לוח-המסעות של הסינרובניקים לשעבר לא היה מבייש את שר-התיירות, אברהם שריר. מי משלם את הנוצאות? כמה נופים ואירגונים יהודיים מתחרים ביניהם - המועצה הלאומית למען יהודי ברית-המועצות, שנתמכת על-ידי הסוכנות היהודית ומישרד-החוץ, והמרכז למידע, שהוקם בישראל. המדיניות החדשה של ברית-המועצות, המתירה ל"יהודים הגירה, תשאיר או-תס, כנראה, מחוסרי-עבודה.

16

חלום ושיברו

שישה שבועות אחרי חתונתו נעצר ג'יבריל אל-רג'וב. יותר מ-30 חיילים הקיפו את הבית ועצרו אותו. בבית נשארה אשתו, היבה. היא מספרת על חלומות, על תוכניות להשתקע, לגדל ילדים, לחיות בין חברים. עכשיו הכל מתפורר. ג'יבריל הוא בין התישעה העומדים בפני גירוש.

36

אונס לא לפירסום

האם אנס בעל-המיסעדה בשכונת-התיקווה את הצעירה שנסעה איתו לצרכי-עבודה, או שמא היא הסכימה, תחילה, לקיים איתו יחסים, והתחרטה? האם התלוננה ה"צעירה על האונס רק אחרי שביטל המיסעדה את העיסקה שבניהוס? ועל איזו עיסקה מדובר בכלל? מה באמת קרה באותו לילה גשום? סימור אחד. שתי גירסות שונות.

31

כתבת העשר האחורי:

עם חווה ואביבה

המשך קורותיה של נעמי ארווה בין כותלי-הנשים נווה-הירצה. אביבה גרנות. הידועה בכינויה. מערוכי" (על שם המערוך שהוזכר במישפטי-הרצח) היא מבין הפופולאריות שביושבות הכלא. המריבות בינה לבין חווה יערי הן בלתי פוסקות. גרנות מכנה את יערי "שילשול", וזו מחזירה לה ב"רצחת". עם יערי כמעט ולא ניתן היה לשוחח ביחידות. ציפורה רימר, שלטענתה היא שולטת במגיה, אך למעשה שולטת ביערי עצמה. לא מאפשרת זאת.

24

מקפיד בקטנות

השופט חיים אדר מקפיד על כל כללי-הטכס. הוא מעיר על כפתור בלתי-ריכוס. מאיים במעצר על איחור קל ונוף בעורכי-הדין כנוכחות הנאשמים. לאחרונה ביקשו כמה מהם את פסילתו.

40

דף חדש

ינסנטו יגאל

כמה מן ה"מבינים" המקומיים כבר פסקו על תערובתו האחרונה של יגאל תומרקין, שהוא מנסה "לקחת טרמפ" על ואן-ג'ור. האומנם? איתן קלינסקי מעלה בשיר את דמותו של "טרוריסט" יהודי בן 10 ונעמי הרירוק מציגה תמונת-מצב אמנותית של שבוץ בי רצמבר: מחצית הפנים מופנית לעבר, והמחצית האחרת - לעתיד.

26

"נויקייז"

רחל רון (שם בדוי) חושפת את קורותיה מאז שהסכימה להיפגש עם גוסטאב בריאן. את הטעות שעשתה כאשר הסכימה לפגוש בו. את המצב הנואש שאליו נקלעה. את החקירות, ההשמעות והכתבות המעליבות בעיתונים, ואת הסבל שעברה בשנה האחרונה. היא לא מאוכזבת שהסיפור נגמר ב"נויקייז". שמחה שזה נגמר.

28

המדורים הקבועים:

- 20 קולנוע - מוכרים ניבורים
- 21 זה וגם זה - יחי ההבדל
- 22 לילות ישראל - דונומיות בתחפוש
- 26 דף חדש - אמנים אחים
- 28 חשבון-נפש - רחל רון
- 29 תמרורים - הבלוזי הנבזה
- 30 מיכתבים לרותי - ירח אדום
- 30 תשבצות - שוש רבינוב
- 33 דורוסקופ - נורל קשה
- 34 רחל מרחלת - על כל העולם
- 35 אמת ושלום - סמית ספיר

- 3 מיכתבים - משל הגמל
- 4 איגרת העורך - בפעם הראשונה
- 5 הנדון - הסילוסט השביעי
- 6 במדינה - מסך החול
- 10 תשקיף - בימוח לשמחים
- 11 זמן אישי - בין ובוה
- 12 אנשים - אופואי-ציד
- מה הם אומרים - ניימס הייב

אדם לאדם זאבילה

דמה צוננת, מקפאה, שורדת בקריית-האמנות השמאלנית. פתאום נעשו הכל - משכילים ודוממים. יהושע סובול הפך בחודשים האחרונים ללוח-מטרה לחיצייהם המורעלים של כל שוחרי ארץ-ישראל הא"ח, חרת, כלומר, המכוערת, ואף אחד לא קם והתייצב לצידו. גם "יפי הנפש" החרישו.

39

אתה והשקל מיסתר

התרומה ל"אוצר-תורה"

ג"ג הישראלית נטלה החוריימס שהגיעו לקרלקו, שהפיקה בארץ את רמבו 3 • לחץ על בנקי המיזרחי למכור את הבנק מחוץ לישראל כדי לשפר את מצב ההון • פיתרון ישראלי לעבודה בארצות-הברית • אבא אבן ירצה על פוליטיקה ישראלית בניו-יורק • המשקיעים הישראלים פלגים ויצחקי הוננו את עיריית ניו יורק ואת קוני הדירות • קרדי-החירד של שלום עכשיו קוראת לציבור האמריקאי לתרום • מה לסנטור דינאל אינואי מהואי ולאוצר-תורה?

35

רחל המרחלת מרווחת:

אחרי חופשה קצרה כאילת חזרת אילנה שושן (בתמונה) לאיר צותי-הברית. שם היא מתכוונת להתחיל כלי-מדיה האקרמיים ב"י-סיאל-איי" • ניצה מעוז הומינה קולקציה אצל ליהה בוקר בסכום של 12 אלף דולר, אבל לא עמדה בתנאייה-שלום • הרקנים הידי בניסתי ואסתי לוס החליטו למסר את הקטעים הנועזים שהם מציגים על הבימה. הם התחתנו • קצין וגני-בלמן הסכים לתרום מורעו לאופנאית עשי רה, בתנאי שהצאצא לא ישא את שמו • שלומית אמיר מצאה ארי

34

מיכתבים

מזן הראוי היה להרחיב אוהרה זו לגבי אלה המשתמשים במילים לועזיות מבלי שהם יודעים כיצד לבטא, או לאיית, אותן.

מי שאינו יכול להסתדר עם הביטוי העברי לקיים שדולה, או סתם להשתדל עבור נושא כל שהוא, משתמש במושג אנגלי, שמשום מה השתבש בארץ. הכוונה היא ללובינג (מילה אותה מעלה העולם הזה בהקשר לשידול לכלול נשים בגוף הבחור את הרב הראשי לתלאביב).

המילה באנגלית היא לוביאנג ולא לובינג. לובי = שדולה. לוביאנג = השתדלות, קיום שדולה. באנגלית מצוייה אומנם גם המילה לובינג. אבל לה פירוש שונה לגמרי: הטלה (כמו הטלת כדור לסל, או רימון למטרה).

רונית הנדלר, הרצליה

הרבה חוליות בשושלת

על אהבותיו של אסי דיין (ממכרים רק לאהבה"ה העולם הזה 30.12.87).
אם אסי דיין סבור כי בפרשת-אהבתו למונה וילברשטיין הוא רק בברק השני של סידרת דייווסי האישית שלו, הרי עוד צפוי לנו לשמוע רבות על עלילות אסי דיין.

אצלנו, בטלוויזיה הישראלית, כבר הוצגה החוליה ה-66 בשושלת (זה שמה העברי של סידרת דייווסי) ובארצות-הברית היא כבר עברה את הפרק ה-200. יאיר פרנקל, חולון

דירות בגוש דן

על השפעת פיטורי אנשי בורסת ניו

ח'כים הראל וצבן

אח אחד בארזים, אח אחד בסימטק

יורק על חיי המשק בערים (אתה והשקל" העולם הזה 30.12.87).
נשמע קצת מוגזם מה שיגאל לביב קובע במדרו, כי פיטוריהם של 20 אלף אנשי בורסה בניו-יורק, יגרמו לעודף דירות גדול בשוק הדיור בתל-אביב.

רות בניירוק וליירדת מחיריהן".
20 אלף בעלי דירות בניו-יורק המטרופוליטאנית, על 14 מיליון תושביה, זה בדיוק כמו 2000-3000 מפורטי התעשייה האווירית ביחס לגוש-דן.

מישהו שמע לאחרונה על ירידה במחירי הדיור בגוש-דן? נתן כרמלי, תלאביב

הי דרומה לפאריס

על אפשרות ששגרירה תכהן במ"ר (אביטל מועמדת לפאריס", "התשקיף", העולם הזה 6.1.88).

אם תתמם התחזית של התשקיף וקולט אביטל תמונה לכהן כשגרירת ישראל בפאריס, יהיה בכך לא רק צעד גדול קדימה לנשים בשירות-החוץ אלא גם צעד גדול דרומה. שגרירויות בצפון הרחוק, באוסלו הנורבגית ובקופנהאגן הדנית, הרי כבר היו לנו. אסתר גבירין, רחובות

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תלאביב, מיקוד 63458.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות במ"ר לפון-322262 (03), בפקסימיליה — 972-3-245242. מנוי 2009, ובטלסק — RMYM IL 341667

(המשך מעמוד 3)

בשנים, עד אמצע המאה האחרונה, ישבו ככפר חקלאים יהודיים.

בנוסף גם נהגו יהודי עכו לקבור את מתיהם בכפר ואת שרידי בית-הקברות היהודי הזה אפשר לראות עד עצם היום הזה בכרם-זיתים עתיק במבואות הכפר. אריה בנדט, חיפה

המינקת והקיסרון

על טיבו של סרט ("אני טי. קיסר סינ", העולם הזה 2.12.87).

עם כל ההערכה למבקרת הקולנוע של העולם הזה אני פשוט אינני מבין כיצד עלה בדעתה להכתיר אותו כסרטי-היוקרה של השנה.

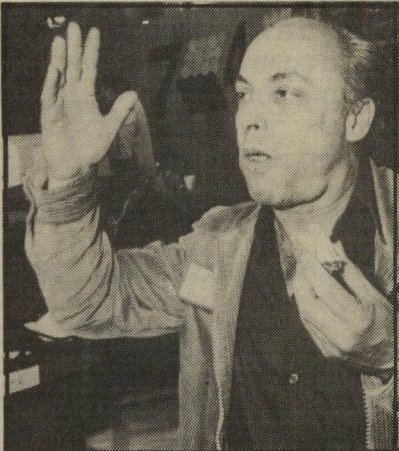
הסרט הזה הוא, בסך הכל, סתם ספקטקל, עם הרבה צבע, המון אנשים כתיכונות ססגוניות ופעילות בלתי-פוסקת, אבל הוא רחוק מאוד מהרמה הרגילה של הבימאי שלו, ברנארדו ברטולוצ'י, האיש שביים את הטאנו האחרון בפאריס.

אם יש בכלל קטע שווה לראותו בקיסר, זה הקטע בו חולצת המינקת היפהפיה שד מקסים לקיסרון והוא, כראוי לקיסר, יודע בדיוק מה לעשות איתו. חי פלד, תלאביב

אחים של חכים

על קשר מיספחתי של ח"כים ("יי חוס אחים", "מיכתבים", העולם הזה 30.12.87).

לח"כים יש אחים. ואחרי שהקוראה ליבנה

דיווחה כי לח"כ אהרון הראל (מערך) יש שני אחים — יאיר גרבוז הצעיר ואלון גרבוז איש הסימטק, עלי לדווח על קשר-אחים פרלמנטרי נוסף.

לח"כ מ"פ" יאיר צבן יש אח, הר"ר חיים צבן. הוא פקיד בקרן הקיימת ובעל חושיהמור. משנסתיימה, לאחרונה, נטיעתם של כמה אלפי דונם שתילי-ארזים בצפון, הוא הודיע כי עכשיו יהיה הרבה יותר קל להקים את בית-המיקרש השלישי.

ומי שלא הבין את הרמזו יכול לפנות לספר מלכים א' בו מסופר כיצד הקפיד המלך שלמה, בעת הקמת בית-המיקרש הראשון, לספון את פנים הבית בארזים. יהודה מירטל, תלאביב

אקשן ותנועה בחלון

על זהותו של מעצב חלון-הראווה של גולף ("חלון לראווה", העולם הזה 30.12.87).

מן הראוי לדייק. הקומפוזיציה של חלון הראווה באמת נותנת תחושה עכשווית ואווירת אקשן ותנועה, תוך שימוש בכובות אבסטרקטיות ומפוסלות. אבל היא עוצבת על-ידי ישראל וילברשטיין ולא אחר. צבי חסון, תלאביב

רגע של אנגליה

על האיות הנכון של מילה לועזית ("מה הם אומרים", העולם הזה 30.12.87).

לפני כמה שנים הופיע בהעולם הזה מיכתב למערכת שבו סיפר קורא כי אחותו הגדולה תמיד הזהירה אותו מפני השימוש במילים לועזיות שהוא אינו יודע את פירושן.

קורא יקר,

אסור היה לערבים לצאת מכפריהם בלא רשיון מיוחד. הם היו כפופים לשיפוט צבאי מיוחד. למעשה היו כל חייהם, עד לפרט האחרון, משועבדים להתלטות המימשל.

חיד ברגוריון לחם בקנאות למען המשך קיומו של המימשל, שבוטל רק שלוש שנים אחרי שבן-גוריון פרש סופית מראשות-הממשלה. מולן קמה קואליציה מזוהה שתבעה את ביטול המימשל הצבאי. היא כללה לא רק את השמאל, אלא גם את חרות של מנחם בגין. באחת ההצבעות הרמטאיות בכנסת היה הכל תלוי בכמה קולות של אגודת-ישראל. ברגוריון הורה להעניק לאגודת-ישראל רישיון של בנק, שהיה שווה הון ותמורתו הצביעה האגודה למען המשך קיומו של המימשל הצבאי.

העולם הזה עמד, כמובן, בשורה הראשונה של הלוחמים לביטול המימשל הצבאי. טענתנו היתה שאין לו כל קשר עם צורכי-ביטחון. אמרנו שזהו מכשיר ביהי מפא"י (מיפלגת-העבודה, כפי שנקראה אז) כדי להפעיל לחץ על המצביעים הערביים ולהכריח אותם להצביע בעד מפא"י והרשימות הערביות שהיו קשורות בה.

עכשיו, באיחור רב, קיבלנו לכך אישור נוסף. ב-1952 פירסם העולם הזה כתבה על אחר המושלים הצבאיים, צבי אלפלג, קצין צעיר מתניכי מפ"ם, שהיה ממונה על כמה כפרים

אלפלג (עם אשתו) תוצאות חמורות מאוד

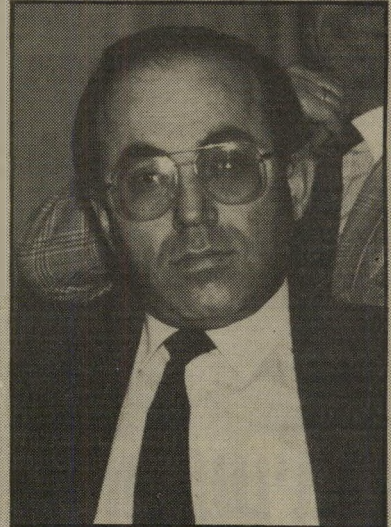
במשולש. הצוות שלנו וקראנו לו או "חולית" (כיסוי) התרשם לטובה מאלפלג, שהסמיץ דיעות מתקדמות, ועל כן ציין אותו לטובה, תוך ביקורת על השיטה כולה.

לא ידענו שלכתבה זו היה המשך. וכך גילה לי עכשיו אלפלג: יום אחרי הפירסום נקרא אלפלג אל האש המימשל הצבאי. זה הודיע לו שקיבל הוראה לסלקו מתפקידו.

במרכז מפא"י בבית-ארלונדורב ישב או שלום צ'רנסקי, הודו של צבי צור (המגיד שלי במלחמת-העצמאות, ולאחר מכן המטכ"ל צולל). עסקן זה היה ממונה מטעם המיפלגה על השימוש במימשל הצבאי למטרות מיפלגתיות. הוא הכניס חבורה שלמה של אנשי מפא"י לשורות המימשל, והרחיק ממנו כל מי שלא היה איש-המיפלגה. אלפלג פוטר, "כך שינתה הכתבה הדיא את כל הדרך", אמר לי השבוע.

השבוע העניק יוסי גינוסר, אחד מאנשי השב"כ הבכירים שהיו מעורבים בפרשת האוטובוס בקו 300, שלושה ראיונות לעיתונות. בצורה חריגה למדי התפרסמו הראיונות האלה בו זמנית בהארץ, בדבר ובידיעות אחרונות, כשבכולם מעביר גינוסר את אותו המסר. העיקרי: שהוא התנגד לקבלת התניינה המפורסמת, והסכים לה רק תחת לחץ כבד. קורא העולם הזה עשויים היו להיזכר שכבר קרא לפני שנה דברים דומים. ואכן, בינואר 1987 פירסם העולם הזה מונולוג של אלמוני, שהוגדר כהגון שב"כ, במדרוה של דפנה ברק, חשבון נפש (העולם הזה 6.1.87).

מכיוון שגינורס פתח עתה את פיו, מותר

גינורס בפעם הראשונה לומר

גלות כי הוא היה אותו אלמוני. דפנה ברק נפגשה איתו ארוכות במשרדו, במכון הייצוא. אך מכיוון שאו עדיין היה אסור על גינוסר לדבר, הוסכם שלא לזהות אותו. גם כל פרט שעשוי היה להוביל אליו נגנז או שונה.

באותו מונולוג אמר גינוסר את אותם הדברים שהוא אמר עכשיו, כביכול "בפעם הראשונה" שרש"ה-שב"כ הודיע לו בשעתו שהוא פועל על לנהלים והנורמות המקובלות בשב"כ.

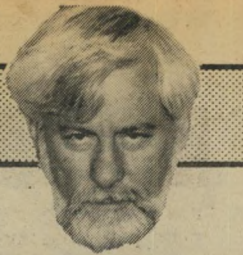
אין ספק שאותו מונולוג היה סקופ ממדרגה ראשונה, ויודעי-דבר גם הבינו זאת אז. ככתבה של או הזכור גם דיבריהם של כמה מן הגיבורים האחרים של אותה פרשה עגומה, אולם מכיוון שאלה שומרים עדיין על שתיקה פומבית, לא יהיה זה הגון לגלות את זהותם.

כתבה

גורלית

כיום מתנהל שוב ויכוח על הצבעת האור-חום הערביים בבחירות הבאות. יש תוכניות להקים רשימה ערבית שתהיה קשורה במיפלגת-העבודה. יש להציע על המצביעים הערביים מיפלגת-העבודה מתלבטת כיצד לנהוג.

על רקע זה מעניין הסיפור ששמעתי לפני כמה ימים, באיחור של 35 שנים, מפי צבי אלפלג. בראשית שנות ה-50 היו הערבים בישראל

הנדון:

לא מהומות. לא התפרעויות. לא הפרות-סדר. זוהי

המילחמה הערבית

ש מילחמות עברו עד כה על מדינת ישראל ועל צה"ל. מילחמת העצמאות. מילחמת סיני. מילחמת ששת הימים. מילחמת ההתשה. מילחמת יום הכיפורים. מילחמת ההלכנון. **בי"ב בדצמבר 1987 החלה המילחמה השביעית.**

עצמאות לא רק מול ישראל, אלא גם, ובעיקר, מול כל המדינות הערביות. את הצעד ההיסטורי הזה מסמל יאסר ערפאת, ועל כן רואים בו הפלסטינים את "אביר-האומה".

פת"ח רצה לגרור בפעולותיו את העולם הערבי כולו למלחמה, שבה תובס ישראל בשדה הקרב. מילחמת ששת הימים שמה קץ לתיקוה זו. מילחמת יום הכיפורים קברה אותה סופית. אחרי מילחמת ששת הימים ניסה פת"ח (שהשתלט על אש"ף) להילחם בישראל לברו, באמצעות פיגועים בפנים ובחוץ. מערכה זו חיוקה את גאות הפלסטינים — בעיקר בקרב של קאמא, בי"ב 1968 — אך לא נשאה את הפרי המקווה.

מאז מילחמת יום הכיפורים אימץ אש"ף לעצמו את הרעיון של הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, וניסה להגשים את מטרתו באמצעים פוליטיים. הוא תלה את תיקויותיו במעצמות הגדולות, בדעת-הקהל העולמית וגם בכוחות השלום בישראל עצמה. (אז התחיל גם הדרושיח של אש"ף עם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני.)

גם מאמץ זה לא נשא פרי. ככל שאש"ף התמתן, נעשתה ממשלת ישראל קשוחה יותר.

כאשר הגיע ערפאת לשיא תרונותו, וחתם על הסכם עם המלך חוסיין לכינון קונפדרציה ירדנית-פלסטינית, הגיעו ישראל וארצות הברית לשיא התנגדותן לאש"ף ולזכות הפלסטינים להגדרה עצמית.

בקרב העם הפלסטיני התגבשה המסקנה הפשוטה: 13 שנים של פעולה פוליטית-דיפלומטית, ויתורים פוליטיים והימנעות של פת"ח מפיגועים בחוץ לארץ לא נשאו שום פרי שהוא. **ומכאן: צריכים לעבור לשיטה חדשה של מאבק.**

והתעמולתית, כלפי חוץ וכלפי פנים, זה מגביר את ההתקוממות בשטח. **אין כאן זה-המולדה או זה-הנדנדה, אלא שני הצדדים של מטבע אחד.**

ל שש מילחמות ישראל שערכה, נבעו בי מישורין או בעקיפין מן הסיכסוך הישראלי-פלסטיני. מילחמת העצמאות היתה מילחמה ישראלית-פלסטינית, שהצבאות הערביים נגרפו לתוכה. ההירדררות למילחמת ששת הימים החלה עם פעולות פת"ח מסוריה. מילחמת ההלכנון היתה נסיון "להרוס את תשתית המחבלים". שאר המילחמות נבעו מהיגדרות המדינות השכנות לסיכסוך זה.

יהו האויב במלחמה זו? **למראית-עין, האויב הוא ילד בן 12, המחזיק בידו אבן.** כך זה נראה בשטח. יחידה של צה"ל נתקלת בקבוצה של ילדים, הילדים מיידיים אבנים,

האויב

החיללים יורים והורגים כילדים ש.איימו על חייהם". (זוהי ההגדרה הקבועה של צה"ל, ואין היא מתמיהה לחיללים.) אך הילדים האלה הם רק חודיהנית של האויב. **"האויב" הוא העם הפלסטיני. מא"חורי הילדים האלה עומד כל הציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים. ומאחורי רי הציבור הזה עומדים שאר חלקי העם הפלסטיני.**

חשוב להבין את ההתפתחות ההיסטורית בצד הפלסטיני, שהביאה להתלקחות זו דוור קא עתה. אחרי מילחמת העצמאות היה נדמה שהשם פלסטיני נמחק לא רק מן המפה, אלא גם מן ההיסטוריה. (את אלה מאיתנו בישראל שחשבו אחרת ניתן היה לספור באצבעות יד אחת.) הפלסטינים המיואשים, שמולדתם חולקה בין ישראל, ירדן ומצרים, חיפשו את ישועתם בי היטמעות באומה כל-ערבית. רבים מהם נהרו אחרי תורת אל-בעת, שדגלה במדינה כל-ערבית. אילולם היה גמאל עבד-אל-נאצר, שאימץ לעצמו תורה זו.

ישראל היתה צריכה להיות מעוניינת בהתפתחות כל-ערבית זו. אולם ישראל הכשילה אותה והביסה את עבד-אל נאצר. רויד כנגוריון ויורשיו חששו מפני כוח ערבי מאוחד. **כאשר שבך הגל הבל-ערבי, נזכר כל עם ערבי בלאומיותו הנפרדת. הפלסטינים נשארו בלי זהות לאומית. לתוך החלל הזה נכנס פת"ח, שהרים את דגל העצמאות הפלסטינית.**

החיללים יורים והורגים כילדים ש.איימו על חייהם". (זוהי ההגדרה הקבועה של צה"ל, ואין היא מתמיהה לחיללים.) אך הילדים האלה הם רק חודיהנית של האויב. **"האויב" הוא העם הפלסטיני. מא"חורי הילדים האלה עומד כל הציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים. ומאחורי רי הציבור הזה עומדים שאר חלקי העם הפלסטיני.**

חשוב להבין את ההתפתחות ההיסטורית בצד הפלסטיני, שהביאה להתלקחות זו דוור קא עתה. אחרי מילחמת העצמאות היה נדמה שהשם פלסטיני נמחק לא רק מן המפה, אלא גם מן ההיסטוריה. (את אלה מאיתנו בישראל שחשבו אחרת ניתן היה לספור באצבעות יד אחת.) הפלסטינים המיואשים, שמולדתם חולקה בין ישראל, ירדן ומצרים, חיפשו את ישועתם בי היטמעות באומה כל-ערבית. רבים מהם נהרו אחרי תורת אל-בעת, שדגלה במדינה כל-ערבית. אילולם היה גמאל עבד-אל-נאצר, שאימץ לעצמו תורה זו.

ישראל היתה צריכה להיות מעוניינת בהתפתחות כל-ערבית זו. אולם ישראל הכשילה אותה והביסה את עבד-אל נאצר. רויד כנגוריון ויורשיו חששו מפני כוח ערבי מאוחד. **כאשר שבך הגל הבל-ערבי, נזכר כל עם ערבי בלאומיותו הנפרדת. הפלסטינים נשארו בלי זהות לאומית. לתוך החלל הזה נכנס פת"ח, שהרים את דגל העצמאות הפלסטינית.**

החיללים יורים והורגים כילדים ש.איימו על חייהם". (זוהי ההגדרה הקבועה של צה"ל, ואין היא מתמיהה לחיללים.) אך הילדים האלה הם רק חודיהנית של האויב. **"האויב" הוא העם הפלסטיני. מא"חורי הילדים האלה עומד כל הציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים. ומאחורי רי הציבור הזה עומדים שאר חלקי העם הפלסטיני.**

החיללים יורים והורגים כילדים ש.איימו על חייהם". (זוהי ההגדרה הקבועה של צה"ל, ואין היא מתמיהה לחיללים.) אך הילדים האלה הם רק חודיהנית של האויב. **"האויב" הוא העם הפלסטיני. מא"חורי הילדים האלה עומד כל הציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים. ומאחורי רי הציבור הזה עומדים שאר חלקי העם הפלסטיני.**

מילחמה זו רומה לרוב מילחמות ישראל בי"ב תכונה אחת: קדמה לה פשלה מודיעינית. לפני מילחמת העצמאות קבעו כל המומחים לענייני-ערבים, פהאחד, שהצבאות הסורים של המדינות השכנות לא יתערבו כסיכסוך הצפוי. רויד כנגוריון לברו חשב אחרת. הוא התעלם מעצת המומחים ופעל על-פי תפיסתו שלו. למד לנו.

מילחמת ששת הימים פרצה מפני שבאמצע מאי 1967 ריכו נשיא-מצרים, גמאל עבד-אל נאצר, את אוגדותיו במידבר סיני. צעד זה בא לביון הישראלי כהפתעה מוחלטת. ההערכה המוסמכת של אמ"ן היתה שהצבא המצרי עסוק כולו במילחמת-האורחים בתימן.

מילחמת יום הכיפורים החלה במחדל המפורסם. אמ"ן קבע שלא תהיה מילחמה. "סבירות נמוכה". היתה לו "קונספציה". המשך ידוע. למילחמת-ההלכנון קדמו הערכות של כל חלקי קהילת-המודיעין, שאיוולתן כמעט לא-תיאמו. כולן כאחת הופרכו.

התקוממות העם הפלסטיני בשטחים הכבושים, שהחלה בדצמבר 1987, באה אף היא כהפתעה גמורה. איש בצמרת המדינה ובמערכת-הביטחון לא חזה אותה מראש. שום דבר לא היה מוכן לקראתה. תוכניות-ההכוננות של צה"ל, שהכנתן החלה כמה חודשים לפני-כן, לא כוונו לתאריך זה, ולא הושי למו לפני ההתפוצצות.

הפעם שויבת הפשלה כולה לשבי"ב. הוא לברו האחראי למודיעין בשטחים הכבושים. הוא נכשל לחלוטין. (זוהי, אגב, אחת הבעיות שיהיו אופייניות למילחמה זו, שהחלה עתה. הגוף האחראי להצגת הערכה מודיעינית מוסמכת לממשלת-ישראל הוא אגף-המודיעין של צה"ל. אולם אמ"ן אינו עוסק כמה שמתרחש בתוך גבולות הארץ, אלא מחוצה לה. משמע שאין מי שמוסמך בעצם להציג תמונה מודיעינית שלמה של מילחמה זו, שהחלה נגימית וחלקה חיצונית. לשב"כ בוודאי אין הר כולת לכך, מפני שהוא עוסק רק בפיגועים. צה"ל עוסק בדיכוי מהומות. אין מי שמוסמך ומי שמי סוגל לראות את התמונה הכוללת של מילחמה זו, שאין דומה לה במילחמות העבר.)

חשוב להבין שזוהי מילחמה במלוא מובן המילה. לא "התפרעויות". לא "מהומות". לא "הפרות-סדר". זוהי מילחמה לכל דבר, כמו מילחמת ויאטינג-נאם, כמו מילחמת אלג'יריה. אין זה עניין של סמאנטיקה, מישוק של מילים. ההגדרה הנכונה היא תנאי מוקדם לפעולה נכונה. באין שאלה נכונה אין תשובה נכונה. כשם שאין ירפיו נכון כלי ריאגנזה נכונה. **אייאשר לטפל בדרלקת-יריאות אם נדמה לרופא שהחולה לקה בהצטננות. אייאשר לטפל בסרטן אם נדמה לרופא שהחולה לקה בקלקלקיות.**

יש שולח את צה"ל "להרגיע את הרוחות" ו"להחזיר את הסדר על כנו" מבטל עליו משימה בלתי-אפשרית. הוא משקיע אותו בכוח, שלעור ממו ייראה הובן של לבנון כשלולית קטנה. מי שמדבר על "התפרעויות", "מסיתים", "הפרות-סדר", "המון מוסת", "כפי עושים הממ"שלה וכל כלי-התיקורת הישראליים, אינו חושף רק את הטימטום של עצמו, אלא גם מסלף את התמונה בצורה שלא תאפשר פעולה יעילה.

אולם מתחת לפני השטח פעלו זרמים חרישים. דור חדש קם בשטחים הכבושים. ברגע שהציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים הגיע למסקנה שכל הרכים הפוליטיים והצבאיים של המאבק נכשלו, וכי כל התיקויות לפיתרון הבעיה אפסו, קרה מה שמוכרת היה לקרות. הציבור היה נטל את המאבק לידי.

זהו המאורע ההיסטורי שהחל בי"ב 9 בדצמבר 1987. איש לא תיכנן את ההתפוצצות. היא נגרמה על-ידי אירועים מיקריים: מתנחל רצח תלמידה, נהג של סמיטריילר הרג ארבעה פלסטינים של תחנת חומרה-נפץ.

הניצוצות היו מיקריים. הם יכלו (המשך בעמוד 14)

„טעינו“

זה יפה שער מודה ששנה. אולם יצחק רבין לא הסיק שום מסקנה מהוראה זו.

פוליטיקאי אינו אוהב להודות בשגיאה. יצחק רבין אינו יוצא מכלל זה. אך השבוע, במלאת חודש להתיארוך, לא היתה לו ברירה.

בשבועיים הראשונים של ההתקרבנות לא התייחס אליה רבין ברצינות. אף שמדי יום נהרגו מפגינים, וביניהם ילדים רבים, לא מצא לנכון להפסיק את שיחותיו כושינגטון ולמהר ארצה. כשנאות לחזור, הכריז עם כואו בביטחון כי זהו „גל חולף“, וכי צה"ל יתגבר על העניין בעור ימים מעטים. די בהפעלת קצת כוח, והעניין גמור. השבוע נאלץ רבין להודות בישיבת הממשלה ש-„טעינו“. ההתקוממות נמשכת, ומרי יום נהרגים ונפצעים אנשים.

כששרהביטחון מודה בשגיאה, זה יפה. אך רבין לא הסיק שום מסקנות מהוראה זו. לא זה בלבד שלא הסיק מסקנה אישית — דבר שאינו מקובל בארץ — אלא שגם לא הסיק שום

זו לא הופיעה השבוע במערב. אלא בעמוד הראשון של על המישמר, ביטאון מפ"ם. התצלום מעליה הראה כמה עשרות צעירים על מידרכה, וחיל חובשקסדה, הרובה מוכן בידיו, פוסע לפנייהם בכביש.

מפ"ם משייכת את עצמה ל„מחנה השלום“ הישראלי, ופעיליה שולטים בתנועה שגורם נכשויו. כאשר ביטאונה משתמש בלשון קולוניאלית מובהקת ומשתתף בשטיפת-המוח הכללית, מל"מד הרבר על האחרים, בבחינת קל וחומר.

התוצאה של שטיפת-מוח-עצמית זו בולטת יותר משבוע לשבוע: תהום הנפער בין הציבור הישראלי והעולם.

צנזורה פנימית. הציבור הישראלי מופתע, על כן, מן התגובה העולמית על המאורעות בשטחים הכבושים.

בעיני העולם, זהו טבח יומימי, די כיו קולוניאלי מן הגרועים בעולם, ה מתחיל להאפיל אף על המתרחש בדרום-אפריקה. ואילו בארץ נערכים ריונים קרחניים על „מחדלי ההסכרה הישראלית“.

אם כל העולם מקטרג על ישראל, ארצות-הברית מצביעה נגדה באו"ם, ר סגן-שר בריטי מגנה את ישראל בפה מלא כעת ביקור בארץ — משמע ש"ההסכרה אינה בסדר.

למשל: הטלוויזיה האמריקאית מש-

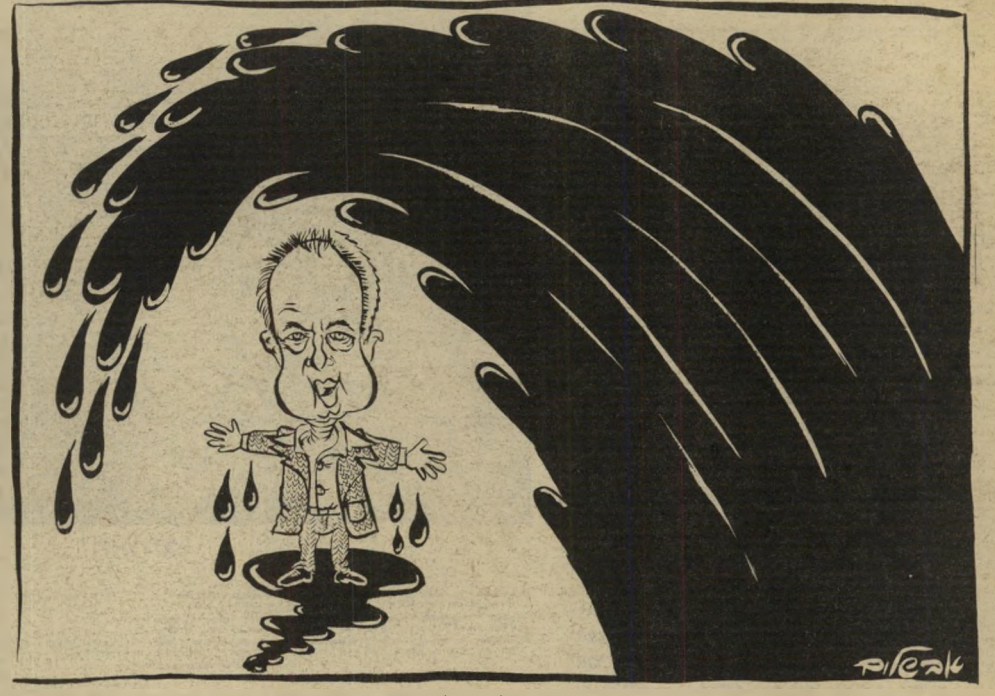
ישראל, כמו דרום-אפריקה, מונעת ס"ק קור עיתונאי. הדבר שורר בחו"ל, והי מסקנה הסבירה של הציבור שם היתה ישראל מבצעת מעשיוועה כה מח"רידים, עד כי אסור להראותם. דובר צה"ל גימגם שאין שינוי במדיניות: צה"ל מאפשר סיקור חופשי, חוץ מאשר בשעת-הפעולה. כלומר: מותר לסקר את הכל, חוץ מאשר את מה שמתרחש בשעה שזה מתרחש. זה נשמע כבריחה, והתיקשות העולמית אינה אוהבת בריחות כאלה.

מדיניות זו אינה יכולה להחזיק מעמד. מדינה המתימרת להיות הדי מוקרטיה היחידה במזרח התיכון, והי גובה מיליארדים על בסיס טענה זו, פשוט אינה יכולה להיכנס למילחמה עם כליההתיקשות המערביים הגר"לים.

להרגיע את הרחוקות. הצמרת המדינית-הצבאית של ישראל עמדה חסרת-אונים מול המצב החדש (ראה הנו"ן).

מניעת-הסיקור אינה מעשית, ופוע"לת כבומרנג. ההחלטה על גירוש סרטוני כבר גרמה למהומה עולמית. הטלת עונשים קולקטיביים, כמו עוצר, רק תגביר את הזעם וההתנגדות, ותפגע גם במשק הישראלי. הריגת מפגינים בתירוצים שונים גרמה לזעזוע עולמי, ומחמירה את ההפגנות.

אך חמורה מכל היא פעולת כלי-התיקשות הישראליים. כאשר בא סגן-

„זה גל חולף!“

השר הבריטי במשרד-החוץ, דייוויד מלור, למחנה-פליטים ברצועת-עזה, הוא נהג, והביע את רגשותיו. כאשר נעצר בנוכחותו נער בן 14, שלא עשה דבר, מתח באוזני הקצין במקום.

למחרת ניסו כל כליההתיקשות הישראליים לפענח את התעלומה: מה גרם לו לשר הבריטי להתנהג ככה? האם הוא רודף-פירסומת? אנטר-שמ? האם פעל בשליחות של מדינה פולית? טית?

רק פיתרון אחד תעלומה לא עלה אף על דעתו של פרשן ישראלי אחד: שמא מלור הגיב סתם כאדם הגון, הרואה בפעם הראשונה כמו עיניו מה שמתרחש באמת ברצועת-עזה.

ישראלי הרגיל זה נראה מוזר. כי בינו ובין המציאות הזאת הוצצת התיקשות הישראלית. בניגוד לצה"ל ברצועת-עזה, היא מצליחה כהחלט ל"הרגיע את הרחוקות“.

דרת מדי יום סצנות שאינן מגיעות אל עיני הצופה הישראלי. יש לכך סיבה פשוטה: בטלוויזיה הישראלית קיימת צנזורה חמורה, שהיא בעיקר צנזורה עצמית, מפאת שליטת הליכוד ברשות-השירור, והפחד הכללי של העובדים מפני השילטון.

הצוותות הזרים אינם חוששים מפני הליכוד, והם רגילים להסתכן גופנית כדי להשיג דיווח-אמת. האמריקאי יכול לראות מדי יום חיילים המנחיתים מכות-דבצ על נערים ברחוב, יריות ר-התגשויות בין חיילים ונשים, בתוספת דיווח על המיספר היומי של ההרוגים והפצועים.

בדיחת הדובר. כל זה הוליד תרופת-פלא: סגירת הרצועה והגרה לפני סיקור עיתונאי, מקומי וזר כאחד. והו פיתרון של חכמי-חלם: אם לא יראה העולם את התמונות, לא יתרגש. הכתבים הזרים דיווחו הביתה כי

האיש

שנאחורי

המדי

אר, גם עסק כלכלי ריווחי, והוא צר הישראלי מרוויח ממיסים ישירים סכום של 200 מיליון דולר בשנה“.

השלב השלישי בתוכניתו הוא קריאה לתושבי השטחים הכבושים שלא לעבוד בישראל. „אבל השלב הזה מצריך הכנה מוקדמת. צריכה להיות לו הכרה בינלאומית, ובעיקר הכרה של מדינות-ערב, כדי שאלה יתנו סיוע כספי אלטרנטיבי לאנשים שלא ייצאו לעבוד, ושלא יוכלו לפרנס את עצמם. אני מאמין שכשלב הזה מדינות-ערב ינסו לעזור לנו“.

סניורה מרגיש שהמצב בשטחים הכבושים היום רומה במידה מסוימת למצב בלבנון ב-1982, כשישראל פל-שק לשם. „אז“, הוא מסביר, „כשצה"ל נכנס ללבנון, בשבועות הראשונים של המלחמה, קיבלה ממשלת-הליכוד תמיכה פוליטית רחבה מרוב המפלגות בישראל. רק אחרי שבועות אחדים התחילו להתעורר הספקות, התחילו ההפגנות, והתחילו להתרבות הקולות הקוראים לסיים המלחמה וליציאה מלבנון“.

בך קורה פה היום, הוא ממשיך, „שאלת עצם המשכו של הכיבוש כבר עולה לדיון רחב יותר. יותר ויותר אנשים וקבוצות בישראל מתחילים לערער על מדיניות הממשלה. בצעדים שנקט הרור הצעיר של הפלסטינים, הוא הצליח להעלות את סדרה-העדיפויות העולמי, ובכך נתן תשובה הולמת גם לרגן ולגורבאצ'וב, שכפיסגה האחרונה שלהם לא רנו בעיניו. אבל אני בטוח שכפגישת הפיסגה הבאה שלהם, בחודש מאי, הם ידונו בו בהרחבה. ניתנה תשובה גם למדינות-ערב, שמנהיגיהם נפגשו בעמאן ולא התייחסו במיוחד לבעייה הפלסטינית. היום הבעייה הזו-השוכה אף מן המלחמה במפרץ הפרסי“.

סניורה תולה גם את התפטרותו של

ח נא סניורה שוב זרק פצצה לאוויר וגרם לסערה ציבורית גדולה בצד הישראלי, ולסערה ציבורית קטנה יותר בצד הפלסטיני. הוא הפתיע רבים, כאשר קרא ביום החמישי שעבר למרי אזרחי בשטחים הכבושים, או — כפי שהוא מעדיף לכנות זאת — „קריאה למאבק לא-אלים בכיבוש“.

את המאבק הלא-אלים, שעליו הכריז, מחלק סניורה לשלושה שלבים: „השלב הראשון, שהוא הקל ביותר להשגה, הוא לא לקנות מוצרים מזר צרת ישראל. בחרנו במטרות ספציפיות לתרם הזה. התחלנו מהסיגריות, שלהם יש מוצרים חליפיים פלסטיניים, ובשבוע הבא אנחנו מתכוונים להחרים את המשקאות הקלים מתוצרת ישראל, שגם להם מוצרים חליפיים פלסטיניים. בדרך זו אנחנו מנסים ליצור ביטחון בקרב העם הפלסטיני, כדי שאפשר יהיה אחרי-כך להתקדם אל השלב הבא“.

הוא מסביר את תוכניתו בפרוטרוט. „הדבר האלה חשובים“, אומר סניורה, „כי השוק השני בגודלו למוצי-רים הישראליים, אחרי השוק האמריקאי, הוא השוק הפלסטיני בשטחים הכבושים. שלב זה של החרמת המוצרים מהווה מסר לממשלת-ישראל, שתקשיב לקול הפוליטי הפלסטיני, הקורא לה למנוע את הגירוש, לשרר את עצורי השבועות האחרונים, ולבטל את התקנות לשעור-חרום משנת 1945, שהן היסוד להפרת זכויות-האדם, והגורמות לגירוש, למעצרים מינהליים, להריסת בתים, לסגירת מוסדות-חינוך, לצנזורה על העיתונות ולדברים רומים“.

הכיבוש

עסק ריווחי

סניורה מקווה ששלב זה של החרמת המוצרים הישראליים יוכן על-ידי ממשלת-ישראל ויהווה צעד ראשון לפתיחת משא-ומתן בין הצדדים. אם לא, נעבור לשלב הבא. נק ראלפלסטינים לא לשלם מיסים. זה שלב מבריע, כי הכיבוש הוא, כיו הש-

אבי המישפחה חנא סניורה בבית חנינא שליד ירושלים עם ילדיה: דונה (22), נטלי (17) וסמאן

(12). הבית הנאה שוכן על כביש ירושלים-רמאללה. סניורה מרבה בנסיעות למדינות המערב, שם היא מרצה מבוקש לנושא הסיכסוך הישראלי-פלסטיני.

לגמרי את הרעיון, אבל כדי לממש אותו אצטרך להשיג יותר תמיכה בין הפלסטינים. בינתיים התמיכה לרעיון היא מינימאלית. ברור שהפיתרון לירושלים יצטרך לבוא במשאומתן בין שני העמים, שיחלקו את הזכויות על העיר. אבל לדעתי, הדרך היחידה לפיתרון היא שיתוף-פעולה מלא. אני לא מקבל את ההצעה שצד אחד ישלוט על הצד השני בעיר."

סניורה (50) הוא הבן הבכור במישפחה. הוא נולד ב־1937 בבית ברחוב דרך בית-לחם שבשכונת בקעה בירושלים. במלחמת 1948 ביקשו המנהיגים הערביים בירושלים מן התושבים שבכונות המערביות של העיר לעזוב את בתיהם עד לסיום הקרבות. מישפחת סניורה, כמו מישפחות פלסטיניות רבות אחרות, שזה עתה זמני. הם השאירו הכל בבית, נעלו אותו, ועברו לעיר המיוזרחית, מתוך תיקווה שבעבור ימים אחדים בלבד יוכלו לחזור. כיום מתגוררת באותו בית מישפחה מרוקאית. סניורה לא ביקר שם מעולם אחרי מלחמת 1967. הוא סיפר כי אביו הלך לראות את הבית אחרי המלחמה.

במשך כל השנים, ועד היום, יש למישפחה בית-מירקחת מצליח בעיר העתיקה בירושלים.

איחוד-מישפחות

ב-1955 נסע סניורה לארצות-הברית כדי ללמוד הנדסה. הוא התיישב מהמיקצוע אחרי שנתיים ושב לירושלים, שם עבד תקופה מסוימת בבית-המירקחת של המישפחה. אחרי כך נסע ללמוד באוניברסיטה בכירי, שם הכיר את נורמה, נוצריה מלבנון, והתחתן איתה ב־1966 בקתדרלת סנט ג'ון שבירושלים. זמן קצר אחר-כך נסע לבדו לעיר בנארס שבהודו כדי ללמוד רוקחות.

מלחמת ששת-הימים תפסה אותו בעת שבילה את חופשת-הקיץ מהלימודים עם מישפחתו בירושלים. הוא חשב אז, כמו רבים אחרים, שזמן קצר אחרי סיום המלחמה יוחזרו השטחים שנכבשו לירדן, כמו שקרה אחרי מלחמת-סיני.

עם סיום חופשת-הקיץ חזר להמשך-לימודיו בהודו. כדי לצאת אז מן הארץ, היה צריך להכריז, בעת המעבר לירדן בגשר, כי הוא אינו מתכוון לחזור.

כשסיים את לימודיו והכיבוש הישראלי עדיין נמשך, לא יכול היה לחזור לגדה המערבית, ונאלץ להגיש בקשה לאיחוד-מישפחות. בקשתו אושרה והוא חזר להתגורר בירושלים.

אל העיתונות התגלגל, לדבריו, במיקרה. ב־1974 נחטף יוסף נאצר, מי שהיה אז העורך האחראי של אל-פטר ("השחר"). נאצר היה קרוב-מישפחתו של סניורה, ואחותו הפצירה בו למלא

מלאות, ובכללן הזכות לבחור ולהיבחר לכנסת ולמוסדות השונים. נוסייבה ראה בכך טכסיס כדי להבהיל את הישראלים.

סניורה החליט לקבל את הרברים כפשוטם, והכריז על כוונתו להתמודד בבחירות למועצת עיריית-ירושלים. גם אז ספג מבול של ביקורות, בעיקר מחבריו הפלסטיניים. נוסייבה אמר אז כי סניורה לא הבין את רעיונותיו, וכי החליט ליישם רק חלק מיוערי מהם ובכך, למעשה, הפריד את ירושלים משאר החלקים הכבושים של פלסטין, דבר שאינו מקובל על דעת רבים. עוד טענו נגדו שבהחלטה כזו הוא מכיר, למעשה, בריבונותה של ישראל על ירושלים, דבר המנוגד לדעת הפלסטינים כולם.

סניורה ניסה בדרכים שונות להסביר את החלטתו ולהגן עליה. השבוע הוא אמר: "אני מרגיש שעכשיו המצב השתנה. הדור הצעיר, הדור של 1967, הגיע לפירוק ושינה את סדר-העדיפויות שלו. אבל כסופו של דבר, כשהיה משאומתן בין הצדדים, נושא ירושלים יעלה, ואני חושב שזה יהיה

עצם הרעיון אינו מעורר התנגדות בקרב הפלסטינים, אך רבים חושבים שזה אינו הזמן המתאים לפעולות מסוג זה, כאשר בשטחים הכבושים שורר מתח כה רב, כשמדי יום מתקיימות עשרות הפגנות סוערות, כשמדי יום יש הרוגים ועשרות פצועים בעימותים עם כוחות-הביטחון.

סניורה עצמו טוען כי הכרותו היא תוצאה של שיחות עמוקות, שניהלו כמה מנהיגים פלסטיניים בגדה. אין הוא מוכן לנקוב בשמותיהם ולחשוף אותם, אך מבטיח שהם ייצאו כימים הקרובים בהכרזת דומות, ויתנו מישקל-ייתר ותמיכה להכרזה שלו. זו אינה הפעם הראשונה שסניורה מגיע לכותרות הראשיות בעיתונות הישראלית והעולמית ולראש מהדור-רות-החדשות.

לא יתמודד לעירייה

בפעם הקודמת זה קרה לפני חצי שנה, בחודש יוני, כאשר הכריז כי הוא מתכוון להתמודד בבחירות

נישואין בקתדרלה סניורה הכיר את אשתו נורמה ב־1966. זמן שלמד באוניברסיטת בייروت. נורמה היא נוצריה והשניים נישאו בקתדרלת סנט-ג'ון בירושלים ב־1966.

העירונית לעיריית ירושלים. אז, כך הסביר, שאב את החלטתו מערעורותיו של הדר' סרי נוסייבה, שהציע ררך אפשרית לפיתרון הסיכסוך בכך שישראל תספה את השטחים, ותעניק לתושבים הפלסטיניים זכויות-אזרח

עדיין, הוא ממשיך, "לא פסלתי

השילטונות טענו שהוא רודף-פירסומת, זילזלו ביוזמה ופתחו בחקירה פלילית. אך חנא סניורה עשוי להתגלות כמבשר של גל חדש. ענת סרגוסטי מספרת על האיש

עוזי ברעם, מזכ"ל מיפגת-העבודה, בכך שמיפגת-העבודה שותפה למיפגת דנינות הממשלה בשטחים הכבושים, ואף שותפה למדיניותו של יצחק רבין, שר-הביטחון וחבר ככיר במיפגת-העבודה. רעיון אי-האלימות אינו רעיון של סניורה. המאבק הידוע ביותר בדרך זו

רוב העם הפלסטיני, שאם לא כן הדבר נדון לכישלון. "אני מרגיש שהתגובות עד עכשיו היו טובות", הוא אומר, "אבל אי-אפשר לבדוק הצלחה אחרי יום אחד בלבד, אי-אפשר לשנות רברים ברגע. את מידת-ההצלחה של ההכרזה אוכל לומר בעוד 10 ימים לפחות. בינתיים הרברים מעוררים

المنتجات المحلية

EAT & DRINK LOCAL PRODUCTS

كل واشرب من منتجات بلادنا فقط

لمزيد من المعلومات: 11-التماس - المركز الفلسطيني لدراسات اللا عنف
 عمارة الأمانة القدس تليفون 443-11-11
 PALESTINIAN CENTER FOR THE STUDY OF NONVIOLENCE

קריאה לחרם אלימות, בראשותו של מובראק עווד, הקוראת: "שתה ואכול מוצרים מקומיים", והכוונה להעדיף מוצרים פלסטיניים.

עניין. אבל זו תנועה התנדבותית. אנחנו צריכים שכל אחד ואחד יגיע להכרה שזו הדרך, ואז יחליט לתמוך בה."

שהצליח נוהל כהודו על-ידי המהטמה מוהנדס גאנדי בשנות ה-30 וה-40, כשההורים נלחמו בבריטים וזכו בעצמאות ב־1947.

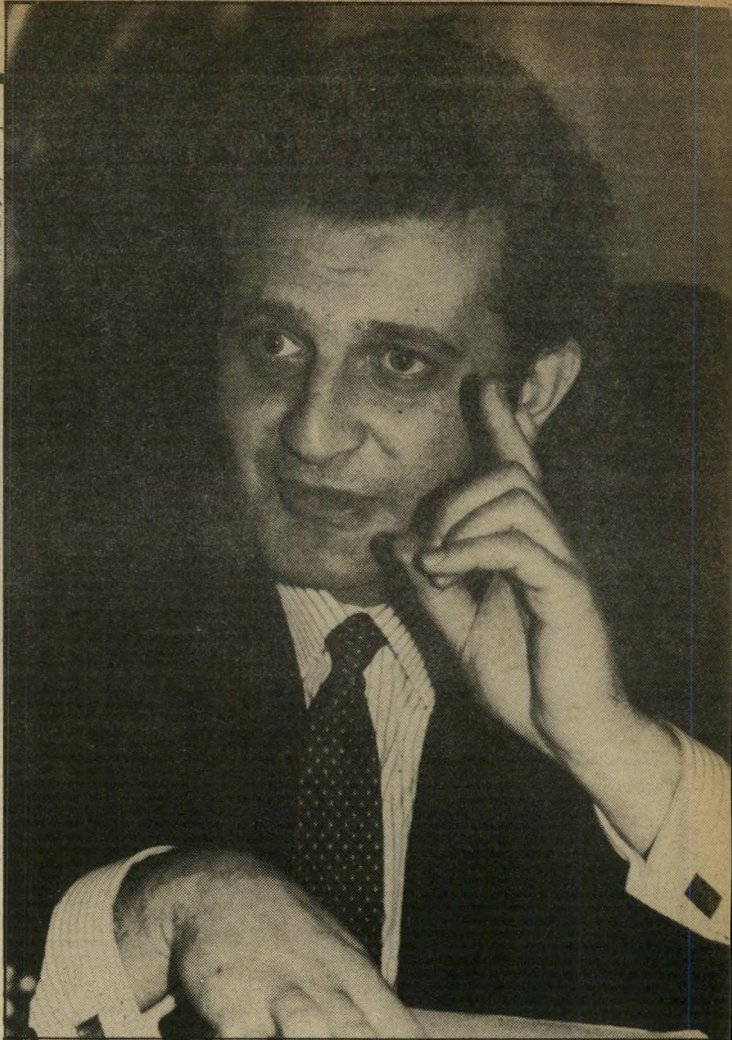
בינתיים, על כל פנים, זוכה הכרתו של סניורה למלוא העניין בעיתונות הישראלית, ובעיקר בעיתונות הערבית. בזמן הקצר שאפשר לי ראיון אותו הגיעו למישרדו קריאות-טלפון רבות מעיתונאים וזרים הנמצאים בארץ, שרצו לראיון אותו על נושא זה. לוח-הפגישות שלו היה צפוף ומלא בפגישות לצורך ראיונות.

"צריך להכין את העם"

עיקר הביקורת בקרב הפלסטינים על הכרתו של סניורה נגעה לנושא זה. "הוא לא יכול", אמרו, "לצאת בהכרזה לפני שהוא מכין את העם. דברים כאלה צריך להתחיל מלמטה, בפעולה בשטח, בשינוע האנשים, בהכנה מוקדמת, בהסבר מפורט, ורק אז להכריז עליהם בעיתונות. ואילו סניורה רץ ישר להודיע לעיתונות, כשהעם עוד לא ידע מזה כלל." מספרים גם שאפילו באל-פטר, היומון אפשרית עורך סניורה, לא ידעו על הרברים, אלא אחרי שפורסמו בכלי-התיקשות הישראליים.

את תורתו של גאנדי אימץ מובארק עווד, פלסטיני שהתגורר שנים רבות בארצות-הברית, והוא שהקים לפני שנים שנים את המרכז לא-אלימות בירושלים המיוזרחית. עווד לא הצליח לסחוף אחריו את המוני הפלסטינים הכבושים, אך פעל בשטח וניסה, בדרכו, לפתור בעיות ספציפיות, שלא ניתן היה לפתור אותן בדרכים אחרות.

למחרת קריאתו של סניורה למאבק הלא-אלימי, יצאו כתבי העיתונים הישראליים לבדוק את התגובות בקרב הפלסטינים. כתבות נרחבות וכתורות גדולות בישרו לעם בישראל כי הפלסטינים אינם נותנים יד להצעתו של סניורה. הוא מודע לעובדה שכדי להצליח במאבק מסוג זה הוא זקוק לתמיכה של

שבתאי קלמנוביץ הוא איש מבריק, מקסים, כובש לבבות, חובב־תענוגות. האם הוא גם מרגל שתול?

פגזות השבתאי

אותו לירי מגע גלוי עם סוכנים ידועים של הקג"ב.
פרט מעניין: קלמנוביץ ביקר ב־מיסגרת עסקיו גם כב־רית־המועצות. כל זה אינו רגיל לגבי מרגל מיקצועי מאומן.

אנשי הקג"ב

אחרי שבא לארץ, עסק קלמנוביץ ב־ניח תחילה בפעולה למען מפלגת־העבודה, בייחוד בקרב העולים מ־רית־המועצות. הוא התחבב על גולדה מאיר, שראתה בו את האיש המתאים כדי לרכוש את קולות העולים הסוב־ייטיים למען המפלגה. היה לו מישרד במרכז מפלגת־העבודה ברחוב הירקון. פרט פיקטטי: באותם הימים הכיר את היחצנית מירי זיכרוני, אשתו של מי שעתיד היה להיות פרקליטו בעסקים בינלאומיים, ועתה סניגורו חתום־השפתיים (א־יני יכול להגיב על כר־). קלמנוביץ ביקש ממירי זיכרוני לנהל יחסי־ציבור לפעולתו למען ה־מפלגה. זיכרוני סירבה, מכיוון שהיא עוסקת בעולם־הבידור, לא בעניינים פוליטיים.

דימויים לגמרי. הוא תואר כמי שחולל הפיכה בסיריה־ליאונה, ונקשר לעסקים רבים לא־לו. במרכז הפרשה עומרת אישיות בל־ת־רגילה. מבחינות רבות, היא מתאי־מה לדמות הקלאסית של מרגל מיק־צועי. האיש נולד כקובנו שבליטא לפני

חשיפתו של מרגל. אין זה מועיל לאינטרסים של המדינה, וזה מוזק לחקירה.

היה ברור כי השב־כ השתמש במיק־רה זה כדי לשקם את תרמיתו בעיני הציבור.

בחודשים האחרונים הוכתה תרמית זו קשות. פרשת האוטובוס בקו 300 גילוי השקרים של ראש־השב־כ ופרי־שת החנינות, פרשת נאפטו, ההוראה בכך כי השב־כ נהג באופן קבוע להפי־עיל שיטות של עינויים גופניים ולשקר בבתי־המשפט, ובאחרונה — המחל־המונומנטלי של השב־כ בחיזוי ההתקו־ממות בשטחים הכבושים (ראה הנוו) — כל אלה פגעו קשה בתרמיתו של הגוף שעשה לעצמו בעבר יחסי־ציבור מוצלחים.

הפירסום של פרשת קלמנוביץ בא־חדש את ההילה. הוא בא גם להזכיר לציבור כי השב־כ אינו עוסק רק בחזית הפלסטינית, אלא גם ממונה על הריגול הנגדי ככלל, והטיפול בריגול הסוב־ייטי בפרט.

זה גם מוריד את התעניינות הציבור מן הקטל בשטחים הכבושים.

מעל לחוק

על המיזבת הזה גם הופרו כל כלי־לי הסוב־יודיציה. קלמנוביץ הור־שע בפירסומים עוד לפני שהוגש נגדו כתב־אישום. הכל דיברו עליו כעל מרגל שתול, שפעל במשך שנים רבות בארץ, כאילו זה דבר מוכח וסופי.

עלה על כולם שר־הביטחון, יצחק רבין, שגם הוא זקוק באופן רחוף לשיקום התרמית. הוא הכריז כי אין זה המרגל הראשון שנחשף בשנים האחרונות על־ידי זר־

היי לזה כל הסמנים של מסע פירסום מאורגן. בשעה 8 בערב, ביום הראשון, הותר לפרסם כי שבתאי קלמנוביץ, איש־עסקים ידוע, נאסר לפני כמה שבועות בחשד של ריגול למען המודיעין הסוב־ייטי. בשעה 9 בערב פתחה הטלוויזיה את מהדורת־החדשות שלה בסיפור ארוך ומפורט על אישיותו ותולדות־חיו של

בת־חורגת ליאנה ברוך עיסקי סרטיים

הנשיא מוכמו ואשתו חנה פנישה במטוס שלא היתה

אחרי פליטת קטן במפלגתו של ייגאל הורביץ, עבר קלמנוביץ לעבוד למען שמאל פלאטרישוו, והיה גם מוזכרו בכנסת. פלאטו, שיש לו כישרון מיוחד להסתבך בעסקים מפוקפקים

42 שנים. הוא הגיע ארצה ב־1971, וטען כי אביו נאבק במשך 12 שנים על זכותו לעלות. הוא מתואר על־ידי כל מכריו כאישיות־מקסימה וככובש לבבות. הוא איש פתוח, חם, רוכש

מבחינה מסויימת מתאים קלמנוביץ לדמות הקלאסית של דב־מרגל שתול. אך יש בסיפורו כמה חריגות מוזרות משיטתו של מרגל

מכל הסוגים, התרשם מאוד מעוורו־יש לו ראש לעסקים, החליט, והתחיל לשתף אותו בעסקיו חובק־העולם. כעתול של יחסי־ציבור רצה פלא־טו לעסוק או בחילופי־שבויים, נושא המושך תמיד סיקור תיקשורתי נרחב. קלמנוביץ עסק בפרשה מוזרה של חילופי־שבויים, כשבצד האחר עומד צעיר ישראלי בשם מירון מרקוס שני־אסר במוזאמביק, בצד השני סוכן אמ־ריקאי, ובצד השלישי מרגל סובייטי חשוב. העיסקה יצאה לפועל.

כמיסגרת זו בא קלמנוביץ במגע עם עורר־הדין המיזרח־גרמני וולפגאנג פוגל, שעסק כבר קודם לכן בתיווך של חילופי־שבויים. הכל תיחשו אל פוגל כאל שליח של הקג"ב — וזהו הרבר

ידידים וירידות בקלות, אוהב לחיות, אוהב בתי־מלון יקרים, מיסעדות יקרות, בגדים יקרים וטיסות במחלקה הראשונה, מפור כספים ביד רחבה, אך איננו פליי־בוי. כל זה מתאים למרגל, החי בכסונה מתמדת, ושהוא על כן אישיות חריגה, בלתי־שיגרתית, שופע־קסם וחי את חייו היום, מבלי לדאוג למחר. בכך רומה קלמנוביץ לכמה מן הרמויות הקלאסיות של עולם־הריגול בעולם.

מאידך יש בסיפור שלו כמה וכמה פרטים חשובים, הסותרים את שיטת־הפעולה הרגילה של מרגל. למשל: הקשרים הגלויים שלו עם העולם הקר־מוניסטי, פעילותו הגלויה שהביאה

עות־הביטחון, קבע שווה הצלחה גדו־לה, והוסיף כי הריגול הסובייטי מוסר את המידע שלו לסוריה וללוב. כל זה הוא הפרה ברורה של החלטת השופט, שאסר פירסום כל פרט שהוא הנוגע לפרשה, חוץ מעצם ההודעה על המעצר ועל החשד בריגול לטובת ברית־המועצות.

ביקור בברית־המועצות

מי הוא שבתאי קלמנוביץ? מימים האחרונים פורסמו עליו הרבה סיפורים, חלקם כנונים, חלקם

ציון צפירי, העולם הזה

קלמנוביץ עם לי מנג'פה, אשת נשיא בופותאטסואנה

מיליונים — ונס כיסוי

והי שטות גמורה. אין לקלמנוביץ לגיונות — לא רוסיים ולא ישראלים — שאפשר היה לחולל בעזרתם הפיכה.

הסיפור הוא יותר פרוזאי. במדינה שולטת מיפלגה-יחידה, "מיפלגת-הים" הפכה הסוציאליסטית". בתוך מיפלגה זו קיימת מידה של דמוקרטיה.

הנשיא סטיוונס הודקן ופרש מה-שילטון. במיפלגה נערכה התמודדות בין כמה מועמדים, וביניהם סג'הני שיא. לבסוף נבחר הגנרל מומו שהיה שר בממשלה ומפקד הצבא. באחרונה דווקא סולקו ממשורותיהם כמה שרים, שהיו מקורבים לקלמנוביץ.

אין גם אמת כסיפור כאילו הכיר קלמנוביץ בטיסה את אשתו של מומו, חנה, ושכך התקרב לבעלה. ההיכרות נערכה בנסיונות אחרות.

קלמנוביץ הציע לנשיא פרויקטים שונים. בין השאר: חברה לאוטובוסים, חווה חקלאית, קאזינו. הוא קיבל זיכיון לכריית-יהלומים. אולם עסקים אלה הם עדיין בשלבים של הקמה, ונראה שהפיסיד שם כספים לא-מעטים. הוא גם מכהן כיועץ הכלכלי של הנשיא.

(המשך בעמוד 42)

תחילה היה לנציגות משרד קטן מול היכל התרבות, לאחר מכן רכשה בניין מול מלון הילטון, ליד השגרירות הבריטית. בבניין, שעלה 1.2 מיליון דולר, הושקע מיליון נוסף כדי להפכו לשגרירות מפוארת לכל דבר, בעלת סמל ממלכתי וחזית-זכוכית מפוארת. אולם אין הוא שייך לקלמנוביץ, אלא למדינת-החסות. קלמנוביץ ישב בו עד למעצרו.

הבניין לא אושר לפני-כן כבית-משרדים. קלמנוביץ השיג את הרישיון מהעירייה. אחר-כך היו יגאל גריפל, אריה קמר וחיים בסוק, נציגי-העירייה, אורחיו באפריקה.

העסקים במדינת-החסות היו יסוד להון-המיליונים של קלמנוביץ. היו לו רעיונות מצוינים. הוא יזם פרויקטים, עיניו בהם משקיעים ישראלים, שעדי-מם הסתכסך, ואחר-כך משקיעים בינלאומיים.

בשלב זה פנה קלמנוביץ לנשיא השחור, מנג'פה, וביקש לשחרר אותו מתפקידו השכיר, כדי שיוכל להיות שותף לעסקים. הוא הציע את שרותיו גם להבא, כיועץ לנשיא, אך בלי שכר. בין השאר יזם את הקמתו של איצטדיון מפואר, פרי תכנונו של הרדריכל התל-אביבי ישראל גורוביץ, מרכז-קניות גדול בעיר חרנקוואה, וכי עיקר פרויקט גדול של שיכון זול, שהעלה בהרבה את הרמה המקובלת במדינת-החסות. אחר משותפיו שם היה מוטי יזסר, יוזם העיר עימנואל בגרה המערבית.

הוא התחיל להרוויח כספים גדולים. תחילה היה שותף בעסקים אלה כאזרחי נמוכים, אך בהדרגה העלה את האחוזים שלו והפך בעלה-הגדול. הוא צבר מיליונים.

זה הביא אותו לעסקים בינלאומיים. הוא הקים חברות בינלאומיות, התקשר עם החברה הגדולה מאוקרייין, שמר-כזה בעיירה צוג בשווייץ. הוא התחיל לעשות עסקים בין מדינות שונות, מימן פרויקטים, סחר בנפט ובסחורות אחרות במימדים גדולים. במהלך העסקים האלה הגיע להונג-גריה, שנפתחה אז במידה רבה למיסחר חופשי. בין השאר מכר לה טקסטילים מקוריאנה.

אך מקוריאנה העיקרי שלו נשאר מדינת-החסות הדרומית.

ההפיכה של אלתה

פרק זה התחילו גם עסקיו של קלמנוביץ במדינה סיידיה-ליאונה, כמערב אפריקה. זוהי מדינה בעלת אוכלוסיה של 3.5 מיליון, כשליש ממדינה מוסלמית. היא אחת המדינות הנחדשות והמושחתות ביבשת.

השבוע פורסם כאילו חולל שם קלמנוביץ הפיכה, הפיל את הנשיא סיאקה סטיוונס והמליך את הרמטכ"ל, ג'ייסי מומו.

מרקוס, האסיר במוזאמביק, מאחורי גבו של פלאטו, שהבטיח לכל שהוא פועל ללא-שכר, מטעמים ציוניים בלבד.

במשך ומדמה עסק קלמנוביץ בי-עסקי-אמרגנות. הוא הביא ארצה כמה אמני-איכות כמו הזוג פאנוב. אולם העסקים לא הצליחו ביותר.

נשיא-בופותאטסואנה התרשם מקל-מנוביץ המבריק. היו כמה מועמדים לתפקיד של נציג מדינת-החסות בישי-ראל, אולם הוא העדיף את קלמנוביץ על פני כולם. הוא שכר אותו כנציגו הרישמי.

חדש. זהו "הרב" רוני גרינוואלד, אישיות יהודית-אמריקאית בעלת דיי-עות מתקדמות, שהיה קשור עם מדינת-החסות הדרום-אפריקאית בופותאטסור-אנה. הוא ערך היכרות בינו ובין נשיא-המדינה.

מדינות-החסות של דרום-אפריקה מנודות בעולם, הרואה בהן, בצדק, מכשיר של המישטר הגזעני הנתעב של הרפובליקה הפאשיסטית. משום-כך זהו כר-פעולה נרחב לאיש-עסקים שאינו מקפיד בענייני-מצפון. למרגל סובייטי זה יכול היה להיות, כמובן, כיסוי מושל-לם.

עוד לפני כן החליט קלמנוביץ כי אין לו עוד חשק להיות עוזר של מישטר, גם אם זה פלאטו-שרון, שאותו העריץ, וששימש לו כרוגמה. השניים רבו בגלל שכר-סירחה של 10 אלפים דולר שגבה קלמנוביץ מקרוביו של

ציון צפירי, העולם הזה

קלמנוביץ עם סילווייה זלמנסון (בברית-המילה של בן פלאטו-שרון) סיפור בעולם מרוסיה

פלאטו-שרון על קלמנוביץ

כל מי שיכול, והתברר לו שבשום אופן לא מוכנים לשחרר את תומפסון, האמריקאים רצו שהוא יהיה משל לכל מי שיחשוב על בגידה בארצות-הברית.

קלמנוביץ ממש ניגד להם, ונכנס להם לנשמה, אבל הם לא הסכימו. אז הוא טילפן אלי ואמר לי שאפסה כל תיקוה, שיש מטוס לישראל בעוד שלוש שעות, וכדאי שהוא יחזור בו. אמרתי לו לא למת, שישאר עוד לילה בוושינגטון.

במיקרה, באותו ערב, היתה ארוחת-ערב חגיגת בביתה של מישפחה אלן, מישפחה עשירה ועתירת-קשרים בוושינגטון. הבן שלהם, מתוך אידיאלוגיה, היה מברית אנשים ממיוחד-ברלין למערכה ונתפס. הוא ישב בכלא בגרמניה המיוחית. באותה ארוחת-ערב ביקשה אמו של האסיר מכמה אנשי משרד-החוץ עזרה לבנה, ואז התברר שיש אפשרות להחליף אותו בתומפסון על-ידי קלמנוביץ. למחרת, השכם כבוקר התקשרו עם קלמנוביץ במלון, וכך החלה לרוץ ההחלפה המשולשת.

אני שותחתי עם פוגל, והוא הסכים מיד להחליף את האסיר האמריקאי הלאומני במרגל המפורסם תומפסון. כתוספת לכל העניין שוחרר גם מירון מרקוס ממוזאמביק חזר לישראל.

גם את ויקטור לואיס היכרת לקלמנוביץ, ואני בטוח שהוא שמר איתם על קשר. זה את האיש שהביא אותו לבופותאטסואנה אני היכרתי לו. זה היה רבי גרינפילד, שבא לישראל ושוחח איתי, ושאל על איש מתאים להיות עוזרו של נשיא-בופותאטסואנה. אני המלצתי על קלמנוביץ, וכך הוא הגיע לשם.

קלמנוביץ הוא בחור מוכשר ופיקח. הוא עלה לישראל ב-1971 ולמד עברית באולפן. בד בכד למד גם אנגלית, ושלט בשתי השפות במהירות. הוא דובר גם רוסית, אידיש וגרמנית. הוא בחור שאפתן מאוד, יודע להדחק לכל מקום, יש לו קסם אישי רב והוא יודע לשחק כל תפקיד. הוא יכול להיות שרמנט, איש-עסקים, ופלייבוי.

עד כאן דבריו של פלאטו-שרון. אנשים המכירים את השניים מתקופת-עבודתם המשותפת, מספרים כי אחרי תקופה קצרה החל קלמנוביץ מתקרב יותר ויותר אל הבוס. הוא דיבר אתו אידיש ודחק לאסילאט הצידה את ג'אק בן-אודיס, שהיה עד אז עוזרו הראשי של פלאטו-שרון. קלמנוביץ היה מסתובב במשרד, מציץ לכל תיק ומתעניין בכל דבר. הוא הסתובב הרבה ככנסת, וכאשר מונה כיועצו הפרלמנטרי של פלאטו-שרון, קיבל אישור-כניסה קבוע לכנסת. שם קשר את קשריו העיקריים עם הפוליטיקאים.

מספרים גם כי אחרי שהפסיק לעבוד אצל פלאטו-שרון, המשיך עדיין כמשך תקופה ארוכה לנסוע ברכב שקיבל מהח"כ וסירב להחזירו. וכי השתמש בשמו של פלאטו-שרון במיסעדות ואצל סוכני-סיעות, וחייב את חשבונות של הח"כ.

אילנה אלון

המור הראשון. מרגל שתול לא היה צריך להתעסק בעניינים כאלה ולבוא במגע עם איש כזה.

יתכן שקלמנוביץ — אם אכן היה מרגל — נאלץ לעסוק בכך למען פלאטו, וסמך על כך שעצם החוצפה שבפעולה גלויה כזאת, לעיני כל, תמנע חשד.

לאחר מכן גם הכיר את ויקטור לואיס, עיתונאי סובייטי הנחשב כשי-ליה הקג"ב, בתיווכו של פלאטו-שרון. גם אז רצה קלמנוביץ להעסיק את מיירי ויכרנו בעשיית היסוד-יבור למען פלאטו. היא סירבה באדיבות.

כיסוי בדרום-אפריקה?

עת הפעולה הזאת הכיר קלמנוביץ את האיש שפתח לפניו עולם

מאז שהתפרסם בטלוויזיה דבר מעצרו של שבתאי קלמנוביץ בחשך ריגול, פנו עיתונאים רבים לשמואל פלאטו-שרון כדי לברר מפיו פרטים על קלמנוביץ. למרות שהשניים נפרדו ב-1978, ולא בידירות, ומאז כמעט שלא נפגשו, מסרב פלאטו-שרון להשמיץ את קלמנוביץ. "בעת, כאשר הוא עצור, ממילא ישפכו עליו כולם וכל, ואם הוא אשם הוא יקבל אחר-כך את מה שמגיע לו. אבל אולי הוא חדי'משפע, אז למה שאני אוסיף על ההשמצות?" אמר פלאטו-שרון, וסיפר על התקופה שבה עבד אצלו קלמנוביץ כיועץ פלאטו.

הוא בא אלי מייגאל הורוביץ. הוא ידע שאצלי יקבל כמה לירות יותר. הוא היה איש-הקשר שלי עם עול-לירוסיה, ועשה עבודה נחרת. את כל הקולות של הרוסים קיבלתי בגלל הקשרים והעבודה שלו.

קלמנוביץ הוא בחור מאוד פיקח ויעיל. לרוגמה, כאשר הסתיימה מערכת-הבחירות שלי ב-1977, הייתי מוכרח לפזק מיד את כל הסניפים שלנו בארץ, כי כל יום נוסף עלה המון כסף ללא צורך. זה לא דבר קל לסגור סניפים עם אנשים שעבדו יחד לקראת בחירות, הם מרגישים כמו מישפחה קטנה. אמרתי לקלמנוביץ לעשות זאת תוך 48 שעות. הוא לקח מכונית, התרוצץ לכל מקום בעצמו, ואחרי 48 שעות בא ואמר לי: "בוס, גמרנו, אין סניפים ואין כלום." הוא לקח איתו את המפתחות של המשרדים, וסיים את הכל ביעילות רבה. אני זוכר זאת עד היום.

אני בטוח שכונמי הוא אל היה מרגל. הרי אני הצגתי לו את וולפגאנג פוגל, עורך-הדין המפורסם ממוזאמביק, שהתמחה בשחרור אסירים ומרגלים.

כל העניין התחיל כאשר אמו של בחור בשם מירון מרקוס באה אלי, וביקשה ממני למצוא את בנה שנעלם שנה קודם לכן ליד מוזאמביק. הוא טס שם במטוס קטן, ועיקבותיו נעלמו.

טילפנתי לפוגל, והוא איתר את מרקוס תוך 25 דקות. הוא אמר לי: "יש לך מול שזה במוזאמביק, שהיא גרושה של גרמניה המיוחית, ויש לי טלפון ישיר לנשיא שלה." הוא אמר לי שמרקוס חי, נמצא כמאסר ונידון למות.

כאשר ביקשתי לשחרר את מרקוס, שאל אותי פוגל את מי אני מוכן לתת במקומו. שאלתי את מי הם רוצים, והוא אמר לי שהם רוצים את רוברט תומפסון, אלוף-מישנה אמריקאי, שמפני אידיאלוגיה ריגל לטובת ברית-המעצמות. הוא נידון בארצות-הברית ל-30 שנות מאסר. הרוסים רצו נורא לשחרר אותו.

שלתתי את קלמנוביץ לגרמניה כמה פעמים, כדי לשוחח עם פוגל. לפוגל היה משרד גם במוזאמביק למיורח-במערבה. הוא סידר מיד אישור-כניסה לקלמנוביץ למיורח-ברלין.

אחר כך שלחתי את קלמנוביץ לארצות-הברית, כדי לנסות לשחרר את תומפסון. הוא נסע לווינגטון ודיבר עם

עלמה סתיר, העולם הזה

קלמנוביץ בפעולה (1978) מלוונות-פיאר, מחלקה ראשונה

שחל מחזק מעמדו

ביקורת חריפה נשמעה השבוע על שר האנרגיה משה שחל, בעיקבות צעדיו בעניין הרפורמה בדלק. המבקרים באו ממיסלגת העבודה ומהסתדרות, שלה אחוזים בחברת "דלק". מבקרו של שחל טוענים כי כוונתו — לחזק את כתי הדיק, שהם בעלות ממשלתית, על חשבון חברות הדלק הפרטיות — היא בניגוד למדיניות הממשלה, הקוראת להגביר את המגמה בכיוון ההפוך — מהחברות הממשלתיות החוצה. המבקרים טענו עוד שאחת התוצאות של הרפורמה בדלק תהיה חיזוק מעמדו הפוליטי של שחל בחיפה, עיר מגוריו, ושזו היתה כוונתו, בחלקה.

לאו יסגור את תל-אביב

אחרי שהבטיח לעצמו את תמיכת היזלונים, מקים הרב ישראל לאו, המועמד למישרת הרב הראשי האשכנזי של תל-אביב, דיונים אינטנסיביים עם גדולי הדת והאדמו"רים חרדיים. בחוגים החרדיים רווחת השמועה, ש- הרב לאו מבטיח להפסיק את הקרנת הסרטים בערבית בשבת ולסגור לתנועה בשבת רחובות מסוימים בלב העיר.

יסו להדיח את ריבלין

המחנה המתנגד לריבלין בסניף הליכוד בירושלים ינסה בכל דרך לגרום לריבלין לוותר גם על ראשות הסניף, כפי שגרום לתבוסתו בהתמודדות על מועמדות הליכוד לקראת הבחירות לעיריית ירושלים. במחנה המתנגד הסבירו השבוע שגם אם יסרב ריבלין להתפטר, יגרמו הם, עלידי קואליציות שונות, שהחלטותיו והצעותיו בסניף לא יתקבלו, וכך ינטרלו אותו מכוח וממערך. הדיק למילחמה היא ההתמודדות האלימה שהיתה לפני חודשים אחרים בין ריבלין לבין ח"כ יהושע מצא על ראשות הסניף, התמודדות שבה זכה ריבלין.

ברעם רוצה לחזור בו מהתפטרותו

ח"כ עוזי ברעם, מזכ"ל מיסלגת העבודה, מספר בשיחות פרטיות כי התפטרותו מתפקיד המזכ"ל אינה סופית. מזכ"ל ניתן להבין שהוא מחפש דרך נאותה ומכובדת לחזור בו מן ההתפטרות.

הבחירות לא יופרדו, כנראה

במיסלגת הגרולות גוברת ההתנגדות להפרדה בין הבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות לבין הבחירות לכנסת. במיסלגות חוששים, שאם יופרדו הבחירות, לא יהיה לעסקים המקומיים תמריץ לעבוד למען מיסלגתם בבחירות הכלליות לכנסת, ואז ינוקו מיסלגות. כאשר הבחירות משולבות, עובדים העסקנים המקומיים במרץ גם למען מקומם שלהם במועצה המקומית או בעירייה.

תקנים חדשים לשופטים

שרהאוצר משה ניסים אישר תוספת 15 תקנים

חדשים של שופטים. חלק מן התקנים החדשים יוקצו לבית הדין המשפט המחוזי, הנמצא במצוקת כוח אדם גדולה, אחרי כמעט שנתיים שבהן לא מדנו לו שופטים חדשים. יתכן שהוספת התקנים היא שלב ראשון בדרך לרפורמה המתוכננת במערכת המשפט, שלפיה תהיה בבית המשפט המחוזי ערכאה נוספת לערעורים. אך זוהי רפורמה נרחבת, והיא תלויה בתוספת ניכרת לתקציבו של משרד המשפטים.

אייל לראשות עיריית רמת-גן

בכירים בליכוד הציעו לזרם אייל (38), מזכ"ל בפרהמכביה וחבר המיסלגה הליברלית, להתמודד על מועמדות הליכוד לראשות עיריית רמת-גן. לפי ההסכם בין תנועת החרות לליברלים יעמוד אייל המיסלגה הליברלית בראש רשימת הליכוד בבחירות לעיריית רמת-גן. ההצעה הופנתה לאייל אחרי שצבי בר, לשעבר מפקד מיסמריהגבול, סירב לקחת על עצמו את המועמדות מטעם חרות. אייל מתלבט עדיין אם לקבל את ההצעה. על המקום הראשון ברשימת הליכוד בבחירות בעיריית רמת-גן תממוד גם עורך-הדין משה מרון, לשעבר סגן יו"ר הכנסת מטעם המיסלגה הליברלית.

ציפורי לעיריית פתח-תיקוה

בכירים בליכוד לוחצים בימים אלה על מרכזי ציפורי, לשעבר ח"כ וסגן שר הביטחון, כדי שיציג את מועמדותו בראש רשימת הליכוד, ויתמודד על ראשות עיריית פתח-תיקוה. ציפורי, שהוא פתח-תיקוה ותיק, מתנגד לרעיון, מכיוון שהוא מעוניין להתמודד על מקום ריאלי ברשימת הליכוד לכנסת הבאה.

ביטוח מלא לשטחים

האירועים בשטחים הכבושים הביאו לישראל עשרות עיתונאים זרים, נוסף על רבים היושבים דרדקבע בארץ. אחת התוצאות של ריבוי העיתונאים, ובעיקר של ריבוי ציוותי-הטלוויזיה הרבים, היא ביקוש מוגבר למכונות שכריות. החברות להשכרת רכב חורשות מן הי עיתונאים לבצע ביטוח מלא למכונות השכורות, מחשש שן יפגעו בעת סיקור האירועים בשטחים הכבושים. חלק מה מכונות אכן נפגעו. מצב דומה לזה היה בזמנו במילחמת הלבנון. גם אז היקשו חברות השכרת-הי רכב על העיתונאים.

אין חשוד ערבי באונס

אין שחר ליריעות בעיתונאים, כאילו הודיעה המישטרה כי החשוד באונס הילדה בת ה-13 מירושלים הוא ערבי. רפי לוי, דובר מישטרת-ירושלים, מסר בהודעתו על האונס: "מישטרת-ירושלים חוקרת חשד למיקרה-אונס של ילדה בת 13 וחצי באחת משכונות ירושלים. מאחר ומדובר בנושא רגיש ובתחילת חקירה, לא ימסרו פרטים נוספים". הדובר התלונן באוזניהם של עורכים בכירים בעיתונאים היומיים על הידיעות המוטעות.

ביטוח מחלות לילדים

חברת הביטוח "מיוגדלי" עומדת לצאת בזמן הקרוב בתוכנית-ביטוח חדשה ומתמכנת למחלות. הפוליסה החדשה תהיה נפרדת מפוליסת ביטוח-החיים הרגילה. הסכום שלה יהיה הגבוה ביותר בשוק כיום, ויעמוד על 120 אלף שקלים. היא תהיה מיועדת לכל המישפחה, כשהתשלום החדשי לילד מגיל 3 ועד 21 יהיה 3.30 שקלים לחודש בלבד.

הולנד מייבאת

מחשבים מישראל

חברה הולנדית, המחזיקה את אולס-הקונגרסים

החדש בהאג, רכשה השבוע מערכת-תצוגה ממוחשבת מתוצרת ישראלית. בקניית מערכת דומה, שפותחה עלידי שני ישראלים — עוז אונגר ואילון גינצבורג, שניהם בני 30 — מתעניינות חברות נוספות בהולנד. חברת המחשבים קומפיוסטר, המייצרת את המערכת, ייצאה ב-1986 מערכות בסכום כולל של שיבעה מיליון דולר.

גירוש מארלזורוב כעושה

מישטרת תל-אביב החליטה להילחם בכל הדרכים במוקד הזנות שברחוב ארלזורוב בעיר. מדי ערב נערכים במקום סיורים מישטרתיים ומעצרים של זונות ולקוחותיהם. אחת הזונות שנעצרה ונשפטה קיבלה, נוסף על הקנס, עונש נוסף: גירוש ל-60 יום מרחוב ארלזורוב. לכן עברו היא וחברת-היה הזונות לעבוד בצומת הרחובות אלני-ביריהיקון שליד חוף-הים, משם עברו לפני שנים.

הדגים לא פוצו

כמות גדולה של דלק מבתי-הזיקוק נשפכה לפני שבועיים לנחל-הקישון, זיהמה אותו באופן חמור. המקומן הדהקירות מספר כי 41 בעל-ראכטות, העוגנות בנמל-הקישון ושנפגעו מן הזיהום, הגישו תביעת-פיצויים. בתי-הזיקוק פיצו את בעל-ראכטות בסכום כולל של 50 אלף שקלים. מאות טונות של דגים, שמתו כתוצאה מזיהום מיריהחל, לא פוצו.

אזלו לוחיות 1988

במישרד-הרישוי במעט אזלו לוחיות-זיהוי למכוניות משנת '88 וכבר החל בהנפקת לוחיות-זיהוי ששתי הספרות האחרונות שלהן תהיינה 58. כדרך-כלל מזהות שתי הספרות האחרונות של השנה גם את שתי הספרות האחרונות של לוחית-הזיהוי של הרכב. בשנתיים האחרונות, בגלל ביקוש מוגבר למכוניות חרות, התחילו בהנפקת לוחיות-זיהוי שספרותיהן האחרונות 56 או 57 רק לקראת סוף השנה.

כ"ץ יכהן בהתנדבות

ד"ר ישראל כ"ץ (60) נבחר ביור הנלהל מיגור ההתנדבות והמלכ"רים (מוסדות-לא-כרונית-רווח), במקומו של הפרופסור מנתם עימנואל רקמן, נגיד אוניברסיטת בראילן, היצא לשבתון. הד"ר כ"ץ מכהן מזה שבע שנים כראש הסרכו לחקר הסרניות החברתית בישראל. בין השנים 1977 ל-1981 כיהן כשר-העבודה והרווחה בממשלת-גינן, מטעם ר"ש. כוונתו החדשה — בהתנדבות.

מוסר שונה

לגברים ולנשים

מימצאי מחקרים שנעשו בארצות-הברית על ההבדלים שבין סיגנון-הניהול הגברי לסיגנון-הניהול הנשי, הוצגו במיפגש ראשון של פורום חדש בשם פורום מנהלות בבירות, שהוקם עלידי המרכז הישראלי לניהול. המימצאים מגלים שנשים מעדיפות להתמקד באנשים ובבעיות אנשיות, לעומת הגברים, המתמקדים בבעיות האירגון והתכלית המעשיות. נשים נזקקות לתמיכה חברתית בכייה רבה יותר מגברים, המעדיפים נושאים של כוח והישגיות.

הספר "הצופן: אדמע"

יצא לאור

סיפור החדש של ק. צ'מניק, "הצופן: אדמע", שחלקים גדולים ממנו פורסמו בתוספת מיוחדת בגיליון "העולם הזה" (6.10.87), יצא לאור ונמצא עתה למכירה.

ביון בינה וצבא

כך גם שאר יושבי התחנה. היכרונות מטרידים אותם, קמים לתחיה. אחד מתאבד. אחרים חיים על גבול השיגעון. הגיבור, קלווין (רוג'רס באניניוס), חוזר לארץ, לביתו הכפרי, אולי חכם יותר.

הכוכב סולאריס הוא ישות זדונית, מאיימת, מכוסה בקצף ציבעוני מבחיל ורותח, היוצר גם הוא דמויות מן היכרון של המסתכל בו. הוא קיים אישם בחלל החיצוני. ובסרט הרוסי, החלל החיצון אינו אלא החלל הפנימי.

תחלל בין הכוכבים

העלילה של הסרט סולאריס מתרחשת ברובה בתחנת-חלל. לפני 35 שנים תירגמתי מאמר של מדע בדיוני מעיתון אמריקאי ששילב העולם הזה. תוך כדי כך המצאתי כמה מילים עבריות חדשות, שהיו דרושות לתירגום.

רק אחת מן המילים האלה נקלטה עד כה בשפה העברית, והיא משמשת עכשיו שימוש יומיומי: "חללית" (במקום ספינת-חלל, כפי שאמרו אז). האינסטינקט הבלשני הקיבוצי קיבל מילה זו, אך פסל את המילים האחרות, כגון "חלליש" (איש חלל), "חללבוש" (חליפת-חלל) ועוד.

אבל אני רוצה להתעקש על מילה אחת שהמצאתי אז, הנראית לי גם עכשיו שימושית ונכונה: "תחלל" (במקום תחנת-חלל). עוד מעט, כאשר יתמלא החלל בתחנות כאלה, תהיה המילה ררושה עוד יותר.

מי שיצפה בסרט סולאריס (אני ממליץ מאוד) יוכל להשתמש במונח זה.

קיטש לאניניטעם

אני כותב את הרברים הבאים בדחילו ורחימו. הנה סרט שכל אנינייהטעם ואליהתרבות גמרו עליו את ההלל. סרט כביר. מהפכני. מהמם. משכר.

קוראים לו מלאכים בשמי ברלין. שמו האמיתי הוא "השמיים מעל לברלין". אבל אל נהיה קטנוניים.

הרעיון מקורי ומעניין. מלאכים מרחפים על פני ברלין. לא ברמות נשים, כפי שמקובל לתארם (מפני שלנשים, כך סברו פעם, אין מין), וגם לא כדמות ילדים, כפי שהיה מקובל לתארם (מפני שילדים, כך סברו פעם, הם תמימים). אלא כדמות גברים.

המלאכים הגברים רואים את הכל. הם קולטים את מחשבות העוברים-יזשכים. הם יורעים מי טוב ומי רע.

הם חולפים על פני כרדימיליונים, חודרים לפינתיו, רואים את יושביו. הם גם מספרים על כך. עד כאן, באמת יפה. מין סרט תיעודי על העיר, יושביה ומראיה. עשוי בכישרון. מצולם להפליא. מרתק. שלא כשאר ערייגרמניה, ברלין היתה תמיד מיוחדת, תוססת, שוקקת-חיים, קצת וולגארית, בעלת הומור גס אופייני.

ואז מתחשק לו לאחד המלאכים להיות לבדי-אדם. נמאס לו לחוש רק עניינים רוחניים. הוא רוצה לטעום טעם של קפה, להתנשק עם אשה, לחוש חום וקור, לגעת.

גם זה רעיון מקורי ומעניין. כדאי יותר להיות כדתמותה בשר ודם מאשר מלאך בראלמוות.

אילו זה היה נגמר כאן, היה זה באמת סרט טוב מאוד. אבל זה לא נגמר כאן. המלאך הופך לאדם, ומחפש את האשה שהתאהב בה עוד בחיותו מלאך. אויטריטו הוא עומד למצוא אותה. היא כבר נמצאת איתו באותו החדר. אבל הגבר אינו רואה אותה. כל הצופים ממש זועקים: "טמבל, הוא שם! נו כבר!"

ואז הוא באמת מוצא אותה, או היא אותו. ומתחיל דיאלוג שניתן להגדירו רק במילה גרמנית אחת: קיטש.

לא במקרה אין למילה זו תרגום בשום שפה אחרת, והיא אחת המילים הגרמניות שחדרו לכל השפות. כי מוזיגה זו של וולגאריות מנופחת ורגשות חסרת-טעם קיימת רק בתרבות הגרמנית.

"מלאכים בשמי ברלין": המלאך והבתורה

הפגישה בין האקס-מלאך ולוליינית-הקירקס מולידה רישיה שהוא שיא של קיטש, משהו הלכות מרומאן-למשרות (צורה ספרותית שגם היא מיוחדת, כך נדמה, לגרמנים). עומדת לה בחורה ומרקלמת פטוקים נבובים, מטופשים ויזמניים, כמיבטא גרמני איום, ועונה לה הגבר בקישקוש רומה.

יתכן שהשופטים בפסטיבל-קאן, שהעניקו לסרט זה פרס, אינם מכינים גרמנית, וסברו כי הקישקוש נובע מהתירגום. ולא היא. הסרט כולו עטוף בפסטיבל-פילוסופיה ובפסטיבל-רייז, כמו עוגת טורט גרמנית בקצפת מתוקה.

כדאי לראות ולשמעו כדי להאמין. במיסגרת הטיעון לעונש אפשר להזכיר, לכף זכות, את הופעתו של פיטר פוק (או פאלק), הוא המפקד קולומבו, המדבר גם בסרט בשפה האמריקאית (הדומה איכשהו לאנגלית), ושיש לו כמה נקודות משעשעות. גם הוא, מסתבר, היה מלאך.

להתחייבות ברורה כזאת. כל עוד אין ישראל וארצות-הברית מוכנות לנהל משאומתן עם אש"ף על בסיס זה — כך שאלו בצמרת אש"ף — מדוע להקים ממשלה שרק תרבה מדון פנימי?

שנית, חלוקת התיקים בממשלה תעורר הרבה יותר בעיות מאשר הרכבת גוף פחות יזרני, כמו הוועדה-הפועל של אש"ף. יהיה צורך לקבוע סופית את יחסי-הכוחות בין האירגונים השונים. רבים באש"ף סברו שכדאי לרדת ויכוח זה עד כמה שאפשר.

שלישית — וזה העיקר — ברית-המועצות התנגדה לצעד זה. יש לה סיבות טובות לכך, שאינן קשורות בבעייה הפלסטינית. יש בעולם המערבי קבוצות גדולות של גולים מן הארצות שסופחו לברית-המועצות, כגון ליטא, לטוניה, אסטוניה, וגם אוקראינה, ארמניה ועוד. קבוצות אלה מקיימות — או מנסות להקים — "ממשלות זמניות", לניהול מילחמתן במישטר הסובייטי.

ברית-המועצות מעוניינת למנוע כל תקדים העלול לסייע לה, ושיש בו כדי לתת לגיטימציה לרעיון זה. היא עומדת על העיקרון כי לא תיתכן ממשלה שאינה שולטת על ארץ.

מכיוון שאש"ף מוחרם באופן מוחלט על-ידי ארצות-הברית,

הוא וקוק לתמיכה סובייטית. אין הוא יכול לנקוט צעד שהסובייטים מתנגדים לו בפירוש.

מה הטעם והתועלת בהקמת ממשלה זמנית, אם לא תזכה מייד בהכרה רשמית מצד המדינות התומכות באש"ף, להלכה ו/או למעשה, כמו ארצות הגוש הקומוניסטי?

אם אכן עלה הרעיון עכשיו לסדר-היום של מוסדות אש"ף, הרי פירוש הדבר שברית-המועצות שינתה את עמדתה. ואולי יש עכשיו תביעה כה חזקה בקרב אש"ף להקמת ממשלה זמנית, עד כי שיקול זה נדחק הצידה.

ההתקוממות בשטחים הכבושים בוראית תמריץ את הקמתה של ממשלה פלסטינית. היא תקום, במקום או במאוחר.

דוסטויבסקי בחלל

החיצון

זה נשמע כמו מדע בדיוני: סרט סובייטי על מדע בדיוני. זה נראה כמו משימה בלתי-אפשרית. וזה באמת בלתי-אפשרי: אין כל דימיון בין סרט זה, סולאריס, ובין המוצר המקובל במערב.

הסרט הבריוני חרש, מערבי מלא בפעלולים, יפתקים דימיוניים. יצורים דימיוניים. מילחמות נוראות. גיבורים בלי גשמה.

כאן הכל להיפך. אין פעלולים. אין מיתקים דימיוניים. אין מילחמות. אין גיבורים. יש הרבה גשמה.

המוצר הסטנדרטי של המדע הבריוני האמריקאי הוא מערכון בחלל החיצון, מין חללון, ובו גודג'ייס וברג'ייס, קאובויים ושורדים, והטובים מנצחים. ואילו במוצר של המדע הבריוני הסובייטי יש דוסטויבסקי, והתלבטויות מצפוניות, ואהבות טראגיות ללא-תחית. עם-ים ובריונו.

בסרט אמריקאי, הכל בנוי בצורה תכליתית. אף שניה אחת אינה מכוונת. כל פרט חשוב. אם מופיע אקרה בסצנה הראשונה, מובן מאליו שהוא ימלא תפקיד חשוב בסצנה האחרונה.

לא כן בסרט הסובייטי. יש סצנות ארוכות, יפהפיות, שאין להן שום שייכות לעלילה, והן נעלמות איכשהו בצד. הן שייכות למירקם של מצב-רוח, יותר מאשר לעלילה.

יש עליה, אבל לא של קאובויים. הכל מתרחש בתחנת-חלל מעל לכוכב סולאריס, שבה מתרחשים דברים מוזרים. נשלח חוקר כדי לבדוק מה קורה. כשהוא מגיע לתחנה ונרדם, מופיעה אשתו-לשעבר. אין היא מופיעה בתלום, אלא כמצאית. כי זהו טיבעו של הכוכב סולאריס: הוא שואב מנפשו של אדם את זיכרונותיו וסיתויו, ומעניק להם חיים. פסיכיאטריה חללית, הקורמת עוד וגידים.

האשה, הארי (נאטאלי בונדארצ'וק) היא מאהבת רוסיה קלאסית, אנה קרנינה של כוכבים רחוקים, יפהפיה, חמקנית, מיסתורית, לא בן-אדם ולא רוח-רפאים. מכיוון שהיא פריה-הזכרון, אין היא יכולה למות. אין היא יכולה גם לשנות צורה. היא כמו שהיא נזכרת. בכל פעם שהיא מתה, היא קמה שוב לחיים, באותה הצורה עצמה. מתייסרת וגורמת ליטורים. מתחרטת וגורמת לחרטה.

באחת הסדרות האמריקאיות בטלוויזיה הישראלית ביקש המורה מתלמידה מחוננת לתת דוגמה למושג שיש בו דבר והיפוכו.

התלמידה אמרה ARMY INTELLIGENCE. ברקע נשמע תקליט של רעמי צחוק.

המתרגם העברי כתב "מודיעין צבאי", ורוב הצופים לא הבינו, מן הסתם, מהו הבדיחה.

באנגלית זהו מישחק-מילים. אינטליג'נס פירושו ביון, במונח של מודיעין. אבל אינטליג'נס פירושו גם בינה, אינטליגנציה. "ארמי אינטליג'נס" פירושו, על כן, גם אנד-המודיעין של הצבא וגם חוכמה צבאית. התלמידה ביקשה לרמוז כי מודיעין צבאי אינו יכול להיות אינטליגנטי.

זה בוודאי מוגזם מאוד. אך מי שצפה בתוכנית מוקד, שבה הת' מודרו זה עם זה שלוש ראשים לשעבר של אמ"ן, עלול להגיע למסקנה שיש משהו בכדיחה ההיא.

שניים מראשי-אמ"ן לשעבר התגלו כחכמים קטנים מאוד. בי השוואה אליהם, היה השלישי, יהושפט הרכבי, ענק אינטי לקטואלי.

ביחוד הרעים — אך לא הפתיע — יהושע שגיא. אם זה היה אחד מאדריכלי מילחמת-הלבנון, אין זה מפליא שקרה שם מה שקרה.

מאיר עמית, ראש-המוסד בשנות ה-60, אמר שקודם-כל צריכים להחזיר את הסדר ב"שטחים", ואחר-כך צריכים לפעול לקידום תהליך השלום. את הסדר אפשר להחזיר באמצעות יד קשה יותר, גירויים וכו'. אלה הם דברים נבונים. בלי פיתרון פוליטי, אי-אפשר להחזיר את השקט לשטחים הכבושים. אפשר רק להרוג יותר ילדים.

שגיא לא ניסה אף להעמיד פנים כאילו יש לו פיתרון כלשהו. כנאה למי שהצטרף זה עתה לליכוד, הוא אמר שצריכים פשוט להחזיק בכל הארץ. בעייה דמוגרפית? אין תשובה. התקוממות ב"שטחים"? אין תשובה. הגישה כולה היא של חוסר-מחשבה מוחלט.

מחרידה המחשבה שבידי איש בעל רמה כזאת היה מופקר אחד המכשירים הלאומיים החשובים ביותר. אמ"ן אחראי לקביעת ההערכה הלאומית, הפוליטית והצבאית של ארצות-אויב וארצות אחרות. כלומר, התמונה המוצגת על-ידי ראשי-אמ"ן לממשלה היא ההערכה המיקצועית המוסמכת והקובעת לגבי כוונותיהן של ארצות-חוז. על-יפי הערכה זו אמורה ממשלת-ישראל לקבל את החלטותיה.

אלוהים ישמרו.

ממשלה זמנית

בין עיסוקי המגוונים בנעוריו, עסקתי זמן-מה גם בהקמת ממשלה זמנית.

זה היה אחרי שעברתי חמש שנים במישר של עורך-דין. חליתי בטיפוס, היה לי זמן לחשוב והחלטתי שהגיע הזמן להקדיש את כל זמני ומירצי לשני הדברים המעניינים אותי באמת: עיתונות ופוליטיקה. זה היה בשנת 1942, והייתי בן 19.

עבודה עיתונאית מצאתי בשבועון החברה, שהוצא לאור על-ידי הדוקטור יעקוב ויינשל, רופא וסופר. כתבתי בו מאמרים והתמנתי כמזכיר המערכת בצייר-שכר.

כדי לאפשר לי להתקיים, הציע לי ויינשלה-הרופא לעבוד בחצי-שכר גם אצל אחיו, ויינשלה-הפרקליט. אברהם ויינשל היה עורך-דין ידוע בחיפה, וכמו אחיו, היה רוויזיוניסט ותיק. באותה שעה יום את הקמתו של גוף פוליטי חדש, שמטרתו היחידה היתה להביא להקמתה של ממשלה יהודית זמנית.

רעיו הממשלה הזמנית היה אז באופנה, מכיוון שכל העמים, אשר ארצותיהם היו כבושות בידי הנאצים, הקימו או ממשלות כאלה.

מובן שהבריטים לא התירו כל דיבור על הקמת ממשלה יהודית בארץ. זה היה בבחינת המרדה, והצנזורה הבריטית (שכל עובדיה היו יהודים) פסלה כל איזכור של רעיון זה. לכן הוסיף ויינשל את המילה "בגולה".

כך הקמנו את הליגה למען הקמת סמנלה יהודית זמנית בגולה. אירגנה את אסיפותיה, חיברתי את מודעותיה והקדשתי לרעיון זה די הרבה מרץ, במשך כמה חודשים. אחר-כך אסרו האנגלים פעילות זו.

מכאן שהרעיון של ממשלה זמנית בגולה אינו זר לי. וכאשר שמעתי כי הוא נדון עתה על-ידי מוסדות-אש"ף, ערכתי כמה השוואות. באחת השיחות שלי עם יאסר ערפאת בתוניס שאל אותי מה דעתי על רעיון זה. תמכתי בו בתוקף. אמרתי לו שלדעת-הקהל הישראלית יהיה קל יותר, בכוא העת, להתגרל לרעיון שיש לנהל משאומתן עם ממשלה פלסטינית זמנית מאשר עם אש"ף, ששמו קשור בתודעה הישראלית עם פיגועים שונים. ממשלה, וגם ממשלה זמנית, עושה רושם סולידרי יותר.

אנור אל-סאדאת הציע פעמים רבות לאש"ף להקים ממשלה זמנית בגלל אותה הסיבה. הצעתו לא התגשמה. לא-אחת ניסיתי לברר אצל ידידים בצמרת הפלסטינית מדוע. הרי הרעיון נראה כה חיובי ורצוי, עד כי קשה להבין מה מונע את שיתוף-קיימות גם כיום. למרתי שלוש עובדות-חיים, ואני משער שיש קיימות גם כיום.

ראשית, הקמת ממשלה כזאת תובן בעולם כולו כהחלטה סופית לנהל משאומתן להקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל. אחרת אין טעם בצעד כזה. ובתוך אש"ף יש עדיין רסיסים שונים המתנגדים

צילום: חיים חיים

■ כשנשאל קיסר, באותו ערב, אם שוחח עם עיתונאי שכתב באחרונה על כוונתו לרוץ לתפקיד ראשות-הממשלה, ענה: "עוד לא שוחחתי על כך עם עצמי..."

■ מזל, אשתו של קיסר, יש בה בקרב הקהל, כשכובע-פרווה חום לראשה, ולא הסתירה את

דבריו של הנציב, ומרי כמה דקות קיפץ לבימה, בצעדים קלילים ולחשואות הקהל, ותיקן את מה שהיה ראוי תיקון, לדעתו.

■ רובינוביץ סיפר שעל-פי תקדים משנות ה-50 חייבות הוונות בהצהרות-מס. התקדים נקבע במיקרה של אשה, שהצהיר

■ הכרה-כנסת אהרון אברו הצירא שב בתחילת השבוע מי שהות נארצות-הברית וכאירופה. כמה ימים אחרי כן כבר ארו שוב את מיוזרותיו — הפעם לאלכ-סנדריה, שם עולים המונים לר-גל, לזכר סבו הקדוש.

■ יאיר רובינוביץ, נציב מסייה-כנסה, התראיין אצל

זיה להט השתתפה בערב שהכנסותיו הוקדשו לחקר מח' לת הסרשתי-הנמוצה. הערב אורגן על-ידי הדוג' מנית חניתה צנטנר, שבעלה אבנר לקה במחלה. ליד שולחנה של להט, ישבו גם הפרקליטה מינה דבורין (למעלה, במיקסורן משובץ) ואשת-החברה גילה לוי-בוכמן (ליד דבורין), נלה יעקובי (למטה במרכז) ונאוה דיסנצ'יק (מימין), גיסתו של עורך "מעריב" ומזכירתו של צ'יץ. השולחן התפנה לפתע, באמצע תצוגת-האופנה. חמש הנשים קמו ויצאו מהאולם במהירות, בזו אחר זו. זיה להט הגיעה לאירוע על תקן של "ממלאת מקום" לבעלה, שלמה ("צ'יץ") להט.

צילום: חיים חיים

בהופעה פרטית. השר ניגש אליו אחרי ההופעה, החמיא לו ואמר שהוא מתכוון להזמין להופעה נוספת לפניו. ספן מחקה רק את דיבורו של פרס, אך לא את תנועותיו והבעות.

■ חבר-הכנסת מרדכי גור נשמע כשהוא מתאם לחות-זמי נים עם ירד, לגבי פגישה אפשרית בסוף-החודש בווינגטון. מי שלא נסחפה בהתלהבות הכללית היתה רחל פופוביץ, מזכירתו הנאמנה במשך שנים, שאמרה: "גו בטח עד שאני לא רואה אותו בתוך המסוס, באוויר — אני לא מאמינה!"

■ העיצומים בתחנות-הדלק הסרירו במיוחד את הזוג בני מין ואלישבע גיבלי: ה- שניים, המתגוררים לסירוגין בי חיפה ובתל-אביב, ואילו מישי רדיהם שוכנים בתל-אביב, כמעט וקורקעו. הם הוצרכו להעביר דלק ממכונת למכונת, וקיוו

שאני רואה את טדי קולק בכל מיני אירועים והופעות," אמר הרפז, "אבל הערב זו הפעם הראשונה שהוא לא נרדם בהופעה!"

■ אסף רובין, שכתב בעי בר כמה ספרים, וביניהם על חייו של שמואל סלאטור-שרון ועל עלילותיו של בלש-המישט" רה אלי דרון, עומד להוציא לאור בתורש הבא ספר חדש. שם כבר יש לו: "תל-אביב בולשיט". רובין, השבוע: "אני מסתובב המון שנים כעיר הזאת, מכיר אנשי-עסקים, אנשי-חברה, כוהי מה, המבלים הקבועים. אני מכיר את כל הסיפורים שלהם, את הצביעות, את האינטרסנטיות שמנחה אותם ואת הבגידות, שזה כבר אצלם ספורט לאומי. הגיע הזמן לחשוף את הסיפורים הא-לה. אני חושב שהספר שלי יש" מש מעין מדרוך חברתי."

■ שרה-חן שימעון פרס היא מרוצה ביותר מהחיקוי שעשה לו החקייני-ברון שמוליק ספן

ÖSTERREICHISCHE Nr. 47 / 20. November 1987

FLEISCHER

ZEITUNG

Offizielles Organ der Bundesinnung der Fleischer, der Landesinnungen und ihrer angeschlossenen Berufsgruppen

Waldheim: „Österreich hat die beste Wurst“

Wien (ÖFZ-Eigenbericht). — Im Rahmen der bevorstehenden Wurstwoche der Wiener Volksküchen wurde auch wieder Österreichs Staatsoberhaupt besucht. Eine große Fleischdelegation, bestehend aus Abordnungen der Bundesinnung, der niederrösterreichischen und der Wiener Innung sowie der Fleischwarenindustrie überreichte dem Wurstkönig mit schmackhaften Spezialitäten aus dem Bundesstaat Waldheim. Ich beglückwünschte Sie zu Ihren hochwertigen Produkten.

Wurstkorb für die Staatsoberhaupt v. Ö. v. d. Bundesinnung der Fleischer, der Landesinnungen und ihrer angeschlossenen Berufsgruppen

קורט ולדהיים כיכב בניטאון הרישמי של אגודת-הקצבים האוסטרית, כשהוא מכריז שבהיותו תלמיד בבית-הספר אהב הכי הרבה לאכול פרוסות-לחם מרוחות בשומן-אווזים. בעיתון הופיע תצלומו של הנשיא, כשהוא מקבל כשי גדול של נקניקים, ועל פניו הבעת שביעות-רצון.

הנאתה מהופעת בעלה. בתום הערב ניגשה לשאר המשתתפים והחמיאה גם להם במיקצועיות.

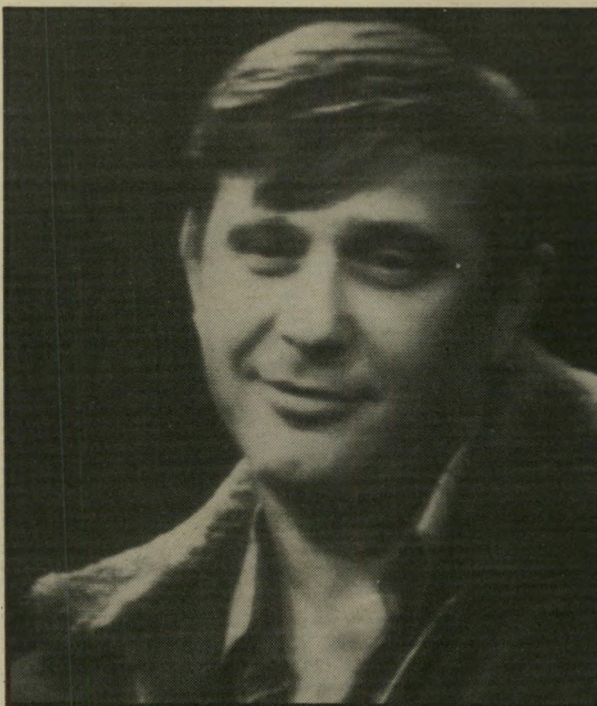
■ קיסר כיכב, לצידו של שימעון פרס, גם כלילה שלמחרת, במסיבה לכבוד תקליטו החדש של הזמר חיים משה. משהגיע תורו של קיסר לנאום, הביט בפרס והתלונן לתוך המיקרופון: "למה לא שלחת אותי, כמו ששלחת את רפי אדר, למארוקו? אולי גם אני הייתי חוזר משם עם משה? (הכוונה לאשתרילעתידי של אר-רי, בתו של המיליונר המרוקאי דויד עמר.) לי אין מזל. (שם) אשתו של קיסר, שיסבה לצידו של פרס ושהתמוגגה מצחוק.) אני שלימזל..."

■ מלחשים שברוריה אבידן-בריר, כתבת לאשה, טרודה בימים אלה בהכנות קדחתניות לקראת ההתמודדות הקרובה על החברות בוועד העיתונאים של ירושלים-אחרונות. הוועד הנוכחי אינו כולל ייצוג נשי, ועל אף מאמציה של בריר, אין צופים שינוי כמצב זה.

■ הזמר בני ברמן הופיע בשבוע שעבר בירושלים באירוע של התנועה לארץ-ישראל טובה. גם טדי קולק היה שם. כסוף הערב ניגש קולק לברמן, לחץ את ידו ואמר שנהנה מאוד מהר-פעת. הזמר שמח לשמוע זאת, אבל עוד יותר ריגשו אותו דבריו של בני ברמן, מכירי הסתר-רות בירושלים. "כבר 20 שנה

רה שההון שעמד לרשותה, כש-פתחה חנות-אופנה, בא לה מעיר-סוק בנות, ולכן אינה חייבת בתשלום למסייה-כנסה. השופט סבר אחרת.

משה נסטלבראום לפני קהל של עובדי חברת-חשמל. המריר איין שלפניו היה מוכל-ההסתר-רות, ישראל קיסר. הלה לא יכול היה להתאפק למישמע

יהושע בן-שחל הקצין (מיל') שהוחזק השבוע במע-צירארץ במדינת גאבוו, בגלל חוב-מעבידיו לממשלה שם, היה בשעתו החתיך של צה"ל. לפני שנים צילמה אותו נעמי רון כשרואיין בטלוויזיה על-ידי ירון לונדון, "מפני שהיה כל-כך יפה, חסון, שיער בלונדי, כמו כוכב קולנוע".

פורת הקצוצה והצבע הארום של שערה בעיקבות ניתוח בראש שעברה, וחשבו אותה כמאהבת החדשה שלו.

■ **הזמר אבי מולדנו** מתכונן להפתיע את חוגי הבידור ולהביא ארצה להיט הקרוי פנטום. סולדנו מקווה לשחזר בארץ את ההצלחה שנחלה ההצגה מעל בימות ניריורק, לונדון ופאריס.

■ **הזמר בועז שרעבי** נרסע להופעות בארצות-הברית עם להקת שלום. לגבי זהו נסיעה לצורכי עבודה בלבד. הפתעות היתה מרובה כששמע מחברים ומידידים שמישהו מפייז בעיר שהוא נוסע לניר-יורק כדי להיפגש עם חברת-לשעבר, הזמרת יעל לוי, המתגוררת בארצות-הברית מאז פרידתם. כעת הוא עסוק במסע שיכנועים והסברים בעניין זה, אך אין הוא מכחיש את העובדה שהם עשויים להיפגש.

■ **בערבה-הפתיחה של חנות פרוחת חרשה** כתל-אביב הופיע המעצב **עודד גרא**, כשהוא לבוש כציד, במיכנס-ירכיבה ומגפיים תואמים. כששאלו לפשר הופעתו היוצאת-דופן השיב כי כמעצב-החברה הוא מרגיש כמו ציד, המחפש אחר טרפו, כדי

לטוב. הם חיים בשכונת לשר הממונה **משה שחל**.

■ כמה מכאי בונוה — פאבי מיסעדה תל-אביבי שהוא פופולרי במיוחד בימי השישי אחר-הצהריים — הופתעו לגלות אשה מוכרת ביום השישי האחרון. היתה זאת **ג'ואן אדרי**, גרושתו הנאה של חברת-הכנסת **רפי אדרי**, שהגיעה לשם עם בתה **אורית** וחברה קרובה.

■ **יורם זיו**, המסיים בימים הקרובים את תפקידו כמנכ"ל החברה לכימיקלים, ויתר על הרעיון לערוך מסיבות-פרידה המוניות. מטעמי חיסכון ושיקר לים אחרים, הוא מעדיף להיפרד מתפקידו, שבו כיהן שש שנים, באורח צנוע.

■ **השחקן מייק בורשטיין** ואשתו **עירית** הוזמנו לחגיגות יובל ה-150 של תיאטרון הקהילה בהולנד. בערב החגיגי נכונה להם הפתעה גדולה, כשהצלמים הרבים שהיו בשטח התנפלו על עידית כמוצאי שלל רב, וצילמו אותה מכל עבר. מייק, הנחשב כאחת השחקנים הפופולאריים בהולנד, לא הבין מה העניין שהצלמים מצאו באשתו באירוע מסוים זה. התברר לו שהצלמים לא זיהו את אשתו בגלל התיס-

ידי אלון גמרה לשיר במסיבה של אחד ממוסדות מיפגת-העבודה. שימעון פרס מחא כפיים בשעה ששרה, ואחר-כך ניגס אל הזמרת, חיבק אותה ונישק אותה. עוזי ברעס, המזכ"ל שהתפטר, בא למסיבה והסתלק כעבור חמש דקות. התלוצץ פרס: "רק התפטר וכבר הלך?"

בשבוע אחד, ומור, שאינה אוהבת כל-כך חשיפה, עשתה הכל בשקט ומאחורי הקלעים. השבוע הפתיעה את כולם והודיעה שי מרבית הכרטיסים נמכרו, ושעי רבי-ההתרמה ייערך בשבוע הבא.

■ **הבריו של הארכיטקט מאיר אהרונוב**, המכהן כמונהל מוסדיון רמת-גן, מתברחים בגלל יוזמתו לארגן מיפגשים של מישפחות חדי-הוריות במוסד-

ליצור ממנו פרווה. לא ברור אם התשובה סיפקה את השואלים, אך היה מי שהעיר שזמון לא נראו כל-כך הרבה חיות מתות על כל-כך הרבה נשים חיות ועשירות. השחקנית **גילה אלי מגור** היתה בין מי שהסתפקו במדידה בלבד.

■ לפני חודשים אחרים אושי פז הרחיל **עמי מור** במחלקה הקרדיולוגית באיכילוב, אחרי

אבי ולדמן, העולם הזה

ליאור כץ הוא הילד החמישי של המיסעדר מנפרד כץ, ובנו השלישי מאשתו הנוכחית, סילווייה. קדמו לברית-המילה השבוע חיפושים קדחתניים אחר שם מתאים, ובהם שותפו רבים וטובים. עמיקם גורביץ הציע "נוהר", אחר הציע "יתיר". מנפרד רצה בשם יונתן. אולם האם קבעה: ליאור, שם הנשמע יפה גם בשפת-אמה, צרפתית. בגבור השימחה, התחילו החוגגים לרקוד ריקודים יווניים, ויונה לחובץ (למטה) ניסתה להרים כוס מהארץ. מנפרד נסחף בשימחה והרים בידי את מזכירתו (משמאל).

און. הוא מקווה להביא ליצירת זוגות חדשים. החברים מכנים אותו "מאיר השדכן", וטוענים שהוא יהיה השדכן הטוב ביותר מבין הארכיטקטים.

דפנה ברק, זוהר אודליאב ונעמי רזן

שעבר התקף-לב. אשתו, הדוגמינית **פינצ'י מור**, נדרה נדר שאם הכל יעבור בשלום, היא תארגן ערבי-התרמה עבור המחלקה. בינתיים חזר עמי לאיתנו וליכרו הפיסי המלא, והכל חיכו להגשמת ההבטחה של הדוגמינית. אך מיבצע כזה אין מארגנים

אבי ולדמן, העולם הזה

לבוא חודש לפני כן או חודש אחריו כן בעיקבות מיקרים אחרים. אבל הבית חומרהנפץ לא היתה מיקרית. היא התי מלאה במשך הזמן, והיא עמדה שם, מוכנה להתפוצצות.

המילחמה השביעית מבטאת שינוי אסטרטגי חשוב ביותר כסיכסוך הישראלי-פלסטיני בן 40 (או כן 100) השנים.

שורהקרב המכריע כסיכסוך זה עבר מן החוץ אל הפנים.

זוהי המילחמה הראשונה מאז 1948 שאינה מתנהלת מתוך לגבולות השילטון הישראלי, אלא בתוך הגבולות שלה.

האויב אינו צבא סדיר, וגם אינו ארגוןגרילה, אלא הציבור הפלסטיני כולו.

הציבור הזה מיוצג על-ידי אש"ף, אך היוזמה באה עכשיו מבפנים. משמע: המנהיגות המקומית הלוחמת, שהתגבשה במילחמה זו, תמלא תפקיד יותר ויותר חשוב בתוך אש"ף עצמו.

המילחמה הזאת לא תסתיים על-ידי הסכם עם מלך ירדן, או

אפי שירי, נפגעי

עם מלכת הולנד. היא תסתיים רק בהסכם-שלום בין ישראל ובין אש"ף.

זהו הצד הפלסטיני. מה בצד הישראלי?

זוהי מילחמה שאין ישראל יכולה לנצח בה.

יש מילחמות שאי-אפשר לנצח בהן. החוכמה היא שלא להיגרר כלל אל תוך מילחמה כזאת.

כזו היתה מילחמת ויאט-נאם. כזו היתה מילחמת אלג'יריה. כאלה היו כל המילחמות הקולוניאליות בסוף המאה ה-20.

לכאורה יש הברל עצום בין המילחמה הפלסטינית של ישראל ובין מילחמת חמת ויאט-נאם. הטופוגרפיה שונה לגמרי. הנסיבות הפוליטיות שונות לחלוטין.

אך יש לכל המילחמות האלה מהות בסיומת משותפת: הנרי סיון של המדינה הכובשת לכי פות את רצונה בכוח על עם כבוש, המבקש להשתחרר.

אין לכך כל סיכוי, מפני שסיכסוך כזה אינו ניתן לפיתרון בכוח. הבריטים הביאו יותר מ-100 אלף חיילים נגד היישוב העברי, והוקאו מן הארץ. האמריקאים הביאו לוויאט-נאם יותר מחצי מיליון חיילים, בתוספת כוח אווירי וימי כביר, כדי לרכב עם אסיאתי קטן ומפגז, ונחלו תבוסה היסטורית. בסידרה על מילחמת ויאט-נאם, די מוקרתת כעת בטלוויזיה הישראלית, מובאים הרבה נאומים שנאמו בשעתו פוליטיקאים וגנרלים אמריקאיים. הם

נראים נדיעבר כאדיזטים גמורים. דיבריהם או היו מטופשים כעליל. כל אחד מהם צריך למות מז בושה כאשר מקרינים עכשיו מתדש את נאומיו אלה. אך איש מהם לא היה טיפש. הם היו מיטב המדינאים של אומה גדולה — ג'ון קנדי, לינרן ג'ונסון, ריצ'ארד ניקסון, שריהם ויועציהם, ביניהם אנשים שחשבו שהם גאונים, כמו הנרי קיסינג'ר. כל אחד מהם מתפלל כיום שדבריו יישכחו, שטרטייהיומים ייעלמו כלא היו.

הגנרלים המופיעים בסידרה, ובפיה הם דברים הנשמעים כעת כפארודיה, היו גדולי המצביאים של ארצות הברית.

הדוע הטיעו כל האנשים החשובים האלה דברים שבעינינו נראים כהחלטות נעמויות? מהו פוטנטיאלם של כהחלטות אלו? מהו שיהם לא הבינו את גיב המוחל? כמה עסקו בה.

אתו הדבר יקרה לפוליטיקאים ולגנרלים שלנו. וגם לעיתונאים. בעוד כמה שנים יתביישו כולם בהחלטות שהם משמיעים עים כיום, והמתעוררת בסוריה טייטלוזייה, בהקלטות רדיו ובעיתונות. הם ירצו להקיבו באדמה ששמישהו יטיעו את ימיהם בן שנים.

בעוד עשר שנים לא יישאר דבר מיצחק שמיר, משימעון פרס, מיצחק רבין ומרומיהם, חוץ מעדות זו, שהיא ראוה או כאיוולת שלא-תיאמן. בה, ורק בה, יזכרו.

אני מקווה שהם יאריבו ימיהם, כדי שיעניש זה לא ייחסק מהם.

יהיו או הרבה עיתונאים שישלמו כל הון שבעולם כדי שישכח מה הם כותבים כעת, מדי יום ביומו.

שום אלוף ישראל לא יצבור תהילה במילחמה זו. כולם ייצאו ממנה מגואר לים בדם וכבוז. ההיסטוריה הישראלית לא תתפאר בהם ובמעשיהם.

זהו טיבה של מילחמה כזאת. כאשר יקרינו בעוד עשר שנים על המירקע את הופעת האלופים האלה בימים אלה, לא יסוהו אותם איש ליהודה המכבי או ליצחק שדה. וגם לא לגיבורי אנטבה. ירצו פשוט לשכוח אותם.

איך תוכרע מילחמה זו? אני מאמין כי ההחלטה תי פול בליבו של הציבור הישראלי.

המילחמה תהיה יותר ויותר עכורה. אין מנוס מכך.

חיילי צה"ל ייקראו לעשות מעשים יותר ויותר מחרידים. גם מכך אין מנוס. יום-יום יקומו עוד ועוד חיילים ברי צועת עוה ובגדה המערבית, וישאלו: "מה אנחנו עושים פה? בשביל מה אנחנו הורגים את הילדים האלה, את הנשים האלה? מהי המטרה? מה יהיה הסוף?"

באשר יקומו די חיילים באי לה, תסתיים המילחמה.

האפשרות החלופית היחידה היא שנהפוך לעם של פרא-יארס, שצבאנו יהיה צבא של קלגסים אכזריים וחסרי גשמה, שישראל תנודה על-ידי העולם כולו.

אינני מאמין בכך.

כל זה ברור מראש. אין צורך ברוח הנבואה, כדי לדעת זאת. כשם שי לא היה צורך ברוח-הנבואה, כאשר נדי באנו זאת מעל עמודי שובעון זה לפני 35 שנים, לפני 20 שנים, ובכל שנה ושנה מאז. ישראל נכנסה למילחמה השביעית בתולדותיה. המילחמה האכזרית ביותר. המילחמה העכורה ביותר. אולי גם מילחמה אבידה מראש. הלואי והיה קם היום המנהיג המסוגל לאמר את המילה הנואלת האחת: די.

חיל'הים מאוחד בתמיכתו בתוכנית — אחרי שכל המתנגדים מצאו עצמם בחוץ

המילחמה החדשה עברה לימ. אחרי שהלביא הוכרע ויורט, על-תה על המירקע מטרה חדשה, יקרה מאור, והרכבה פחות זוהרת: הסנר מיס-פר 5. ספינת-טילים, שעדיין נמצאת על שולחן-השירטוט, אבל ארבע כמות נמצאות בצנרת תוכנית-העבודה של חיל-הים, והיא, יחד עם עוד שלוש צוללות חדשות, אמורה לפתור את כל בעיית האיום הצפוי מהים במשך שני העשורים הבאים, אם תפרוץ מילחמה. הנקודה היא שמחיר ארבע הספינות ושלוש הצוללות הוא 1,400,000,000 — מיליארד וארבע מאות מיליון — רולר, וכל מומחי הימייה נמצאים רק בחיל-הים, המציג, כלפי חוץ, חזית מיקצועית אחידה: פיתרון המיליארד וחצי (כמעט) הוא הפיתרון שלנו. ומה יכול להגיד על זה מטכ"ל יבשת-אווירי כמו שיש לצה"ל, או שר-ביטחון שגולד בקרבות הקטל ב-48, או חבר ועדת-יכספים מהכנסת, שהאיום היחידי מהים המגיע לתדעה שלו הוא המרוזה הכחולה והצורבת?

כניגוד ללביא, שלגביו הוצגה התנגדות מיקצועית לכלי על-ידי צמרת חיל-האוויר, התנגדות שיריטה בסופו של דבר את מטוסי-הקרוב הישראלי, לא מוצגת התנגדות מיקצועית מצד הצי הישראלי.

לא מוצגת, אבל קיימת. איש מהדוברים בעד ונגד תוכנית ההצטיינות של חיל-הים אינו מוכן להודות בשמו, בדרגתו (הבכירה מאוד), ובעיסוקו הנוכחי. גם מאיור מערכת-הביטחון, האמורה להחליט על הנושא כבר בשבועות הקרובים, אין הצהרות חר-משמעות.

ההערכה היא שיימצא איזה שהוא פיתרון-ביניים, שמשמעותו אי-החלטה חותכת, שתעלה מאות מיליוני דולר-

רים נוספים. היחיד המוכן לדבר ולהודות הוא דובר-צה"ל, המנסח, לאקרי-נית כרגיל, את התגובה הצפויה: "תוכנית-העבודה של צה"ל עומדת לפני סיום, וכאשר תושלם, תוצג לפני שר-הביטחון. למותר לציין כי במסגרת תוכנית-העבודה הצה"לית נרון גם חלי-קו של חיל-הים בתוכנית זו". יופי. מה הוא כבר יכול להגיד?

● הזידה הימית

בחגיגה ימית, ישראל היא מדינת-קצה. כל נתיבי השיט ליהה

מפקד-לשעבר אלמוג 4 ספינות = 1,400,000,000 דולר

הם נתיבים הקשורים רק בה, ובהם מהלכות ספינות ממנה ואליה, מלבד שני נתיבים שבהם עובר החשיש וסחרי רות אחרות מלבנון לחופי סיני ומצ-ריים, ומסלולי-דיג שונים.

על הנתיבים האלה, ועל חופי-הימית דינה, שומר צי קטן, בן 20 אלף חיילים (מחציתם אנשי-מילואים), המאיישים 24 ספינות-טילים, 50 ספינות-מישמר, 13 נחתות, שתי רחפות ושלוש צוללות מיושנות. כל הפירסומים, אגב, הם לפי מקורות ורים.

הצי הזה של חיל-הים הישראלי אמור לתת תשובה לצי האויב הפוטנציאלי כים-התיכון, שעוצמתם גברה מאוד בשנים האחרונות, וסך-הכל היחס שבין עוצמת חיל-הים ובנים הוא עכשיו 1:8, לרעת חיל-הים הישראלי.

תוספת-הכוח העיקרית בים, העומדת מול ישראל, התגלתה בחיל-הים הסורי, שלרשותו מיספר כלים זהה בריוק לזה של ישראל, אבל הם מצויינים עכשיו בטילים חדשים, שהטווח שלהם הוא הרבה מעבר לאופק, הם פוגעים במטרות-נקודה במרחק של 100 מייל ימיים, שהם 180 ק"מ. אלה הם טיליה-סטטיק המשופרים, המסוגלים לפגוע מהים במטרות אסטרטגיות כמו תחנות-כוח וערי-החוף, שמבחינה צבאית הן בסך-הכל קטרטגיים פגיעים מאוד, שבהם

הוגשו 8 חלופות — אך 7 מהן הוגשו כדי להיפסל

ישן וחי צבא-המילואים של מדינת-ישראל, שהוא עיקר כוחה הצבאי.

לחיל-הים הסורי, ששרה-הגנה שלה הודיע לא מכבר שהאיוון האסטרטגי עם ישראל הושג — מטרה שאפס אל-אסד הציב לעצמו אחרי שמצריים כרתה חוזה-שלום נפרד — צריך להר-סיף את חיל-הים הלובי, בעל שש הצוללות, 24 הסטיילים עם טילי-האטומים האיטלקיים, הטובים שבטילי-יםיים שבויורה, את הצי האלג'ירי, הס-עודי, ואף את הצי המצרי הגדול, שכל עוד הוא קיים צריך להתחשב בו, כלי

מפקד בן-שושן מומחים יש רק בחי

האם זה פיל לבן ימי? „לביא“ שט? פרי של שיגעון גדלות? או שזוהי התשובה הנכונה לבעיית הימיות של המילחמה הבאה, אם תפרוץ?

סער ובכנס מליים

קשר לדגל הנשר המתנוסס על השגרירות ברחוב באזל.

הסכנה

הסכנה, במובן, היא לא הכלים של האוייב הפוטנציאלי, אלא הדרך שבה הוא מתכוון להשתמש בהם. כלשון מיקצועית, המשימה של מקבלי ההחלטות היא להכריע מה היא ה"פ"א (דרך הפעולה האפשרית) של האוייב, ולהיות צודקים בהערכה. ההנחה שחיליהים של האוייב ינסה לשבש שיירות של אספקה לישראל,

לבניית שישה סטי"לים עם מספנה צרפתית, בעיר שרבורג שבצפון-צרפת. בי 1966 נחתם חוזה לבניית שישה סטי"לים נוספים.

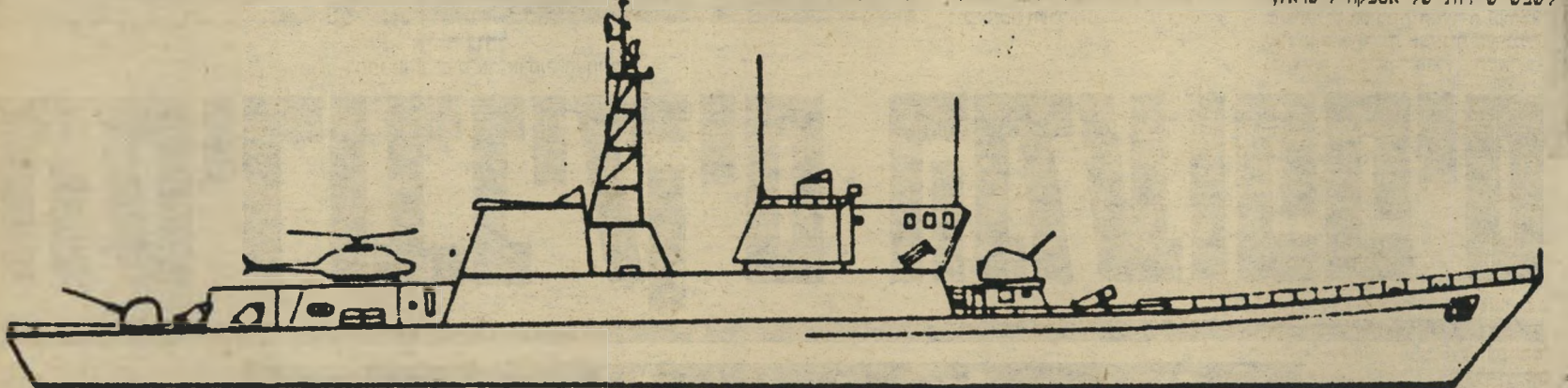
אחרי מלחמת ששת הימים, ואחרי שטובעה אחי"א, הוברחו ספינות שרבורג לישראל. אז הן היו עדיין ספינות תותחתים. במהרה הן הפכו לסער 2, כאשר הטיל יסיים נבריא, מתוצרת ישראל, הוצב עליהן. הסער 3, שהיתה בגודל זהה לקודמתה, קיבלה שיפור נוסף: תותח בן 76 מ"מ, אוטומטי, שתופעל על ידי אותן

להכיל את כל מערכות ההלחמה הדרושות לקיום קרב ימי בזירה האלקטרונית החדשה, מיטשטח לכלי טיס שיוכל להתרומם, לאכזן מטרת ולהפעיל את מערכות הטילים שעל הספינה, וכלי נשק אחרים, שיוכלו להיחלם במטוסים תוקפים, להשמיד צורלות אויבי, ולתת גיבוי אש מהים לנחיתת אנשי חיל האוייב. מערכת נשק רב-כלתית, יעילה וקטנה (זו בפירוט אינה משתתת), שתענה על כל האתגרים האפשריים בקרב העייתי.

ובמטוסים. ובית: יש ליצור תשתית מיספרית גדולה ככל האפשר של כלים עדיפים מהסוג הזה, כדי שאפשר יהיה לרכז מאמצים לפי התנאים המשתנים בקרב, בדיוק כמו שעושים כוחות היבשה. הכלי החדש, הרב-כלתי עולה כלי כך הרבה כסף שניתן יהיה להצטייד רק בארבעה כמותו, במיקרה הטוב. פירוש הדבר — צימצום מיספר הפלטפורמות הלוחמות בקרב שטח מתחת לקרמי ניומם הדרוש לריכוז מאמץ, על חשבון בניית כלי רב-כלתי למשימות שורר

פוליס, רחפות מהירות

ללות, נחתות ופסינות-סיוור. מסיפר צור, ללות, נחתות ופסינות-סיוור. הצי הזה יחומש בנשק חדיש, חלקו עדיין בפיתוח, וכל המערכת הימית הזאת תוכל לעמוד במשימות שלה. המשימות, לדעת מומחים אלה, אינן אלה של הצי השישי האמריקאי. חיליהים יתפקד כמו מיספר-חופים יעיל, בעל יכולת לאבטחת שיירות כטוחים

„סער 5“, עליפי פירסום בכתביעת מיקצועי זר, עם המיכרס המיקצועי (למטה)

קרובים, ובעל יכולת השמדת ספינות טילים של האוייב בסיוע חיל-האוויר. ישראל, טוענים מחייבי הגישה הזאת, אינה מעצמה ימית, ואינה בונה לעצמה אופציה התקפית מהים, כמו שהיא עושה ביבשה. יש להתרכז במשימות האלה, ולהביא את גורם העלור יות בחשבון, ולבנות צי התפור לפי המידות שלנו.

חיל האוויר

מצדדי שתי הגישות המנוגדות אינם חוסכים בנתונים כדי לאשש את טענותיהם, ומאשימים כל צד את רעהו (?) בסילופים ובגזומות. באוזני מצדדי הסער 5, שלפיה מעולם לא הוצגו חלופות לתוכנית לפני המטכ"ל, שנאלץ לקבל את הפיתרון המיקצועי מאנשי חיל-הים, שהם היחידים המתמצאים בנושא, הדרפה עליידי אבות-התוכנית: הוגשו שמונה חלופות למטכ"ל, הם אומרים. „שטויות“, אומרים בצד השני של המיגרס, כאשר הכרוז חוזר אליהם, „הוצגו שמונה חלופות-הכל, שנועדו להיפסל מראש“. לאמיתו של דבר, כאשר מפורים את עשן הצפנות המוטלות ממחנה למחנה, התמונה מתבהרת: ● צד אחד מנסה לבנות כוח ימי עצמאי, שיוכל להתמודד לברו עם כל איום ימי אפשרי שניתן להעלות על הדעת, בדרך קלאסית, כמעט שמרנית, והוא מסתפק, כפיתיון, בארבע ספינות ראשונות בלבד, שמחירן 800 מיליון דולר, מתוך הנחה שאי-אפשר יהיה לעצור את התהליך, ובסופו של דבר כל הצי הישראלי, בן 24 ספינות-הטילים, יורכב מיחידות כאלה, שעלותן תוגדל ככל שהסדרה תגדל. ● הצד השני, השולל, טוען שאפי' יונתן שבי-אור (המשך בעמוד 29)

CORVETTES

0 + 72 "SAAR 5" CLASS

Displacement, tonnes: 1 000 full load
Dimensions, feet (metres): 253.2 x 28.9 x 13.8 (screws) (77.2 x 8.8 x 4.2)
Aircraft: 1 helicopter
Missiles: SSM; 8 Harpoons (2 quad) (GP version); 4 Gabriel II (A/S version) SAM (GP version)
Guns: 2—76 mm OTO Melara (single); 4—30 mm (twin) (in GP version only)
A/S weapons: 1 triple Bofors 375 mm rocket launcher; 6 A/S torpedo tubes (triple) (A/S version)
Main engines: CODAG; 1 General Motors LM2500 gas turbine; 24 000 bhp; 2 MTU diesels; 4 000 hp; 2 shafts (cp propellers)
Speed, knots: 42 (gas); 25 (diesels)
Range, miles: 4 500 on diesels
Endurance: 20 days+
Complement: 45

A new design (QU-09-35) prepared by Israel Shipyards, Haifa. With Israel's financial problems it is probable that this class is on the "desirable but not essential" list—there are no signs of any orders yet.

עוית-לחימה אחרות יכולות לבצע, כמו חיל-האוויר. התסריט של מצדדי הכלים הווליים והרביים, החדר-כליתיים, מציייר מצב שבו בזמן-החירום תהיה ספינת סער 5 אחת על המיכרוק, במיסגרת תיקונים תקופתיים, אחת תהיה בהפלגה אוכנת טווח, מחוץ לזירת-הלחימה, אחת תיפי גע ותוטבע — ואין חיליים. וגרוע מזה, אומרים השוללים, אין גם תשובה אחרת לאיום מהים, כי כל התקציב הופנה לספינות-הסער היקרות. ומי יתעסק בצוללות של האוייב? שוללי הסער 5 אינם שוללים את הצורלות החדשות, שחמקו מהוויכוח על תוכנית-ההצטיידות. הצוללות, ככל הנראה, יאושרו והן, נוסף על ספינות קטנות אחרות, כדוגמת הסער 4, ומטר סי חיל-האוויר, יילחמו בכל המטרות הימיות האחרות. חיליהים שלהם — של שוללי הסער 5 — ייראה כן: צי של ספינות סער 4 משופרות, מתוגברות כהירור

הסער 5 היא כלי יוצא-המכלל למי טרה הזאת, ואף האמריקאים, שייירו את הנביא, מחייבים אותה — מה עוד שהיא אמורה להיכנות בארצות-הברית. זו מערכת מצויינת, העולה 200 מיליון דולר, פי 10 ממחירו של מטוס קרב מתקדם, ופי 100 ממחירו של טנק מערכה משוכלל. השאלה אינה רק אם יש לישראל כסף עבור המערכת. השאלה היא אם היא משמשת תשובה לדרכיה-הפעולה האפשריות המועדפות של האוייב, או תוצאה של מה שמתנגדי אבי-התוכנית מכנים „שיגעון-הגדלות של אלמוג“.

מערכות-בקר-הדו-שליטה כמו מערכת-הטילים שבספינה. הסער 4, שהיא הספינה הנוכחית של חיליהים, היא יותר גדולה. יש עליה יותר משגרי-טילים, ועל חלק מבין הספינות ניתן להנחית מטוק, שיש לו תפקיד בעל חשיבות עצומה בקרב הימי המודרני, המתנהל הרבה מעבר לטווח האופק הנראה בעין מגשר-הפיקוד. מאז הסער 4, שנכנסה לשרות לפני 10 שנים, לא הצטייד חיליהים בכלים חדשים, למעט שתי רחפות, היררר פוליס, שהראשונה בהן נבנתה על-ידי חברת נרומן. חברה אמריקאית לייצור מטוסים. מזה 10 שנים לא קיבל חיליהים אף חסקה חדשה אחת, וכל המאמצים התרכזו בבניית תוכנית הסער 5, והשגת התמיכה של מערכת-הביטחון לכך. הסער 5, האמורה להיות בעלת נפח של 1200 טון, פי שלוש מזו של הספינה הנוכחית, צריכה לספק לחיליהים את כל התשובות לכל הבעיות: שהייה ממושכת בים, שטח-סיפון די גדול כדי

מציבה תשובה מיבצעית שונה מההנחה שהים יהיה יורה להנחתת כוחות-קרי מנדר, שיפסטו על גושדן ברגע ה"שין" המפתיע, ויהיו חלק מתהליך שיבוש הגיוס של צה"ל. ההנחה שתפי רוץ מלחמה כוללת ביוזמת האוייב, בחזיתות רבות, שיעסקו את חיליהים וייר במשימות שלו, היא הנחה שנותנת תשובה מיבצעית והצטיידותית שונה מההנחה, למשל, שצה"ל ייווים את המלחמה הבאה.

תורת-המלחמה אומרת שעל מקבלי-ההחלטות לנתח את אפשרויות האוייב, ולקבל את ההחלטה על סמך דרך-הפעולה האפשרית המועדפת שלו. וי

המחלוקת שפילגה את החיל לשניים: מצדדי הסער 5 ומתנגדיו.

מתנגדי הסער 5, אגב, מצאו את עצמם מהר מאוד מחוץ לחיל-הים, אבל עוברת זאת, מלבד זה שהיא מלמדת על אופיו של אבי-התוכנית, האלוף-במילודים, וכיום מנכ"ל מספנות ישראל, עדיין איננה אומרת שהוא טועה, והם צודקים. היא רק אומרת שהמחלוקת נפתרה בתוך החיל בשיטות מיוחדות מאוד, והיום חיליהים של האלוף אכר הם בן-שש, יורשו של אלמוג, הוא חיל נקי ממתנגדי הסער 5.

קונספציית הסער 5

בשנת 1963 הוגשה למטה הכלי של צה"ל תוכנית-עבודה של חיליהים הישראלי. התוכנית התבססה על בניית ספינות-טילים קטנות ורירות, שיהלפו את המשחתות המיושנות שהיו, אז, עמור-השיירה של החיל. באותה שנה עצמה החלו מגעים עם גרמניה על בניית הסטי"ל במספנות גרמניות, אבל ב-1965, בגלל משבר מדיני, הופסקה העבודה, ונחתם חוזה

זה ביזנס טוב. מיליונים הוצאו על טיסות ובתי-מלון. רבים הם הנהנים. עכשיו לא ברור: איך אפשר להמשיך? 'גאל לביב חקר את עסקי' „שלח את עמי”

ציון צמירי, העולם הזה

אירגון-הגג של האירגונים היהודים. מנהל המועצה האמריקאית בפועל הוא אמריקאי יהודי. מאז נבחר אדגר ברונפמן כיו"ר הקונגרס היהודי העולמי, הוא התחיל לפעול בשם הקונגרס במיסגרת המורעצה העולמית.

קודמיו, נחום גולדמן ופיליפ קלוצניק, סירבו לערב את היקונגרס בפעולה אנטי-סובייטית, אולם ברונפמן שינה את המדיניות.

טרמפיסטים שונים

ל המימון של המועצות הלא-רמיות השונות, וכן העולמיות, באמצעותן מן הסוכנות היהודית (פורמאלית מן ההסתדרות הציונית העולמית) ומחציתו ממישרד-החוץ הישראלי.

עליית יהודי ברית-המועצות. בישיבה גם אושרה התוכנית לארגון הפגנה גדולה בווינגטון ביום הפגישה בין רגן לגורבאצ'וב. אירגון ההפגנה הוטל על הסניף האמריקאי של המועצה העירלמית, ואושר לה תקציב של 250 אלף דולר לאירגון ההפגנה.

הכל התחיל בתקופת מלוך מנתם בגין בישראל. בשנת 1971 התקיימה בכריסל ועידה עולמית של אירגונים יהודים למען עליית יהודי ברית-המורעצות. הוועידה בחרה במועצה בינלאומית, המורכבת מראשי המועצות הלאומיות השונות, וכן נשיאות, שבה חברים הנשיאים והמנכ"לים של המורעצות הלאומיות.

הגופים הפעילים הם המועצה הישראלית, שבראשה עומד אברהם הרמן, לשעבר איש מישרד-החוץ ונשיא הארגון ניבסיטה העברית.

אידה נורדל

מדוע דחפו הסובייטים את ארמנד האמר?

הסירובניקים המעופפים

(או: שלח את לחמי!)

פעולות מיוחדות הנעשות מחוץ לישראל, כמו הפגנות, אירוח ואירגון הרצאות של סירובניקים, ממומנות המחצית עליי המועצה הלאומית, והמחצית השנייה עליי אירגוני הקהילות המקומיות.

מביוון שהקהילות המקומיות מתקצבות מכספי המגבית היהודית, הרי שלמעשה גם מימון זה מקורו מן הסוכנות (כספי המגבית היהודית המיאוחרת מממנים ברובם את פעולות הקהילות המקומיות,

גוף פעיל נוסף הוא המועצה האמריקאית, שנשיאה הוא מוריס אברהם, נשיא ועידת-הנשיאים האמריקאית,

הסלפים והמנדלביצים או הנודלים כיום. כל מי שצבר פירסום תודות לישיבתו בכריית-המועצות במתנה לוויה לישראל, מתחיל עם יציאתו באורחיים המבייש גם את שר-התיירות אברהם שריי. אורחיים זה עולה כסף רב. טיסות, בתי-מלון, ארוחות ופגישות — הכל עולה מאות אלפים ואף מיליוני דולרים. מי משלם את ההוצאות?

מי משלם?

ל פני כמה שבועות התקיימה בניו-יורק ישיבת הנשיאות העירלמית של המועצה העולמית למען יהודי ברית-המועצות. הגיעו אליה מישראל, בין היתר, אריה דולצין (שהיה אז יו"ר הסוכנות), עקיבא לוינסקי, גיזבר הסוכנות, ועוד כמה שהוצאותיהם שולמו עליי הסוכנות היהודית, ושהתגוררו במלון רינסי המפורא או בוולדורף-אסטוריה. המלךנות החכיבים על ראשי הסוכנות והמגבית היהודית המאוחרת (240 דולר ליום ליחיד).

לישיבה באו גם

שיא העונה לא היתה המקום הפופולארי היחיד שאביטל שצ'רנסקי ביקרה בו בשנים שבהן בעלה שהה בכריית-המועצות. לוח-מסעותיה היקנה לה כמה תארים של „נוסע מתמיד” ואלופת-העולם בטייט. היא נפגשה עם ראשי-ממשלות ונשיאים דרך-קבע, ויש רק לקוות כי השימחה על שיהרור בעלה פיצתה אותה על הפסקת מסעותיה סביב העולם.

כמו אביטל בעבר, כך הביגונים,

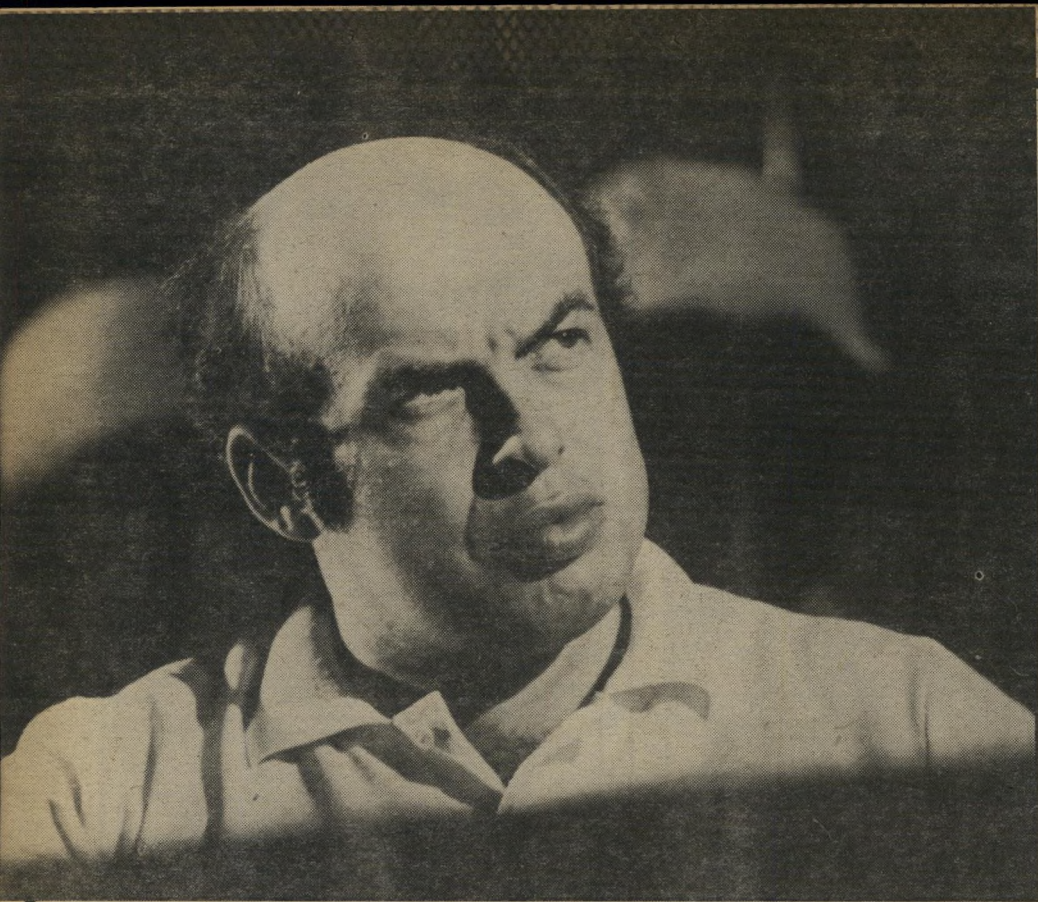
ל פני כמה שנים, בחודש ינואר, בעיירת-הסקי הידועה אינטרלאקן בשווייץ, נכנסתי ללובי של אחד מבתי-המלון היקרים בעיר, וקראתי מודעה מודפסת בכמה שפות, שהודיעה כי הערב תופיע במלון, בחדר-ישיבות מסויים, אסירת-ציון אביטל שצ'רנסקי, ותספר על סיכלות הסירובניקים ה-כמהים לעליה לציון, והיושבים בסיכור. המודעה הומינה את הכל לבוא ולשמוע, וחתום היה עליה ועד שלח את עמי באינטרלאקן. הביקור בעיירת-הסקי הנודעת ב-

ולאדימיר ומאריה סלסק עם שמיר 20 אסף דולר ומטוס מיוחד

יוסף מנדלביץ עם בגין הסובייטים הודיעו לעסקן

נתן שצירנסקי
נמסר על הקהילות

לפעם עם הנשיא רגן או עם נציגי הטלוויזיה, להביע את דעתו נגד ההתקרבות החדשה בין רגן לגורבאצ'וב. אביטל נראית לידו דרך-קבע, כשרא-בושינגטון, ונפגש מפעם

בכתיבת ספר הוצאה מכו-בת, תמורת יותר מחצי מיליון דולר, אינו נרעש כלל מהתקפות ראשי-המימסד בי אמריקה. הוא שוהה דרך-קבע, בבושינגטון, ונפגש מפעם

האמר (בתמונה משמאל, למטה) בקבלת-הפנים לנודל (מימין) השגריר הסובייטי רצה בו

האמר (בתמונה משמאל, למטה) בקבלת-הפנים לנודל (מימין) השגריר הסובייטי רצה בו

קלמנוביץ עם שמואל פלאטישרוץ המועצה כנסה, וביתיים ועצר

המטרידה עתה את המועצה. היא מה כעצם תפקידה, לאור המדיניות החד-שה של ברית-המועצות, המתירה עליה חופשית של הרוצים בכך, שיש להם למדינה. אנשי המועצה טוענים כי הרוסים שותפים לפעולות המועצה, המארגנת בקשות של קרובי-מישפחה בישראל, וכל מבוקשם הוא כי מי שקיבלו היתר-עליה ייצאו. אנשי המועצה נבוכים נוכח העובדה כי בנו של יוסף ביגון, למשל, סירב לעלות לישראל, עד שלא הסכימו לשמור לו גם את האזרחות הסובייטית.

אין הוא היחיד שקיבל היתר-עליה והמסרב לצאת.
עוד טירדה גורמים ראשי הסירובי ניקים, המסתכסכים עם ראשי הקהילות היהודיות באמריקה. בשבועון ישראל שלנו פורסמה לפני כמה שבועות ידיעה בולטת, שבה מודיעים מנהיגי הקהילות כי נתן שצירנסקי נמסר עליהם, וכי יטילו עליו חרם. הם נפגשו עם שצירנסקי והודיעו לו שאם ימשיך להתקף את ראשי המימסד היהודי, הם יטפחו מנהיג אחר לסירובניקים, כמו יוסף ביגון.

נראה כי שצירנסקי, העסוק

ציון צמיה. העולם הזה

אביטל שצירנסקי
בית-מלון יקר בעירית-הקים

דוברינין הודיע כפגישה על שיח רורו של יוסף מנדלביץ, שישב במאסר על ניסיון-החטיפה של המטוס בלניני-גרד. באותו הזמן הודיע דוברינין את הדבר לישראל זינגר, מראשי הקונגרס היהודי העולמי, וזה טס לווינה לקבל את מנדלביץ, דבר שעורר רוגז רב בין ראשי המועצה.

אנשי המועצה גם רוגזים על הפירסומים שמפיץ שבתאי קלמנוביץ, כאילו עשה משהו בעניין יהודי ברית-המועצות. לדבריהם, הוא הציע כשעתו לפעול באמצעות פורד-הדין פוגל כברלין, אולם כלום לא יצא מזה, פרט לכתבות בעיתונים עליו ועל שמואל פלאטישרוץ, שקלמנוביץ עבר בשבילו אז.

אנשי המועצה גם רוחים כרוגז את הידיעות שפורסמו, כאילו חלק מכספי "איראנגייט" הועברו על-ידי הגנרל ריצ'ארד סיקורד למוסד הישראלי, למימון פעולות שנלח את עמי. הוזכר אז הסכום של שני מיליון דולר. אולם נראה כי הבעיה העיקרית,

ורק חלק מועבר לסוכנות הדי-הודית (בישראל).

אחד הנושאים המעסיקים כיום את המועצות למען יהודי-המועצות הוא ריבוי המתחרים שקמו להן.

בישראל הוקם גוף הקרוי המרכז לסיידע, אשר בראשו כמה מעולי ברית-המועצות בישראל. גוף זה אסף באופן פרטי תרומות של שני מיליון דולר באמריקה, מיהודים ששוכנעו כי המועצה העולמית הססנית מדי בפעולות אנטי-סובייטיות. אנשי המועצה מצביי-עים על כך שכעוד שהם נתונים לפיי-קוח תקציבי של משרד-החוץ והסוכ-נות, הרי שאין איש היודע מה עושים אנשי המרכז למידע בכספים שהם אוספים.

או למשל, פרשת ולארימיר סלפק. בנו עלה מומן ומישראל, עבר חי-שמהר לפילדלפיה.

כאשר נודע לו על שחרור הוריו, אסף תרומות של 20 אלף דולר מיהודים מקומיים, וטם במטוס מיוחד עם סנטור מסילי-דלפיה, שרצה לקטוף תהילה בין היהודים, ישירות לווינה, העלה למטוס את הוריו וטם עיכום לישראל.

אנשי המועצה טוענים כי הסלפקים יכלו לבוא ארצה כיתר העולים, בטיסת אל על, וכל המטוס המיוחד נועד רק לקטוף פירסום. למרבה הרוגז, הזמינו לאימכבר אנשי המגבית בפילדלפיה את הסלפקים לערים על חשבונם, להופעות עם הסנטור.

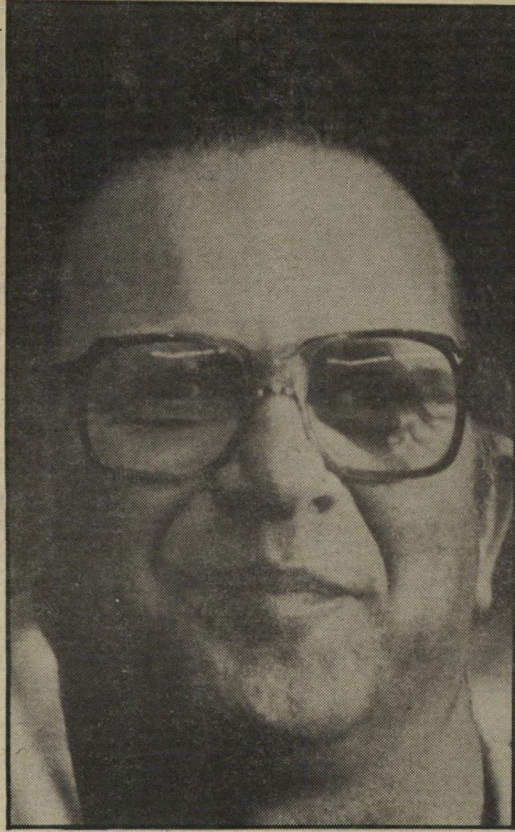
או, למשל, פרשת שיתורה של אידה נודל.

לדיברי אנשי המועצה, הודי מנה נודל למישרד-ההגירה הסובייטי ושם הודיעו לה כי קיבלה היתר-עליה וכי תטוס לישראל במטוסו הפרטי של ארמאנד האמר. וכך הובאה נודל במטוס של האמר ליש-ראל, ושניהם הצטלמו ברוב סירסום עם הגיעם.

אנשי-המועצה טוענים כי לא ברור כלל מה עשה האמר למען שחרורה של נודל, ומדוע רצו הרוסים להוסיף לו יוקרה, בשלחם את נודל באמצעותו. דוגמה נוספת לתרומה הרוסית ליוקרתו של האמר היתה כאשר שגריר ברית-המועצות בושינגטון, אנטולי דוברנין, נפגש בלוסיאנג'לס עם ה-מועצה הלאומית האמריקאית, וביקש כי ארמאנד האמר ישתתף בישיבה.

אדגר ברונסמן
שינוי הקו

צילום צפירי העולם הזה

מיכה חריש:

„פרס הודיע לי שהכריע בעד אדרי!“

שאלתי גם מועמד נוסף שמדברים בו נכבדות בימים אלה – מיכה חריש – האם ידע שנפל קורבן למניפולציה מוצלחת.

לא, לא ידעתי. באמת שלא!

● ותכלית: אתה מועמד להיבנס לממשלה, אם משה ארנס ישוב אליה?

ממשלה

אני חושב שזה סיפור ממושך ו...

● שוחחת עלייך עם שימעון פרס, באחרונה? לא דיברתי עלייך עם אף אחד באחרונה!

● בכל זאת, מדברים בך נכבדות.

מפני שבזמנו, כשאמנון רובינשטיין התפטר מהממשלה, חתמו 70 מתוך 100 חברי-הלישכה בעד חברותי בממשלה. הרשימה נמצאת בידי פרס. אחר-כך — עוד לפני שארנס התפטר מתפקידו — הודיע לי פרס שהוא הכריע בעד רפי אדרי. העניין הסתיים אז לגבי.

● והיום?

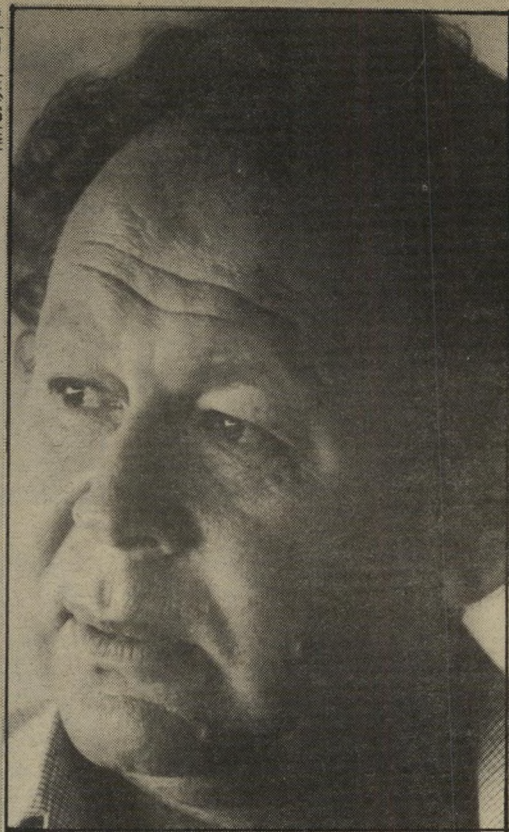
אני לא יודע. לא דיברתי עם אף אחד.

● אינך מתכוון לדבר?

עם פרס? אני מדבר רבות, בנושאים רבים.

● ובנושא הזה?

איני מתכוון ליוזם איתו שיחות בנושא הזה. (דפנה ברק)

צילום צפירי העולם הזה

מרדכי גור:

„לא אזורם שיחה על שובי לממשלה!“

אחרי ששוחחתי עם אדרי, פגיתי גם אל מרדכי גור עצמו. גור סיפר לי שלא היה בסוד המניפולציה שהביאה למירסום הכוזב על התכונה לשיבתו לממשלה, והוסיף:

הכל ספקולציה עיתונאית. משה ארנס עוד לא חזר לממשלה, והכל מוקדם מדי.

ממשלה

● כלומר: לא שוחחת לאחרונה עם שימעון פרס על שובך האפשרי לממשלה ולקבינט?

אני מזהיר בפירוש שלא! לא שוחחתי על כך עם פרס באחרונה!

● הבוררת נתנה לך רעיונות? אתה מתעתד לשוב חזר על כך עם פרס בקרוב?

נפגשתי ביום השני עם יצחק רבין, וביום הרביעי אפגש עם שימעון פרס. ביקשתי להיפגש עימם לפני שבוע וחצי — לפני הפירסומים על שובי לממשלה, לפני שכל הספקולציות התחילו.

● על מה ביקשתי, אם כן, לשוחח איתם?

לא על נושאים אישיים, אלא על האירועים בשטחים. מה שקורה שם בחודש האחרון חמור יותר מאשר מלחמה, ואנשים מסרבים להבין זאת.

● ולהערכתך, בעיקבות הפירסומים, לא יעלה הד נושא בשיחתך עם פרס?

אם הנושא יעלה, לא יהיה זה ביוזמתי. (דפנה ברק)

צילום צפירי העולם הזה

רפי אדרי:

„אני מרגיש שרותמים העגלה לפני הסוסים!“

האם ישוב משה ארנס לממשלה מטעם הליכוד? האם ישתלב בקבינט המדיני? ומי ייכנס לממשלה מטעם מיפולגת-העבודה – מוטה גור? מיכה חריש? רפי אדרי? כותרות מטעמם של השלושה ומטעם „מקורביהם“ ו„חוגיהם“ הציפו את עיתונות סוף-השבוע. לפי שעה יש לאדרי עדיפות, על-פי הכותרות, אם וכאשר.

ממשלה

רבים אינם יודעים שחריש ואדרי קפצו השבוע בעיקבות מניפולציה מוצלחת שהולידה כותרת, כאילו מנהלים שימעון פרס ומוטה גור מגעים על שובו של גור לממשלה. הכותרת, שהיתה נכונה לפני כמה חודשים, הושלתה השבוע שנית, וגרמה לבלגן במיפולגת-העבודה. שאלתי את אדרי אם ידוע לו שכך הוא.

● אם כך, מדוע באו מכיוונך תגובות? כעצם עוד לא הגבתי על הפירסומים האחרונים.

● ומדוע באמת אינך מתייחס לנושא? יש להניח שזה מעניין אותך.

מפני שאני מרגיש שרותמים את העגלה לפני הסוסים. בזמנו התנהלו על-כך שיחות.

● וכיום?

בינתיים — לא. אנחנו לא משוחחים על דברים לא-אקטואליים. יש תנאים רבים כלייך לכניסתו של משה ארנס לממשלה, שער שהם ייפתרו... כשהרבך יהיה אקטואלי — נתחיל לרבר. (דפנה ברק)

ציון צבירי, העולם הזה

דן מרגלית:

"יוסי גינוסר הודיע לנו: הראיון מבוטל!"

ביום השישי התעורר עסישראל יחד עם הכותרות: "יוסי גינוסר מדבר!" ומדבר! ומדבר! - שלושה עיתונים כללו ראיונות נרחבים עם גינוסר: "ידיעות אחרונות", "הארץ" ו"דבר".

הפריסה על פני שני עיתוני-בוקר וצהרון אחד נראתה כאילו החליט גינוסר לצאת לקרב, והראיונות מהווים את יריית-הפתיחה (ראה איגרת העורך בעמוד 4). שאלתי את דן מרגלית, מראיינו של גינוסר ב"הארץ", לפרש העיתוי שבו בחר גינוסר.

אין לי מושג. ממש אין לי מושג. במשך חודשים הוא אמר שיבוא יום והוא ימסור את גירסתו. ידעתי מראש שזה הולך לשלושה עיתונים. ידעתי מראש לאיזה עיתונים, ומי יהיו המראיינים. הוא אמר לי כל זאת שבועות מראש. הוא לא הסביר לי את העיתוי. פשוט צילצל לפני כמה ימים, ושאל אם אני עדיין מעוניין. ענית: "בוודאי" הוא לא התייעץ ולא הסביר מרוע בחר בעיתוי הנוכחי.

עיתונות

- יש לך השערה לפשר העיתוי, והמיתקפה בכלל? אני חושב שהוא קיבל יעוץ מיספטי שלא לרבר מייד אחרי שפורסם דו"ח ועדת-לנדוי. אני חושב שנאמר לו לחכות קצת.
- האם הראיון נערך מזמן ופורסם עכשיו, או שנערך באחרונה?
- ראייתני אותו בראשונה בתחילת השבוע שעבר. הקלטתי אותו במשך שעות. הבטחנו להראות לו את הטקסט שלו. אכן שלחנו לו, וביום הרביעי הוא הודיע לנו: "הכל מבוטל!"
- הוא הורה שכל מה שכתבתי נכון, אבל הניסוח לא נראה לו. הוא טען שהראיון נראה "כמו חקירה מיסטרית..."
- במשך היום הוא ניהל משאומתן עם המערכת, עד שהגיע אלי עם אשתו, ביום הרביעי בערב. הראיון שפירסמתי הוא הראיון השני שראיינתי אותו - ביום הרביעי בלילה.
- התעניינת לגבי הראיונות שלו בעיתונים האחרים?
- לא. רק ביקשתי ממנו שיטיל גם עליהם את אותם התנאים והסייגים שהוא הטיל עלינו. (דפנה ברק)

שרה שחל:

"כשמילאתי דלק לא ידעתי על השביתה!"

משהתקשיתי להשיג דלק, ביום הראשון השבוע, חיפשתי אחר שרי-האנרגיה משה שחל. ביקשתי להתעדכן בעזרתו מה יהיה. שרה, אשתו, דיווחה לי שהוא אָיֶרֶץ ברחבי הארץ, בין ישיבה דחופה אחת לבין ישיבה בוערת אחרת, ומנסה לפתור את בעיית המחסור בדלק. מייד נמתיק אתי קינאה עזה:

שביתות

- הבליצר זה שלשרי-האנרגיה יש מלאי מספיק של דלק במכוניתו?
- נחום הנהג מילא דלק ביום החמישי. ביום-השבת הוא לא נהג, וככה הם מסתדרים.
- גם את נידת בימים אלה?
- כן, לי - יש דלק.
- קיבלת התראה מבעוד מועד?
- לא. רווקא מילאתי דלק עוד ביום הרביעי, וכינתים זה מספיק לי. כשמילאתי, עוד לא ידעתי על השיבושים הצפויים. נכון שאומרים שבצפון (מישפתת שחל מתגוררת בחיפה) יש מחסור גדול יותר בדלק מאשר במרכז.
- בצמח הנידרות יותר הברחית מאשר בתל-אביב, למשל. את לא מודאגת?
- משה ידש עכשיו בישיבה, ואני חושבת שעוד מעט הכל ייגמר. בינתיים, לא נורא, קצת ספורים. (דפנה ברק)

ברנרד הנדרסון:

"אן פולארד מאבדת דם והולכת למות!"

לפני כמה חודשים ריתקה אן פולארד הג'ינג'ית את האומה, כשהתחננה שעם-ישראל לא ישכח אותה ואת בעלה, ג'ונתן, על כל אשר עשו למען ישראל. כמה שעות אחריכן נשפטה לחמש שנות-מאסר בתנאים קשים, ומאז היא שם.

הסערה, שחולל הראיון עימה, שככה. עם-ישראל שכח ועבר לסדר-היום. עם תחילת 1988 שוחחתי טלפונית עם ברנרד הנדרסון, אביה של אן, והתעניינתי בשלום בתו.

נורא! אתמול בלילה (היום הראשון שעבר) העבירו אותה למין בית-חולים כזה בתוך בית-הכלא. לי - לא נתנו לבקר אצלה.

- מדוע העבירו אותה לבית-החולים?
- מדוע? מפני שהיא מאבדת דם! הם (שילטונות-הכלא) לא עושים שום-דבר בעניין זה. היום בכלל לא טיפלו בה. הכת שלי הולכת למות, ואני לא יודע מה יהיה.
- מה, בכל אופן, אתה מתכוון לעשות?
- ב-21 בחודש תגיע קרול, אחותו של ג'ונתן, לישראל. היא תבוא לעורר שם את המודעות לגורלם של אן וג'ונתן.
- ומה איתך? איך מתכוון להצטרף אליה?
- אבוא, כנראה, כפכפואר.
- אחרי שנדחה עירעורם על גזרי-הדין החמור, יש עוד מה לעשות מבחינה מיספטית?
- פרקליטה של אן, נייסון רשוויץ, נמצא כעת בניו-יורק ועוסק בזה. גם ג'ימי הייבי, פרקליטה הקודם, עוסק בכך. אני לא יודע מה יהיה.

פולארד

- אחרי השיחה הקשה עם האב, טיפלנתי אל פרקליטה של אן פולארד, ג'יימס הייבי.
- הפרקליט נשמע פסימי לגבי סיכוייה של מרשתו ועתידיה בשנים הקרובות, אך היה מאופק בהרבה מהאב.
- יש לך קשר יומיומי עם אן?
- אני לא שומר איתה על קשר יומיומי, אבל הקשר בינינו הוא די חזק, כדי לדעת את מצבה הבריאותי והנפשי.
- ר...?
- מצבה רע. אינני מאמין שניתן לטפל בה בבית-הכלא, אבל שילטונות-הכלא מעריכים שמצבה של אן פולארד איננו כה קריטי כפי שהציג לך אביה. הם אינם מתרשמים מדבר!
- מהי השורה התחתונה, להערכתך? מה יהיה?
- אני חושש שהיא תסיים את התקופה שנקבעה לה לשבת במאסר - כמעט חמש שנים.
- אביה הזכיר פרקליט נוסף שנכנס לתמונה - נייסון רשוויץ. איך מוטרד מכך?
- מוטרד? להיפך! הוא עוזר לי! אני מקדם בכרחה כל עזרה כפי-שטאציה כליכך קשה. (דפנה ברק)

הפמיניסטיות לא אהבו את זה

כשהביסאי בני תורתי

מסביר כי הגזק מסמל

מערכת יחסים הרומה

לאנשה בסרט תורתי - הן

כעסות

סרט קצר יכול להיות סיפור, הבעתי-עמדה, הצהרה או פשוט סיפור בררך קולנועית, עם שפה אסתטית, סיגנון, אווירה, הומור ואף מסר.

כזה הוא סרטו הקצר של בני תורתי וכל בני-משפחתו - יוננו. סרט שכבר קיבל פרס על תסריטו מהקן על-שם עליה שגריר, תמיכה ממשרד התעשייה והמיסחר, עזרה מיצחק קול וחבר-גלם מן האוניברסיטה.

על המסך מופיעים, כזה אחר זה, שמות כל בני-משפחת תורתי. זהו סרט מיספחתי, ויותר מזה זהו סרט שכונתי, ואולי כזה טמון חלק מקיסמו דרכי. אך אותנטי, כמו חוף ג'באלייה הנטוש המלא בגרוטאות עד שהוא נראה כמו ציור קונסטפאל.

הביסאי, בני תורתי, ילידי-השכונה, עשה את הסרט עם חבריו, בנייהם המפיק, גוריאל (ג'י-ריץ') קסביאן, שעזר לו לאסוף 10,000 דולר (כולל התרומות שקיבל בסך 5000 דולר). עברו איתו גם יזעזעתי, דליה, עדנה ואלחנן תורתי, ארבעת אחיו של בני - (את מי אפשר לטרוטר אם לא את המיטפתה שלך? - מתוודה בני), והזרם, כמובן.

ומה הם עשו? - אמא הכינה אוכל למשך שמונת ימיהם-הסרט, ואבא היה הג'וקאי. ומה זה אומר בסרט יוצא-דופן זה, כשצריך לצלם ג'וק אחד או שניים, צריך היה להיעזר ב-200 סטאי-סיסטם כאלה, בקיצור 200 ג'וקים.

ובולם יזעזע שכני-ישראל אינם רואים בג'וקים חיות-שעשועים, אחרת לא היו ממצייאם כל-כך רבה קטלי-הרקים אפשר להבין כמה היה קשה למצוא מתנרב שיסכים לאסוף ג'וקים, כמו שאוספים פרפרים, למשל. מה עוד שהג'וקים אינם רגילים להצטלם, וקצת קשה לומר להם לאיזה כיוון ללכת.

או מה עושים? - הרי הסיפור של יוננו, למי שטרם שמע עליה, הוא על בחור קצת מפגנר, שהחברה רואה בו משהו ברומה לג'וק, עד שיום אחד הוא מפתח יחסי אהבה וידידות עם ג'וק אמיתי. אבל החברה צוחקת לו, וביד גסה קוטלת את היצור החי היחיד שמקיים איתו קשר. -המעניין היה שאבא התנרב להביא את הג'וקים, אבל אף אחד לא העז להתקרב אליהם. כולם נגעלו מהם, מספר בני. רק ברך, שמשחק את יוננו, ממש כמו בסיפור, היה היחיד שהתקרב אליהם.

ואיך מצלמים אותם? - גילינו שספריי, שנועד לניקוי מצלמה, גורם להם להקפאה מסוימת, מעין סימום לזמן מה, ואז אפשר היה לצלם. ממש צער בעל-יחיים, האם הם מתים? לא, אומר תורתי, הם מתאוששים וחוזרים להיות ג'וקים. מה שקשה לומר על בני-אדם. מרדע לא אהבות הפמיניסטיות את יוננו? - תורתי מסביר כי מערכת-היחסים, שנוצרת בין יוננו, הטיפוס הנירחה על-ידי החברה, לג'וק, שהיא קשר סימלי בחוש, ומשחק איתו קיימה ואחורה, היא דוגמה למערכת-היחסים בין גבר לאשה בסרט תורתי, כשהאשה מונעת ונשלטת לחלוטין על-ידי הגבר. הכוונה היתה, אומנם, במובן החיובי, אומר תורתי, אבל כמה ידידות נפגעו מאוד מן ההשוואה.

תורתי

חובה לראות:

תל-אביב: התנוח מעבר לפניה. ז'אן דה פלורם. ססאל נאקס. הקיטר האחרון. מלאכים בשמי ברלין. סנדל הדבורים. סרט מתוק. **ירושלים:** הקיטר האחרון. סנדל הדבורים. **חיפה:** ז'אן דה פלורם. הקיטר האחרון.

תל-אביב

*** תיקווה ותהילה (דיונוף, ברי-סויה, מוצג ב-באורל חיפה) - המילחמה כחזיה מציגה ררך עיניו של ילד, ג'ון בורמן הקטן, כשנשאר בעורף עם אמו, הודותיו וסבו בימי הבלוי של מילחמת-העולם השנייה.

עדנה סיינר

הגיבור הוא המילחמה - אבל איפה המוסר?

הוא נמצא בלב הקרב, אם זה גורם לו הנאה כלשהי, וישכח לרגע שמדובר בסרט שבו העלילה בעצם אינה קיימת, והי-דמויות, במיקרה הטוב, הן רופפות ביותר. מה שחמור ביותר הוא הניסיון למכור גיבורים, כאשר אין מאחוריהם שום גיבוי מוסרי, שיצדיק את גבורתם, והם עוד מקוננים על כך שאין הם מקבלים את התמיכה הנפשית הדרושה מן העורך שמתנגד למילחמה. סרט אותנטי, אך לוקה בחוסר עמדה מוסרית.

כך מוכרים

גיבורים

זעקת הנשרים (תל-אביב, תל-אביב, אביב, ארצות-הברית) - המסר הי-עיקרי של הסרט הוא שהמילחמה היא גהינום. זאת ועוד, שהיא גהי-נום לגברים. ומעל לכל, שהיא מונקציה בפני עצמה, שאין צורך לפשפש במניעיה. צריך רק להשתדל לעבור אותה בשלום, אם המפקדים הכושלים, שהם מסוכנים אף מן האוייב, לא יפילו אותך חלל קודם לכן.

העלילה מתרחשת בשנת 1969. יחידה אמריקאית צריכה לכבוש גיבעה בוויאט-נאם. השחורים מתעמתים עם הלבנים. כולם יחד מתעלמים בכלל מן העובדה שהם נמצאים בארץ זרה, ומתנהגים כאילו רק יצאו למירפסת של ארצות-הברית, כדי להמשיך את הויכוחים שהיו להם בבית. עד אשר הם ניגשים למלאכת-הכיבוש עצמה, ושם הם כבר מבינים שהם הושלכו לאותו קו-ציועות וההבדל ביניהם הוא קטן מכפי שהורגלו לחשוב.

הקרב עצמו מזכיר להפליא את קרבות מילחמת-העולם, עם חפירות ובוץ למכביר. האויב הוא אלמוני, אבל אפילו אותו רואים יותר מאשר את המיקוד הגבוה, שנוכחותו באה לידי ביטוי רק בהוראות האוויליות שבוקעות ממכשיר-הקשר, ומפאסלות כדוגמת טיווח חיל-האוויר האמריקאי על חייליו שלו. כל זה עושה רושם אמיתי ומשכנע מאוד, הצופה מרגיש כי

נסיכה

חסרת רמה

הנסיכה מבורלי הילס (ריבין ותכלה, תל-אביב, ארצות-הברית) - אין עם שלא המציא אנדה על נסיכה מפונקת ההופכת לשיפחה

חרומה עד שהיא לומדת להעריך את מה שיש לה. הוליווד כבר המציאה לעצמה עשרות אנדות כאלה, עכשיו יש לה עוד אחת. הנסיכה הנוכחית היא יורשת מבורלי-הילס, שיורדת לחיי אביה האלמן בהתנהגותה משולחת-הרסן, עד אשר באה הפיה הטובה ומשליכה אותה אל הרחוב, לכהן כעוזרת-בית אצל סוכן-אמנים מגוחך ואשתו החסכנית. ילדת-השמות מתקור ממת נגד התעללות שכזו, אבל עד מהרה היא לומדת לסתום את הפה ולהבין שאמריקה בנויה מאלה שיש להם, ואלה שאין להם.

בן לילה אפשר להיזרק מצד אחד של המיתר אל השני, ומי שרוצה להישרד בעולם מעמדי זה מוטב לו ללמוד את הנימוסים המתאימים למעמד החברתי שבתוכו הוא נתון. זאת, לפחות, עד אשר תתרצה הפיה הטובה, תשתכנע שקור-בה למד את הלקח, ותחזיר אותו לרולס-רויס של אבא-לה. יתכן שיש ברעיון הבסיסי חומר לקומדיה משעשעת, אבל ניצולו כן הוא כה קלוש עד שרק האפשרויות הבאנאליות ביותר של אנדתי-קסימים זו ניכנסות לשימוש מוגבל. הבימוי של אמי גונס מצטיין בחוסר-השראה, בדימויו עני, ובקצב רפה במיוחד, שהוא המיד אסון למצחיקון. מרגיזה במיוחד נטייתה של הבימאית להזיז מצלמות ללא

דיק שאון וואלרי פריין - נסיכה בלי שמיכה

טעם וללא צורך - עד כדי כך שלפעמים ינסה הצופה להתעמק בסימליותה של תנועה מורכבת ורבת-משמעות כדי לגלות, בסופו של דבר, שגונס פשוט לא ידעה מה לעשות עם עצמה. ובזמן שפס-הקול משמיע שיר, היא השתעשעה עם המצלמה. דיק שאון וואלרי פריין מספקים קאריקטורה גסה של העלו-קה ההוליוודית המצויה, סוכן-האמנים ואשתו, אבל הם לפי-חות מתאמצים עשה שאלי שידי, בתפקיד הנסיכה, טום סק-ריט כאביה, והשאיר לא יודעים כל-כך מה לעשות עם עצמם.

בנפתולי הכניעה

המייגעת

אני נכנע, אני נכנעת (אורלי, תל-אביב, ארצות-הברית) - בור-ליהילס עשויה לספק חומר לא-אנזב למעיין של מצחיקונים מב-

ריקים, אכזריים וסארקסטיים מאין כמותם. הרי כל טיפוס שפוח דלת לחלבן הוא קאריקטורה בפני עצמה. אבל גרי בלסון, מי שכתב את התסריט בחוסר-השראה מוחלט, וביים אותו ביד כבדה ומסורבלת, לא הצליח ליצור מצחיקון מבריק. יתכן שהאשמה היא בכישרונו התלוי על בלימה - גם כשהוא מתחיל לא רע, הוא מצליח לקלקל את ההמשך, כשהוא מפתח כל תפנית לתעלות צפויות מראש. ובאין הפתעה אין גם צחוק - זהו חוק קבוע.

זו אמורה להיות קומדיה רומאנטית עם הפיי-אנד מובטח, שנושאה זוג עומד להיפגש, ולהיפרד, ולהיפגש שוב. את סופר-המותחנים המצליח, שכל גרושה מרוקנת את כיסיו אחת לכמה שנים, אבל תנובתו הספרותית מצליחה כל-כך שהוא מתאושש על נקלה, מגלם מייקל קיין. הוא מזדקן, נמוח משתייה מופרזת, והקסם בעיניו הדלווחות מתחיל לדחות עם השנים. זהו תפקידו הגרוע מה שנים של שחקן שהיה פעם מעולה, וכמה כואב להיזכר במישחקי רצח או בתיק איפקרס למראתו כן.

את התפקיד הנשי של דיאן פילגריס, ציירת דלפונית החיה על חשבון עורך-דין חלקלק ודוחה כמדונה, מגלמת סאלי

מייקל קיין ופיטר בויל - עיף ונמוח

פילדס. ושוב זה עצוב. מי שהיתה כה נחמדה ומלאת ישר פנימי בנורמה ריי, נראית כאן כגורסה לא-מומרת של דודיס דיי בסתיו-חייה. היא פשוט קנישה מדי בכדי לשחק פסבדרי קיובצניקית מתוקה ונקייה מרבב.

וכאמור, זו צריכה להיות פארודיה ניצחת על תאוות-הממון ההוליוודית ועל אובדן-האמון שבאהבה ומשבר-האמונה של האדם. במצחיקון זה צריך להצחיק - אבל זה דווקא לא.

שפופנה
 ליום-ההולדת
 1200 ★ אורחים

ועוד קצת ★ דוגי
 מניות בתחפוש

אינדיאני יס-תיכוני

דני מזרחי, מבעלי חברת-האופי
 נה ראש אינדיאני, הוא רק בן 29, אך
 הוא על תקן של ראש-שבט. כדי לחגוג
 עימו את יום-הולדתו התייצבו כל הלך
 חמים האינדיאנים ובנות-יוגם כמועדון.

אריה פילץ הקבלן עתיר-הנכסים, חגג במסיבה בחברת אשתו ובחברתה של מארגנת-התצוגות שלוהו בן-גל (בתצלום)

דוגמניות ברוכות כישרונות

את אריה פילץ, הקבלן, שכנה את דיזונוף-סנפר אהבים כולם. וכשעושים מסיבה לרגל שבוע-האופנה לצרכן, שנערך בדיזונוף-סנפר, מזמינים כארבעה רחיצה את מר פילץ ואת אשתו הנאה, סנדיה. על דבר המסיבה הודיעו לפילץ כמה ימים מראש, אך הדבר פרח מזיכרונו. חיכו, חיכו, ומשבושש לבוא התקשרה שלוהו בן-גל, מארגנת האירוע, לביתו, והזכירה לו את המסיבה. פילץ התנצל, וכעבור 10 דקות בא בחברתה של רעייתו. השימחה התחילה מוקדם יותר, כשהדוגמניות הופיעו בבגדים מתקופת הצ'רלסטון, הרוק-אנדר-רול ועד ימינו. אנה הבנות היו משועשעות מהעניין, בעיקר לנוכח העובדה שקשה היה לזהותם בגלל האפור, הפאות ושאר האביזרים.

הדוגמנית דניאלה רנצל הפגינה כישרון לדראמה כשחיקתה את מרלין מונרו ואילו הדוגמנית סמדר גנזי גילתה חוש קומי מעולה. אנאבל טמיר התחפשה לעולה חרשה מפולין, שזה עתה הגיעה לארץ.

נטלי נחמני בת ה-20, ראש אינדיאני. (בתצלום למטה) דורית כהן בשימלת-סטרפלס.

בין כל היפות האחרות בלטו גם שלי גפני בת ה-17, אילנה סיברני, שהיתה במשך שנים ארוכות רוגמינית-הבית של ראש אינדיאני, וכעת היא מנהלת את אחת החנויות של הרשת. היא רקרה צמוד-צמוד עם מעצב-השיער מישל דררי, שהיה פעם החבר של חווה לוי וגם של הדוגמנית שלומית אמיר. הדוגמן אבי חזן בא להיפרד מכולם לפני נסיעתו, והציג את אחיו יורם, בחור צעיר ויפה, שהכל מנבאים לו עתיד.

ליאת שטיינר הרקדנית המוכשרת מלהקת המחול בת שבע, לבשה בגדים בסיגנון הצ'רלסטון וגרפה תשואות. כבן-זוג שימש לה הרקדן איציק גלילי, שהיה עצבני ורגש.

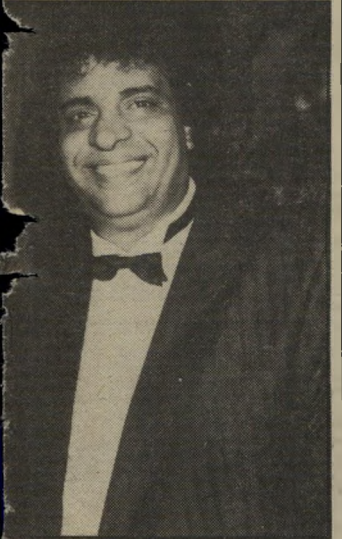
דני מזרחי מבעלי ראש אינדיאני, חגג את יום-הולדתו ה-29 במסיבה ברת-משתתפים שנערכה במועדון. חלי טל (בתצ-)

סמדר גנזי הדוגמנית הפה-40 הצחיקה הארכיטקט עגנון גרנות, בן-זוגה.

1200 נרות

למי שחושב שכבר קשה להיות מופתית מתבשרים על אירוע זה או אחר, שגיל מתפעלים מהכמויות המדהימות של הזמר-ברוך, עשה זאת. חגיגת הבת-מינו בגודלה. כאולם הטרופי שבן-אורנים נד מאוחר יותר, לא מצאו מקומות-ישיבה. כבר בתחילת הערב היה המקום רחום, תיזמורת גדולה עמדה על הבימה, והרעי של אמנים שונים, שהם גם חברים של

חופני כוהן (בתצלום מצד) האורחים שבא (בתצלום עם השפם), בא בחברת

שולחנות עגולים ושתי ואכלו מכל הבא אוכל לכולם. הנשים בלטו בתלבושות-ערב גנזי ותכשיטים. כאשר שרה אמו של חופני א האורות, והנרות, שהרליקו האורחים, יצו למקום אינטימי ומישפחתי. הזמר יצא בעצם קרוב רחוק של חופני כהן. הזמרת סוזי מילר ישבה בחברת יד עושה שם. עורר-הריון, ראובן רכס, הנוכחי יוסי צימרמן. פנינה רוזנבלד וכמעט נרדמה מרוב עייפות. חברה, יוב כולם, ברך ודאג למקום-ישיבה מתאים.

משפנפנת. היא העתירה עליו נשיקות ובירכה אותו. כמה מהגברים רצו שתחשוף את פלג-גופה העליון, כיאה לשפנפנה, אך עוקבי חייכה ולא הגיבה לבקשות. פיני איתן, שומר-ראש במיקצועו, שמר עליה אישית.

שאל אייזנברג העיתונאי ובעל-הפאב, אוהו ברועותיו את השפנפנה העלזיה שזינקה אליו מה-קופסה. השפנפנה, דרורה עוקבי, עובדת כמלצרית ובשעות-הערב

פולארית, בתילבושת רטרו בסיגנון שנות את כולם בחיקוי כוכבות מאותה התקופה. אך שהוא מעדיף אותה במראה המודרני.

בילי רובין כתבת-הספורט וחברתו של איי-זנברג, בחברת דני דבורין, מנהל מחלקת-ספורט ברדיו. הם נראו עליזים ושמחים.

ענת קריבושה היפה, באה בחגורתו של מריק ענורון, מי עוהיה בעלה של מלכת-היופי והדוגמנית, אילנה שושן.

נחשים
ספורטיביים
שהפחידו
חוגגים
ובלוינים

שאל אייזנברג הוא לא רק מיליונר שמתגורר לפעמים, כשהוא מגיע לארץ, בסירה ענקית בסכיון. זהו גם שמו של כתב ושדר-ספורט, שהוא גם בעל פאב השעון ומציא-לאור של מקומון תל-אביבי. החברה האוהבת שלו, **בילי רובין**, והעיתונאית **לילי אבידן**, ערכו את מסכת יוסה-הולדת ה-40 שלו בפאב שבנעלותו. מרבית האורחים היו חברים מתחום-הספורט כמו **מריק ענורון** השופט, **ירון עזר**, מנהל מכבי תל-אביב, **רונן גרבל**, שוער-כדורגל, וכמה כתבים נוספים.

אבל הכנות לא רצו שזאת תהיה עוד מסיבה רגילה, והן אירגנו לו כמה הפתעות נחמדות. בדיוק בחצות נכנסו שני גברים, כשהם מחזיקים בקופסה ענקית מקרטון, שהיתה עטופה בנייר צלופן. אייזנברג התבקש לפתוח אותה. בתחילה היסס, כי לא ידע מה מצפה לו. כשהתיר את הסרט, שקשר את החבילה, זינקה מתוך הקופסה שפנפנה חמודה בכגריגוף שחור וברכה אותו ליום-הולדתו.

רקדנית-הבטן, **עדנה עלוש**, חול-לה לפניו כשנחשפתו באורך שני מטר כרוך סביב צווארה וכתפיה. וכדי שאייזנברג וחבריו לא יכהלו מהזוחלים נתן **בני מרום**, הנחשו ומאלף-הנחשים מספר אחד כארץ, הרצאה קצרה ומעניינת על נחשים. לצורך הדגמה הוא הוציא, מאחד התיקים שלו, נחש-ממבה ארסי ושיחק איתו. הממבה, שהארס שלו מסוגל להמית אדם תוך דקות ספורות, שיתף פעולה עם מרום, ואף הסכים להיות כרוך סביב צווארו של הזמר **חיים מושה**.

הזמר, שלא כליכך אהב את הנחש, ברח כל עוד נפשו בו. העיתונאית, **לילי אבידן**, גילתה אומץ-לב ראוי לשבח ורקדה עם נחש-הפתן ואף זרקה כמה בדיחות פרוידיאניות, שגרפו צחוקים מהחוגגים. אחרי שכולם נרגעו מההפתעות נפרטה עוגת יוסה-הולדת המר-היבה, שהיתה עשויה בצורת מיגרש-כדורגל.

לבת-מיצווה

מאירועים חברתיים נכונה הפתעה. מדי פעם אנו נרד עלידי איש-חברה, אמן או מיליונר, והכל מחוץ והשתיה, שמוגשות לאורחים. **חופני בהן**, זוהי, שערך לבתו **עדי** היתה מרשימה ומדהימה חסו 1200 אורחים. 200 האורחים הנוספים שבאו

והמלצרים התקשו לפלס את רכס בין השולחנות. שה עולמות, אליה נוספו, מאוחר יותר, גם הופעות בעל-השימחה. האורחים, בכיגרי-ערב, ישבו סביב

עמד בכניסה לאולם הגדול ובירך את **בנהמוניהם. יעקב אלפרון, מבעלי הפלקה** **אשתו הצעירה אייבי (בתצלום באמצע).**

ליד. למרות המיספר הרב של האורחים היה די

רניות שחשפו כתפיים, שריים והרכה נוצצים ת שירה של נעמי שמר על הדבש ועל העוקץ כבו ו אווירה כמעט מיסטית. האולם הגדול הפך לפתע **בשן**, שכא בחברת **מזיקה**, אשתו, סיפר שהוא

ידיים, ונראה היה שהיא לא בדיוק יודעת מה היא שב בחברת רעייתו לשעבר, **חנה אורדן**, ובעלה **לם הגיעה היישר ממקום-עבודתה בגנייה-תערוכה,** **ל לוי**, תמך בה. במשך שעות לחץ חופני את ידי

ועוד. העיתונאית **לילי אבידן** היתה האישה היחידה שלא פחדה כלל מהנחשים. אחד מאלה נכרך כסרט סביב מצחה, ושני האחרים סביב צווארה וכתפיה.

הנחשן, שמאלף נחשים ומרצה עליהם התולה כבעל כישורים רבים בתחומים כמו הדרכת ספורט, בנאות, מסאג'

בין חווה ואביבה

שבויעים אחרי שהגעתי לכלא הייתי עדיין באגף הימני. הרי גשתי רי לחוצה, ונמאס לי להיות בעולה במשך 23 שעות ביממה. רציתי כבר לעבור לאגף המתקדמים, ולהתייחס ללעבור ולהסתובב חופשית בין כותלי הכלא.

במיון היתה תחלופה גדולה, ובכל יום הגיעו אסירות חדשות, וכפיהן הרבה סיפורים חרשים. היו ביניהן שהיו ככלא בעבר, והיו אחרות שהגיעו במצב של הלם, ולא הבינו בדיוק מה קורה, כמו הצעירה שנשפטת לחמישה חודשי מאסר אחרי שנשכה את שכנתה בפנים. אחרת, אם לשמונה ילדים מאשרו, הייתה עוברת סוציאלית שסירבה לגלות לה היכן ילדיה.

יפהיה ירוקת עיניים, בעלת שיער ארוך וגולש, שהגיעה לנווה-תירצה בפעם השלישית, סיפרה לי כמה לא נעים לה להיות שוב בכלא, אחרי שהבטיחה להנהלת הכלא כי לא תשוב, והנה לא עמדה בהבטחתה.

ישבנו שעות רבות יחד, ובכל יום סיפרה לי חלק מסיפורי החיים הטראגיים, כיצד ברחו מבית הוריה בגיל 13, ויחד עם גבר, שבו התאהבה, יצאה לגנוב בכל קצות הארץ.

באחד הימים נמאס לה להיות עם החבר, והחליטה להיות גנבת עצמאית. היא ברחו ממנו. הוא רדף אחריה, וכאשר מצא אותה פצע אותה קשה והחזירה אליו בכוח. כעבור זמן מה נרצח, וכך נפטרה ממנו. עכשיו החליטה להיות זמרת, והיא שרה לפעמים בחתונות.

יש לה קול נעים, ובערבים שרה לבנות החרד בקוליקולות.

ממני היתה לה בקשה קטנה, והיא: לבוא אליה לעיירה בדרום, שם מתגוררים חלק מקרוביה, ולעזור לה לחפש את גופת אחותה, שנעלמה לפני יותר משנה.

הסמים של "פגית"

היא סיפרה כי אחותה הנשואה, לאם לשני ילדים קטנים, נעלמה באחד הערבים, ולא נראתה עוד. הכל בטוחים שרצחה, והמישטרה ערכה חיפושים וסריקות באיזור, ללא תוצי אות. היא החליטה לגלות את גופת אחותה בעצמה, וביקשה שאצטרף אליה בחיפושים כשאשתחורר מהכלא.

בתום הטיוול היומי בחצר באחד הבקרים, הורתה לי סוהרת לאסוף את חפציי ולעבור לאגף המתקדמים.

שמחתי לצאת מאגף השיקום, וידעתי כי אוכל להתחיל לעבוד ולתפקד בקרוב. ביקשתי ממלכה

טיפלה בו, ולאביו לא היה אז זמן, כי התעסק בפוליטיקה, ואנחנו היינו שני ילדים אבודים, שלא מצאו כיוון.

המצב שלי נהיה גרוע רק אחרי ששמעתי שרודו הסתכך ונתפס בצרפת עם סמים. שקעתי בייאוש, והלכתי עד

לחדיראן יש בכלא שלושה מיבנים, ובכל אחד מהם עובדות כמה אסירות. המיבנה הפונה לחצר קטנה, נקרא "המתפרה". יש עוד אולם גדול וחשוך, לשם נשלחתי, ולידו המיבנה המרכזי, שם ממוקמות רוב המכוונות, ושם

נעמי אדווה ממשיכה לספר על 75 הימים שבילחה בכלא "נווה-תירצה", על חיי האסירות שהורשעו ברצח וכן על היחסים ההפכפכים בין לבין עצמן

אולמרט, סגנית המנהלת, לאפשר לי לעבוד בתדיראן.

אפשרויות העבודה אינן רבות. יש עבודות ניקיון ושרותים, עבודות גינון ועבודה כמיטבת. בדרך-כלל מתחשבים ברצונה של האסירה, ומאפשרים לה לבחור בעבודה במסגרת אפשרויות. העבירו אותי לחדר מס' 6. יחד איתי היו בחדר עוד חמש אסירות.

היתה אילנה, שהורשעה ושנשפטת לארבע שנים על ייבוא סמים.

מול, שחטפה באוטובוס ארנק ובו עשר אגורות, כשהיתה בחורש התשיעי להריונה. מול רצתה להיכנס לכלא בכל מחיר, כדי ללדת ולצאת מעולם הסמים שאליו היתה שייכת.

נאוה, שכונתה "מלכת הגנבות", ושנשפטת גם היא לכמה שנים בגין עבירות סמים ורכוש.

כוכבה, שהיתה כייסית, ומתנה חדר הבנות עזרו לי לסדר את החפצים בארון. סידרו לי את המיטה והכינור לי כוסיקפה.

החדר היה נקי מאוד. על כל מיטה היה מתוח סדין ציבעוני או פירחוני בצבע שונה, ועל הקירות הורבקו תמונות שנגזרו מתוך עיתונים, ושבהן מצולמות תיסרוקות אופנתיות. היתה גם תמונה של ילדה המשחקת עם כלכלב, ומתחתה שיר שחיברה אחת האסירות.

מתנה חדר היתה רדומה במשך רוב הזמן. כשהתעוררה ראיתי שירה האחת חבושה, והיא מזוזה בקושי את האצבעות. הבנות קראו לה "פגית". יותר מאוחר סיפרו לי כי הגיעה לכלא במישקל פג, היא שקלה 29 ק"ג והיתה על סף-המוות, בגלל שימוש מופרז בסמים.

הבן של סוויסה

ביום הגיעי לחדר 6, ולמחרת היום, עדיין לא נקראתי לעבודה. הייתי סגורה יחד עם מתנה, שחשה ברע.

ישבנו במשך שעות ביחד, והייתי סקנינית לדעת מה עובר על אדם המגיע להידרדרות ולשיעבוד כליכך קשה לסמים. ביקשתי את מתנה לספר לי את הסיפור שלה וכך סיפרה:

נולדתי בגדרה, למישפחה של רבנים תימניים. להורי לא נולדו בנים במשך שנים רבות, והם התפללו לאלוהים שיתן להם יורש. כשאבי הגיע לגיל 60, נולדתי. אמי מתה בלידה, ואם חורגת גידלה אותי. קראו לי מתנה, כי ראו בי מתנה מאלוהים.

לא החסירו ממני דבר והייתי לדה מפונקת, עד שבגיל 14 היכרתי את דודו. דודו הוא הבן של רפי סוויסה, והוא בא אלינו לשכונה והזמין אותי לצאת איתו.

נסענו למזכרת-בתיא ולחברה בלוד, ושם ניסיתי חשיש בפעם הראשונה. מייד אחרי זה התחלתי גם לשתות אלכוהול, ופשוט גדלקתי על החיים האלה.

לדודו גם היו חיים הרוסים אצל ההורים שלו, והוא היה ילד די עזוב, והסתובב עם כל מיני טיפוסים. אמו לא

הסוף. רוב הזמן הייתי בלי הכרה, וממש רצייתי למות. המצב שלי החמיר עוד יותר כשהגעתי לאיזה בית של חברה מסטולית בירושלים, ושם מרוב בילבול הכנסתי את המזרק לוורידים, אבל לכיוון ההפוך. קבלתי נמק, ולקחו אותי

עובדות חווה יערי, גיתית אירעאלוב, ציפורה רימר, עורכת-הדין אילנה לב, רחל קיטר, הנוכלת הצדקת, ויווה אייזנברג, אסירת-עולם הנמצאת בכלא כבר שנים רבות, אחרי שרצחה את חמותה-לעתיד באמצעות פצירה,

חווה יערי וגיתית ירעאלוב בכלא קוראים לה. ג'ט

וריתה והסקלו, שהורשעה בעבירות מימיה, והיום מתנהל מישפט נגדה על ניהול מכון-עיסוי.

כל הקבוצה הזאת עובדת בייצור, כשעבודה אחת קטורה לשנייה, בשיטת הסרטינג.

אותי לא הסכימו בשום אופן לשבץ שם בעבודה, ומנהלת-העבודה, לאה, שממנה ביקשתי לעבור לשם, הסבירה לי כי קיבלה הוראה שלא להפגיש אותי עם יותר מדי אסירות, ולכן עלי לעבוד באולם השני, שם היה די משעמם, והיה עלי להבריג ברגים לתוך תקעים של טלפונים. עבודה משעממת ומתישה, שנמשכת משעה 7.30 בבוקר ועד 2.30 בערב. עם הפסקה של חצי שעה.

אחרי ארוחת-הצהריים, בשעה 3 בערך, יכולתי כפעם הראשונה לטייל באופן חופשי.

הבנות הזמינו אותי לתאים שלהן, ואני נהגתי להסתובב לבושה בגדי הכלא הכחולים, מעליהם החלוק הירקק ונעלי-בית מגומי.

במקום ארנק היתה לי שקית-ניילון, בה החזקתי סיגריות, מחברת, עטים ושני זוגות-מיספיים. היו בשקית גם

ממתקים מסוגים שונים. כרוב התאים היו שש מיטות. רק בתאים של השפוטות על רצח היו שתי מיטות.

לכל אסירת-עולם יש זכות להכניס מישהי נוספת לפי בקשתה לחדר.

יערי והצועניה

חווה יערי מתגוררת עם אשה נכנס שרית. גרו עימה כבר אסירות אחרות, אך לרוב נגמרו יחסיה עימן במריבות.

במשך תקופה של שנה התגוררה יחד עם עורכת-הדין אילנה לב. מאוחר יותר גרה עם כוכבה מיזרחי, חיפאית השפוטת על סחר בסמים. אחרי-כך היתה בתאה אורלי שוסטר, ידידה טובה של אביבה גרנות. חווה ספרה לי כי גרנות

שלחה את שוסטר, וכך התחיל הסיפור המתנהל היום בבית-המישפט בקשר לעדשות-המגע שנעלמו. גרנות מכי חישה כל קשר לעניין.

בימים הראשונים, כשביקרתי את חווה יערי, חשבתי שציפורה רימר גרה איתה ביחד בחדר. היא תמיד נמצאה שם ישובה על מיטתה של חווה, כשהיא מכרסמת איזה דבר-מאכל.

חווה סיפרה לי על חייה בעבר בירושלים, ועל הסיטוי שיש לה כשהיא צריכה לראות את אביבה גרנות עוברת מולה במיסדרון.

היא נזכרה שכאשר היתה עם גרנות בטיול בפירנצה, פגשו- בצועניה זקנה באיזור סימטה, וזו צעקה איזו נבואה. היום — כך חווה אומרת — היא מבינה שהנבואה התייחסה לרצח.

היא מאשימה את גרנות בכל מה שקרה לה, ופיתאום היא צועקת: "אני לא מסוגלת לחיות עם תווית של רוצחת! אעשה הכל כדי להוכיח שלא אני רצחתי! אני לא מסוגלת להרים יד על אדם!"

חווה חוזרת על דברים אלה בכל יום. היא מדברת על העירעור בבית

מיכל הלל גם עם יערי, גם עם גרנות

רק לרוצחות

חתלתי לעבוד בתדיראן, וכבר מהיום הראשון התאכזבתי.

יוסי רוט, ידועות אחרות

אמורות לנסוע ביחד לבית-המישפט באחד הימים. חווה היתה או כהליכיי גירושין מאהוד, בעלה. בדרך, בניידת, הציעה לה גיתית להתחלף. היא, גיתית, תלך עם השוטרים לפגוש את אהוד, וחווה תופיע במקומה לפני השופטים במישפט-הרצח.

חווה הסכימה לרגע, אך מייד חזרה בה. היא חששה שייגרם לה נזק גדול בעיקבות המתחה המזוהה הזאת.

חווה הסבירה לי פעמים רבות כי גיתית מקנאה בה, היות והעיתונות מתייחסת לחווה באהדה ובעניין רב, ועל גיתית לא מעוניינים לכתוב כלום, וגם אולם בית-המישפט ריק אצלה.

ואז אמרה פתאום חווה: "אחרי הכל, היא לא הגברת אהוד יערי".

לעומת זאת, גרנות מאוד מיוודת עם גיתית, ומכנה אותה "ג'ט". הן נפגשות בחוגים למיניהם בחדרי-התרכות, מתחבקות ומתנשקות, וגיתית אף יושבת לגרנות על הברכיים.

היתה תקופה שגרנות ואני יצאנו ביחד לחוגלמיקרא ולחוגליתדות, וגיתית באה לאביבה בטענות שאינה מקדישה לה מזמנה. "את כוגדת כי עם העיתונאית, האז" ואז היתה יושבת לגרנות על הברכיים ולא זזה משם, עד שהחג היה מסתיים.

רצח

בפצירה

חדרה של זיווה אייזנברג ממוקם בכניסה לאגף. חדר מסודר מאוד, מלאיקיטונים, מפות-שולחן סרוגות וציורים ססגוניים.

זיווה עוסקת במלאכת-יד, ונותנת לאסירות הוראות בסריגה. היא חרוצה, וגם בעבודתה במיפעל חדיראן יש לה

פופולארית מאוד בכלא, ואהודה בגלל חושיההומור המיוחד שלה. חדרה, שאותו היא מחלקת עם מרים וגל, נמצא סמוך לחדר של מיכל הלל, וכמעט מול חדרה של יערי.

גרנות ביקשה אותי שלא לפנות אליה בשם אביבה, אלא לקרוא לה "ויו" או "ויויאן". הכנות בכלא מכנות אותה "ביבי", "גרנולה", ובייחוד "מערוכי", על-שם המערוך שהוזכר במישפט-הרצח.

כשראתה גרנות, באחד הימים, שיצאתי מחדרה של חווה, שאלה: "איפה היית, אצל השילשול?" כששאלתי אותה מדוע היא מכנה את יערי "שילשול", ענתה לי שיערי לא שווה אפילו חרא.

חווה משמיצה את גרנות בלי הפסק, וגרנות אינה מגיבה. היא הסבירה לי, באחד הימים, כי חווה פשוט משוגעת, ולא צריך להתייחס לשום מילה שהיא אומרת.

"שהיא תתפוצץ!"

באחד הימים התגלגל עיתון לידיה של חווה. גרנות התראיינה שם ואמרה כי חווה שקרנית. חווה יצאה לפרוודור בחמת-זעם, והחלה צועקת לעבר גרנות, שעמדה שם, בקול-קולות: "רוצחת! רוצחת!"

אסירות וסוהרות התאספו כפרוודור, ובקושי ניתן היה להרגיע את חווה הנסערת.

גרנות צעדה משם בשלוות-נפש. יותר מאוחר אמרה לי: "היא לא תזכה לקבל ממני תגובה אף פעם. שתתפוצץ!"

גיתית איורעאלוב וחווה יערי היו

המישפט העליון, שיתחיל ב-20 במרס. היא מוטרדת. אין לה מנוחה, ונראה שהיא סובלת בכלא. רימר יושבת לידה, ומביטה בה בתוכחה. לרוב היא קוטעת אותה באמצע השיחה, ואומרת לה באנגלית: "This is enough", וחווה משתתקת מייד.

רימר אינה מרשה לחווה לדבר עם אנשים. היא מסתגרת איתה בחדר, ומסכינה לה כי כולם נגדה ורוצים להזיק לה.

חווה הסבירה לי שרימר היא מומחית בעולס-הנסתר, וכי היא מנבאת לה מתוך ספר אייזנברג, שם יש כל מיני ריאגומות, ואחרי שזורקים מטבעות נגלות נבואות. אמרתי לחווה שכל העניין נראה כרמאות אחת גדולה, והסברתי לה שאני מעוניינת להיות איתה בבידוד, אך אני לא מוכנה לכך שציפורי רימר תפקח על השיחות בינינו. הייתי מעדיפה שלא תהיה נוכחת כאשר אני מגיעה לביקורים אחר-הצהריים.

אפילו לא חרא

חזיה דיברה אלי למחרת, וממש בתחנונים הסבירה לי כי אינה יכולה לשלוח את רימר מהחדר, כי היא פחדת ממנה וכי רימר יודעת עליה כמה דברים מאוד חמורים, ועליה להיזהר מפני רימר.

גם רוד ויניצקי, עורך-הדין המייצג כיום את חווה, יודע על הקשרים המזורים האלה ולדיברי חווה יעץ לה עורך-הדין לפעול לפי הנחיות רימר. הפסקתי לבקר את חווה. חיבבתי אותה, והיה צר לי לראותה במצב של פחד וכניעה לאשה זו.

לפני שיחרורי מהכלא נפגשתי עם חווה עוד פעמים אחרות. זה היה כאשר רימר יצאה לחופשה.

זיווה אייזנברג
היכרות באמצעות העיתון

הסבירה לזיווה שאינה מעוניינת שתתחתן עם בנה. זיווה עסקה בפריקור כאשר חמתה עלתה בה, לשמע דיברי הזקנה. היא זינקה על הזקנה ותקעה לה את הפצירה בגרון. הזקנה מתה, וזיווה נדונה למאסר עולם על רצח.

היא מאוד גאה בחמוקי-גופה המי לאים, וסיפרה לי ולאסירות אחרות פעמים רבות כיצד גברים "משתגעים" ממנה כמיטה, ואז היא מתארת בפרטי פרטים את הקורה איתה בחופשות. את הגברים היא מכירה באמצעות התכתבות במדור ההיכרות של עיתון. חברתה, ריטה, והיא יושבות במשך שעות ארוכות וכותבות למדור ההיכרות, ולפעמים גם מגיע איזה אורח לביקור בכלא.

זיווה מיוודת במיוחד עם אתר מהקשר הגרויני, והשתיים נראות תמיד ביחד בחדרי-האוכל, כשהן מווחחות ברוסית.

(המשך יבוא)

אורלי סוסטר ואביבה גרנות בכלא
קוראים לה ויו, רנולה ומערוכי

ישבה בכלא במשך תקופה קצרה. כאן בארץ הכירה גבר לא-צעיר, שאיתו תיכננה להתחתן. אותו גבר התגורר עם אמו, וזיווה נהגה לבוא לביתם ולעזור שם כבישול ובניקוי הבית. באחד הימים התפרצה חותנתה לעתיד בצעקות, ובמילים בוטות

הספק עצום. אין היא נחה לרגע, ותוך כדי עבודה מספרת למי שיושבות בסביבה על חייה הרומאנטיים הסרערים, שאותם היא מנהלת כאשר היא יוצאת לחופשות מדי חודשיים. זיווה היא הוותיקה שבין הרוצחות. היא הגיעה ארצה מכרית-המועצות, שם

מיוודות מאוד בזמנו, למרות ששתיהן מתגוררות באגפים שונים. שאלתי את חווה מה גרם לריחוק ביניהן, וחווה הסבירה לי כי גיתית אינה אמינה, וכי ניסתה לסכך אותה לא-אחת. חווה סיפרה לי כי גיתית והיא היו

מול חדרה של חווה גרה מיכל הלל, שנאשמה ברצח נהגיהמונית הערבי, על רקע לאומני. מיכל, סטודנטית נחמדה, מיוודת עם חווה יערי, אך יותר היא מיוודת עם אביבה גרנות, שאותה היא מכנה "ויו" או "גרנולה".

מתנה חדר
חבר החתן עם אחרת

שני אמנים אחים

עם תערוכתו של יגאל תומרקין, פראפראוזת על עבודות של ואן גוך, במוסיאון חיפה

לכאורה קשה לתאר שני אמנים שונים זה מזה יותר מוינסנט ויגאל, ואן גוך ותומרקין. האחד, רתי עד עימקי נשמתו המעונה, מטאפיסיקן, המבקש תיקון וגאולה בפסי, מדוע עד כאב לחולשתיו ולפגמיו — גם כאמן, נוח לבריות, פרוש מחברת אדם ואובד אדם. ואילו חברו — במיקרה זה מוטב היה החומר וההומוריות, רב-חילוני ומוקסם על-ידי החומר וההומוריות, רב-פעלים ותושיה המודיע את כוחו, איש האמצעים והמיומנויות, בוטה ושוחר ריב ומרון לכל הארץ. אילו נזקקנו להשוואות ולעימותים מלומדים, כגון זה של היינריך ולפלין בין הבארוק והרנסאנס (ולפלין, מושג-יסוד באמנות, מוסד ביאליק), היינו אומרים: האחד בארוק לפני ולפנים, חרף כל זיקתו לרנסאנס, ואילו השני — קרוע, אפל ופראגמנטארי ככל שהיה — שואף תמיד אל האידאות, אל הבהיר, הנהיר והמדויק. את פסוק הנפלא של ביאליק, "מגופו של עולם אל אורו נזקקתי" ניתן להחיל על תומרקין רק על דרך מליצה המתייחסת אל משאלתו להתמודד עם האור היסודי. אבל אצל ואן גוך זה עיקר העיקרים, האלף והתו, החץ, הכיוון והצורה-המטרה של נתיביהיסורים של אמן, שדמותו רמות איש האלוהים.

וככל זאת נמצאה לשני אלה — המצטט והמצוטט — קרקע משותפת; נתגלה מצע שבו ועליו יוכלו להיפגש במרחק של מאה במרחק תרבותי, בריחוק תווי פנים ואופי. והקרקע הזו היא דת-היצירה. "דת", כלומר, לא מלאכה כשלעצמה, כי אם מלאכה כאי-כרייה, יצירה כמישאלה אבל גם כגזירה, כמישמעת-חיים, אבל גם כצו חיים, בעצם — כקיר-מגן אחרון בפני הטירוף. דת-היצירה על משקל "דת-העבודה" של א"ד גורדון ותלמידו ובן-הפולגותא שלו, ברנר, המכריז ב"צוואתו האישית" (מכאן ומכאן): "החיים רעים... העולם מסוכסך... צריך, ככל זאת, לעבוד".

האם אך מיקרה הוא שדומה כי תומרקין גילה בשנים האחרונות את שני אלה, את ברנר ואת

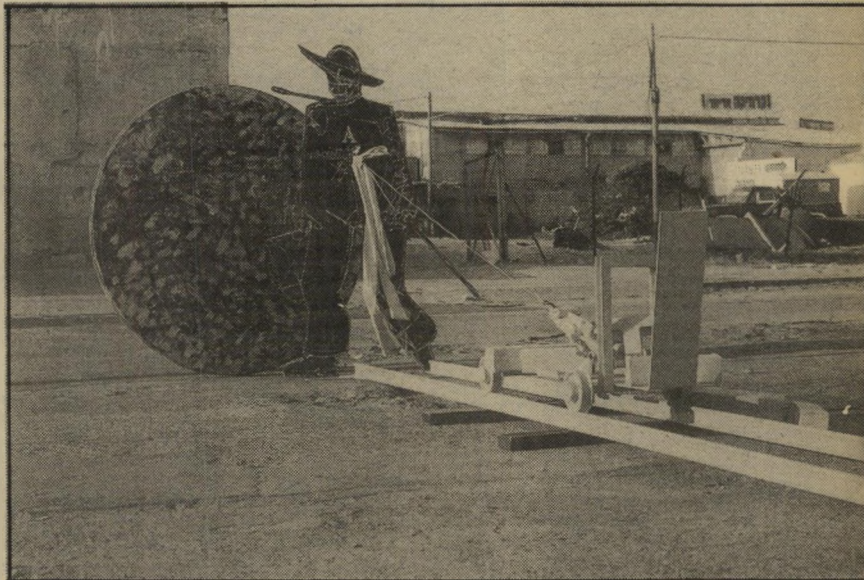
וככל זאת נמצאה לשני אלה — המצטט והמצוטט — קרקע משותפת; נתגלה מצע שבו ועליו יוכלו להיפגש במרחק של מאה במרחק תרבותי, בריחוק תווי פנים ואופי. והקרקע הזו היא דת-היצירה. "דת", כלומר, לא מלאכה כשלעצמה, כי אם מלאכה כאי-כרייה, יצירה כמישאלה אבל גם כגזירה, כמישמעת-חיים, אבל גם כצו חיים, בעצם — כקיר-מגן אחרון בפני הטירוף. דת-היצירה על משקל "דת-העבודה" של א"ד גורדון ותלמידו ובן-הפולגותא שלו, ברנר, המכריז ב"צוואתו האישית" (מכאן ומכאן): "החיים רעים... העולם מסוכסך... צריך, ככל זאת, לעבוד".

ספרים

חדרו של גייקוב

וירג'יניה וולף
חדרו של גייקוב
עברית: ניצה בן-ארי
הוצאת זמורה, ביתן

שנים לפני פירסומו של Jacob's Room, כפי שהוא נקרא באנגלית, בשנת 1922, נהגה וירג'יניה וולף, או עדיין רווקה ובתו של לולי סטיון, חוקר ומחבר ביוגרפיות, לפרוש מדרך

ואן גוך מושך את עגלתו הממונעת של תומרקין. ברקע עיגול השמש

גורדון, מאבות רעיון התיקון שבעבודה, אשר דיוקנאותיהם מעשה-ידי מופארים עתה את אול-מה של "כסית"?

יד המיקריות המשעשעת גרמה שאחת מן הרמויות במכאן ומכאן של ברנר תיקרא אף היא... תומרקין!

תומרקין שלנו — הפעם בתו — מעדיף לצטט, בהקשר זה שדיברנו עליו, את ואן גוך בחיי ואף באמנות בלי אלוהים, אולם, כבעל-ייסורים לא אוכל להתקיים בלי משהו גדול ממני, שהוא עצם חיי, הלא הוא הכוח ליצור.

כאן, בהאלהה זו של "הכוח ליצור" פגש

איתן קלינסקי

טרוריסט בן עשר

[א]

תכנון דרכי נסיגה ודרכים אלטרנטיביות.
דרך הנסיגה שנסתה על יבש ראשיתה — גג ביתי המשכה — חצר בית-הספר, נצח-ישראל" סופה — גג הקלוב של "פועלי ציון שמאל".

בשנת אלף תשע מאות ארבעים ושש חי בפתח-תקוה ברחוב נורדאו עשרים ותשע טרוריסט בן עשר.

הטרוריסט הוא — אני. מפקדו וחיליו הם — אני.

המונח חבר אחד בלבד, שסודו נצרתי בלבי מפני הורי וחברי. כלי החבלה —

חלוקי נחל.

המטרה —

פלניות בריטיות

[ב]

שעת השין לפעולה הראשונה —

מוצאי שבת

ארבעה עשר באוגוסט

אלף תשע מאות ארבעים ושש,

יום בו מלאו לי עשר שנים.

עשר — עשרת הדברות —

מספר שנסך בי בטחון

בבואי להתמקם עם אבן בידי

להטילה מאחורי גבה של "פלניה"

בריטית

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

[ג]

תכנון מחתרתי לכל דבר

השקע בהכנות לקראת הפעולה

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

וסקוטים לובשי חצאיות.

הראשונה.

* הבלניות: כינוי ליחידות הצנחנים של

הצבא הבריטי בנל הכוחות האדומות ש-

חבשו

העושה דרכה בשביל הצר

העולה מסניף "קפת-חולים"

לרחבת קולנוע "היכל"

ההומה פלניות

תערוכות בתל-אביב: תמונת-מצב

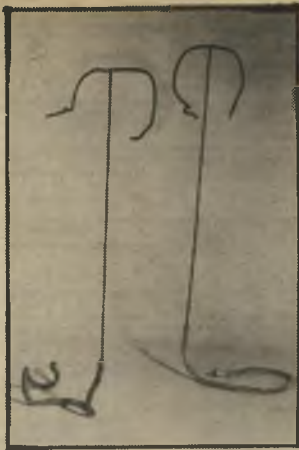
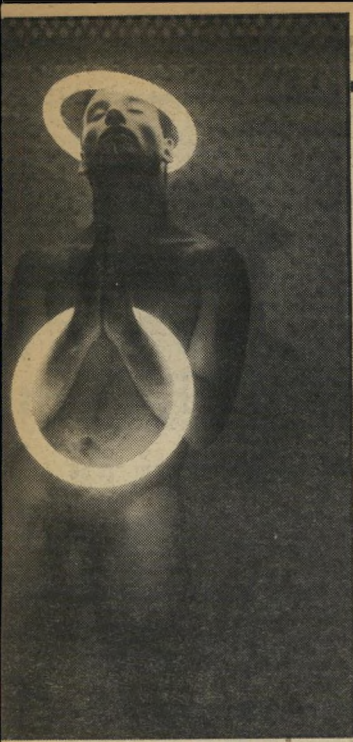
שנה יוצאת, שנה באה. בתחומי האמנות כבתחומים אחרים. סיכומים מול תחזיות, ניחושים ומישאלות. כאן - תמונת-מצב כוללת, תמונה אחת מכל תערוכה (כולל תערוכות צילום) אשר נערכה בתל-אביב בשבוע אחד בחודש דצמבר, שחתם את השנה. תצוגה שרירותית אבל סך-הכל שאינו מיקרי בלבד.

העיתוי מאפשר להשתמש בדימוי פיקאסואי: מחצית-פנים אחת, עדיין בפרופיל, מפנה ראש מפני המחצית השנייה, הניבטת ניכחה כסקרנית לדעת מה יביאו הבאות.

אמנים, אנשים שאינם נהיים אחר מוסכמות ומסורת, מבקשים לעצמם צורות, מיבנים ותשובות לשאלות. אחת מאלה: כיצד יחוונו הם את הגם ומה טיבם של חגים אלה שאותם הם חוגגים - אם וכאשר...

ברבות הימים יבואו חברים, תלמידים וצאצאים ויאמצו להם כמה מן התשובות כנוסחות או נושאים. אחרים יבקשו להתקומם כנגדן. במיקרה זה, בחר דף חדש שלא לחוות דעה. להסתפק בתצוגת סוף-שנה זו כטכס, עם אופציה לשינוי, חידוש והתמסדות בשנים הבאות.

ואולי מוטב: אנטי-טכס. ואם כך, מראה לנוף התרבות ההולכת ונוצרת בישראל. **נעמי הרירוק**

בריג'ט נאון, פסל מלינה, "מימד קטן"

מיכאל גרוס, דוקו, גלריית שלוש

אודרי ברגנר, תיישים, "דביר"

נעם בן-חורין, "הכובש", אנגל

עילית לוי, "בארבע עיניים", צילום, "מימד"

אילנה שגיא, גבר יושב, "מבט"

הדר מאור, בלי שם, 1986, "רגע"

ידיד רובין, "נוף ודמות, עמק חפר", טובה אוסמן

דייוויד קולט, צילום "גלריית הקיבוץ"

אלמונס הימלרייך, פאולה פרני, צילום ומחול 1957-1936, מוסיאון ר"

ציונה שימשי, "צועקים", "ג'ולי מ."

אדווין סלומון, דגים, "רוזנפלד"

יעל טייכר, עבודות על נייר, "מבט"

נורית דויד, העבודות הסיניות 80-83, "בוגרשוב"

יוסף בר-און, "צילום", "גלריית הקיבוץ"

סמדר כהן, בלא שם, "שרה לוי"

מונולוג של „רחל רון“

עשיתי טעות איומה בכך שפגעתי בו. אני מודה: עשיתי טעות ולא ידעתי איך לצאת מזה.

בסוף כבר לא היתה לי ברירה, והומנתי אותו הביתה, לקפה. הוא הגיע ב-10 וחצי בערב. הוא ישב בסלון, רק בסלון; סיפר לי על עצמו דברים מאוד אינטימיים. אילו היית יודעת...

יום אחד, אם הוא יגוים וימשיך ללכלך אותי — אפרסם!

היו לו גם הברקות. למשל? „אני

הפגישה איתו, חיפש אותי טייטלמן על הבוקר. כשיצאתי מהפגישה איתו, שאר לה אותי אילנה: „נו, איך אני בשבילך?“ היא סיפרה לי שהיתה בחדרו של טייטלמן, כשהיפיש אותי. היה לי קשה נורא להיפטר מבריאן. יום אחד חיפש אותי לפחות 30 פעמים בסלפון.

התחמקתי. המצאתי עשרות תירוצים. הוא היה במלון זוהר בירושלים — שלושה כוכבים. זה נמצא בתלפיות. האפשרות השנייה שהציע לי

זה היה כליכך מעליב. אני עוברת הרבה שנים במישרד ההמשלה. הייתי עוזרת-לדובר במישרד-הדתות, עברתי במישרד-הבריאות ופיתאום — לרוץ מהר לחדר...

בריאן טילפן כל הזמן. לא התייחסתי לשיחות-הטלפון ממנו.

במצב הזה — ואני מודה, עשיתי טעות איומה! — אמרה לי אילנה: „כדי לזרו את הטיפול של טייטלמן בענייניך, תפגשי קודם את בריאן!“ עשיתי טעות ששילמתי עליה ביוקר!

א לי לתבוע את גוסטאב בריאן אותו? לדין: נשבעת לך שבא לי לתבוע אותו!

אני מכירה אותו ממישרד-התיירות, שבו אני עוברת כמוכירה. בריאן נהג להתכבב שם, מפני שהוא יושב-ראש החפ"ת (החברה למיפועל-חירות).

כל הסיפור התחיל מזה שאילנה (עדת-התביעה הראשית במישפט) באה אלי ואמרה לי: „את הייבת להכיר מישהו!“

צחקתי. היא בחורה שמעשעת. אני

עשיתי טעות ולא ידעתי איך לצאת מזה!

טילפנתי לבריאן וביקשתי את עזרתו. הוא אמר: „בוודאי. אנחנו (טייטלמן ובריאן) חברים הכי טובים! אנחנו, כל הזמן, עוזרים זה לזה!“

קבענו להיפגש בבית-קפה. אילו היית רואה את הבובנונייה שחיכתה לי במכונית! עד היום אני שומרת עליה: אולי כבר אפשר לזרוק אותה, אה?

לא הייתי מספרת את כל זה, לולא הוא עשה שימוש נוראי כליכך במה שקרה. הוא רץ לתיקשורת ואמר שסיי פרחי לו שהייתי אהובתו של מנכ"ל ממשלתי.

אני כליכך מצטערת שסיפרתי לו את כל קורות חיי! קיבלתי על הראש מהמישפחה שלי, מהחברים שלי. איוו טעותו עברה עלי שנה קשה,

מכירה אותה מהמישרד — היא עוברת שם כמוכירה. לא רוצה לאמר את דעתי עליה. כיום אנחנו לא מרברות.

אני אפילו לא יודעת כיצד להסביר את הירידות איתה. כשהגעתי למישרד ב-1985, קשרנו קשר. מה שקשר בינינו במיוחד היה שהאימהות של שתינו נפטרו מסרטן.

כשהכל התפוצץ, מייד הפסקתי לדבר איתה.

אני כליכך מצטערת על הירידות הזאת! ככל אופן, אילנה נתנה את מיספרי הטלפון שלי לגוסטאב בריאן. אולי זה תמים מצדדי, אבל בכלל לא חשכתי אז שטייטלמן ידע מזה. הוא הרי היה יועץ השר! בינתיים, חלו צמצומים במישרד, ופיצלו את עבודתי במישרד — עד שעה מסויימת במקום מסויים, ומשעה זו ואילך במקום אחר.

מהי פרשת טייטלמן?

מה שקרוי כיום „פרשת טייטלמן“ מתוויק בתודעה הציבורית תיקשורית יותר בסעיף הפיקנטריה מאשר בטעיפים אחרים. מרוב כותרות כמו: „תפתחי את הרגליים“ או „אם תתני לי מה שאילנה נותנת לי...“ ניתן היה לשכוח את עיקרי העניין:

- ב-18.2.87 הגישו שלוש עובדות במישרד-התיירות תלונות נגד אהרון טייטלמן, מי שכיהן אז כיועץ-השר אברהם שריר. ההאשמה היתה שוחד מיני. שמותיהן של המתלוננות נאסרו לפירסום והן מכונות במרטוקולים של ישיבות בית-המישפט בראשי-התיבות של השמות — ע.כ., א.ע. (אילנה בגוף הסיפור) ו.ר. (המכונה כאן בשם הבדי „רחל רון“).
- כחודשים יוני-ולי התחיל ההליך המישפטי. המישפט עצמו התחיל בחודש דצמבר.
- טייטלמן, בעזרת פרקליטו אהרון בן-שרח, הצליחו לגלות בקיעים בקורות-הביעה, וטענו בתום עדויות-התביעה שאין צורך להשיב על האשמות („נו קיזי“). זהו אקט חריג למדי בהליך השיפוט, המתקבל על דעת השופטים לעיתים נדירות עוד יותר. השופט דחה את המשך המישפט.
- משהכנס בית-המישפט לפני שבועיים, הסתבר שהשופט קיבל את הטענה של „נרקיז“ לגבי חלק מן האשמות. לגבי תלונתה של „רחל רון“ התקבלה הטענה. לגביה הסתיים המישפט.
- כמה מיים אחרייכן טילפנה אלי רחל וביקשה לשוחח איתי. העיקר עליה קביעותי הבלתי-מחמיאות של השופט לגבי חיים אילת, יושב ראש ועד-העובדים במישרד-התיירות והמומנה עליה כיום. אילת יצא למילחמה-דבתי בשמה ובשם שתי המתלוננות הנוספות. אילת וטייטלמן היו מצויים בעימות חריף, עוד לפני הר-גתחות זאת. אילת נהנה את העובדים, שהתנגדו להצנחתו של טי טלמן — איש המפלגה הליברלית ואיש-אמונו של שריר — לקודקוד הפירמידה במישרד. לרחל כואב במיוחד הדימוי הזול שנוצר לה, בגלל היותה מתלוננת על שוחד מיני. ההגנה מודה שאכן חקרה את עברה, והשופט לא איפשר לה לגלות חלק מהמימצאים הפיקנטיים. גם אם אכן ניהלה רחל חיים סוערים, אין זה משנה את זכותה להתלונן על מיקרה ספציפי, ואין זה משנה מאומה מצידוקתה.
- למקרא דבריה של רחל יש לזכור שאהרון טייטלמן, הנאשם, עדיין אינו יכול להשיב על האשמות נגדו, שכן ההליך השיפוטי בשאר האישומים לא הסתיים עדיין. המשך מישפטו יהיה ב-17 בפברואר.

„הישוו אותי לכריסטין קילר! אני נשמעת לך זולה?“

מדבר אנגלית טובה יותר מאבא אבן... ככה הוא ישב עד 10 בבוקר. ניסיתי איכשרו להעביר את הזמן, אבל כמה

היתה בתי-ההארה בקריית-ענבים... אחר-כך הציע להגיע אלי הביתה. הייתי לא-נחמרה, בפירוש. גם כאן

יותר קשה מאשר השנה שעברה על בריאן.

גרמנו לשבת בבית-הקפה. אילו היית רואה איוו מכונית עלובה היתה לה הגענו למקום שבו אני גרה. הוא רצה, כמובן, לעלות אלי הביתה. למדי לי, נזכרתי שהתחילה הסיירה שנושלח בטלוויזיה, והתחמקתי.

ניתקתי את מכשיר-הטלפון. כשחיי ברתי אותו בחורה, הוא כבר היה על הקו. הוא סיפר לי שדיבר עם טייטלמן, ושיש לי פגישה למחרת.

אני מודה שבאותו הבוקר, לפני הפגישה, פגשתי את טייטלמן. הוא שאל לשלומי. ענית: „חרא!“ הוא אמר לי: „את יכולה להיכנס אלי“

האם כבר ידע על פגישתי הצפויה עם בריאן? מהיכן אני יודעת? אני רק יודעת שעשיתי טעות איומה, טעות איומה, ואני מוכנה ללכת לפסיכיאטר על מה שעשיתי.

בריאן התחיל לנרנר לי, והכנתי שנכנסתי לצרות. בינתיים, למחרת

מהו בדיק שוחד מיני?

אחרי שיחה גלויה וממושכת, שאלתי את „רחל רון“ מהו „על-מי הבנתה, שוחד מיני“. „כשבוס או מישהו במעמד גבוה נותן לאשה הסבה תמורת יחסים מיניים, או לחץ מצידו לקיום יחסי-מיני.“

האם זו הפעם הראשונה, במהלך שנות עבודתה, שקרה לה, מיקרה כזה או דומה?

„כשקרו לי דברים בעבר, הם קרו כפי שקורים דברים לכל אשה. זה היה הדדי ולא כלל, חלילה, לחצים. כשעבדתי במישרד-הדתות, היו שם דברים קצת לא-נורמליים, אבל ייחסתי זאת לעובדה שעבדו איתי דתיים.“

אולי לא ניתן היה להפעיל עליה לחצים?

„בורר שרציתי בתפקיד מעניין יותר במישרד-התיירות. מעניין אותי לעסוק בדוברות. כל אחת רוצה להתקדם, אבל לא בצורה כזאת! אני יודעת שניתן לתקוף אותי ולאמור שלולא זה היה בריאן, והיה זה גבר מושך יותר — הייתי מסכימה. אבל זאת זכותי, לרצות או לא.“

תמרורים

הבלונדי הגבוה

הוכתר על ידי עיתונאי-הספורט באירופה, לכדורגלן השנה, ארי ברה ראן, 25, שחקן קבוצת הצמרת הגרמנית בורוסיה מינכן מינכן. בן 24 שנים, שקלע, בעונה האחרונה, 24 שערים לשערי היריבים, שיא הליגה הגרמנית. קבוצתו של ראן הבלונדי, הנישא ל-1.84 מטר, דחתה את הצעתה של קבוצת אינדהופן ההולנדית לרכוש ממנה את ראן תמורת שמונה מיליון מארקים (יותר משיבעה וחצי מיליון שקלים).

הנכד של הסבא

נחוג במרדכי, יום הולדתו ה-50 של **חואן קארלוס הראשון**, מלך ספרד זה 12 שנה, שעלה לכס המלוכה יומיים אחר פטירתו של רודן ספרד, פרנסיסקו פרנקו, בהתאם לצויר אתו של זה, שביקש להחזיר בכך את המלוכה לספרד, 44 שנים אחר שסבו של חואן קארלוס, המלך אלפונסו ה-13, התפטר, וזרז בכך את התהליכים שהביאו למילתמת האזרחים הספרדית כעבור חמש שנים.

ההיסטוריון והמשורר

נחוג בחיפה, יום הולדתו ה-80 של **יצחק שפירא**, לשעבר מנהל בית הספר הריאלי היוקרתי ומחברה של שורת ספרי היסטוריה (ביניהם ארבעה כרכי דיבריימי העמים בעת החדשה). שפירא, יליד פולין ואחיו הצעיר של המשורר ש. שלום (ששמו המלא הוא שלום שפירא), עלה לארץ בגיל 15, למד את מיקצוע ההוראה בבית המדרש למורים בירושלים והשלים בלימודי ההיסטוריה באוניברסיטת לונדון, בה גם שימש, לפני יותר מ-50 שנה, כיו"ר אגודת ההיסטוריונים הארצישראלים בבירה הבריטית.

המתמטיקאי מן האציל

נפטר בתל-אביב, תוך כדי צפייה בטלוויזיה, בגיל 66, **אליהו גיצלטר**, יו"ר הנהלה של קופת החולים מכבי ומבכירי הפרקליטים בארץ. גיצלטר, יליד ליטא, שבנוסף להיותו ממשפטן, היה, בעבר, גם מורה ומתמטיקאי, עבד בשנות ה-40 כליש"ת הסטטיסטיקה הממשלתית המגד-טורית, עד שנתגלתה עובדת היותו חבר באצ"ל, בגינה נכלא מיספר פעמים במחנה המעצר הבריטי בלטרון. בצה"ל שרת גיצלטר כקצין בכיר במשרדה הצבאית ובחילי האזרחיים גם היה מרצה למשפטים באוניברסיטה.

התמהוני והתפוזים

נפטר בארלינגטון שבקירבת וושינגטון, בירת ארצות הברית, ממחלת הסרטן, בגיל 80, **חביב זיבר**, קבלן בניין תל-אביבי תמהוני של שנות ה-50. הוא ירד מנכסיו משהתמסר להקמת ליגה אנטי-קומוניסטית ול-מאבק לטובת חסרי האמצעים בעיר. שיבר, שנעצר משהטמין כרוזים אנטי-סובייטיים במשלוחי פרייהדר לברית המועצות, ירד, בסופו של דבר, לארצות הברית, בה היה לישראלי הראשון (ועד כה היחיד) שביקש מיקלט מדיני, על סמך דיעותיו האנטי-קומוניסטיות.

ההיסטוריון והקייבן

נפטר בקיבוץ אפקים שבצפון-מזרח, בגיל 86, **אלון מיישנה אלעזר** ("לסיחה") גלילי, ממנהיגי הסוד לתורת הלחימה של צה"ל. גלי, יליד רוסיה, היה תיאורטיקן והיסטוריון צבאי (ויועצם של כמה שרי ביטחון), שייסד, לפני כמעט 50 שנה, את ירחון אירגון ההגנה מערכות. ששימש במשך שנים כמכיללה לפיקוד ומטה שבכתב לכרייה ההגנה, ובו גם הרבה לפרסם את מחקריו הצבאיים, לעיתים תחת שם העט אנרא.

סער בכוס מים

(המשך מעמוד 15)
שר יהיה לעמוד ככל המשימות הימיות אם ישרבו מערכות לחימה נוספות בזירה הימית, ואם לא יכנסו לשיגעון גדלות.

העניין הוא שמהבחינה המיקצועית שני הצדדים צורקים, והתשובה אינה נמצאת בים, אלא דווקא באוויר. ניתן להתייחס אל ישראל כולה כאל נושאת-מטוסים, שמסיפונה ממריאים מטוסים למשימות הלחימה הימית של הים. סכיב נושאת-המטוסים הענקית משוטטת ספינות מהירות, וצוללות, כדי לתת לה הגנה מושלמת. הקוני ספציה הזאת היא מצויינת — בתנאי שהיא אמיתית.

חיליהאוויר של היום אינו מתמחה כלוחמה ימית. באופן תיאורטי, הוא מסוגל לפגוע בכל מטרה על הים, כמו על היבשה — בתנאי שהוא מכיר אותה.

חיליהאוויר, הבלוע יותר ממחצית תקציב הביטחון של ישראל, אוהב לקחת עליו את כל המשימות, בעיקר בדיונים על התקציב וחלוקתו. בפועל, כשטת, חיליהאוויר מוקצה למטרות

הפקרת הזירה

הימית וטיפול

בלבדי של חיל

האוויר יכולה

להתגלות כהימור

מסוכן מאוד

על-פי סרר-עריפות חיליהאוויר, ולא צה"לי. בזמן מילחמה עליו להתעסק בסיועה שלמה של מטרות, לפני שיוכל להתפנות ולדפוק איזו ספינת-טילים סורית.

במצב הנוכחי, כאשר חיליהאוויר הישראלי בנוי כפי שהוא, אין מנוס אלא לצרד בפיתוח אמצעי-לחימה עצמאיים, שיוכלו לתת גיבוי ליכולת של חיליהאוויר. בכלל, רצוי שלכל מצב יהיו לפחות שני פתרונות, בדיוק כמו ששטח-השמדה על הקרקע חייב להישלט על-ידי שני מקורות-אש בעת זבוענה אחת. אותו העיקרון חל גם על גזרות-לחימה.

הפקרת הזירה הימית לטיפול בלבדי של חיליהאוויר יכולה להתגלות כהימור מסוכן, אם הים יהיה, למשל, זירת-פלישה, וחיל האוויר יועסק כרזמנית כטיכוד כוחות-הקרקע ברמת-הגולן, שי יישתקו מול התקפת-שריון סורית.

זהו המצב הנוכחי. אבל אם יתייחסו לגישות נושאת-המטוסים, או יש לאמץ את כל הגישה, ולהקצות חיליהאוויר נפרד למטרות חיל-הים, כמו שזה קיים בנושאת-המטוסים. אין סיבה, פרט ל-שמרנות ולתיאבון של חיליהאוויר, שלא להקצות מיסגרות אוויריות נפרדות לגמרי, שיעמדו באופן מוחלט לרשות הלחימה הימית,

הטיעון הישן של חיליהאוויר על גודל המדינה וחיליהאוויר שלה, וכמות יחידות-השירות הנפרדות שיש להקצות לכל מטוס, טוב רק כאשר אין קול-נפץ באוויר. בניית נוהלי שיתוף-פעולה תישאר, למרבה הצער, שנוצר בנסיון ממושך, כהצגת כוונות, שלא תעמוד ביום-הפקודה. בלי שינוי המיסגרות האוויריות, לא תהיה ברידה, וצה"ל יאלץ לבנות צי חזק וגדול, שיהיה הרבה מכפי שהמדינה יכולה להרשות לעצמה.

כל השנה. עברתי גם ניתוח מסוכן, שרחיתי אותו בגלל המישפט. מה שהימשפחה עברה איתי! ילדים? אני אלמנת 1967. לא הספקתי.

ירדתי למה אני הולכת, כשהתלוננתי על שוחד מיני — החקירות, המישפט.

דווקא ביחידה לחקירות-הונאה התייחסו אלי בסדר גמור. לא גרמו לי להרגיש מושפלת.

כשטיילמון הודיע לי על פיטורי, פניתי לוועד. זה היה טבעי. אז פנתה גם אילנה. לא ירדתי על פנייתה.

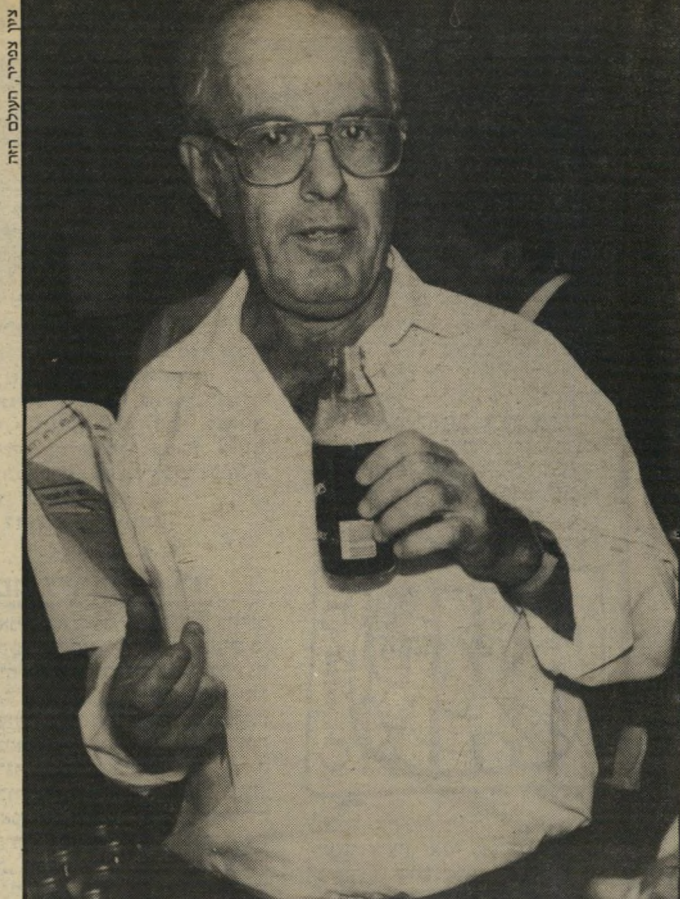
אחר-כך הכל התפוצץ. אני יודעת שהיה עימות בין חיים אילת, יושב-ראש הוועד, ובין טייטלמן, אבל אילת בעצם עזר לנו, כמיסגרת תפקידו, וחטף אש. לא נעים לי מכך. כיום אני עובדת כמזכירתו, ויודעת להעריך את מה שעשה.

לולא הפיטורין, בחיים לא הייתי מדברת על זה. אני מתביישת בכך. גוסטאב בדיאן — זאת לא גבורה כזאת גדולה! הכרתי גברים מקסימים ממנו בחיי...

שתקתי על הסיפור מוצמבר, התאריך שבו זה קרה, ועד לפברואר, התאריך שבו זה התפוצץ.

את יכולה לתאר לעצמך, איך הרגשתי במשך המישפט, כשכאב כל מיני סקרנים ועיתונאים וכחנו אותי. אני בלונדית, נחשבת די חתיכה.

גיל: למה בערך? בדיוק בת 41: הדיימוי של "הבלונדית" דבק בי, ובאחת הכתבות אף הישוו אותי לכריסטיין קילר (פרוצה שהתפרסמה בפרשת פרפיומו האנגלית). כרכו אותי ביחד עם אילנה, והבלישו עלינו דימוי זול כזה. אני נשמעת לך זולה?

אהרון טייטלמן הוא שאל לשלום עיני: חרא!

גוסטאב בדיאן היה לי קשה נורא להיפטר ממנו!

ידעתי שהסניגוריה מנסה לעשות עלי עבודת-מחקר, לגלות דברים שליליים. ידעתי לאיזו תקופה קשה אני נכנסת, כשהתלוננתי על שוחד מיני. כשהתפוצצה הפרשה, היה לי גבר קרוב. זה השפיע נורא קשה על היחסים בינינו. מערכת-היחסים הזאת כמעט נגמרה. למזלי, אני חושבת שכבר התגברנו על זה, שזה כבר מאחורינו.

איש נשוי, ובטח נכנס למכוכה גדולה. אחרי שהעניין שלי לא הסתדר, טילפנתי לבדיאן. הוא נשמע מעוצבן לגמרי, ואמר שהוא מבין שסידרו אותו. השופט החליט שבמיקרה שלי אין קיין. הוא החליט שזה לא שוחד מיני לגבי — הסיפור נגמר. אני נשמעת מאוכזבת? אני שמחה שזה נגמר! אבל שזה ככה ייגמר, אחרי מה שעברתי: חקירות, השמצות, כתבות מעליבות בעיתונים. סכלתי נורא

פעמים אפשר להכין תה? פעם אחת ניסה להכניס את היד מתחת לחולצה שלי. אז ידעתי שאני בבעייה רצינית. לקראת הסוף, כשלא הצליח להתקדם, הוא נעשה עצבני. נראה כאילו הבין שסידרו אותו. הוא ניסה לקבוע פגישה אחרת. התחמקתי. הסברתי לו שאני מחכה לאינטסלטור. הוא ענה: "כשרוצים לפגוש במישהו..." יותר לא ראיתי אותו. למחרת טילפן אלי למישרד ואמר לי — חצי באנגלית: "אני יכול לראות אותך בכל יום, חוץ מיום שישי. אז אני נוסע הביתה..." שלא תחשבו שאני לא מבינה את התגובה שלו, כשהעניין התפוצץ. הוא

...ומיהו

גוסטאב בדיאן?

גוסטאב בדיאן הוא איש המפלגה-הליברלית. הוא כיהן כיושב-ראש הסתדרות המהנדסים. אחרי-כך כיהן קדנציה אחת בכנסת, ולא נבחר בשנית. לא זכור שהותיר את חותמו על בית-המחוקקים. את פירסומו הלאומי קנה לפני כמה חודשים, כשהתפרץ, מתנשף ומזיע, לשתי מערכות-עיתונים. באותה התקופה רע"ש הכותרות על "איש-ציבור", המעורב בפרשה החמה התור-נית — פרשת-טייטלמן. דובר על "איש-ציבור" אלמוני שטיי"טלמן סידר לו, כביכול, מאה-בת. אי-פירסום שמו של "איש-ציבור" הצית את שמו הדימוי הלאומי. פירסום כמה פרטים רק הגביר את הסקרנות התיק-שורתית: מיהו הגיבור עלום-שם שישלש את הפרשה החדשה? ועוד פרשת-מיני!

אז התפרץ בדיאן למערכות-העיתונים והודיע בהתרגשות: "זה אני! זה אני!" כוכב נולד.

לרותי

נעמי
רון

כתיווג בשירזרם, אלא טלוויזיה קטנה שחור-לבן, גיל לא חשוב וגם היופי לא חשוב. מאחר וביליתי זמן רב בין כותליה-בלא, ועדיין נותרו לי ארבע שנים לשבת מאחורי סוגר וברית, ואני סגור בתא קטן 24 שעות ביממה, ואין לי איש בעולם שאלי אוכל לפנות. בבקשה כזאת, אני כותב אלייך, רותי. "אני מאוד מקווה שיימצא האדם הנריב שירצה לתרום מכשיר-טלוויזיה לבן-אנוש שחרג ממוסכמות החברה, שלא באשמתו. שמי אליהו וקנין כך יוסף, ת"ד 178, רמלה 10172. אפשר

להביא את המכשיר לכלא אילון (מעצר ניצו), אגף א', באחד מימי הביקורים, שהם שבת וראשון. ותבוא הברכה על מי שימלא את בקשתי."

אין לי סבלנות לנשק 1000 צפרדעים כדי לגלות נסיך אחד.

תמונות לרותי

העורך שלי הודיע לי שהמדור נראה ממש משעמם ללא תמונות. אמרתי לו שכבר פניתי אליכם וביקשתי שתצטפו צילומים, לא חשוב מאיזה גיל, מצויד אפילו מהבר-מיצווה, בלול, על הסיר. לא איכפת לי, רק שתהיה תמונה.

חיכיתי, ושום דבר לא הגיע. אז אני שוב מבקשת: לא תקחו את עצמכם כל-כך ברצינות. קצת חוש-הומור, מעט מחשבה מקורית, ואני בטוחה שאין אחד שלא ימצא משהו. יש לכם איזה כלב או חתול שאתם אוהבים? שיהיה.

נרימת פתקים

יש כמה פתקים, שצוברים אבק על שולחן-הכתיבה שלי, וכבר נמאס לי לראות אותם כל שבוע, כשאני מתקתק את המדור, ולהעבירם על לשבוע הבא. אז אולי אשפוך אותם עכשיו בערימה אחת, ותעשו איתם מה שאתן רוצות. כולם גברים צעירים, שמדברים בקיצור.

אולי יש בהם עומק ורגישות. אולי, אם אני לא הצלחתי למצוא את זה אצלם, זה לא אומר שאין.

או ככה:

● בן 30, גובה 1.83 מטר, אוהב טיולים וריקודים, בעל חוש-הומור, רווק, מנהל-מכירות, נאה, עיניים כחולות ושיער שאטני, מחפש נחמדה, נאה, אינטליגנטית, שיהיה עם מי לדבר. שואף למישפחה ולבית חם. טלפון 774508, אחרי 7 בערב.

● אקרמאי, נאה מאוד, בן 36, גובה 1.75 מטר, גרוש בלי, רוצה אותך נשית, יפה ומעניינת, לקשר רציני. מיספרו אצלי הוא (4/88).

● (5/88) הוא בן 32, תושב בתי-ים, עובד-מדריגה, גובה 1.75 מטר, לא שמן ולא רזה, אלגנטי בהופעתו, אוהב סרטים וספורט. מחפש קשר רציני.

● (6/88) הוא רווק בן 28 מראשוד לציון, בעל אופי שקט ונח, עוסק במחשבים, גובה 1.70 מטר, רזה, ישמח להכיר בת 22 עד 25, נאה ואינטלי-גנטית.

יש לי עוד כמה מהסחורה הזאת, אבל אין לי יותר כוח לפתקים האלה. שלום לכם עד השבוע הבא.

שמחה לבשר לכם שהקו של "רותי בטלפון" תוקן, אחרי שבוע משתגעת. בוק היו ממש נחמדים אליי, תודה מיוחדת לטוהם ולששון, שהתעמלו במשך שעות על הכבלים בחצר, כדי למצוא איפה נכנסו מים.

אז 221017 שוב עונה!

דומה לירדנה ארזי

"אני בת 26, עובדת בתחום התיקשורת", סיפרה לי (3/88). "יש לי עיניים ירוקות ושיער שחור בסיגנון קארה, שיק צרפתי בסיגנון יפאני. היה לי שיער ארוך, ורק עכשיו הסתפרתי, כי נמאס לי לשמוע מכולם שאני דומה לירדנה ארזי. היתה לנו אותה תיסרוקת, ורציתי להיות אחרת, שונה. אני 1.70 מטר, נשית, אומרים שחתיכה. שונאת לבשל ולנקות את הבית. אפשר לקבל מקסימום חביתה שרופה, ואף אחד לא יגיד שאצלי אפשר לאכול מן הריצפה. אני לא להוטה להתחתן, אבל רוצה לאהוב, ולהיות נאהבת. יש לי חולשה לרופאים — היו לי שני חברים רופאים. מחפשת אותך — בן 26 עד 36, גבוה ונאה, חכם, אינטלקטואל, ראש פתוח, מרעוע צמחית."

גבר נותן אהבה כדי לקבל סקס, אשה נותנת סקס כדי לקבל אהבה.

ירח ארום ונפלא

"בת 39, אירופית, מראה צעיר, חגיגית, מיניאטורית — 1.57 מטר", היא כותבת. "נרתסת בקלות לשמלות מיספר 38. עיניים כהרות ויפות — על זאת אני מתחייבת, את השאר אני משאירה לשיקולו של המתבונן.

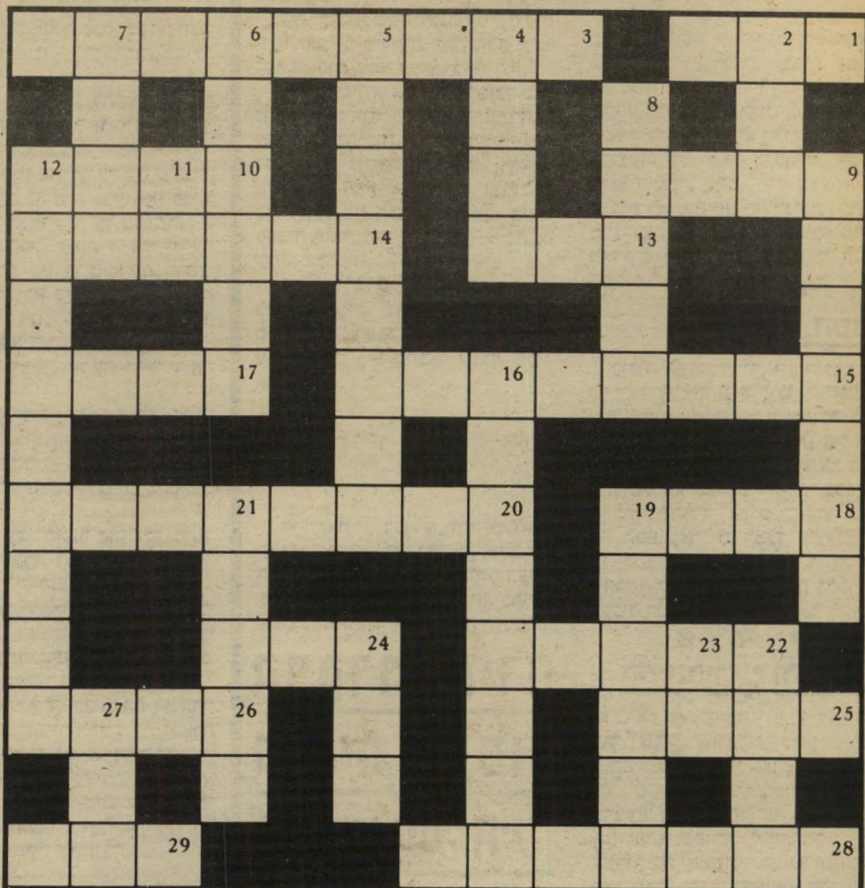
"אני מאוד מסוייגת בתחילת הדרך לקשר, אך בחלוף הימים מתרככים לי המיתרים, אם יש אובייקט מתאים שמצליח להרפות אותם. נוטה להת-ביית על עדין, רגיש, ללא שמץ של מצ'ואיזם. אם הבחור הוא כזה, לא חשוב לי המוצא. אם הוא לא כזה, גם אז לא חשוב לי המוצא... גם המוצא 'האצילי' ביותר לא יתקבל.

"חשוב לי שיהיה בעל-השכלה ונבון, שמישפטים מרומזים לא יוכנו באופן עקום. פעם, בערבו של יום, טיילתי עם ברגש אחד, ומעלינו היה תלוי ירח ארום ונפלא. אמרתי בהתלהגות: תסתכל על הירח של לורקה! ונתקלתי בהבעה מבוועתת, כאילו אמרתי, ברגע של טירוף, שלורקה, כנראה איזה מבר שלי (האיש לא הכיר את הפרסונה), רכש את הירח והפכו לקניינו.

"אני אוהבת לאהוב ולהיות נאהבת, כמו כולנו, אני משערת. אוהבת לקרוא, להסתקרן, לחלום. כלל בל-יעבור — האיש חייב להיות בעל נאמנות פאתולוגית. כשלב ראשון אפשר ליצור קשר עם תיבת-הדואר שלי מיספרה 31052, תל-אביב." יקרותי, כחבת נורא יפה, בכתביד אינטליגנטי, ואשמח לשמוע ממך כמה לא-מצ'ואים הודיעו לך שהם רוקא כן שמעו על לורקה, והציעו ללכת ולחפש ביחד את הירח הארום והנפלא.

כתיווג שחור-לבן

יש לי בקשה יוצאת-דופן, הוא כותב אליי מכלא רמלה, "אינני מחפש

מאוזן:

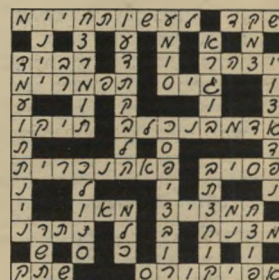
- לאן מגיעות העוקבות שלא נכנסות למים? (3)
- מה כבר יכולה להגיד אחת שיושבת עם ספר בכסית? — בן יהיה, מה יהיה? (4,5)
- מה המשפחה חזר ממש ברגע זה? (4)

מאונד:

- אם אתה רוצה שלום אל תתקרב למקום הזה בסוריה (4)
- הלך בשביל (3)
- יורד רם (4)
- מבקר האביב איננו רצוי (4,4)
- עוברים דירה בתקופת הורדוס (3,3)
- בתוך החיות (4)
- תארו לעצמכם אחד שתוקעים לו בלב והוא מבסוט... (2,3)
- תבלין ניצחון (4,3)
- רחוב קצר (2)
- לא די בשלושה אנשים, וארבעה הם יותר מדי, לשמירה מעולה (5,4)
- לכרייה רכוש גדול (4,4)
- עוף עירוני? (6)
- למשחק הזה צריך שכל של סוף שבוע (5)
- מכניסים באקורן כסף (4)
- שומר היערות הוא משורר ירוע (2)
- היובש הבריח אותו (3)
- בולע וצף (3)
- אתה רוצה שלום אל תתקרב למקום הזה בסוריה (4)
- את זה לובשים מעל (3)
- זין פעמיים, זה מצוין? (3,3) (על פי מימי אילן)
- שיוהר כשהוא עושה עמירת נרי! (5,3)
- זה מפורסם שצריך לשמור על העין לידו... (4)
- האם אינו ישן בשקט בגלל שקשה לו להחליט? (4)
- הוא נהנה מהבריחות של פאר על חשבוננו (4,4)
- לבן יוסף יש כרי מרעה (5)
- ירח ארום (3)
- חיה שכמותו! שר בחודש הצום! (4)
- אפשר להיות "high" עם התרופה הזאת (4)
- מי החולק על תופעת הטבע הזאת? (3,4)
- מה אורכו של הגשם? (3)

פתרון תשבוצופן

2626

יהודית דגן

איתן עמיחי

הדברת מזיקים בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 • טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987

אווזי במיסעדה (מאחוריו: כרזה היתולית שבה הוא מופיע כפושע מבוקש)
הפרס: מיליון דולר

אווזי עם קצינת ממשטרה בבית הדין
שיחרור בערבות עצמית

ועל כוונתו לפתוח בקרוב מיסעדה חדשה ליד צומת גלילות, שתוכל להכיל 800 איש.

שעה אחרי תחילת הפגישה נאלץ הכרה של מירב לעזוב. היא נשארה בחברתו של אווזי, והוא הבטיח לה שיחזירה לביתה, ועל כן לא היתה לחבר כל סיבה לראגה. במהלך הפגישה התנגנה ברקע מוסיקה על גבי קלטת. קלטת זו הוכנה על-ידי אווזי, והיו בה גם ג'ינגלים על המקום. "חשבתי שהמוסיקה היא מה רדיו, ושהג'ינגלים משוררים", אמרה מירב. את הקלטת קיבלה מירב מאוזוי כשהחזרה לביתה, בשעה 05.30 בי בוקר.

לקראת חצות הגיע למקום יענק'לה, מנהל פאב המיסבאה. לקראת השעה 02.30 עזב. לטענתה של מירב, היא חזרה וביקשה שאוזוי יחזירה לביתה, אולם הוא דחה את בקשתה בטענה שלא נעים לו לעזוב את האורח שלו. אווזי: "עוד לפני שיענק'לה הגיע, חשבנו לצאת לסיבוב באוטו. כשהוא בא, כבר לא יכולתי לעזוב. רק אחרי שהוא עזב יצאנו מהמיסעדה לעשות סיבוב. היא לא הזכירה, אפילו פעם אחת, שהיא רוצה שאחזיר אותה הביתה."

אחרי שיצאו מהמיסעדה, נכנסו לרכב האמריקאי הגדול השייך לאשתו של אווזי. הלילה היה גשום וקר. אווזי הפעיל את המזגן והשמיע מוסיקה. לדבריו ציינה שמאוד נעים ברכב.

יוסי עינדור, צילם: אבי ולדמן (המשך בעמוד 32)

פירסום שאינם בכחית מודעות רגילות. השיטה המקובלת היא שמרור כזה כולל כתבה, שצורתה דומה לכתבה מערכתית רגילה, ואלה צמודות מודעות-כרכה של ספקים, ידידים או אחרים הקשורים לעסק הנדון. מחיר המודעות האלה מכסה גם את השטח של הכתבה המרכזית. מעל לעמוד מצויין שזה "מרור פירסומי".

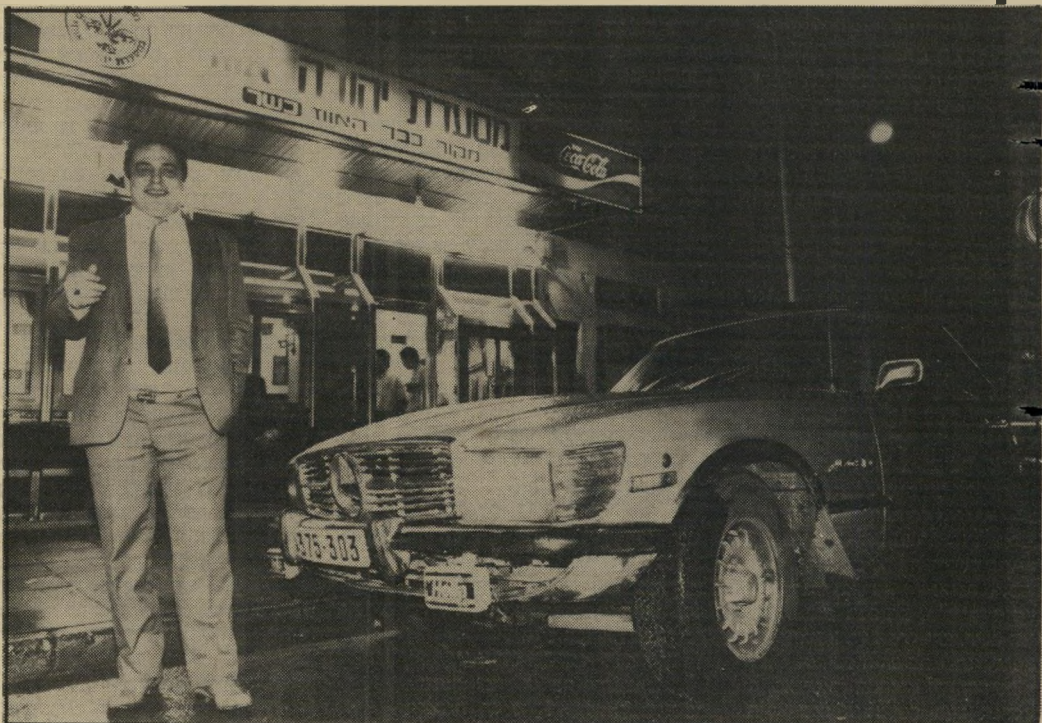
נראה כי מירב ניסתה לפלס את הדרך להצעה כזאת על-ידי כך שהיא שמה תחילה את הדגש על הכתבה שביקשה לכתוב על אווזי, מבלי להגיד לו מראש שהכוונה היא למרור פירסומי כזה. מירב טוענת שדיברת על כתבה "שיש לה אפקט פירסומי" — ובצורה זו אמרה לו למה הכוונה. יתכן כי אווזי לא הבין זאת כך.

ביום הרביעי, בשעות הערב, הגיעה מירב, בליווי חבריה לחיים, למיסעדה של אווזי. אווזי טוען שבשיחת-הטלפון הציגה מירב את עצמה כעיתונאית. לכן נאות להיפגש עימה.

בפגישה עמד אווזי בסירובו לפרסם את עצמו בתשלום. מירב טוענת שאכן כך אמר, אולם שהסכים לכתבת-פירסום עליו בתוספת מודעות-כרכה בי תשלום, בתנאי שתפורסם עליו כתבה נוספת בנפרד. זאת, לטענתה, לא יכלה להבטיח לו.

בפגישתם עלו גם נושאים אישיים. מירב סיפרה על יחסיה במקום העבודה, על מישפתחה ועל לימודיה. אווזי סיפר על עברו כאלוף-החארכות, על הסרט העוטף אזולאי שבו השתתף, על מחזורי-הכספים של המיסעדות שלו

בעבודה זו, השיבה שמדובר בכתבה "שיהיה לה אפקט פירסומי". בעיתונים רבים בארץ (אך לא בהעולם הזה) מקובל לפרסם מדוריי-מירב (23) שעסקה פחות מחודשיים

אווזי ומכוניתו לפני המיסעדה בשכונת-התיקווה
היה חם ונעים, והמוסיקה ניגנה...

מה באמת קרה במכונית האמריקאית
המפוארת בליל-הגשם החשוך?

אלאכואייה

le

תלוונה

ס

אונים

מהם יש פירוש שונה לחלוטין לפרטים. משום כך כדאי לחזור למיקרה זה ולנתחו לפרטיו.

מדור ברכות

ביום השני בשבוע התקשרה מירב (שם כרוי) עם יהודה אווזי, (40) שפתח באחרונה מיסעדה חדשה בשכונת-התיקווה, כדי לעניין אותו בפירסום העסק החדש בעיתונה.

מאחר ואוזוי לא נכח במקום, היא השאירה את מיספר-הטלפון שלה, כדי שייצור עימה קשר.

ביום השלישי התקשר איתה. בשיחת-הטלפון הבהיר לה שאין הוא נוהג לפרסם את עצמו בעיתונות. אם היא מעוניינת לעשות כתבה על העסק החדש הוא מוכן, אך לא בפירסום תמורת תשלום.

מה קרה במכונית האמריקאית המפוארת, בליל-הגשם קר וחשוך, ליד צומת-גלילות?

האם בעל-המיסעדה משכונת-התיקווה אנס באופן אכזרי בחורה, שנסעה עימו במכונית במיסגרת עבודתה?

האם הסכימה הצעירה לקיים עימו יחסים, אך התחרטה באמצע? האם הסכימה, ורק כעבור יומיים החליטה להתלונן על אונס, מפני שהעיסקה לא יצאה אל הפועל? כבר הרבה נכתב על המיקרה של יהודה אווזי. אולם כדי להגיע לירי מסקנה, יש לרדת דווקא את הפרטים הקטנים של ההתרחשות.

מיקרה זה חשוב, מפני שהוא מטיל אור על הקושי הרב שבקביעה חד-משמעית במיקרה מסוג זה, כאשר שני הצדדים המעורבים הכירו זה את זה מקודם, וכאשר יש ביניהם הסכמה רבה לגבי מה שהתרחש, אלא שלכל אחד

(המשך מעמוד 31)

הרכב עשה את דרכו בכביש החוף לכיוון צפון. כבר ברכב היא התחילה למומו אותי, אמר אווזי. מירב: זה שקר. איך יכולתי למומו אותה? היא רחוקה אותי? כך עשה הרכב דרכו לכיוון נתניה. מירב טענה שהם לא הגיעו לנתניה. עליפי גירסתו של אווזי ניסתה מירב כל הזמן לשכנעו שיסכים לפרסם את המרדור הפירסומי בעיתונה. לטענתה היא אמרה שהיא זקוקה לזה, שהיא התערבה עם חברים בעבודה שהיא תצליח לשכנעו. מירב: לפני שבאתי לאוזי, אמרו לי חברים בעבודה שקרוב לוודאי שהוא לא יסכים לפרסם. הלכת, כי לא היה לי מה להפסיד.

בדרכם חזרה עצר אווזי את הרכב ליד המשתלה בקירבת צומת גלילות, שם הוא מתכוון לבנות את המסעדה החדשה. היא רצתה לראות את המקום. היא רצתה שאסביר לה מה אני מתכנן לעשות במקום.

מירב: הוא עצר את הרכב והראה לי את המקום. רציתי שזה יעבור מהר, רציתי הביתה.

יחסי מין ברכב

מקום היה חשוך, שומם מאד. הלילה היה גשום וקר. אווזי: ישבנו צמודים זה לזה, הת' מוזננו. היא אמרה לי שהיא לא לוקחת גלולות. עניתי שזה בסדר, שאני יודע לשמור. היא ענתה שכולם אומרים אותו הדבר. עניתי שאני זה לא כולם. היא פתחה לכד את הרוכסן של המיכנסים. שכננו, זה לקח רק שתי

נגעלתי ממנו, מאיך שהוא נראה. הוא שכב עלי עם כל כובדמישקלו. לא היה לי שום משיכה מינית אליו. הוא התעצבן, למה שאני לא נותנת לו. התחלתי לבכות, פחדתי לתת לו מכה באשכים. לא ידעתי מה הוא יעשה אחר-כך. כשהוא עלה עלי, ביקשתי ממנו שיאונן לי על המיכנסים. הוא ניסה לפתוח לי את הרוכסן של המיכנסים, הוא נתפס לי בתחתונים, לכן אני משכתי אותו. הוא התחיל להוריד לי צד אחר שלהם, והוריד לי את הנעל. נשארתי בתחתונים. ביקשתי ממנו שיאונן על הרגל שלי. הוא התחיל לשפשף על התחתונים שלי, אחר-כך היו אותם הצידה וחדר אלי. אני בכיתי, צעקתי, אך ללא הועיל. אחרי שהוא גמר, הוא התנצל והסביר לי מדוע הוא עשה את זה. הוכרתי לו מישהי מהעבר. הוא לקח את הצעיף שלי, ניגב בו את הידיים. אני הייתי במצב אפאתי לגמרי. הייתי כמו מסוממת.

כאן הסתיים סיפורי המעשה עצמו. גרסותיהם ניברקו במכונת-פוליהראף. אווזי נמצא דובראמת ושחרר ממעצר. תוצאות הבריקה שלה אינן ידועות.

מירב עדיין משוכנעת בגירסתה. כל אחר מהם נתן פירוש שונה לדברים שקרו, ולמסרים שהועברו. אשה רשאית להפסיק את המיטגל בכל שלב, אף אם הסכימה לכך בתחילה. השאלה היא אם המסרים שמירב העבירה לאווזי היו ברורים וחד-משמעיים, אם ניסתה להתנגד, או שרק רצתה שזה יעבור מהר? האם מירב רואה היום את המיקרה שקרה בצורה שונה מכפי שהוא קרה? האם הקושי בהתמודדות גורם להרחקה, ומשום כך להסבר שונה? איפה עובר הגבול הרק

מי ומי בלשכת הפרסומאים

ועד המנהל של לשכת הפרסומאים בישראל, שנבחר עליידי האסיפה הכללית של כל חברי הלשכה, בחר בנפתלי מייטל (פרסום "מייטל") כיו"ר הלשכה, בדון סייג (פרסום "אלרון") כסגניו"ר וגובר וביואב חביב (פרסום "קול המפרסם") כמזכיר הלשכה ודובריה.

כמו כן בחר הוועד המנהל בחמשת היו"ר של ועדות הלשכה: אלי לוי (כלכלה), יואב חביב (מדיה וספקים), ארי מור (ארגון), ערי וליש (אתיקה), ישראל ארד (מקצועית). כזכור, נבחר חיים פלד לנשיאה הראשון של לשכת הפרסומאים בישראל עוד באסיפה הכללית, שבחרה גם בוועד המנהל.

ביום השישי הלכה מירב לעבודה. בשעה 3 אחריצההריים היא הגיעה עם תברה למיסעדתו של אווזי. באתי לשם מפני שהייתי בשכונה, כדי לרבר עם לקוח אחר. היות וירעתי שאווזי לא נמצא שם במשך היום, באתי למיסעדה שלו עם החבר שלי, כדי לקחת ממנהל העבודה, כדי מיספרייהטלפון של הספקים, כדי להציע להם לפרסם מודעות-ברכה.

יוסי אלקיים (32), מנהל-העבודה, עובר עם אווזי מזה שש שנים. היא הגיעה למיסעדה וסיפרה לי שהייתה בערב הקודם עם יהודה, והוא הסכים שאתן לה את מספרייהטלפון עבור הברכות, לרגל בחירת המיסעדה כעסק נבחר. אני יודע שיהודה לא מפרסם את עצמו תמורת תשלום, מה עוד שבחירת העסקה הנבחר הוא מטעם "דעונו-אחרו" ונתן. לכן הכל נראה לי מוזר. אולם היא ידעה עלי יותר מדי פרטים, ולכן האמנתי שיהודה היה איתה וסיפר לה עלי.

נתתי לה 54 מיספרייהטלפון שי זכרתי בעליפה, ואת השאר אמרתי שיהודה יתן לה. אחרי שהיא הלכה, יהודה התקשר ואמר שהוא לא היה איתה אתמול, ושהוא לא הסכים שתקבל את מיספרייהטלפון. לכן הוא ביקש שאתקשר אליה ואעכב את כל העסק. כך עשיתי.

אחרי שאווזי ביטל את העסקה, היא ניגשה למיסטרה והתלוננה על אונס.

מנהל אלקיים

האמנתי שיהודה היה איתה...

מירב: התלוננתי רק אחרי יומיים, מפני שפחדתי להתלונן. אני יודעת מה זה שכונת-התיקווה. חשבתי לנקום בו דרך פירסום בעיתון. חבר שלי לשעבר לחץ עלי שאלך להתלונן במיסטרה. הלכתי איתו והתלוננתי.

ידעתי שאחרי התלונה אעבור חקירה. היה לי מיקרה של ג'יסיוויל-אונס בצבא. עניין החקירה שם נמשך עוד חצי שנה אחרי שהשתחררתי. לא רציתי לעבור את זה שוב. גם חברה לעבודה יעצה לי לעזוב את כל העסק, ולשכוח מהעניין.

שלושה ימים אחרי שהוגשה התלונה, התייצב אווזי במיסטרה בליוויית פרקליט, עורך-דורין חיים עדיני. בזמן העימות שנערך במיסטרה בין אווזי למירב, היא ביקשה ממנו שיכבדה בי סגירות. זה קצת תמוה, אם אכן הוא עולל לה את מה שייחסה לו.

לדברי מירב, כשהחוקרת יצאה מהחדר נמשך כמה דקות, והוא ביקש ממני שאטל את התלונה נגדו, שהוא מוכן לתת לי לפרסם. אני סירבתי.

אווזי, לעומתה: הסכרתי לה שהיא מאשימה אותי בפשע חמור, שיכול לפגוע בי בעסקי. הבטחתי לה שאם היא תבטל את התלונה, אני לא אעשה לה שום דבר רע. לא אנקום בה, ואשכח מהמיקרה.

התלונה לא בוטלה. המיסטרה חקרה והחליטה שחחרו בערכות עצמית.

עצם שיחרורו מעיד על עצמו. שכן המיסטרה רואה באונס פשע חמור, ומתייחסת לחקירתו במלוא הרצינות והחומרה.

מירב: ייתכן שזה שהסכמתי שהוא יאונן על הרגל שלי היה טעות. אבל אני בשום אופן לא הסכמתי לשכב איתו!

אווזי במיטבח המיסעדה

היא פתחה לכד את רוכסן המיכנסים...

שבין אונס לבין קיום יחסי-מין תוך אי-התנגדות פעילה?

סיבוב שני

אחרי שהכל הסתיים, הם המשיכו ברכב למיסעדה אחרת של אווזי, ברחוב יורדיה-הסירה בתל-אביב. שם יצאו מהרכב, ומירב ניגשה לשרותים כדי לנקות את עצמה. כעבור זמן הם המשיכו לכיוון יפו.

ליד מאפיית אבולעפיה הם עצרו, קיבלו לביבות והמשיכו לכיוון ביתה של מירב.

אווזי טוען שגם מירב אכלה מה לביבות. מירב מכחישה.

בשעה 05.30 הגיעו לפתח ביתה. אווזי טוען שאחרי שיצאה מהרכב היא חזרה, כדי לקחת את הקלטת שרצתה בה. מירב טוענת שהיא לא הקלטה מייד מפני שהוא נתן לה אותה, והיא לא רצתה להתווכח איתו.

ביום החמישי, יום אחרי המיקרה, נשארה מירב בביתה. לקראת הערב התקשר עימה אווזי כדי לספר לה על מישפחה נוקטת, שבאה לסעוד בחינם במיסעדתו. הוא הבטיח להתקשר שוב כשהם יגיעו.

אחרי חצי שעה הוא התקשר שנית. מירב דיברה עם המישפחה, וקבעה איתה פגישה כמערכת-היעותן למחרת היום.

דקות. הכל נעשה מרצונה החופשי. היא לא צעקה, לא בכתה ולא התנגדה. היא הניחה את הרגליים שלה סביב הגב שלי. כסוף עוד שאלה מרוע אין לי באוטו מימחטות-נייר. עניתי שזה האוטו של אשתי.

למירב גירסה שונה. עד לנקודה זו גירסותיהם אומנם אינן זהות, אך ההבדלים ביניהן אינם גדולים. מכאן מתחילה הבעייה. האם היה כאן אונס, קיום יחסים שהיא התנגדה להם משלב מסוים, שיתוף-פעולה סביל, או רק תרגום שונה לאותן הגניות?

מירב: כשהגענו למקום, הוא הראה לי מה הוא מתכנן לבנות. אני לחצתי שיחזיר אותי הביתה. הוא סגר את הדלתות של האוטו, והתחיל למומו אותי. אני התנגדתי. לא ציפיתי שהוא יעשה לי את זה. באתי למטרות-עסקים בלבד. ניסיתי להסביר לו שאני לא מעוניינת, שאני לא משתמשת בגלר לות. איימתי אליו שאני אפרסם את זה בעיתון. ביקשתי לבטל את העסקה, אמרתי לו שהחבר שלי נגאי גדול, ניסיתי להיאבק איתו. שום דבר לא עזר, הוא המשיך ואמר שזה יקח רק שתי דקות.

כשהגענו לקטע שבו היתה צריכה לתאר כיצד הם קיימו את היחסים, היא התקשתה לענות. היא קמה ממקומה, סיננה מפיה: זה לא פייד, והתחילה לבכות.

תן טרמפ לחייל

למניעח אי"דס בסקס: השתמש בבחולה. למניעח ציחות בטלפון: במכשיר BUGALARM. אנו מספקים גם: שירות לגילוי האזנות, מכשירים להקלטת שיחות, מזכירות אוטומטיות.

רדיו דוקטור בע"מ
ת"א, שלום עליכם 18, טל' 286444

טרדי-קני השכרת רכב

Thrifty Car Rental

283281~2 (03)

„חוות החיות“

פנסיון לכלבים וחתולים
דב שימון
קריית-חרושת

אפשרות להזמנת הופעות של ג'וני השימפנזה

טלפונים:
04-831234; 04-255403; 04-256680

מרים בניחיני

מזל החודש:

גדי השבעת סטורן על הגורל והאופי

כל אסטרוטולוג מכיר את השאלה האם גורלנו נקבע מראש, או שיש לנו אפשרות בחירה. התשובה אינה פשוטה. יתכן שזוהי בעינייה פילוסופית, שאין עליה תשובה אחת. באסטרוטולוגיה אפשר למצוא את התשובה במין כל גרמי-השמים, שבונים את המפה האסטרוטולוגית, ישנו כוכב אחד שמלמד ומסמל את יכולתו של האדם לשנות את הגורל.

כוכב סטורן אינו מקבל דבר ללא עבודה קשה, מאמצים רבים, סבלנות וזמן. כל דבר שקשור בכוכב זה מגיע באיחור. לבנייה יסודית, חזקה ו בטוחה דרוש שפע של זמן וניסיון-חייים. כוכב סטורן הוא הכוכב השולט במזל גדי, והוא זה שמערים על בני-המזל קשיים, עד שאין בנמצא בן-מזל גדי, שאינו מכיר את השכל מקרוב.

מפת-לידה, שבה יש לכוכב סטורן מעט השפעה, מלמדת על כך שלאדם יהיה קשה לשנות את אופיו או גורלו. על-פי רוב מפה כזו גם אינה מציבה קשיים מיוחדים, ואינה מראה על אופי קשה. אולם מפה שבה תהיה לסטורן השפעה חזקה, תצביע על אדם למודני-ניסיון, שסבל בילדותו מחוסר-אה-

בה, ממצב כלכלי קשה. ילדותו תהיה קשורה בזיכרונות מרים ומאכזבים. לאדם, המושפע מכוכב סטורן, יהיו חיים קשים יותר. את שאיפותיו המרובות הוא יגשים מאוחר ורק לאחר עבודה קשה ומאומצת. בימים אלה, כאשר כוכב סטורן עובר ממזל קשת למזל גדי, כדאי לדעת מיהם האנשים, שיושפעו במיוחד ממהלך זה

למקרא הדברים יגיבו רוב האנשים בחור-סריאמונה, אבל כשזה יקרה, יצטערו כל אלה שלא לקחו אפשרות כזו בחשבון. בני מזל גדי יבנו את עצמם שלוש השנים הקרובות שבהן יהיה סטורן במזלם. זו לא תהיה תקופה קלה, אולם היא חיונית לעיצוב האישיות. אדם אינו מתבגר, ואינו מתחשל, אם אינו מסוגל לקבל מצבים

קשים, אם לא חווה חוויות קשות, והצלחה לצאת מהן מחוזק יותר. עם תום התקופה יהיו בני מזל גדי חזקים ומחושלים, ויוכלו לשנות את גורלם, אם אכן הוא מופיע כגורל קשה. בנוסף לבני מזל גדי, יושפע מאוד משהותו של כוכב סטורן בגדי, כל מי שנולד בתקופה שסטורן נמצא במזל גדי. הדבר קורה אחת ל-28 שנה. ילידי השנים 1931-1930, וכן אלה שנולדו בין 1959 ל-1962 ירגישו את השפעתו של כוכב זה על חייהם.

וגם יגרום להם התהליך. במזל גדי יהיו באותה תקופה שלושה כוכבים גדולים, ולכן יחוש העולם כולו במעבר. גדי מסמל מחסור, עבודה קשה, שאפי-תנות חזקה ויכולת לצאת ממצבים קשים. המעבר לגדי ישפיע על הכלכלה של העולם כולו. בשנים האחרונות, חיו אנשים בהרג-שה שהשפע לא יחדל לעולם. גם מי שלא התברך באמצעים חש שהשפע יגיע גם אליו. עם כניסת סטורן לגדי יאלץ העולם להתמודד עם מחסור קשה.

ילידי 1930-1931 יעברו שלב נוסף בחייהם. מעכשו הם יתייחסו לחיים ביתר השלמה. מצד שני הם יגיעו לשלב שבו הדרך לפיסגה היא קצרה. את רוב הדרך הם כבר עברו, ועם חלוף שלוש השנים, שבהם יעברו סטורן במזל גדי, הם יוכלו להגשים (ואף בהצלחה) שאיפות ישנות ולהגיע למטרות שאליהן הם שאפו.

ילידי 1959 עד 1962, לעומת זאת, הם עדיין בתחילת דרכם. הם יעברו שינויים חשובים, והשלב שבו הם נמצאים עכשיו נקרא שלב ההתגברות. אחרי שתעבור התקופה הם יגיעו לתחילת שנת ה-30 בחייהם, וירגישו שונים, רציניים, מבוגרים יותר. הם ירצו לנצל את החיים, לעשות משהו עם עצמם. יש שיחליטו על שינוי מיקצוע, אחרים יחליטו על לימודים, אם עדיין לא עשו זאת, ויש שיחליטו, סוף-סוף, להינשא ולהקים בית ומישפחה. חלק זה יתבטא, לעיתים, בפירוק מיס-

הגורל הקשה שמציע סטורן לבני-מזל גדי ואחרים שנולדו תחת השפעתו

גרת לא מתאימה, ואולי אף בגירושין או פרידה ממי שמילא מקום חשוב בחייהם. בתקופה הקרובה הם יצטרכו להתמודד עם קשיים לא מעטים. מצב-רוחם הכללי נוטה להיות רציני וכבד. הרגשת מועקה בלתי מוסברת מלווה אותם כל הזמן. זוהי אחת מהתקופות החשובות בחייו של כל אדם. הדרך, שבה הוא עובר תקופה זו, מלמדת אותו על עצמו, על כוחותיו, אישיותו, יכולת ההתמודדות שלו עם המציאות, וכן על מציאת כיוון, שאולי יפנה בשארית-חייו. יתכן שעוד יעשה שינויים רבים עד שימצא את מקומו, אך הגישה לחיים תחילי להתגבש. לסיכום, כדאי להזכיר לכולם, גם למי שסטורן אינו עובר במזלו, שהתקופה שמצפה לנו תעמיד את העולם כולו בפני אתגרים קשים, וכל מי שידע להסתגל במהירות, ולדעת להסתפק במועט, יהיה חזק ויטאים למה שעומד להגיע.

ה-15 וה-16 בחודש-מעיניים ודי-מכירים מישוה זקוק לנורחם חאת בזמן שגם אדם אינוס מרגיש טוב. הרעה תחלוף בילו בחר דש. תהיו שוב חזקים ואופטימיים יותר. בעבודה וכלכלי לבקש תנאים טובים יותר, אבל היגשה שלכם צריכה להיות עדינה ומתי-חשבה בשנינותו של הרמאט, אתם עומדים בפני תקופה מעניינת. צפיות הכריות חדשות, זאלה יביאו את בני הוגו הקיים כבר בשפת. לקיאה קשה.

שיחה חשובה מאוד עומדת להתקיים ב-13 או ב-14 בחודש. יהיה עליכם להתכונן ולר- שום לכם את הנקודות שעליהן חשוב שתיש- חוה. כל זה מתייחס לעבודתכם. שם אתם עומדים לבצע שינויים שעדיין אינם ברורים לכם לגמרי. ובכל זאת חשוב שתסבירו את עצמכם ואת עמדתכם היטב. השינויים, שא- תם עומדים לבצע, יהיו ברורים יותר בסוף חודש-פברואר, ובינתיים דחו כל החלטת חשובה עד לתאריך זה.

קשרים עם ארצות אחרות יעוררו אתכם ויסיפו לביטחונכם העצמי. מעריכים את עבודתכם. תזכו למחמאות על כל מה שבי- צעתם בתקופה האחרונה, אולם עדיין צפויים מאב- קים ועימותים בין הבית לעבודה. אינכם מצליחים להשביע את רצון כולם. אבל ברנע זה חשוב להק- דש את רוב הזמן לקידום האינטרסים בתחום הסיק- מרוצים. אך בינתיים צריך להשתייח בשבע עיניים על מה שקורה. ב-15 בחודש, כדאי שתהיו מאוד זהירים בכביעים.

בשורה טובה בעיניי כספים תשמח אתכם ב-13 או ב-14 בחודש, אולם מוקדם קצת לשמח. החובות שיש לכם הם גדולים, ועלי- כם למהר ולסיים עם כך. הקפידו שלא להיר- ציא, אם אינכם מוכר- חים. כדי לשנות את צורת-החיים שלכם, ש- ברנע זה אינה נראית לכם, הצטרפו שהיו בידכם כספים. חשוב שתהיו מוכנים. ענייני מגורים מעסיקים אתכם. קל מאד להנות ולרמות אתכם, לכן אל תמהרו לתת אמון.

התחום המיקצועי מעסיק אתכם. צריך לפעול במהירות. אם הציעו לכם מקום-עבודה, שבו התנאים והשכר נבוחים ופובים יותר, אל תהססו לקחת אותו. יש לכם עוב- שיו הודסמיות חשובות. שיותר מאוחר לא יחזרו. אם אל תיפעלו אתם עליו- לים להתחרט. בקרוב תבי- נו שנושא השכר חשוב ממה שאתם חושבים. בשפת הרומאטי אתם נכנסים לתקופה מלאת- חיים. בני המין השני אל יעמדו בקצב שלכם. בני מול דנים יבואו אליכם בבקשת עזרה ועידוד.

ה-13 עד ה-15 מעיימים. אתם נוטים לסבול מבעיות חולשה או מבריאות לקויה. הקפידו על מנוחה. המתח וה- צורך להיות פעילים מו- ציאים אתכם משיווי- המישקל. עכשיו אתם מרגישים כגורל למעול, לצאת, להכיר אנשים, להציע להם הצעות ש- לא בטוח שתוכלו לע- מוד בהן. בעיות כס- פיות מטרידות אתכם, אולם ה-17 וה-18 מאפי- שרים לכם למצוא מוצא. ריק הקפידו שלא להיעזר במי שחושב להרוויח ממצבכם.

העבודה שוב נחלת מכם זמן יקר. אך אין ברירה, זה לא דווקא במקום שבו אתם עובדים. גם בני- המישפחה זקוקים לכם, תתפתו לחתום על מיס- עים כאלה נדמה שרק אתם מסוגלים לקחת על עצמכם את כל הבעיות, שהאחרים אינם מסוגלים להתמודד עימן. ב-15 וב-16 בחודש שימרו על בריאותכם. הבטן רגישה מחמיד, והחזונה חייבת להיות בריאה ומותאמת. בתחום הרומאטי הוהך לכם. אי אפשר שלא להיסרך להופעה שאתם מקריים סביבכם.

אתם לא היחידים שעובדים, אבל אתם מפרויזים במה שאתם דורשים מעצמכם. אין ספק, זה אומנם יקדם אתכם, אולם השאלה היא עד מתי תוכלו להחזיק מעמד בצורת- חיים זו. בריאותכם נפ- געת, אתם אינכם מחו- סנים כתמיד ואתם חשים בעיימות. אינכם מוצאים די זמן למנוחה. כדאי לחשוב על יציאה לנופש קצר ב-15 או ב-16 לחודש. זהו, בין כה וכה, זמן, שבו אי אפשר שלא לחשוב על עניינים רומנטיים.

נסיעה ב-13 או ב-14 בחודש מלמדת על כך שר- הייתם כלאים יותר מדי זמן בבית או בחיים אתם חשים בצורך לשנות קצת את הסיבה ולחיות בין אנשים אחרים. זה דרוש לכם. אתם מתקשים לעבור את התקופה, וני- סים לשקוט בדיכאון, ש- אינו אופייני לכם בדרך- כלל. בבית צפיות בעיות. בין ה-15 וה-16 בחודש. מכניחים שונים, אינכם- לציה או חשמן, עולמים להתקלקל. ה-18 וה-19 סבתיים בילוי רומאטי מלהיב. אל תחמיצו אותו.

הדרך, שבה אתם מטפלים בעניינים הכס- פיים, בעיקר בין ה-13 ל-15, תהיה מאוד קובעת לגבי העתיד. אל תתפתו לחתום על מיס- מכים או חוזים, שבהם אתם נכנסים להתחיי- ביות או לחובות לטווח ארוך. כרנע לא ברורה לכם הסיבה, אולם מאוחר יותר, יתברר ש- עדיף בלבנות על מה שיש. ה-15 וה-16 מסו- כנים, גם בדרכים וגם בכל מקום, שבו צפויה סכנה מכל סוג. הש- יגיו על עצמכם. בעבודה - מעמדכם טוב.

עימות לא נעים מה-13 ועד ל-15 בחודש. אל תמהרו לקבל החלטות. מה שנראה כרעיון מוצ- לח, יכול להיות נרוע מאוד בשכר מאוחר יותר. אין זה הוסי להשוב על יחוקים כדאי לעשות כל מאמץ לשמור על יחסים טובים עם בן הזוג או השותף בעבודה. כענייני כספים דרושה התייחסות רצינית. פנו לאיש-מיקצוע והתייע- צו על הדרך שבה יש לנהוג. שאם לא כן, אתם עולמים להפסיד כסף רב בגול רשלנות. נסיעה לחוץ עולה על הפרק ב-17 או ב-18 בחודש.

ה-13 וה-14 מלמדים על שני דברים. האחד, עבודה קשה, מפרכת ואחרית, וכן עומס נוסף בגלל הצורך להח- לוף מישוה שנעדר מה- עבודה. סיכסוכים עם אנשים מבוגרים ובעלי- עמדה צנועים בגלל ה- כעס שהתנהגותם מעו- ררת בכס. שימרו על אימוק, יותר ויותר מאוחר הצטערו על שאמרתם יותר מדי. שנית, עליכם להתייחס בציניות לבי- ריאות שלכם, שמפריעה לכם לתפקד. לעו- מת זאת, צפויה הצלחה בתחום הרומאטי.

גדי
21 בינואר - 20 בפברואר

אדניים
21 במרץ - 20 באפריל

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

עלה
21 באוגוסט - 20 בספטמבר

דלי
20 בספטמבר - 19 באוקטובר

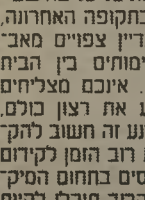
סקור
22 באוקטובר - 21 בנובמבר

אריה
21 בנובמבר - 20 בדצמבר

שור
21 בדצמבר - 20 בינואר

דגים
19 בינואר - 20 בפברואר

קשת
21 בפברואר - 20 במרץ

נחולה
22 במרץ - 21 באפריל

מאומים
21 באפריל - 20 במאי

רחל מרחלת על כל העולם

אהבה באולימפוס

מה כבר לא סיפרתי לכם על האהבה שבין הדוגמנית הסקסית שלומית אמיר לחברה, המיליונר הלבנוני ג'ורג'י חזרי.

על כל המתנות שהיא קיבלה ממנו, על הנסיעות והטיולים המשגעים שהם ערכו ביחד. גם קצת על המריבות ביניהם ועל כל הפרידות שלהם.

לפני 10 ימים פגשתי אותה באחת המסיבות הגדולות בעיר, והיא נראתה מהורהרת. שאלתי אותה מה עובר עליה. היא אמרה לי שהחליטה להיפרד סופית מבן זוגה, ושהיא מעוניינת בקשר חדש וטרי, משהו שיעשה לה טוב על הלב. אלוהים כנראה אוהב אותה ורוצה שיהיה לה טוב. אז הוא שלח אותה לתצוגת-אופנה באילת במלון נפטון. בחדרה-אוכף של המלון הזה היא פגשה בחור יפהפה, בשם שמווליק רזניק. היא הסתכלה בו והוא בה, ואז היא אמרה לדוגמנית שישבה לידה: נפטון או לא נפטון — הבחור הזה נראה דווקא כמו אפולו.

מאוחר יותר, הסתבר לה שהוא אמור לדגמן יחד איתה בתצוגה הנערכת במלון.

מהרגע שהם הכירו זה את זה, הם היו באולימפוס. למחרת הם כבר יצאו לשיט על יאכטה לבנה, המשייטת בסביבה, ונהנו מהים ומהנוף, אך הכי נהנו להיות צמודים כל הזמן.

שלומית אמיר עם שמווליק רזניק
נהנו להיות צמודים כל הזמן

מי שפגש בה באותו ערב לא יכול היה להאמין לשינוי שחל בה. היא פרחת וליבלת, והשמווליק שלה זרח וקרן, וכולם מסביבם התלחשו. לשלומית בת ה-35 לא הפריע פער הגילים. כי מי יבין לב אישה, אם לא חייל צעיר ויפה בן 19? עכשיו היא מחכה לו, שיחזור מהצבא.

מוסר השכל

יש אנשים האוגרים מזון, יש האוספים בולים או מטבעות, יש גם הקונים בגדים בכמויות. אשת-החברה הגבוהה ניצתה מעוז, המנהלת קשרים הרקוקים עם אח"מים ממדינות העולם השלישי, מאוד אוהבת להתלבש. היא כלייך אוהבת להתלבש, עד שהיא כמעט מתחרה באימלדה מברוקס, אשתו של הנשיא לשעבר של הפיליפינים.

מרכוס בווראי לא שמעה מעולם על ניצח מעוז, אבל מעצבת-העילית ליהודי בוקר שמעה מאוד, וכבר לא בא לה עוד לשמוע על הגברת מעוז. כי לפני שנתיים היתה הגברת מעוז בעיצומו של אחד מכיבושיה הדיפלומטיים, ועברה שלא-במיקרה בבית-האופנה של בוקר. היא הזמינה בגדים, מה שנשות החברה מכנות קולקציה, בסכום של 12 אלף דולר.

בוקר עברה על הקולקציה הפרטית הזאת ומן רב, והפעילה את המתפרה שלה יומם וליל, כדי לספק את הזמנה בזמן. אשת-החברה האלגנטית אוהבה מאוד את הקולקציה שלה, אך מסיבות שאינן ברורות עד היום הזה היא לא עמדה בתנאי-התשלום, והחוב נגרר ונגרר. לאופנאית זה נמאס. היא הפעילה את הרשרי יות המתאימות.

המצחקי בכל הפרשה הוא שכיום מרבית הבגדים כבר מיושנים מבחינת העיתוי. אז מהו מוסר השכל של הפרשה? אם את כבר מוציאה 12 אלף דולר על בגדים, מוטב שזה יהיה ג'ינס וטרקו, כי גם בשנת 2001 הם עדיין יישארו באופנה.

ניצח מעוז
הזומה ב-12 אלף דולר

פיתרון הבעייה הדמוגראפית

היא סמל להצלחה. היא אופנאית, עשירה, אינטליגנטית, מצליחה. כשהיא משייטת בדרכים, במכונית-הספורט ההדרורה שלה, הגברים שורקים לה והנשים מקנאות בה. המבקרים מדפלים מתפעלים מהפאר וטובי-הטעם שלה. אך למרות הכל היא מיוסרת ושואפת לדבר אחר בלבד: להביא ילד לעולם.

היא אומנם גרושה, ובעלה-לשעבר נשוי עם אמנית מפורסמת, אך זה לא מה שמונע ממנה ללדת. היא טובלת מבעיות גינקולוגיות, והרופאים הסבירו לה שהיא יכולה ללדת בלידת-מבנה. לכאורה זה יוצר בעיות, אך במקרה שלה זה לא מה שיפריע לעניין. כי האופנאית מנהלת רומאן לוהט עם קצין בכיר, שהוא נשוי ואב לשניים, ואשתו אינה יודעת על הרומאן שהוא מנהל עם האופנאית. אבל כל העולם יודע.

הקצין-הנשלמן הזה הסכים מורעו למבנה, עד שהרופאים יגידו שאין עוד צורך — אך בתנאי שהצבא שייולד לא ישא את שמו, למרות שהוא מוכן לעזור בגידול. אז אם תראו את האופנאית כשכרסה בין שיניה, תבינו שיש קציני-צבא התורמים לפיתרון הבעיות הדמוגראפיות של ישראל על פי העיקרון של "אחריו".

מחול הנשואין כדת משה רבנו

רקדנים זה העם הכי רציני שאני מכירה. כשהם רוקים, זה תמיד על חתונה אחת. הרקדן דודי בניסתי, שהוא אלוף-העולם באיגרוף צרפתי לנוער — זה נשמע מאוד חינוכי — התחתן באמצע מסע-ההופעות של הלהקה עם הרקדנית אסתי לוס.

הזוג מופיע בהצגת-המחול נשים מקוללות. הכולל קטעים של עירום ואהבה בין נשים ויחסים בין גברים.

השניים החליטו שאם הם כבר מציגים קטעים כלייך נועזים על הבימה, אז מוטב שזה יהיה גם חוקי ומוסרי כדת משה רבנו.

חבריהם-ללהקה החליטו לעצור את מסע ההופעות שלהם, כדי לחגוג את החתונה במסיבה, כי גם רקדנים, למרות שהם שומרים על הגיזרה, אוהבים לאכול רבע עוף וכמה בורקס.

אחרי המסיבה אמורים בני-הזוג לצאת לירח דבש. אולי עכשיו יתחילו לארגן בארץ מרתונים של מחולות וריקודים לכל הפנויים והפנויות, ובכך יפתרו את הבעיה של כל החפצים להתחתן.

שושן לכנסת

מסתבר שחוק הכלים השלובים פועל לא רק בכימיה, אלא גם באהבה.

קחו למשל, את הדוגמנית ומלכת-היופי לשעבר אילנה שושן. אך הגיעה לארץ בגפה, התחילו כל הרווקים והפנויים והתפוסים והמתגרשים לכרכר סביבה, ולהציע לה הצעות שונות ומשונות.

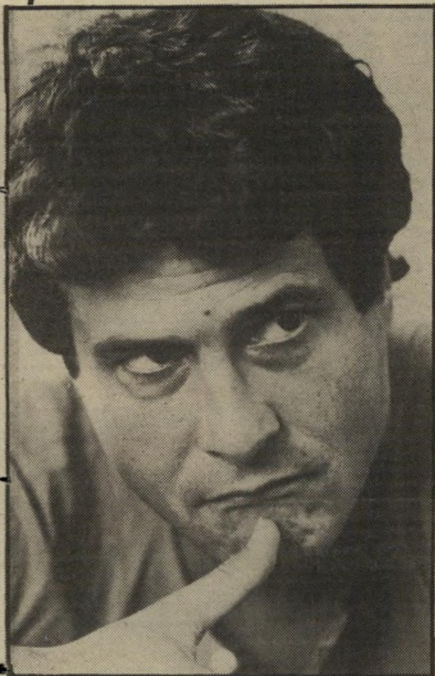
אבל שושן אין זמן לשטויות, והיא החליטה לדרת לאילת לבילוי סוף-שבוע.

לגמרי במיקרה ירד לשם גם הברזן דודי טופז, ומבלי לתכנן זאת מראש הם גם הספיקו לאכול שם בצוותא ולרקוד, וגם לשחות ובכלל לעשות חיים.

במקביל התעוררו גם האקסים של הדוגמנית. בעלה-לשעבר, מריק אפרון, התחיל פיתאום להיראות בעיר בחברת המלונאית הצעירה והיפה-מאוד ענת קריבושה. וגם אורי ליבררי נט, שהיה חבר של מלכת-היופי, נראה פעמים אחדות בחברתה של ספיר קאופמן, שגם היא מלכת-יופי ודוגמנית-צמרת.

אבל שושן, שראתה שפה קשה לחיות וקשה לאהוב, כי כולם כבר יצאו עם כולם, והטובים הולכים לטיס ובצבא היא כבר היתה מזמן, החליטה לחזור ללוס-אנג'לס ולהירשם למיכללה היוקרתית, יו"ס-אל"א. ללימודי כלכלה ומיני-הל-עסקים, ואף התקבלה.

הכל דואגים שאם תמשיך בקצב הזה, היא עוד תרצה לרוץ לכנסת, ומי יודע מה עוד לא-חרימכן.

דודי טופז
ב'י לחכונ מראש

אילנה שושן, עם בעלה לשעבר, מריק אפרון
כולם כבר יצאו עם כולם

צילום: צמירי העלים הוא

ענת סרגוסקי, העלים הוא

את מקומו לתקופה מוגבלת. מאז הוא שם, כעורך אחראי, כבר 13 שנה. פול עילוני, בעליהעיתון, יושב בארצות-הברית ועורך גיחות מודמנות למערכת-העיתון בירושלים המזרחית. לסניורה שלושה ילדים: רונה (22), נטלי (17) והבן סמאען (12).

לפני שלוש שנים נבחרו סניורה ועורך-הדין פאזו אבררחה מעזה לשמש כנציגי הפלסטינים במישלחת ירדנית-פלסטינית במשאומתן עם השליח האמריקאי, נתנה אז את הסכמתה ניים הירבו בנסיעות לירדן, ושמותיהם עיטרו לעיתים קרובות את העמודים הראשונים בעיתונות הישראלית. גם ממשלת-ישראל נתנה אז את הסכמתה שבשתיקה למינוים של השניים, למרות שהיה ברור שהוא נעשה גם על רצונו של יאסר ערפאת, ראש אש"ף. סניורה מרבה בנסיעות למדינות המערב. הוא מרצה מבוקש ומשתתף רצוי בכינוסים בינלאומיים, שהנושא שלהם הוא הסיכסוך במרחב. יש לו הופעה מרשימה, הוא דובר אנגלית רהוטה ומעורר אהדה, ובשל הופעתו הסולידית, "הבורגנית", הנוגדת את התרמית המקובלת של אש"ף כאירגון טרוריסטי פרוץ.

כנינוסים אלה מקובל לראות בו נציג אש"ף, ובעמדותיו את עמדות אש"ף, אם כי לעיתים קורה שהוא מציג עמדות עצמאיות ואישיות.

מזה תקופה ארוכה התערער מעמדו כרחוב הפלסטיני, והפופולאריות שלו ירדה, אולי בעיקר בגלל התמיכה הגדולה שהוא זכה לה בקרב אישים פוליטיים בישראל, בעיקר בין חברי מפלגת-העבודה, ובראשם שימעון פרס.

לידתו

של גיבור

למנהיגים פלסטיניים יש סכנה רבה בתמיכה מסוג זה של פוליטיקאים ישראלים מן המימסד. תמיכה כזו מטביעה על הפלסטיני חותמת שחורה, והוא מאבד בעיקבותיה את תמיכת הפלסטינים ונחשד כמקור מדי לישראלים, ולעיתים אף כמשתתף פעולה. תהליך כזה עבר על אליאס פרג'י, ראש עיריית בית לחם, ועל רשד אל-שווא מעזה, שנשאר מבודד לחלוטין.

סניורה בעצמו הכריז ומכריז לא אחת שלרעתו חשוב להשפיע על רעת הקהל בישראל, שהיא תביא בסופו של דבר לסיום הכיבוש, לנסיגה מהשטחים ולפתיחת משאומתן בין הישראלים לפלסטינים. וכך הוא מסכים — לעיתים קרובות מדי לרעת הפלסטינים — להיפגש עם אנשי-מימסד ישראליים ובכך, לרעת הפלסטינים, הוא נותן להם ולמעשיהם לגיטימציה.

לפני חודשים אחדים הוזמנו כמה מנהיגים פלסטיניים לחתום על מיסמך משותף עם ח"כ אבא אבון, יו"ר המרכז הבינלאומי לנעולום המקורב למפלגת העבודה. כל המנהיגים הפלסטיניים החרימו את המיפגש, ולא הופיעו בו. סניורה בא וחתם על מיסמך, שנראה בעיני רבים כבגידה ברעיון הפלסטיני. הוא ויתר שם על איזכור "זכות ההגדרה העצמית" לעם הפלסטיני, דבר שהוא מבחנתו ייחודית ובל יעבור.

יתכן שגם הפעם, אילו לא היתה הכרזתו של סניורה זוכה לכל-יך הרבה תגובות נועזות מן הצד הישראלי, היה מוצא את עצמו מבודד. אך תגובותיהם של שמיר וחבריו, התלונה שהוגשה נגדו על הסתה למרד, הוראתו של היועץ-המישטרי לממשלה למישרה לפתוח בחקירה, וזימונו ביום-השבת האחרון לחקירה במישרת-ירושלים, "הצילו" את כבודו של סניורה בקרב הפלסטינים.

יתכן מאוד שככל שגיבר הלחץ על סניורה, הוא יעלה בעיניהם מדרגת "רוח-כותרות" לדרגת גיבור לאומי. יתכן שהחקירות המישרתיות גם יסבו יותר ויותר תשומת-לב לתוכן הדברים שאמר, ואלה יחדרו יותר ויותר למודעות העם הפלסטיני, שיהלל את אולי, בעתיד הלא-רחוק, לאמץ את שיטותיו של גאנדי ולפתוח גם במאבק לא-אלימים נגד הכיבוש הישראלי.

אתה והשתל

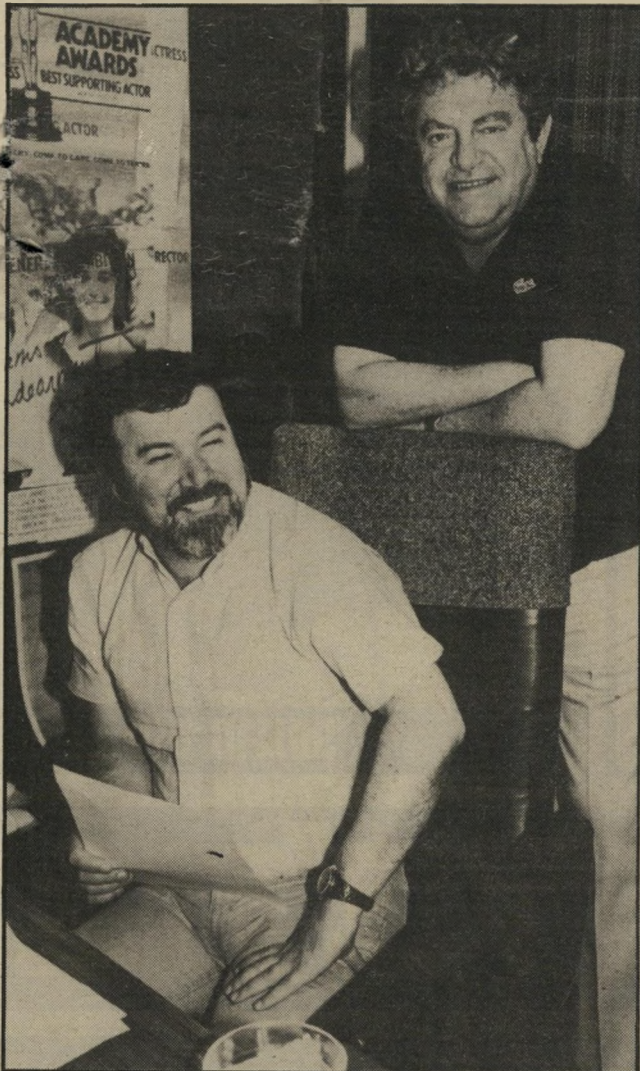
מאת יגאל לביב

"וראייטי": ג"ג נטלו החזרי מע"מ לא שלהם

יומון תעשיית-הבידור האמריקאית מפרסם כתבה בולטת על הסיכסוך בין השותפים להפקת הסרט רמבו 3 בישראל. החברה המפיקה היא קרלוקו, ששכרה להפקה בארץ את חברת נ"ג. השייכת באופן פרטי למנחם גולן ויורם גולובוס. קרלוקו נשלטת על-ידי חברת קונו, שהיתה בעבר של גולן-גולובוס, והיום היא נשלטת על-ידי קבוצה איטלקית.

לדיברי נשיא קרלוקו בהוליווד, "פיטר הולסמן" (לשעבר מראשי קונו) ההמחאות של קרלוקו, שניתנו לעובדי-החברה הישראלים וכן למגדויד-אדום, לא כוברו. לדבריו היה אמור להיות בחשבוני-ההכנסה סכום העולה על חצי מיליון דולר, שדי בו לכסות את ההמחאות. הסכום היה צריך לבוא מהחזרי מע"מ שקרלוקו מקבלת מדי חודש משילטונות-המס הישראלים, בניין היתה חברה וזה המפיקה סרט בישראל. נ"ג לטענת הופמן, נטלה את ההחזרים לצרכים שלה, ולא העבירה אותם לחשבון קרלוקו.

הופמן גם טען כי נ"ג ניפחה את החשבונות שהגישה לקרלוקו על ההפקה, וכן הכניסה בהם עבירות שלא נעשו עבור קרלוקו. הוצאות ההפקה הגיעו ל-50 מיליון דולר, לעומת ההוצאה המתוכננת של 30 מיליון דולר. הופמן הוסיף כי מכיוון ש"נ"ג לא העבירה לשילטונות-המס הישראלים כספים שהיה עליה להעביר על ניכוי-מס במקור מעובריה ומעוברי קרלוקו, עיקלו

מפיקים גולן וגולובוס
ההמחאות לא כוברו

שילטונות-המס את חשבון קרלוקו. לדיברי הופמן היה על נ"ג לשלם מיסים אלה מהחזרי מע"מ שהיא מקבלת מדי חודש, ואשר די בהם לכסות את כל ההוצאות. וראייטי מוסר תגובה בשם יצחק קול, מנהל נ"ג, האומר כי עיקל את מחשבי קרלוקו לאבטחת התביעות של נ"ג מקרלוקו, וכן כדי להשתמש בתוכנה שלהם לשיחזור הנהלת-החשבונות של ההפקה. לדבריו, כל סיפרי החברה וההפקה נלקחו על-ידי ראשיה בעזום את הארץ, בתום ההפקה בדצמבר.

פטנט לעבודה בניו-יורק

הרישום הן 450 דולר. החברה מועסקת על-ידי המעביד לצורך שירותי מישרד או נקיון או כל סיבה אחרת, ומוציאה כל חודש חשבון למעביד המשלם לחכי רה תמורת שרותיה. החברה מעסיקה את הישראלי, שהוא מנהלה הישראלי מקבל תמורה מלאה לעבודתו ללא ניכוי-מס, המעביד חוסך תשלומי בני טוח סוציאלי וניכוי במקור. כולם שבועירצון, והכל חוקי לחלוטין. הישראליים גם מצאו פיתרון להשגת היתר-שהיה ממושך. נרשמים לאוני-ברסיטה כלשהי. ברגע שמקבלים אי שור על ההרשמה, דעור לפני התשלום של שכר-הלימוד (לימודי קורס אנג' לית, למשל, בהאנטר-קולג' בניו-יורק עולים 250 דולר לשנה), מבקשים ומקבלים היתר-שהיה כסטרונט.

לרנר יפרש מ"המזרחי" בניו-יורק

מועצת-המנהלים של בנק המזרחי מחוץ לישראל התכנסה באמסטרדם, והחליטה למכור את מניות-הבנק, ה מוחזקות בידי בנק המזרחי הישראלי, לשותפים האמריקאיים בחברת המזרחי הבינלאומית. לחברה זו בנקים בניו-יורק, בציריך ובלונדון. המכירה מותנית בהסכמה על המחיר. כן הוחלט כי מנכ"ל הבנק בניו-יורק, אליעזר לרנר, שנכנס לעבודה לפני שלושה חודשים, יפרש מתפקידו. לרנר ביקש לפרוש מסיבות מישפחתיות. הוסכם כי מחליפו ייבחר על-ידי האמריקאים, אחרי שישלטו על הבנק.

מקורות בניו-יורק מטילים ספק בכוונות הנהלת הבנק בישראל למכור את חלקה בבנק. בנק ישראל מפעיל לחץ כבד על בנק המזרחי בישראל למכור את הבנק מחוץ לישראל, כדי לשפר את מצבה-הון של הבנק הישראלי. ראשי הבנק בישראל מסרבים למכור, בנימוק כי המחיר המוצע נמוך מדי.

מקורות בניו-יורק טוענים כי הסיבה לסירוב היא שעם המכירה לא תהיה סיבה לראשי-הבנק בישראל לנסוע בכל שבוע לסניפי הבנק בחו"ל.

ההסתבכות של פלטק ויצחקי

המשקיעים הישראלים אבנר פלי טק ושותפו יצחקי רכשו לפני כמה שנים בניין ברחוב בונר מיספר 192 בצפון רובע סוהו בניו-יורק. הם שיפצו אותו והתחילו למכור בו דירות-סטודיו (לופט) למגורים. עד כה מכרו כבר 9 דירות-סטודיו (לופט) כאלה.

המחירים שהם דורשים היו גבוהים מאוד: 350 דולר לרגל (לעומת 250 דולר, שהוא המחיר המקובל). הכל היה טוב ויפה, עד שעיריית ניו-יורק גילתה כי קנייה-הירות לא היו אמנים וכי פלטק-יצחקי רכשו את הבניין מן העירייה במחיר נמוך, בתנאי מפורש כי יגורו בו רק אמנים.

עיריית ניו-יורק כבר החליטה לתבוע אותם לדין וצפויים להם גם נזקים כבדים, שכן העירייה החליטה לפנות את הדיירים שאינם אמנים, ואלה יתבעו פיצויים מפלטק-יצחקי.

מה זה "קרן החינוך של שלום עכשיו"

ניו-יורק טיימס פירסם מודעה על רבע עמוד, הקוראת לציבור לתרום למען קרן החינוך של חנונת שלום עכשיו. כתחתי המודעה מצויין כי התרומות לקרן-החינוך פטורות ממס. באותיות קטנות במיוחד מצויין כתחתי המודעה כי התרומות לקרן-החינוך גוד מיעדות רק לתוכניות-חינוך, וכי התרומות להפגנות פוליטיות או פעילות פוליטית של שלום עכשיו כישו ראל נעשות רק בישראל.

המודעה כולה מוקדשת רק לתיאור ההפגנות והמעשים הפוליטיים של שלום עכשיו.

עד כה אספה קרן-החינוך הזאת יותר מרבע מיליון דולר. פניתי לגורמים התורמים לקרן זו, כמו הקרן החדשה לישראל, וביקשתי לדעת על אקט חינוכי אחד שעושה הקרן. עד היום לא הצלחתי לקבל תשובה. גם אינני זוכר שום פעילות חינוכית של שלום עכשיו.

בניגוד לקרנות אחרות, האוספות כספים והמפרסמות את מאוניחן, פרי טים על התרומות ולמה נועדו וכן מי הם האחראים לקרנות, הקרן החינוכית הזאת היא אלמונית, ללא שום כישורת ציבורית על פעולותיה ועל השימוש הנעשה בכספים, שאמריקאים טובים תורמים.

להוציא שתי הפגנות קטנות בשנת 1987, לא עשתה התנועה דבר. גם אם נסכים שהפגנה היא אקט חינוכי, מה קרה ליתר הכסף?

אבן הפך מרצה

אוניברסיטת ניו-יורק (בית-הספר החדש) מפרסמת כימים אלה בניו-יורק טיימס מודעות רבות למשיכת תלמידים אליה. עם השמות שהיא מפרסמת כנקודות-מישכה נמנה

מרצה אבן קורס להומניסטיקה

גם אבא אבן, שתצלמו מופיע בראש המודעה. הוא יעביר קורס להומניסטיקה, שיסקו בפוליטיקה הישראלית בשנת ה-40 למדינה.

היבה אל-רג'וב, שבעלה נעצר שישה שבועות בלבד אחרי החתונה והוא עכשיו מועמד לגירוש, מספרת על לילהבלהות של מעצרו, על חלומות יפים שנקטעו באכזריות, על עברו של בעלה ועל תחושת חוסר-הוודאות

„היו לנו חוכניות להשחקק, ללדח ילדים, לגדל אותם, לעבוד, לחיח בשקט, ועכשיו הכל מחפורר”

„גי'בריל בילה 16 שנה בכלא בגלל העם שלו והארץ שלו. הוא רצה לחיח בשקט, והם לא נחנו לו צ'אנס”

„גי'בריל חוק, מצב־הרוח שלו טוב כמו קודם. אני חושבת שהוא תמיד יהיה חוק ואמיץ, ואני גאה בו”

„הם באו ביום השני, בחצות הלילה, כשאנחנו ישנו, דפקו בכוח על הדלת, לא חינו ושברו אותה”

„הם אסרו עלי לצאת מהבית, למרות שהדלת הייתה שבורה ולא יכולתי להישאר כך כל הלילה”

„גי'בריל סיפר שהינו אותו בכלא עתלית, ולאורך כל הדרך מרמאללה לעתלית ומעתלית לכלא גי'ניד”

ראינה ענת סרגוסטי

„אני מבולבלת,

אבל חזקה וגאה!”

הסוהר והן מבחינת האסירים עצמם. הספר שיצא לאור בשנת 1985, מייד עם שיחרורו, הפך מהר מאוד לרב־מכר והמהדורה השלישית שלו כבר אזלה מן השוק. עם שיחרורו התחיל גי'בריל לעבוד כמנהל כוח־אדם במרכז־למחקרים־ערביים שבירושלים המיזרחית, בראשותו של פייצל חוסייני, הנמצא עכשיו במעצר מינהלי לחצי שנה. בחודש נובמבר 1985 נעצר גי'בריל בצו מעצר מינהלי למשך חצי שנה. כששחרר התחיל לעבוד כמנהל אדמיניסטרטיבי של

שוחרו 1100 אסירים ושבוים פלסטיניים. חלקם, על־פי בקשתם, נשלחו לחו"ל והאחרים, על־פי בקשתם ועל־פי תנאי העיסקה, שוחררו לבתיהם בגדה המערבית. גי'בריל היה אחד מהם. הוא בחר אז שלא לחזור לביתו שבכפר דורא, והתיישב בעיר רמאללה שמצפון לירושלים. במהלך ישיבתו בת ה־15 שנה בכלא (כלא „נפחא” וכלא „גי'ניד” שליד שכם), כתב גי'בריל ספר בשם „תא מיספר 704”, ובו תיאר את חוויותיו בכלא, את אורח־החיים בכלא, ואת הדרך שבה מתנהלים עם הדברים, הן מבחינת שילטונות בית־

עזה. הוא נולד בכפר קטן בשם דורא, שליד העיר חברון, אחד מחמישה אחים וחמש אחיות. בשנת 1970, כשהיה בן 16 בלבד, נעצר ונדון למאסר־עולם בעוון השתייכות לחוליה שהיתה קשורה באירגון הפת"ח. למישפחה לא ידוע עד היום מה היו המעשים שיוחסו לו ולחבריו, ומה היתה העבירה שבגינה הורשע ונדון למאסר כה ארוך. גי'בריל שוחרר ממאסרו במאי 1985, במיסגרת עיסקת חילופי־שבויים עם אירגונו של אחמד גי'בריל. באותה עיסקה

סיפור הזה יש כל האלמנטים הדרו־שים – בחור נאה וגברי, בחורה צעירה ויפה, חתונה רבת־משתתפים, שהונצחה בכתבה בת ארבעה חמודים בירחון־נשים נפוץ, הרבה חלומות ותוכניות לעתיד, מעצר פיתאומי בחצות הלילה, שישה שבועות בלבד אחרי לילה־החתונה, והשיא – כוונה לגירוש מן הארץ. גיבורי הסיפור הם גי'בריל אל־רג'וב בן 35־ועיייתו הטריה היבה, בת ה־25. אל־רג'וב הוא אחד מתישעת המועמדים לגירוש בגל־הגירושים האחרון, העומד לבוא על תושבי הגדה־המערבית ורצועת־

תמונת החתונה בעיתון "עביר"

כשעצרו אותו היינו נשואים רק חודש וחצי. רק שישה שבועות...

- מי אמר לך שעומדים לגרש אותך? שמעתי ברדיו, בקווי ישראל וקראתי בעיתון.
- מישהו הודיע לך באופן רישמי? אני לא הייתי בבית, אבל אחותי סיפרה לי שטילפנו מהכלא ביום ראשון שעבר ואמרו שאפשר יהיה לבקר אותו למחרת. אבל זה כל מה שידעתי.
- כשהלכת לבקר אותו ביום השני, הוא כבר ידע שעומדים לגרש אותו? כן.
- מי אמר לך? הם מסרו לו את ההודעה הרישמית תחומה עליידי האלוף מיצע, אני חושבת. הם אמרו לו ולכל האחרים, ביום ראשון ה'3 בינואר בשעה 10 בבוקר.
- ומה הוא אמר? כלום.
- ומה את אמרת? כלום.
- בבית, כשנודע לך? כן. בכיתי כי רציתי שהמישפחה תהיה ביחד, שהמישפחה לא תיפרד. יש לנו הרבה תוכניות לעתיד והכל מתפורר. אני רוצה להיות ליד החברים והמישפחה והאחים והאחיות, וגם הוא, וכך, עקב ההחלטה ההומנית הזאת לא נוכל לבצע את התוכניות שלנו.
- איזה תוכניות היו לכם? להשתקע, ללדת ילדים, לגדל אותם, לעבוד, לחיות בין חברים וקרובים, לחיות את חייו בשקט.
- באן בירושלים? אנחנו גרים ברמאללה וג'יבריל עובד בירושלים.

- "למה? אבל הם לא אמרו לו. הם התייחסו אליו נורא.
- לך הם אמרו משהו? הם רק אמרו לי שאשכ בשקט ושלא אוזן מהמקום. הם אסרו עלי לצאת מהבית, למרות שהדלת הייתה שבורה ולא יכולתי להישאר כל הלילה עם דלת שבורה. רציתי ללכת לשכנים, אבל הם לא נתנו לי.
- ומה קרה אז? הם לקחו אותי. השאירו אותי במצב נורא. רעדתי כולי.
- בכית? כן, בכיתי והם לקחו אותי, ולא ראיתי אותו עד היום השני שעבר, כשביקרתני אותו בכלא בנייד. שלידי שכם.

- הוא סיפר לך אם היכו אותך? הוא סיפר שהיכו אותו כשהיה בכלא עתלית, ושהיכו אותו לאורך כל הדרך מרמאללה לעתלית ומעתלית לננייד הרבה. היכו אותו הרבה.
- ומה הם אמרו לך? אני לא יודעת, אני רק יודעת שהיכו אותי ואת כל שאר העצורים שהיו ביחד איתו.
- הם זקרו אותך? אני לא יודעת.
- ולפני היום השני ניסית לראות אותו בכלא ולא נתנו לך? נכון.
- עורכי-הדין שלו ראו אותו? הם ראו אותו, וגם אנשים של הצלב-האדום ראו אותו.
- מה עשית בבוקר שלמחרת המעצר? הלכתי לעורר-דין, לקרובים, לחברים. ניסיתי לברר למה עצרו אותי, לאן לקחו אותי. וחצי מזה הלכתי להפש מישו שיתקן את הדלת של הבית.
- נתנו לך לראות אותו ביום השני שעבר? הכניסו את כל המישפחות של העצורים ביחד, היו שם יותר מ-30 איש באותו היום. העצורים ישבו מאחורי סורגים, והיו חיילים בכל מקום. לא יכולנו אפילו ללחוץ ידיים. לא יכולנו גם לדבר כמו שצריך, כי בגלל הכמות הגדולה של האנשים שהיו בחדר היה דבר רעש נורא ואיי אפשר היה לשמוע שום דבר.
- מאז היום השני שעבר ראית אותו? לא. ואני גם לא יודעת מתי אני אראה אותו.

בחדש אוקטובר 1985 ושחררה בסוף אפריל 1987. את המאסר שלה בילתה באגף המיוחד בכלא הנשים "נווה-ירצה", אך הספיקה להיות גם ב"אבו-כביר" ובבתי-כלא אחרים בגדה-המערבית. ג'יבריל הוא האח הבכור בין האחים. אח נוסף לבית אל-רג'וב, יאסר, נעצר גם הוא, אך שוחרר.

- מאיפה את, היבה? מירושלים.
- נולדת לפני הכיבוש? נולדתי בנובמבר 1962.
- את זוכרת מה היה פה לפני הכיבוש? לא במיוחד.
- את זוכרת את המילחמה? לא, אבל שמעתי עליה.
- המישפחה שלך נמצאת בירושלים כבר הרבה שנים? כן.
- מה עושה אבא שלך? הוא נפטר.
- איפה למדת? סיימתי בית-ספר בירושלים ולמדתי שנתיים מינהל-עסקים ברמאללה.
- מתי פגשת את ג'יבריל? פגשתי אותו בעבודה, במרכז-למחקרים ערביים, בשנת 1986.
- כשפגשת אותו ידעת שהוא היה עצור בעבר? כן.
- למה הוא נעצר אז? אני לא יודעת, הכרתי אותו אחרי ששוחרר במאי 1985, בעיסקת חילופי-השבויים.
- כמה שנות-מאסר הוא קיבל? הוא ישב בכלא 15 שנה, אחר-כך שוחרר לחצי שנה ונעצר שוב.
- מה היתה הסיבה הרישמית למעצר שלו? בפעם האחרונה הוא קיבל מעצר מינהלי לחצי שנה. באחת הפעמים שנעצר לא מצאו סיבה למעצר, אז שיחררו אותו.
- אבל מדוע נעצר וישב 15 שנה במאסר? הוא היה בן 16 כשנעצר בפעם הראשונה. לא חשוב מה הסיבה, אין שום הצדקה אנושית לעצור ילד בן 16. ואז הוא קיבל מאסר-עולם.
- היה מישפט? אני לא יודעת, הכרתי אותו אחרי כן. גם אחותו לא זוכרת, היא היתה צעירה כשהוא נעצר בפעם הראשונה.
- ומתי הוא נעצר עכשיו, בפעם האחרונה? הוא היה בן 16 כשנעצר בפעם הראשונה. לא חשוב מה הסיבה, אין שום הצדקה אנושית לעצור ילד בן 16. ואז הוא קיבל מאסר-עולם.

ירחון הנשים "עביר", היוצא גם הוא לאור בירושלים המזרחית. "עביר", בערבית רח-ניחוח, הוא ירחון-נשים נפוץ ופופולארי, שמודפס על נייר-כרומו משובח, ובו הרבה תמונות ציבועניות. מתפרסמים בו מחקרים שונים, סיפורים קטנים מן הארץ ומן העולם, מועלות בו בעיות שונות הן בענייני נשים והן בענייני ילדים, יש בו סיפורים, מדורים אופנה ומדורים שבהם כותבים אישים שונים את דעותיהם. הירחון משופע במיסומות של חברות ישראליות ושל חברות מן השטחים הכבושים. זה אינו ביטאון פוליטי. בחודש ספטמבר 1986 נעצר ג'יבריל שוב לשישה חודשים, וכששוחרר שב לעבודתו בירחון "עביר".

היבה, שפירוש שמה בערבית הוא מתנת-אלוהים, פגשה את ג'יבריל במהלך עבודתה במרכז-למחקרים-ערביים בירושלים המזרחית. חבריה לעבודה מספרים כי עד שנישאה לו היתה היבה מה שמכונה אצלנו "ילדה טובה ירושלים". היא היתה באה לעבודה בבוקר וחוזרת בערב לביתה. לעיתים רחוקות יצאה אל מחוץ לעיר. החתונה רבת-המישפחה נערכה בבית-לחם. תמונות ממנה פורסמו בכתבה על החתונה בירחון "עביר". הכתבה נפתחה בשני עמודים, שבאחד מהם הופיעה תמונתו של ג'יבריל בחולצה כתומה של שרות בתי-הסוהר, תמונה שצולמה בתוך הכלא, ובעמוד שממול תמונת-החתונה שלו ושל היבה. לרוחב שני העמודים היה עיטור האפי שהתחיל מימין, על התמונה מבית-הכלא, בצורת חוט-תיל ושהמשיך בצורת סרט חגיגי, קשור בצורת פרפר על תמונת-החתונה. כותרת הכתבה היתה: "מתא 704 לכלוב-הזהב".

את היבה פגשתי במישרדים של הירחון "עביר", שם עובדת אחותה הצעירה כעורכת-כתבות. היבה היתה לבושה במיכנסיים שחורים, בחולצה שחורה ובאזנה סרוגה לבנה חסרת-שרוולים. על צווארה ענדה מיספר שרשרת-זהב ארוכות. שיערה שחור וענינה כהות ומבריקות. היא נאת-מראה, אך במהלך הראיון המעיטה לחייך, וניכר עליה שהיא מבולבלת ונסערת מן המאורעות הפיתאומיים והדרמאטיים שקטעו את מהלך-חיה.

בימים האחרונים היא עסוקה במתן ראיונות לעיתונות הזרה, אך מחשבותיה נתונות לבעלה הטרי המועמד לגירוש. אין לה ספק שאם יחליטו בסופו של דבר לגרשו מן הארץ, תלך היא בעיקבותיו. היא, אולי, עדיין אינה מודעת למציאות

היבה (מימין) עם מרים, אחותו של ג'יבריל

כשנודע לי על הנידוש בכיתי, כי רציתי שהמישפחה תישאר ביחד...

הנדודים, שתהיה מנת-חלקה, אם וכאשר יחליטו לגרש את ג'יבריל מכאן, אך היא חוזרת ואומרת שהיא חזקה, חזקה וגאה. קשה לראות עליה שהעונש מרתיע אותה. במהלך הראיון ישבה איתנו גם מרים, אחותו של ג'יבריל. היא היתה לבושה בשימלה ולראשה חבשה מיטפחת. מרים פעמה היא, "בוגרת" בית-סוהר. היא היתה אסירה במשך שנה וחצי. היא נאסרה יותר מ-30 חילות ואורחים. אחרים הקיפו את הבית, אחרים עלו על הגג. הם שברו את הדלת, הם אפילו לא היכו שנפתח אותה. והם אמרו לג'יבריל שהם רוצים שהוא יבוא איתם. הוא שאל

כ-28 בדצמבר. זה היה היום השני, בחצות הלילה. אנחנו ישנו, והם באו, דפקו בחזקה על הדלת.

● כמה הם היו?

יותר מ-30 חילות ואורחים. אחרים הקיפו את הבית, אחרים עלו על הגג. הם שברו את הדלת, הם אפילו לא היכו שנפתח אותה. והם אמרו לג'יבריל שהם רוצים שהוא יבוא איתם. הוא שאל

(המשך מעמוד 37)

אנשים שבאו אלינו לברך אותנו אחרי התנוה, הרבה חברים וקרובים שבאו להביא מתנות. זה נמשך עד המעצר, ויש עוד הרבה חברים שרצו לבוא ולהביא מתנות, אבל לא הספיקו לפני המעצר.

● לא נסעתם לירח רבש?

לא.

● למה?

נסענו לכל מיני מקומות וחזרנו. וחזק מזה, הבית היה מלא כל הזמן באורחים, ולא רצינו לנסוע, ושאלים יבואו ולא נהיה בבית.

● ביקרת פעם בישראל?

אין בישראל?

● במדינת ישראל — כיסוף בעכו?

את מתכוונת לפלסטין. זו הארץ שלי, ואני לא קוראת לזה ביקור.

● לא נסעת לראות?

טח שנסעתי, זאת ארץ שלי. הייתי בכל מקום

הייתי נשואה במשך חודש וחצי, היו לנו חוכניות וחלומות, ועכשיו הכל "גמר"

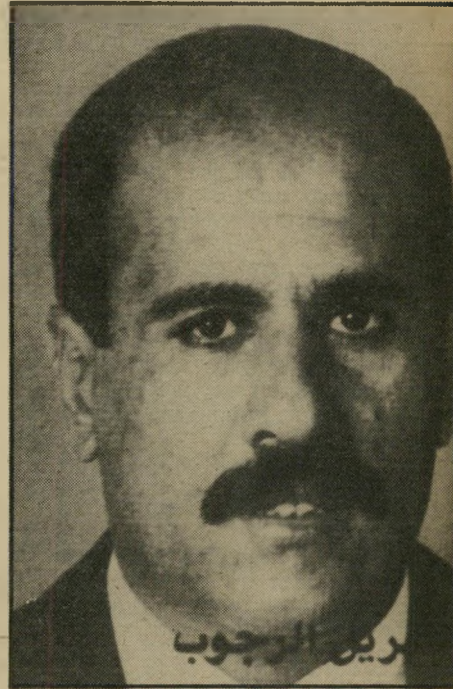
עוד לפני הנישואין. הייתי בחיפה, כנצרת, בעכו בכל מקום.

● בתליאביב היית?

כן, נסעתי לשם עוד לפני התנוה. אחרי התנוה לא היה לנו זמן לנסוע בגלל המבקרים. לא העזנו לצאת כדי שלא יבואו אנשים ולא ימצאו אותנו בבית.

● אחרי שנודע על המעצר ועל הגירוש של ג'יבריל באו אנשים הביתה?

כן, מאז אותו הלילה שעצרו אותו באו שכנים וחסרים ולא עזבו אותי אף רגע לבר. באו אחיות

ג'יבריל אלרג'יב

ככל פלסטין הוא נבחר, אשה ואיש.

שלי ואחיות שלו ואמא שלי ודודים וקרובים. כולם באו ובאים.

● איפה את גרה עכשיו?

בבית, ואמא שלי ואחותי וחסרים נמצאים איתי. לא עוזבים אותי לבר אפילו לרגע.

● מה תעשי אם הוא באמת יגורש? יש לי תיקווה שהוא לא יגורש, כי אין הוכחות ואין חומר נגדו ואי אפשר להוכיח נגדו שום דבר בבית מישפט.

● אולי לא יצטרפו להוכיח שום דבר, אולי יש להם חומר אחר?

הם אומרים כל הזמן שהם דמוקרטים, כל הפעולות שהם עושים זה הדין דמוקרטי.

● ואם בכל זאת יחליטו לגרש?

אם כן, אני אלך איתו.

● לאן תלכו?

לאן שיוחלטו לגרש אותנו, אני לא יודעת לאן.

● לירדן, או ללבנון?

לאן שיחליטו.

● אחרי שנודע לך שעומדים לגרש אותך, חשבת להתגרש ממנו?

לא, אחת מדוע התחנתני איתו. זה יהיה טיפשי שאני אתגרש ממנו אם מחליטים לגרש אותו בלי הוכחות. לא, אני לא אתגרש בשום פנים ואופן.

● אבל המחשבה הזאת עלתה בדעתך?

לא, אני גאה בו. תמיד הייתי ותמיד אהיה גאה בו. זה איש שכינה 16 שנים בכלא בגלל הארץ שלו והעם שלו. הוא רצה לחיות בשקט ולהשתקע ולבנות מישפחה ולגדל ילדים והם לא נתנו לו צ'אנס. זו החלטה לא חוקית וזו הפרה של זכויות האדם. אם הם מאמינים בזכויות האדם, הם חייבים לשחרר אותו ואת החברים שלו עכשיו. אם הם מאמינים באמנת ינצ'בה, הם חייבים לשחרר אותם עכשיו.

● את פוחדת ממה שיקרה?

לא, אני לא פוחדת.

● באותו לילה שבאו לעצור אותך, פחדת?

כן, כי הם באו פתאום, ובכוח שברו את הדלת, והיו להם מקלות בידים, והם היו הרבה אנשים, שכולם באו רק כשביל ב'אדם אחר. הם עשו דברים מאוד מעליבים.

● את שונאת את החיילים?

אל תשאל את השאלה הזאת. אני חייבת לכבד אותם. הם הרסו את חיי, לקחו את בעלי, כך שאני חייבת לאהוב אותם.

● את רואה איזה פיתרון למצב?

אני קוראת לכל תומכי זכויות האדם ותומכי השלום ולכוחות הדמוקרטיים בעולם כולו לעמוד נגד ההחלטה הלא-דמוקרטית הזאת. אני קוראת לכולם לבוא ולראות מקרוב את הפעולות הצבאיות ואת ההתנהגות שלהם.

אני רוצה שכולם יראו איך אנחנו חיים תחת כיבוש, כמה אנחנו סובלים. אולי אז הם ישמעו אותנו ויפסיקו את הדברים האלה. אולי הם ילחצו על ממשלת ישראל שתפסיק לגרש ושתשחרר אותם. או שאם יש אשמה, שיביאו אותם לפני בית מישפט צבאי, שיביאו הוכחות, ולא רק חומר סודי וחסוי, שאי אפשר להשיג עליו, ושגם עורכי הדין לא יכולים לראות אותו.

● את מאמינה שבית המישפט הצבאי יכול לעשות צדק?

אם ישחררו אותם מיד, אולי כן. אם ישחררו את כל מי שנעצר בגלל דברים פוליטיים, אם יפסיקו לגרש, אולי אומר שכן.

● מה את חושבת שעומד לקרות בימים הקרובים?

אני מקווה שהם לא יגורשו. אני מכירה אותו טוב, אחרי ששחרר בפעם האחרונה הוא מאוד רצה לבנות בית ומישפחה ואין בכלל כמה להאשים אותו.

● יש לך מי שפחה בירדן?

יש לי קרובים רחוקים.

● לג'יבריל יש מי שפחה בירדן?

כן, אבל אני לא מכירה אותם.

● היית פעם בירדן?

כן, לביקור. אני נוסעת כל שנה-שנתיים לעמאן. לפעמים, כשאני מתעייפת מהעבודה

ג'יבריל היה בן 16 כשנעצר בפעם הראשונה. לא חשוב מה היתה הסיבה למעצר. אין שום הצדקה אנושית לעצור ילד בן 16

ומרגישה שאני צריכה לנחם ולהחליף אווירה, אני נוסעת לשם.

● נסעת פעם לאירוסה?

לא, רק לירדן. בפעם הקודמת נסעתי לסדר את הדרכון שלי, בגלל החתונה הייתי צריכה דרכון, ונסעתי להוציא אותו בירדן. לג'יבריל אין דרכון ירדני, כי הוא נעצר בפעם הראשונה כשהיה בן 16, ולא יכול היה לקבל דרכון בגיל כזה צעיר.

● מה החלום הכי גדול שלך עכשיו?

אני רוצה שהחיים שלי יהיו כמו קודם. הייתי נשואה חודש וחצי, היו לנו תוכניות וחלומות ועכשיו הכל ייגמר. אבל יש לי עדיין תיקווה.

● את חושבת שראוי אותך שוב?

אני לא יודעת מתי, לא אמרו לי.

● מה מצביה הרוח שלו, הוא מדוכא?

הוא חזק, מצביה הרוח שלו טוב כמו קודם. אני חושבת שתמיד הוא יהיה חזק ואמיץ, ואני גאה בו. הוא והחברים שלו, הם חזקים ואמיצים.

● את מכירה את החברים שלו?

רק מהכלא.

● נפגשת עם נשים של מועמדים אחרים לגירוש?

אני עסוקה עם החברים שכאים לבקר אותי ועם הקרובים ובנייה מישפחה. נפגשתי עם אחת מהנשים כשחיכינו ביחד לביקור בבית הכלא.

● את חושבת הוא גיבור פלסטיני?

כל פלסטיני הוא גיבור פלסטיני. אשה ואיש, ילד או ילדה, כי כולנו סבלנו מהמצב הזה תחת הכיבוש.

● את חושבת שצריך להיות מיוחד כדי להיות חיים כאלה?

אני לא מכינה.

● את חושבת שאתם שונים מהאנגלים?

האנגלים לא נמצאים תחת הכיבוש הישראלי, ואנחנו כן. מאשימים אותנו בזה שאנחנו פלסטינים. לפעמים אומרים שהישראלים פוחדים מהפלסטינים, כי הם רוצים לחיות את חייהם. אנחנו רוצים לחיות כאן בשלום עם מי שאנחנו בוחרים שיהיו המנהיגים שלנו. יש לנו את כל הזכות לעשות את זה.

● איך את רואה את הפיתרון?

ענת סרנטוסקי, העורכת החדשה

היבה בפתח מישרד "עביר"

הייתי פלסטין, אני פלסטין ואהיה פלסטין ויחיד צריך להיות הפיתרון. כי כל פלסטיני יודע מה

● את חושבת שיכול להיות שלום בין ישראל לפלסטין?

כשתהיה מדינה פלסטינית אני אענה על השאלה הזאת.

● את מאמינה שיש ישראלים שתומכים בהקמת מדינה פלסטינית?

אני יודעת שיש בישראל אנשים שתומכים בשלום. לג'יבריל יש הרבה חברים ישראלים שתומכים בו.

● לך יש?

לא.

● למה?

אף פעם לא פגשתי בישראלים. לא כשלמדתי בבית-ספר, לא בלימודים יותר גבוהים. לא פגשתי ישראלים.

● היכן ג'יבריל פגש בישראלים?

אולי כאלה שתמכו בעניין שלו, אולי, אני לא יודעת. לאה צמל היא תברה שלו, היא גם עורכת הדין שלו והיא ישראלית.

יש ישראלים שתומכים בשלום ויודעים שלפלסטינים יש זכות לחיות ויש להם זכות שתהיה להם מדינה. אלה החברים הישראלים שלו.

● את מאמינה שיש לישראלים האלה בוח לעשות משהו?

אני מבקשת מהם שעשו כל מה שהם יכולים. את מאמינה שיש להם בוח לעשות משהו?

אני לא יודעת, אני לא מכירה אותם.

● את מאמינה שלמישהו יש בוח למנוע את הגירוש?

אולי לישראל בעצמה. אני מאמינה בצדק ובזכויות האדם ובאמנת ינצ'בה. אולי לישראל יהיה הכוח לשחרר אותם. אני מכירה בזכויות של הפלסטינים ולנו יהיה כוח.

● את מאמינה שמישהו יכול לעזור?

כל מי שיתמוך בצדק ובשלום יכול לעשות משהו.

אחרי שנודע לי שעומדים לגרש אותך, לא חשבת להתגרש ממנו. אחת למה התחנתני איתו?

● ניסית לדבר עם מישהו?

אני לא יודעת עם מי.

● את מתכוונת להסגין נגד הגירוש?

לא חשבת על זה, אבל אסור לנו להפגין. אני לא יודעת מה לעשות מאז המעצר שלו. השבוע זה יהיה שבועיים למעצר. אני לא יודעת לאן ללכת, עם מי לדבר, מה לעשות.

● את מבולבלת?

כן, אני מבולבלת, אבל חזקה וגאה.

● את לא פוחדת מהעתיד?

לא, כי אני מאמינה בצדק ובשלום.

● את עדיין מאמינה למרות מה שעשו לך?

כן.

● את צריכה להיות אדם מאוד חזק.

כן, אני לוקחת את הכוח מג'יבריל.

● היית אשה חזקה גם לפני שפגשת אותו?

אני לא יודעת.

● איך ראית את החיים שלך ואת העתיד שלך לפני שפגשת את ג'יבריל?

נורמלי. הייתי חיים נורמליים. עברתי, ואחרי העבודה הייתי הולכת לישר הביתה.

● איזה חלומות היו לך?

רציתי להתחתן וללדת ילדים ולחיות בשקט פה, בפלסטין. לא לעזוב. מעולם לא חשבת לעזוב, כי אני פלסטינית, אני אוהבת את הארץ שלי ואת העם שלי.

● עכשיו, בגלל הנסיבות, נעשית פוליטית?

כן, ואני לא רואה בזה שום דבר רע.

● קודם לא היית פוליטית?

היית פלסטינית, אני פלסטינית ואהיה פלסטינית. פה, בפלסטין, אנחנו לא יכולים להפריד בין החיים הפוליטיים לבין החיים החברתיים.

● את מצליחה לישון בלילות אחרי המעצר של ג'יבריל?

לא, בימים האחרונים יש לי חלומות וזוועה.

אני רואה חיילים שמקפים את הבית, אני רואה ילדים קטנים שצועקים ואת החיילים רודפים אחריהם.

● את לא יודעת מה יקרה מחר.

בימים האחרונים יש לי חלומות וזוועה, אני רואה חיילים שמקיפים את הבית, אני רואה ילדים קטנים שצועקים ואח החיילים רודפים אחריהם

אני לא יודעת אפילו מה יקרה בעוד שעה. הפסקתי את התוכניות שלי ואת החלומות שלי ואני רק מחכה לימים ולשעות שיחלפו. אין לי מה לעשות, אני מחכה לכל פיסת מידע ולא יודעת מה יקרה.

● את חושבת שג'יבריל יסכים, אם יתנו את שיחרורו בכך שלא יעסוק יותר בפוליטיקה?

אני חושבת שאילו היו להם הוכחות נגדו שעשה משהו, הם היו מראים אותם בבית מישפט.

למה הכל סודי? למה לא מראים לנו מה יש נגדך?

● שאלת אותם?

אין לי את מי לשאול. יש לי רק עורכי הדין וגם להם לא נותנים תשובות על השאלות האלה, גם להם לא נותנים לראות את החומר הסודי.

טינדרום תיאטרון היפה

עד שיפיעו רברים אלה ברפוס בווראי כבר יתוקן המעוות. איגוד מח' זאיישראל, מועצת מנהליהתיאטרון נים בארץ, חברי ועדיהאמנים של התיאטרונים, איגודיהשחקנים ו — אפילו אגודותהסופרים והעיתונאים בישראל יתייצבו כאיש אחד לימינו של אחיהם המותקף ומושמצ' מכל העברים ומעל כל הבימות, התיאטרון העירוני בחיפה, וכן לימינו של האיש שהפך בחודשים האחרונים ללוחמהמטרה לחיי ציהם המורעלים של כל שוחרי ארץ ישראל האחרת, כלומר, המכוערת. כוונתי, כמובן, למחזאי יהושע סובול, אחד משני מנהלי תיאטרוןחיפה ומי חזאיהבית שלו.

כאמור, עד שיפיעו רברים אלה ברפוס בווראי יתוקן כבר העוול, וכל אדם, שהביטוי "חופשיצירה" עדיין אינו זהה בעיניו עם חירותם של מתנחלי יש"ע לעשות בשטחים הכ" כושים בידיהם ככל העולה על דעתם, יתייצב על רגליו ויתפקד, כמו שנוה" גייה האנגלים לומר, וכמו שנהגנו גם אנחנו לומר בימי תנועות הנוער שלנו. כן, עד שיפיעו רברים אלה ברפוס כבר יתוקן בווראי המעוות. אבל כינ" תיים, בעת כתיבתם, עוד שורת רממה צוננת, מקפיאה בקרייתהאמנות של המאפיה השמאלנית שלנו. פתאום נעשו הכל משכילים — ורוממים.

כך, דוממים עמיתיו של סובול, המי חזאים, ועדיין לא שמענו שגם אחד מהם התייצב למישמרתמאהה בפתח ביתו של יונה יהב, הודאגוב המקומי החדש שהוצב בראש מועצתהמנהלים של התיאטרון העירוני בחיפה, מועצה שהחליטה עתה לרדות את צאתה של "מישלחת שחקנים ועובדי תיאטרון" לבריתהמועצות, וזאת — חרף הת-

המפגנים בשער ההצגה יעשה נסיון אלים להשתיק מחזאי

התרבות הנתמכת בישראל, עקב עמ' רתו האנטייתרבותית המסורתית של מישרדהאוצר וממשלתהאחדות המי פולגת שלנו.

קולנית במיוחד שתיקתם של המי חזאים האוואנגארדיים שלנו, שאם

ושותק לו גם השרהמשורר גר יעקובי, ושותקים ידידיו מחוגי כתיבהעט טימן קריאה: אין אפילו פיפס אחד מאותו כיוון קולני, בדרדריכלל.

אכן, להוציא כמה כתבות ורשימות ביקורת, "אובייקטיביות", מי פחות ומי יותר, המעלות את בעייתיותו ואולי גם מטילות ספק בערכו האמנותי של המחזה סינדרום ירושלים, ולבד מהכי רותם האמיצה של רעיולינהוליתמי אטרוני של יהושע סובול, שהכריזו, שאם מחזהו שלו לא יפתח את חו המחזה המקורי במיגרת חגיגות ה-40 למדינת ישראל — לא יהיה שום חג ושום מקורי, — לבד משני אלה — "שבה הרממה כשהיתה, ושכבו אדירים באין מחריד".

דור מתי מידבר.

והרי הפעם לא מדובר בעוד סקנדאל קטן, שרקחו מי שמבקשים לעורר את הצנזורה מתרדתמה, כדי לסייע למסעי הפירסומת של הצגה כושלת זו או אחרת. אדרבה, במדור דף חדש הינו בין הראשונים שהתריעו כנגד ניצול לרעה של זקת הזאב. זאת, כדי שכבוא היום הצפוי — והוא היה צפוי מומן — שבו ייעשה ניסיון אלים להשתיק מחזאי ואפילו תיאטרון שלם, בשל מדיניותהרפרטואר שלו, לא ימצאו הצועקים מולם עדר של כנשים מלחכות עשב וחירשות מלשמוע את הקריאה לעזרה.

והרי הפעם אין שום אפשרות להציג את מה שהתרחש בימים אלה במועצת המנהלים של התיאטרון העירוני בחיפה אלא באור הראוי: אורה של עיר פתנית ושונאת תרבות, אמונה על לוטו, טוטו וכדורגל, שאינה רוצה כלל בתיאטרון, שבו זכתה בהיסחורדת כי מים טובים יותר; אורה שלה — ואורו של תיאטרון מגמת, חלוצי, ניסיוני, שנוי במחלוקת (דבר מצויין לתיאטרון: רק בכיתההקבוצת אין מחלוקות), תי אטרון שאינו אטום למציאות אשר בה הוא פועל ואשר הצליח — כדי ביוזון וקצף; — לפרוץ לעצמו דרך להכרה בינלאומית.

אליקים העצני (משמאל) ומפגני התחייה פתאום נעשו הכל משכילים — ורוממים

עדיין לא מצאו עצמם במצבו של סובול, חוקה עליהם שהם עתידים למי צוא עצמם במצב זה אם יתמידו בהח' רשתםחירשותם. שהרי כמו כל דבר אחר בחיים, וכמו שאישתו של אייני שטיין אמרה לבעלה שהתלונן על שהקריחה יום אחד את התבשיל: זה הכל עניין של זמן.

ושותק גם איגודיהשחקנים האץ לעלות על בריקאדות רק כשהמדובר כמשכורות וכהופעת אמנים זרים על בימותינו, ודוממת אגודותהסופרים. ומחרישיםמכל הסופרים והאמנים אני שי המערך, שעתההוה חזרו מעוד מסעי התעוררות מתועד ומצולם עם מנהיגם,

זהו וכזהו התיאטרון הנאבק עתה על קיומו, ברמותו הנוכחית ובעצם גם ככל דמות אחרת, כנגד כנופיית מפקחי כשרות מפלגתיים כפרובינציה נידחת, שהגלויים או הציניים שבשעקניה אינם נרתעים מלשוואימים מוסווים רק למחצה. כך אותו יו"רמ"מ (מוע' צתהמנהלים), שהכריז כי "התיאטרון עוכד כבר 20 שנה כאותה מתכונת. הגיע הזמן לבדוק אותו".

כאילו אמר: התיאטרון שלנו זכה כי 20 השנים האחרונות — תחת חצי תריסר מנהלים אמנותיים — להגיע להישגים כאלה, שכאמת מן הראוי לברר אם לא ניתן לשים להם סוףסוף קץ.

למה ניתן לצפות ממאפיה?

שהרי מה שעומד כאן על הפרק אינו סינדרום ירושלים זה או אחר של מדינת ישראל אפוקאליפטית רחוקה או קרוב בהילבוא, כי אם סינדרום אחר לגמרי: סינדרום הקינאה הישראלי המצוי שח' בר — במקרה זה — לסינדרום הפא" שיסטי. ואין זו פעם ראשונה בהיסטוריה שהקינאה ושימחהלאידי, למפלתו של מי, שלדעת רבים, הצליח יותר מן הראוי לו, הולכים בדרכו או עושים יד אחת ולב אחד עם ריביביהלהשקפות כדי להוריד מן הבימה מי שניצב שם יותר מדי שנים (20), ועוד באורזור" קורים חזק למדי.

כי הבעיה, שוב, אינה סינדרום ירושלים או נטו או נפעו יהודי. והיה, אולי, בעייתם של גאולה כהן ופרר' פסורה הנאמן וחברביריוניהם. הבעיה היא זו של "המאפיה השמאלנית" שבי יחסה אל הבולטים והמצליחים (הי הצלחה, אוי, ההצלחה...) שבאמניה וביוצריה אין בינה לבין ריביתהרעותה "המאפיה הימנית" ולא כלום.

לכן אני עצמי מעדיף בישראל את הביטוי הלגלגני, הטיפשימעט, המזל" זל, שכבר הפך מידרס לכפותרגליו של כל קרנף מצוי — "פי נפש".

מדוע? כי בניגוד לאנשי "מאפיה שמאלנית" או כל מאפיה אחרת שבי עולם, אדם יפהנפש לא ינסה לנצל את ריגעייהחולשה של חברו כדי "לסגור אותו חשבון". אדרבה, לעיתים, רחוקות אומנם, ינסה גם לבוא לעזרתו. אבל — מאפיה? למה כבר ניתן לצפות מ"מאפיה"?

אדם לאדם ואבילה

ובכך עדיין לא אמרתי דבר על מחזהו החדש של יהושע סובול, שאותו לא ראיתי (את הפלשתינאית של סובולבכסרסמל ראיתי והיא בעיני אחת ההצגות הישראליות הטובות ביותר של העשור האחרון). בכך גם לא אמרתי שתיאטרוןחיפה פטור מביקור רת, עונתית ושוטפת, או שאין לאיש הרשות לחלוק על מדיניותהרפרטואר שלו ועל מישאלתו למעורבות פוליטית — לפחות בחלק מהצנזורה. בכך גם לא היבעתי עדיין את דעתי על כל היבטיה של הצלחת תיאטרוןחיפה בכלל, ושל הישגי יהושע סובול בפרט, בגרמניה (בסוגיה זו יש גם לי עצמי כמה ספקות קשים, ואני נכון בהחלט להסכים עם כמה מדיבריהביקורת

מחזאי סובול

תרומה לעידוד המחזה המקורי

שהושמעו, אבל רק מפי אלה החרדים לדמותו של תיאטרונם ולדרכו מתוך גאווה בו ותמיכה בו). כל מה שאמרתי מסתכם בעצם בכך, שהתיאטרון העירוני בחיפה, בהנהגתם של סובול, נולה צ'לטון, עורד קוטלר, אמנון מסקו, אילן תורן, עומרי ניצן, גדליה בסר וכמובן, יוסף מילוא, תרם, לעניות דעתי, כמובן, את התרומה המשמעותית ביותר — יותר מכל תיאטרון ישראלי אחר — לעידוד המחזה המקורי בישראל. בצד תרומתם האישית של אנשים כנסיים אלוני, יוסף מונדי, חנוך לויז' וקורמיהם, כולם מחזאים מוכשרים ובעלייערך ומוניטין אף הם, שגם קולם שלהם לא נשמע באחרונה בהיקלע חבריםעמיתם למצור קה.

מה לעשות. אדם לאדם — ואבילה. ורק שאינני בטוח כלכך שאני מעדיף את הגירסה הישראלית החברהמנית, הדוגרית, הצינית על פני זו האימנית, תושפתהשנייה של אצותהעמנו

מישפט

האורות של היכל המישפט

אין צורך בהקולס כדי לנקות את אורות היכל המישפט

אילנה אלון

עד המצאת המכונות, היקצו בפאתי כל ארמון מקום מיוחד לאורות-הסר... אפילו היה הארמון היכל-פאר, ששלטו בו ניהוחות-יורדים וקולות-ברד...

מאות נהגים צובאים על רלתות האולמות, מחכים לדקות הספורות שיקריש להם השופט העמוס. רבים מחליטים שמוטב להורות ולקבל עונש, תחת להתדיין לפני השופט העצבני...

שופט-התעבורה נמצאים בתחתית ההיררכיה של השפיטה, וכמעט אינם מועלים לעולם בדרגה לבית-המישפט גבוה יותר.

שחיתות ושוחד. במשך השנים האחרונות התגלו פרשיות שחיתות ושוחד כמעט בכל מישר-היהודי בארץ. זה אחרי זה נפלו קורבן לשוחד מיני או כפי, ורבים מהמועסקים בהם הועמדו למישפט פלילי.

השבוץ התברר כי הגיע פגע גם בבית-המישפט לתעבורה. אחרי איסור פירסום ממשל, הותר לפרסם כי כבר לפני שנה עצרה המישטרה אדם שנחשד כמתן שוחד כדי לשבש הליכי מישפט בבית-המישפט לתעבורה. מע צור נשמר בסוד, כדי להשפיד בחקירה חשאית, שתוצאותיה טרם פורסמו.

הותר רק לפרסם כי אברהם פלאי, מוכר ראשי של בית-המישפט לתעבורה רה בתל-אביב, נמצא במעצר על חבורש ימים. ידוע כי גם אנשים נוספים נחקרו ונעצרו בפרשה. לפני שבועיים שפטה בחוגי בית-המישפט והעיתונות שמועה קעקענית כי כמה שופטי-תעבורה נעצרו גם הם בקשר לאותה פרשה. השמועה התבררה כבלתי-יכונה. אבל שופט בית-התעבורה רבים ביקשו אחרי-כך שאי סורה-פרסום יוסר, כדי לטוהר את שם ולהסיר מהם את אימת השמועות.

לא ברור מדוע דווקא מישר-היהודי ובית-המישפט לתעבורה מועדי דים לשחיתות ושחוח. אולי בגלל הדי מונים הרבים הנוקקים להם, אולי בגלל המנהג ש"מאכרים" מטפלים בענייני רכב, ומתמחים ב"סידור העניינים", החל בהעברת מכונות לבתי-השירות במיכונים שנתיים, וכלה בזיוף רישית-ניתוח-נהיגה למי שנשלל רישיונו.

בשלב זה עדיין לא ברור מה היקפה של פרשת השחיתות שתגלו, ואם היא מוגבלת לבית המישפט בתל-אביב, וגם אם היא מוגבלת לפקדים בלבד. בימים הקרובים יתגלו בוודאי כל פרטיה של הפרשה. בנתיים החלו מישפטנים להעלות הצעות לשינוי ה"שופט"

שופטים בתורנות. מישפטנים רבים גורסים כי אין צורך בבית-מישפט מיוחד לתעבורה. הבעיות המיוחדות של דיני-תעבורה אינן כה קשות, עד

לט עליהן. אומנם, יש עומס גדול של תביעות-תעבורה, אבל יש גם עומס גדול של מעצרים בבית-המישפט ואין צורך בבית-מישפט מיוחד עבורם. מישפטים הציעו לפתור את בעיית מישפטי-תעבורה באותה הצורה שבה נפתרת בעיית המעצרים. כמה שכל שופט-שלום מקדיש בתורנות ויתן של שבועות בשנה למעצרים, כך יוקצו שופטים בתורנות לענייני התעבורה. כל שופט-שלום יישב כמועדים מסוימים, וישמע את המישפטים. אוזנו נהיה קשובה, והבעיות ייראו לו חדשות ומעניינות יותר. הוא יהיה מוכן להקדיש יותר זמן לשמיעת הצדדים ולמה שבה על הבעיות. הדבר ירענן את הדיון, ויתן את ההרגשה שאין כל דרך להגיע לשופט בהצעות-שחוח, מכיוון שכל שבוע, או בכל חודש, יהיה שר-שפיט-תעבורה חדש.

המלך מינוס נוקק להקולס כדי לנקות את האורות שלו. הרפורמה בבית-המישפט לתעבורה אינה זקוקה ליד כלי-כך חזקה.

דרכי חיים מיכרה הזהב של הבריות

שיטות-הריפוי הטיבעיות של אלכסנדר רדליץ

נעמי רזן

"אני מאמין שאנשים יכולים לחיות חיים ארוכים כפליים, בעזרת 'מיכרה הזהב של הבריות' אשר פיתחתי. השיטה: ניקוי הגוף, בעזרת אמצעים שפיתחתי, שעוזרים להטבת מצבו של מחזור-הדם בגוף."

"מרבית הבעיות הפיזיות נוצרות בגלל מחזור-הדם לקוי. מה שאני עושה כלל מתנגש ברפואה הרגילה, רק עוזר לה. יש מיקרים בהם הרפואה הרגילה התייאשה, אבל אני לא מוותר, מטפלי, וברוב המיקרים גם מצליח לרפא."

"אני יכול להביא אנשים למצב הבריאותי הטוב ביותר, מצב שכל אחד שאף להיות בו. אני מרריך אנשים אף לשלות ולאכזר בצורה הנכונה ביותר, מרגיש רגיליה-תעלות מיוחדים, מלמד אותם את השיטות שבטיהור נפשי, פנימי. מיוחדת אני עובד על תפיקוד המוח — ואז גם כניל 100, יכול אדם להרגיש צעיר, בכל תפיקודי-הגוף, כאילו היה בן 50."

אלה הם דבריו של אלכסנדר רדליץ, בן 60, אשר טוען ש"עכשיו אני מוריד את ה-10, ומתחיל מחדש, בגיל 6". הוא גבר-קומה, רוה, כסוף-שיער, בעל עיניים כחולות. מה שקוראים בשמה "טובה", רוצה לעזור לכל העולם. הוא אינו רופא קונבנציונלי, אלא מרפא בשיטות טבעיות ואחרות, המיוחדות רק לו.

ידי-פלא. רדליץ, כיום תושב נתיניה, נולד בברלין. אביו היה מנצח תזמורת ידוע בעיר זו, ואמו היתה זמרת-קונצרטים ירועה. בגיל ארבע נחשב אלכסנדר לילד-פלא: הוא הפליא לנגן בפסנתר, מבלי לקבל אף שיעור אחד. אבל אביו לא רצה ילד גאון כבתי, חשש שילד כזה עלול להחשב, בתמורה לכופר-נפש גבוה. לכן הוא נעל את הפסנתר.

בגיל 11 התיידד אלכסנדר עם נער, שאף אחד לא רצה להמצא שקריות, מפאת היותו יהודי. יום אחר של אותה הנעה: מה אשתי שגולדת יהודי? אז התחלתי להיות מודע לסיכום של היהודים. הנתיני שהם סובלים מה נאצים על על עולל ככפם.

בגיל 12 נבחרתי לנער הממונה ביותר מבחינה מוסיקלית בכל גרמניה, ונשלחתי לבית-הספר מוסיקלי מיוחד

שם השכחו ממני, לתקופה של שנה וחצי, מה קורה ליהודים.

בגיל 14 יצאתי להופעות בכל גרמניה, כומר קלאסי, סולן, וגם בליוויות מקלה. אחרי אחת ההופעות דיברתי עם התלמידים בביתתי על מצב היהודים בגרמניה. זה הגיע לידיעת מנהל בית-הספר, ונלקחתי מייד למוסד של האס"א, לצורך 'הינוך'. הם היכו אותי בשוט, עד זוב רם, במשך חצי שנה. רצו להנך אותי שלא לדבר יותר נגד המישטר הנאצי. בגיל 17 גויסתי לצבא. ערקתי, הסגרתי את עצמי לצבא האמריקאי, והפכתי להיות שבוי-מלחמה בצרפת. אחרי השחרור חזרתי לגרמניה, ועזרתי במשך שנים אחרות, כהתנדבות, לשיקום פליטים מרוסיה."

מישלוהי לחם ועוגות. בגיל 25 הוא התחתן. שלוש שנים אחרי-כך היגר לקליפורניה, עם אשתו וארבעת ילדיו, שניים מהם תאומים.

"בגלל מצב של כמעט-רעב במשך 10 שנים, ומכות שקיבלתי, היתה בריאותי רופפת מאוד."

"יסדתי עסק משגשג של שירות מישלוחים של לחם ועוגות, ובמקביל התחלתי ללמוד, במשך ארבע שנים, רפואה קונבנציונלית. אחרי שנוכחתי לדעת עד כמה רפואה זו מוגבלת ביכולתה להחזיר אלי את בריאותי, התחלתי ללמוד רפואה לא-קונבנציונלית."

"בהדרגה השתפר מצב-בריאותי, ולאט-לאט התחלתי לפתח, מתוך הדרים שלמדתי, שיטה חדשה של ריפוי. קראתי לה 'תרפיה של מחזור-הדם'. עשיתי גם תואר ראשון ב'אוניברסיטה במדעי הרפואה הטבעית'."

כוכבים חסויים. אחרי 17 שנות נישואין החליט אלכסנדר להתגרש ("לא התגרתי עם אשתי"), עבר לדרום-קליפורניה, ופתח קליניקה, כיועץ לרפואה מונעת. בין המטופלים שלו היו ויליונרים, אנטי-עסקים, כוכבי-קולנוע (מצטער, אסור לי לנקוט בשמות, אפילו אם חלק מהם כבר אינם חיים כיום.)

עם פרוץ מלחמת יום-הכיפורים הוא הרגיש דחף חזק, מעין קול פנימי שדבר אליו: "לך לישראל, לעזור לחיילים פצועים". הוא מספר: "הגעתי לישראל, וקיבלתי אישור להשתמש בשיטותי כדי לעזור לפצועים. עזרתי למאות רבות. פציעתי הוכחה כיעילה ביותר במצבי פציעה וכוויות. יש בידי מיכונים מרופאים בכירים, המאשרים את התוצאות הטובות של טיפוליי."

"במשך הזמן הרגשתי שאני שייך לישראל. החלטתי שכל זמן שאוכל לעבוד כחלונאי באנשים לפי שיטותי, שאשר לישראל. ככל שעובר הזמן אני מרגיש שאני חלק מהעם הישראלי."

"אין לי שום רצון לחיות בכל מקום אחר בעולם, רק כאן. אני גם מרגיש רצון להיות חלק מהעם היהודי, ולהפך, רישמתי, יהודי. אני עשוי בתהליכי גידור. אפילו שנית את שמי לרודר בן אליעזר, ומבקש ממכרזי והמהפציניים שלי לקרוא לי רודר."

ערות אישית: הגעתי לראיון כשאני סובלת מכאבי-ראש. אלכסנדר, או רודר, כפי שהוא מבקש להיקרא מעכשיו, הציע לטפל בי לפני תחילת הראיון. כיוון שלא היה לי מה להפסיד (כאבהראש היה לי יכול היה להי עשות גרוע יותר), הנתיני לו לטפל בי בעזרת מכשיריו השונים.

נראה שבמשך שעת-הטיפול חלה הטבה רבה במחזור-הדם שלי — לטענתו, זהו שורש כל הבעיות — והגם אכן אירע — כאבהראש נעלם לגמרי.

"זהו עובדה מוכחת שהאדם ה"ממוצע" משתמש רק ב-10 אחוזים מהפוטנציאל המוחי, מסיים רדליץ, "אני מאמין שזה נכון גם לגבי גוף האדם — גם כאן אנחנו משתמשים רק ב-10 אחוזים מהפוטנציאל של הגוף. אני מאמין שעקרונות-הבריאות, אותם פיתחתי, יובילו אנשים לחזור גופני

השופט חיים אדר

(משמאל) מקפיד

על כללי הטכס,

מעיד על כפתור

בלתי-רכוס ועוצר

על איחוד קל. באחרונה אף התלונן

על עורך-דין שביקש את פסילתו

שופט של גינונים הייצוניים

שופט חיים אדר הביע את דעתו על פסילת בית-המישפט החלטה פורמאלית כי עלי לרכוס את הכפתור, אכבד את החלטת בית-המישפט ואציית לה, אבל ללא החלטה כזו אינני מתכוון לרכוס את הכפתור, אמר לשופט.

אז כתב השופט אדר: "לצערי הרב, רבים מעורכי-הדין אינם נוהגים באותה דרך של כבוד כפי שצריך להיות בהיכל-המישפט, ואחד תלוי בשני, והכל כמיקשה אחת — איחור הופעה, לבישת הגלימה באולם וצורת התיל-בושת. אם עורך-דין יידע לעשות דברים כהלכה, לא רק כיבוד בית-המישפט עצמו, לרכות השאלות השנויות במחלוקת."

כפתור פתוח

גינונים הייצוניים חשובים מאוד לשופט אדר, ולכן הוא אולי השופט היחיד בישראל שהוגש עירוער על החלטתו בעניין אי-רכוסת כפתור בחולצתו של עורך-דין.

עירוער אורחי 335/83 נבע ממישפט שהתנהל לפני השופט חיים אדר, סמוך למינויו. הצדדים פנו אליו בעניין פטו, וביקשוהו לאשר הסכם על הגרלת-מונות שהוגש בהסכמת שני הצדדים.

עורך-הדין של האשה נכנס לאולם כאשר גלימתו על ידו, והתלבש באולם. השופט אדר העיר לו על כך, ועורך-הדין התנצל. אלא שאו הבחין העופט כי הכפתור העליון בחולצתו של עורך-הדין, הכפתור שמתחת לקשרי-העניבה, אינו רכוס. השופט ביקש ממנו לרכוס את הכפתור. אולם כאן נתקל השופט בעורך-דין עקשן.

תחת לרכוס את הכפתור ולהמשיך בדיון, ביקש עורך-הדין לטעון טענות מישפטיות בעניין. הוא ציטט את תקנות ליסכת עורכי-הדין, המחייבות אשה לרכוס את כפתור חולצתה, בעוד שאין תקנה דומה לגבי גברים. כך טען עורך-הדין כי בגלל המיכנה הרחב של צווארו, קשה לו לרכוס את החלצתו. הוא הסביר כי כאשר החולצה נרכסת בצוואר היא נראית רחבה ומרושלת בחזה, וכאשר היא מונחת טוב בחזה, אין כל אפשרות לרכוס את כפתוריה. הוא ביקש מבית-המישפט לראות בזאת סוג

"אם יחליט בית-המישפט החלטה פורמאלית כי עלי לרכוס את הכפתור, אכבד את החלטת בית-המישפט ואציית לה, אבל ללא החלטה כזו אינני מתכוון לרכוס את הכפתור, אמר לשופט."

אז כתב השופט אדר: "לצערי הרב, רבים מעורכי-הדין אינם נוהגים באותה דרך של כבוד כפי שצריך להיות בהיכל-המישפט, ואחד תלוי בשני, והכל כמיקשה אחת — איחור הופעה, לבישת הגלימה באולם וצורת התיל-בושת. אם עורך-דין יידע לעשות דברים כהלכה, לא רק כיבוד בית-המישפט עצמו, לרכות השאלות השנויות במחלוקת."

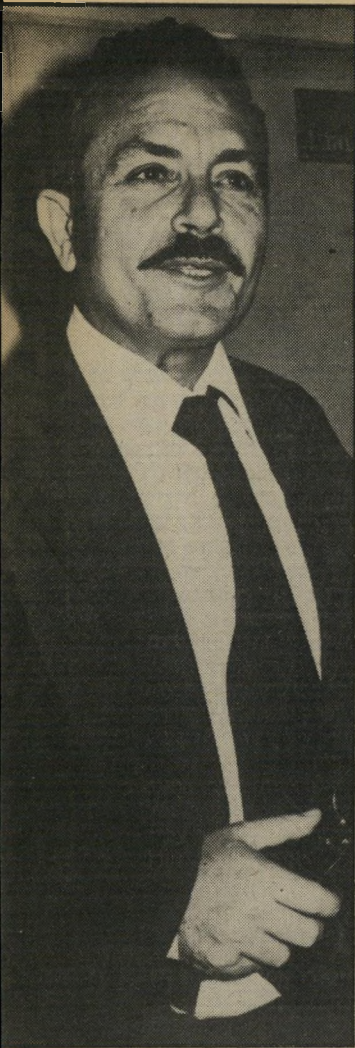
"הרבה מליבוניצרים וחוסר-נימוס יש בו משום אי-שימוש בכללי-נימוס נאותים, ואינו השוואה בין עורך-דין נכה לעורך-דין שחולצתו קטנה, ועל זה מתנהל ויכוח, ועורך-דין נוהג כפי שמתנהג."

המשך הריון באישור ההסכם התנהל באווירה כבדה של עוינות. השופט סירב לאשר את ההסכם כלשונו, והוסיף לו סעיפים משלו. עורכי-הדין עירערו לבית-המישפט העליון.

וכך כתבו השופטים משה בייסקי, שלמה לוי ואליעזר גולדברג, בהחלטתם בעירוער:

"אנו מקבלים את העירוער, ומבטי לים את החלטתו של בית-המישפט קמא, ונותנים תוקף של פסק-דין להסכם. ידוע כי ריץ העירוער להתקבל בכל מיקרה, שכן אין בהנמקה שהביאה את השופט המלומד שלא לאשר את ההסכם כלשונו, ולהכניס בו שינויים (וזאת בלי שניתן לצדדים הזדמנות לטעון בנידון) יכולה לעמוד במבחן הביקורת."

ואז עבר בית-המישפט לדון בכפתור: "סבורנו כי עניין זה אינו נושא לעירוער על אף שמסכימים אנו עם באיכות המערער כי אי-רכוסתו של כפתור בחולצתו של עורך-דין, איחור כפתור בחולצתו של עורך-דין, איחור כפתור דקות מצידו בחופעה לבית-המישפט ולבישת גלימה באולם"

לו: "אתה לא יודע את האמת, אבל הקליינטים שלך יודעים אותה. אולי תצאו החוצה ותחזרו אלי".

כונתו של השופט, כי הסניגור ישכנע את לקוחותיו להודות באשמה, היתה כלי-כך ברורה, עד שהסניגור נדהם ואמר: "אילו היינו מוכנים להודות, היינו עושים זאת בתחילת המישפט. אבל הלקוחות שלי אינם מודים באשמה וטוענים שהם תפיס מפשע".

השופט אמר לו שאם ירשע את הנאשמים, הרי הם צפויים לעונש של מאסר בפועל.

הסניגור היה נדהם. לרגע לא ידע מה לעשות, ואחר כך, כאשר נקרא ללישכת-השופט יחד עם התובע אברהם פכטר, ביקש מהשופט ארז לפסול את עצמו, מאחר שכבר הביע את דעתו על תוצאות המישפט, בטרם שמע את הטיעונים לעונש ואפילו בטרם הרשיע את הנאשם. גם במיקרה זה סירב השופט לפסול את עצמו, והסניגור עירער לבית-המישפט העליון.

בית-המישפט העליון לא אישר אומנם את פטילתו של השופט, אבל אמר כמה מילות-ביקורת. כדרכו של בית-המישפט העליון היתה הביקורת

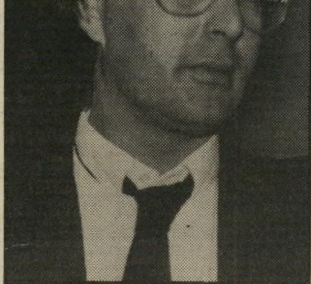
עליה הבעתי את דעתי בהרכב בו הייתי שותף".

השופט ארז התכוון למישפט שבו נאשם עורך-הדין אמיר בהעלבת שוטר. במישפט זה יצא זכאי בבית-המישפט השלום, וגם בבית-המישפט המחוזי, ברוב דעות. את דעת המיעוט, שהרשיע את אמיר, כתב השופט ארז.

עורכי-דין שהיו באולם נאלמו, כאשר שמעו את דיברי השופט. הם לא הבינו כיצד אומר שופט דברים כאלה לעורכי-דין, באולם מלא, כאשר הנאשמים, שאותם הוא מייצג, נמצאים לידו.

עורך-הדין אמיר החוויר, קם על רגליו, אמר שיתלונן לפני שר המישפטים, וביקש מהשופט ארז לפסול את עצמו.

השופט סירב לפסול את עצמו. בהחלטתו אמר כי דבריו נקטעו באמצע, וכי התכוון להמשיך ולאמר

פרקליט אמיר
כנראה לא למד את הקחו".

שדעתו היתה דעת-מיעוט. הוא ציין שאין לו עוינות כלפי עורכי-הדין, והמשיך בדיון.

עורך-הדין אמיר חזק רבות בדעתו אם להתלונן נגד השופט לפני שר המישפטים. הוא הרגיש עצמו פגוע מאוד. "היה לי פיתוי גדול להתלונן, כי צריך לזכור שבסדר-הכל נאשמתו בהעלבת-שוטר, וזכותי בכל הערכות. אבל אחרי התלככות ארוכה החלטתי לוותר, מפאת כבודו של השופט, ואינני יודע אם נהגתי כהלכה", אמר להעולם הזה.

"יצמצם עצמו"

מיקרה נוסף של בקשת-פסילה שהוגשה נגד השופט ארז, באה מידי עורך-הדין ציון אמיר. אמיר ייצג נאשם שלא הגיע לדיון, ושלה תעודת-מחלה. השופט ארז סירב לדחות את הדיון, ואמר כי תעודת המחלה אינה ערוכה על-פי דיני הראיות. אמיר ניסה להסביר משהו לשופט, כאשר זה השתיק אותו ואמר: "כנראה ששופט ציון אמיר לא למד את הלחץ עקב התנהגותו בעבר,

גולדברג טען בנימוס ולעניין, ואמר כי "למרות שבית-המישפט הושב לדיון הוא שופט מיקצועי ולא ג'וריי (חבר-מושבעים), לא נראה לי שאפשר לעשות הפרדה ולהתעלם ממה שנעשה בתיק, שהוא אינו קביל כנאשם החוששים, מכיוון שהתיק מלא ראיות פסולות".

תגובתו של השופט ארז היתה מתמיהה בחומרתה. וכך כתב השופט: "אינני רואה לא רק לא מקום להיענות לבקשתו של עורך-הדין גולדברג, אלא שאני חושב שיש הרבה יותר מעבר לבקשה זו".

השאלה שהתעוררה היא שאלה של ניהול מישפט... וגם אם אני טעיתי, זה עירעור לבית-המישפט העליון. אין בזה ולא כלום לכל אותן ההלכות הרבות הרגות כפסולות שופט... ובנוסף לזה, חרשות לבקרים צעות בקשות של כל מיני עורכי-דין לפסול שופט. בצדק, שלא-בצדק, וביחוד שאין כל ויקה לעניין.

האם חושבים עורכי-הדין להפחיד שופטים? האם חושבים עורכי-הדין שיש להם זכות מוסרית להגיש בקשה לפסילה...?

הדבר היחיד שבית-המישפט מנוע הוא שעורכי-הדין ישלמו אישית את המחיר שהם עשויים להביא שופט אם לא ינחמו הדבר הזה. כי אם יש בקשת פסילה העיתונים מלאים. כשהבקשה נמחקת, אף אחד לא נותן את הדיון. "אולי הגיע הזמן, עקב הבקשה של עורך-הדין גולדברג, שנתחיל לטפל בדברים אלה ביתר רצינות, אולי הוא עצמו חייב לתת את הדיון על עצם הגשת בקשה כזו".

השופט פנה ללישכת עורכי-הדין וביקש שוו תקבע אם יש מקום להעמיד לדיון מישפטי את עורכי-הדין גולדברג.

הפרקליט החוויר

ר לי לדעת את הרקע לבעסו של השופט, קשה במקצת להבין התפרצות רגשית כזו. הרקע הוא שבאחרונה זכה השופט לשמוע מפי כמה עורכי-דין בקשות לפסילתו, בגלל סיבות שונות. נראה כי הרבים השאירו מישקע כבד, שהתפרץ במיקרה של עורך-הדין גולדברג. אחת מבקשות-הפסילה האחרונות, שהוגשו נגד השופט ארז, באה מידי עורך-הדין ציון אמיר.

אמיר ייצג נאשם שלא הגיע לדיון, ושלה תעודת-מחלה. השופט ארז סירב לדחות את הדיון, ואמר כי תעודת המחלה אינה ערוכה על-פי דיני הראיות. אמיר ניסה להסביר משהו לשופט, כאשר זה השתיק אותו ואמר: "כנראה ששופט ציון אמיר לא למד את הלחץ עקב התנהגותו בעבר,

אופן ניהול המישפט עצמו, לרבות השאלות השנויות במחלוקת, או לגרום לליבוי-היצירים. ואם כי ברור ומובן כי עורכי-דין מצווה שלא לאחר לדיון ולהופיע בצורה נאותה, לא נתייחס לעירעור בעניין המגיע. עד כפתור".

"לשלם את המחיר"

ר ש עוד שופטים שאינם אהובים על עורכי-הדין ומפעם לפעם גם השופט החביב ביותר מגיע להתקלות עם עורכי-דין. אלא שבמיקרה של השופט ארז הגיעו הרבים לשיא. לפני שבוע התלונן השופט לפני לישכת עורכי-הדין על נחמן גולדברג, עורך-דין תל-אביבי נודע שהוא גם המזכיר הכללי של ועד מחוז תל-אביב של לישכת עורכי-הדין. הנושא: בקשת הפרקליט לפסול את השופט.

מיקרה זה קרה גם הוא בגלל דבקותו של השופט ארז כגינונים חיצוניים, בעילות ובדייקנות. באותו מישפט מייצג גולדברג את עורכי-הדין דן כוכבי, הנאשם בעבירות של מירמה, יחד עם אדם בשם אהרון שפירא. כבר בתחילת הדיון, כאשר איתרו הנאשמים להגיע לבית-המישפט בכמה דקות, איים עליהם השופט במעצרו עד תום ההליכים.

אחרי כמה ישיבות נעלם הנאשם שפירא, ועיקבותיו לא נודעו. השופט ארז החליט מיוזמתו להפריך את הדיון בתיק, כדי שיוכל לסיים את המישפט נגד כוכבי. הסניגור, גולדברג, וגם התובע, עורכי-הדין אברהם פכטר, התנגדו להפרדת הדיון, כל אחד מנימוקי המישפטים, אבל השופט לא שעה להם. אז קם הסניגור וביקש שהשופט יפסול את עצמו.

תחילה לא הבין השופט את הבקשה, וחשב שעורכי-הדין מבקש להתפטר. "אני אמרתי שאני מבקש מבית המישפט לא לרדן בהרכבו זה בתיק. לא ביקשתי להשתחרר. אין לי כל סיבה להשתחרר מהתיק", אמר גולדברג, והתחיל לטעון טענות מישפטיות לגמק את בקשת הפסילה.

פרקליט זילברשטיין
אולי תצאו החוצה".

עדינה מאוד, אבל מי שקורא בין השיטין יכול להבין את חומרת הנויפה לשופט. אמר בית-המישפט העליון: "מוטב שהשופט, היושב לדיון, יצמצם עצמו בהתבטאויותיו במהלך הדיון לדברים הדרושים להכוננת הדיון והשליטה בו, להצגת שאלות-הבהרה ולהכרעה בקשר לכתב-האישום ולערך נש".

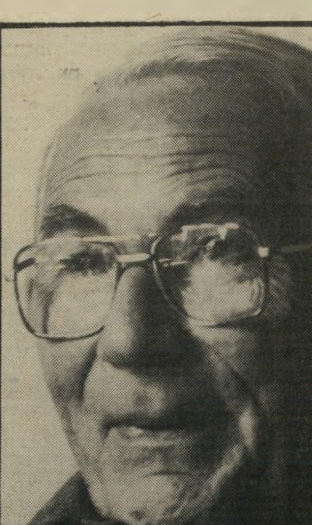
"הצעות להסכמי-טיעון בין התביעה והסניגוריה הן עניין שיכול לעלות בין בעלי-הדין, אך אינו מעניינו של בית המישפט. אין גם צורך בכך שביט המישפט יודיע מראש מה העונש שהוא עלול להטיל במיקרה של הרשעה. במיקרה דן התבטא השופט בעניינים אלה, והמעוררים ביקש כי יפסול את עצמו. השופט סירב, והעירעור על כך נדחה".

אחרי החלטת בית-המישפט העליון, חזרו הצדדים להמשיך בדיון. השופט אורחי הרשיע את הנאשם ושמע את הטיעונים לעונש. מאחר שהתיק נמשך זמן רב ועבר הרבה זמן מאז מועד העבירה, אמר התובע בעת הטיעונים לעונש כי הוא אינו מבקש עונש מאסר בפועל. השופט ארז אמר לצדדים כי אינו חותמת-גימ, ודן את הנאשם לשלוש חודשי מאסר בפועל. גם על כך הוגש עירעור לבית-המישפט העליון, והעונש קוצץ למחצית.

עור עורכי-דין שנפגע מהשופט ארז הוא עורכי-הדין רוב וייטגלס. בדיון אורחי שבו הופיע עורך-הדין אחרו להגיש את הסיכומים בתיק. השופט ארז קם את עורכי הדין וחייב אותם להתייצב לפניו ולתת הבהרה לאיחור. עורכי-הדין הגיעו לאולם באיחור של חמש דקות. השופט הגיש תלונה על האיחור לפני לישכת עורכי-הדין. החלטת הלישכה היתה שאין כאן עניין של עבירה מישפטית, וכי אם איחור עורכי-הדין בהגשת סיכומים יש לר

"יצמצם עצמו"

מיקרה נוסף של בקשת-פסילה שהוגשה נגד השופט ארז, באה מידי עורך-הדין ציון אמיר. אמיר ייצג נאשם שלא הגיע לדיון, ושלה תעודת-מחלה. השופט ארז סירב לדחות את הדיון, ואמר כי תעודת המחלה אינה ערוכה על-פי דיני הראיות. אמיר ניסה להסביר משהו לשופט, כאשר זה השתיק אותו ואמר: "כנראה ששופט ציון אמיר לא למד את הלחץ עקב התנהגותו בעבר,

בנימין כהן, לשעבר נשיא בית המישפט המחוזי בתל-אביב:

אינני יכול להתייחס לעובדות המיקרה שבין עורך-הדין נחמן גולדברג והשופט חיים ארז, ולכן אומר דברים על העניין העקרוני. כאשר שופט דוחה בקשת-גיננים במישפט, תחת

פרקליט גולדברג
חושבים עורכי-הדין להפחיד שופטים?

בתלונה ללישכת עורכי-הדין. התלונה ננדה.

נוקם ונוטר

עיד בה לא ידעתי דבר על השופט ארז. האיתו יושב בדיון כאחד משלושה חברי-הרכב בכמה מישפטים פליליים, אבל מעולם לא שמעתי מוציא מילה בהודמנויות אלה, והוא נראה כאדם שקט מאוד. על-כן הופתעתי כלי-כך מערימת התלונות שהעבירה, כאשר התחלתי לחקור. ניסיתי לגלות מיהו השופט ארז, ומניין הגיע לכס-המישפט. על כך היתה לכל המישפטים שאיתם דיברתי תשובה אחת. "הופתענו כאשר התמנה כשופט מחוזי. הוא היה עורך-דין בלתי ידוע עד אז".

אילנה אלון
(המשך בעמוד 42)

יעקב רובין, ראש לישכת עורכי-הדין:

אינני מבין על מה יצא קיצונו של השופט. בקשת הפסילה של עורך-הדין גולדברג לא היתה בקשה מעליבה ולא לפסילה אישית, אלא בקשה עניינית, בגלל הפרדת המישפט, שבגללו עלול להתקבל חומר בלתי-קביל כראייה. אני חושב ששופט צריך לנהוג בזהירות רבה כאשר הוא בא להתלונן על עורך-דין לפני הלישכה. משום שתפקידו של עורך-דין הוא לייצג את לקוחו נאמנה, וללא חת, ולא יתכן שבקשה, המבוססת מבחינה מישי-פטית, תהיה נושא להגשת תלונה ללישכת עורכי-הדין. כי אז שום עורך-דין לא יוכל

(המשך מעמוד 9)

השבוע, כשנודע על מעצרו של קלמנוביץ, גרם הדבר לזעזוע בצמרת של סיריה-ליאונה. הנשיא עצמו התערב בין בגורלו, והצביע העליון (השגריר) של סיריה-ליאונה בלונדון עקב אחרי ההתפתחויות.

רולס-רויס מהנשיא

אלולם קלמנוביץ עשה עסקים ב"הרבה מדינות אחרות. בין השאר: רומניה. הסיפור כאילו נתן לו הנשיא ניקוליז'ה צ'וק'אצ'קו מכונית רולס-רויס במתנה כגון רכב חלקית.

רומניה מייצרת מטוסים ומנועי רולס-רויס. החברה הבריטית נתנה ל"צ"אצ'קו מכונית רולס-רויס כמתנה. הנשיא החליט שלא נאה למנוחי קומוניסטי של מדינה עניה לנסוע כמכונית מפוארת כזאת, והוא מכר אותה בכסף טוב לקלמנוביץ. זוהי מכר נית ישנה, אך לא השתמשו בה.

יש לקלמנוביץ וילה מפוארת באן. הוא חי בסוויטות יקרות בבתי-המלון הטובים ביותר בעולם. אין לו "ישכן" כדי לשבת במקום אחר. הוא נע ונר, סר-מנוחה. את הווילה שהיתה לו באפקה מכר, ורכש מיגרש בכפר-שמריה.

נראה כי הכסף עצמו לא עיניין אותו במיוחד. הוא פיזר אותו ביד רחבה, על ימין ועל שמאל, ונדיבותו הפכה אגדה. הוא היה מוכן לעזור לאנשים רבים, ובהם תמיר. מושק פבודובני, כשטט על חשבונו ירדיו וירדיו, קנה להם כרטיסים במחלקה הראשונה ואירח אותם בחו"ל כדי המלך. כשערך מסיבת יום-הולדת 20 צוננים מההונגריה. כאיש-עסקים היה בעל ראש מבריק. כוחו היה כאילתור, בהמצאת רעיונות,

אך לא תמיד מצא את האנשים הנכונים שיוציאו אותם אל הפועל. בעוד שהצ"א טיין באילתור ובשליפות מן המותן, לא יצר כסים איתו לעסקיו ולא עבד ב"א סודיות. הוא סמך על האינטואיציה המ"צויינת שלו, לא על תוכנו. יש לו חולשות רבות, אך הוא גבר עליהן בכוח הקסם האישי שלו.

טאגיה, אשתו, שאותה נשא בארץ, ושהיא בת-גילו, גם היא עולה מברית-המועצות. יש לה בת מנשואין קודמים, ליאנה ברוך, שהשתתפה כסרט ושהיא לה רומן קצר עם אישה-סרטיים אבי נשר. עכשיו היא דוגמנית מצליחה ב"ארצות-הברית. לזוג בת משותפת, ל"א.

השבוע שהתה סניה בארץ, אך הת-חבאה מעין העיתונות וביקשה לשמור על מקום-הימצאה בסד.

חצי מיליון בדרך

באחרונה הסתבך קלמנוביץ ב"עסקה בינלאומית של המחאות מזויפות. חברה אמריקאית דרשה את הסגרתו מבריטניה. הוא נצטרך ושוחרר בערבות של חצי מיליון דולר — דבר כלת-הרגיל. קלמנוביץ התפאר אז באוזני יגאל לביב, שלו העניק ראיין כלונדון, כי זהו שיחזור-בלת-הרגיל.

הצירה-מיליון מופקדים עדיין בברי-טניה. החברה האמריקאית התחכמה, והטילה עיקל על הכסף. אולם יהיה עליה להוכיח שהכסף שייך אכן לקלמנוביץ — רב שלא יהיה לו. השבוע ישב קלמנוביץ במעצר קל הורשה לרבו עם איש מלבד פרקליטו, אמנון זיכרני. אך הוא יכול היה להתקשר איתו בסלפון, וניצל אותו במשך שעות שחיות במקום-המעצר. למישרדו של זיכרני הגיעו "שחיות" טלפון מכל העולם. שותפיו של קלמנוביץ בכמה ארצות היו מודאגים

קלמנוביץ עם אמציה לבקוביץ, מאמן נבחרת בופות-אטסואנה עסקים עם מדינות-חסות של דרום-אפריקה — כיסו מושגם לטרול טובי-יש

לגבי המשך עסקיו. השבוע היה עליו לנסוע לארצות-הברית. איך משתלבת תמונה זו עם החדש שהוא סוכן סובייטי שתול, העוסק במלאכה לפחות מאז 1971? אמנם, ידוע כי סוכנים סובייטיים, שנתפסו בעבר בעולם, עסקו בעסקים בינלאומיים — כמו רביה-מרגל ריכארד זורגה, שניחל עסקים גדולים ביפאן,

(המשך מעמוד 41)

עורכידיו שמטרו לי את המידע סירבו להודות בשמם. אהננו נצטרך להמשיך להופיע לפניו, והוא גם כך עוין ומציק לעורכידיו. הוא אדם נוקם ונוטר, ולא כדאי להסתכך איתו.

אורי התמנה ישר לבית-המשפט המחוזי, דבר נהיר לעורכידיו מהמגזר האזרחי. בדרך כלל, עורכי-דין פרטיים מתמנים לבית-המשפט השלום. אפילו השופט אליהו וינוגור, הנחשב כמישפטן מבריק, התמנה קודם-כל לבית-המשפט השלום, ישב שם כמה שנים ורק אז, כאשר הוכיח את עצמו, חזר לבית-המשפט המחוזי.

תמיהתם של עורכידיו ומישפט-נים אחרים היתה עצומה, כאשר מונה אדר ב"1982 ישרות לבית-המשפט המחוזי. עד אז היה עורכידיו אלמוני, שישב במישרד קטן ועסק בעניינים מישפטיים שאיש לא שמע עליהם. היחידים ששמעו עליו עד אז היו עורכידיו אנשי-הרות, מכיון שהוא היה חבר מרכז תנועת-החרות.

מכיוון שבאותה תקופה היתה לליכוד ולרתיים שליטה על הוועדה למינוי-שופטים, התייחסו רבים למעוין של השופט אדר כאל מינוי פוליטי טהור.

למען האיזון יש לאמור שיש גם עורכידיו המדברים שישבו את לבוש השופט. הם אמרו ש-אם אתה לבוש כהלכה ומתנהג כפי שצריך, לא יהיו לך תקלות עם השופט". הם שיבחו את היד החזקה שהוא נוקט לגבי איחורים-ורשלנות בהופעה, והצדיקו את התנהגות בנידון.

בניגוד לעורכידיו שמתלוננים על יחסו הקר והבלתי-אווהר של השופט, אמרו עליו פקידיו בבית-המשפט שהוא אדם, חביב ואדיב. הפקידים אהבים אותו, ואומרים שהוא אומנם אדם רציני מאוד וקפדן עם עצמו ועם אחרים, אבל שהוא הוגן וישר.

תה סיני על הבוקר - לקום בלי סיגריה בפה

בארה"ב נרמה להקטנה משמעותית בביקוש הפרסום של יצרני הסיגריות ולראיה מתנוונו יאונד המפרסמים בארה"ב עולה ששה-כ הפרסום בשנת 85 הגיע ל-872 מיליון דולר בהשוואה ליצרני המזון, שפרסמו ב-2.7 ביליון דולר. הפרסום של יצרני הסיגריות החתלק כדלקמן: 9% מודעת פרסום במגזינים ו-14% בעיתונים יומיים.

נשים מעשנות - היזהרו!!

מחקרים רפואיים מעידים שנשים הלוקחות נלוות ומעשנות גורמות נזקים בלתי הפיכים לנופן גם נשים הרות המעשנות במהלך הריוןן גורמות נזק כבד לעובר. ממחקרים סטטיסטיים עולה שתינוקות של נשים מעשנות קטנים יותר משל אלה אשר אינן מעשנות גורם היכול להיות קריטי בזמן לידת התינוק קטן. המסקנה היא חד משמעית לנזק הנגרם מעישון יש השפעה שלילית מכרעת הן על המעשן עצמו והן על סביבתו.

איסור עישון במקומות ציבוריים

בארה"ב ובארצות רבות נוספות כולל ישראל יצא חוק האוסר עישון במקומות ציבוריים. מלונות, מסעדות, מרכולים, בתי קולנוע, תיאטראות, חתבריה ציבורית ועוד תלו שלטי ענק מאירי עניינים האוסרים על עישון במקום. גם בסקוטלנד הפרטי הקולט אנשים אדם המעשן מעשן או לא. הסטטוס של המעשנים השתנה. היום תודות לתשדירי ההסברה ולמלחמה הגלויה במעשנים נמצא המעשן במצב נחות. אם בעבר הסתגלה החברה למעשנים כה הרי היום יותר ויותר קיבלו הלא מעשנים היתר חברתי לדרוש לא לעשן בסביבתם גם בקרב המעשנים עצמם חל מפנה משמעותי בהתייחסותם לעישון המר-עדות הנבונה לנשים הבריאותיים הנגרמים כתוצאה ישירה מהעישון והלחץ החברתי הנובר המחית במידה ניכרת את מספר המעשנים.

מעשנים כבדים, אשר הסיגריה הפכה לחלק בלתי נפרד מדרך החיים שלהם מתקשים להפסיק את העישון באופן דרסטי. חלקם הגדול נזקק לתמיצים ולאמצעים חיצוניים כדי שיעזרו לו להיגמל מהצורך האובססיבי בעישון.

"NEW AIR" - פיתרון תרבותי להפסקת עישון

"NEW AIR" הוא הפתרון האידיאלי להגשים חלום זה. שתיית התה היא הדרך הפשוטה, הנוחה, הטבעית והתרבותית ביותר המתיאמה לכל מעשן. ניתן לנשוא את שתיית התה בכל אזור מכלי למשוך תשומת לב. התה ניתן לשתייה בכל דרך עם סוכר חלב בדיוק כמו כל תה רגיל אחר. המחקרים מראים שרוץ חוק של המעשן בשילוב עם אמצעי קל להפסקת עישון יכול להיות גורם מדרבן קריטי להפסקת העישון בכלל.

תה "NEW AIR" הוא 100% טבעי ללא כל תוספת. "NEW AIR" מונע את הצורך בעישון לאורך זמן. ניתן ליהנות ממנו בתוך משקה יומיומי בלי שום חשש. ניתן להוסיף לתה סוכר או חלב לפי הטעם האישי. והכי חשוב: ניתן לשנות וליהנות מהתה בלי הגבלה.

מאת: אורלי בורנשטיין

חלום של כל מעשן כבד המודע לנזקים המצטברים הכרוכים בעישון סיגריות הוא להתחיל את הבוקר בלי סיגריה בפה. שנת 88 היא שנת בשורה למעשנים.

"NEW AIR" זן מיוחד של תה סיני שמקורו בדרום מערב סין בעל 100% מרכיבים טבעיים נטול ניקוטין המנטרל מיד את הצורך האובססיבי בעישון הוא האמצעי הקל הנוח והנעים ביותר לתהליך הפסקת העישון המוצע היום בשוק.

היתרון החשוב ב"NEW AIR" כאמצעי קל להפסקת עישון טמון בהשתלבות הטבעית בחיי המעשן. תה לכשעצמו הוא משקה מ"פולארי לכן שתייתו אינה משנה את הרגלי השתייה של הצורך אותו אלא מעניקה לו ערך נוסף וחשוב - בהפחתה הדרגתית של העישון.

את ההשפעה של "NEW AIR" תרגישו מיד אחרי כוס התה הראשונה. המפתח לתחושת הדחיה מעישון הסיגריה טמון בטעם המיוחד המייבש את הלשון והפה. שדוחה את טעם הניקוטין שב"סיגריה. התחושה נשמרת לאורך זמן היא המפתח לתחילת הנמלה בעישון.

חשוב לציין: שתה "NEW AIR" עשוי כולו מחומרים טבעיים. ולכן אין בו תופעות והשפעות לואי על הנוף פרט לדחיה מהעישון עצמו. מרכיביו הטבעיים של התה מאפשרים לנמל להשתמש בו ללא מגבלה או חשש מנזק בריאותי מצטבר. מחקרים מעידים אף שהשפעתו של "NEW AIR" משפרת את תפקודו של מחזור הדם בנוף.

המיוחד את תה "NEW AIR" הוא תהליך הייבוב הקפואות היחידות הונן. תושבי דרום מערב סין, אשר גילו את התכונות היחידות שבתה הפכו אותו למשקה הפופולארי באזור. שם הוא מנוהג תה"ה טטכי. המיכת התה למשקה יומיומי באה לידי ביטוי באזור תה"ה מון של המעשנים שם.

סקרים ומעקבים שנעשו אחרי מעשנים אשר אוימו את התה הסיני "NEW AIR" כתחילת קל למניעת עישון מנלים ש-74.8% מעשנים אשר שתו את תה "NEW AIR" בקביעות למעלה מחצי שנה הצליחו להיגמל מעישון. אותה יכול להיות אחד מהם.

ארה"ב - מלחמת חורמות בפרסום סיגריות

כשנים האחרונות מושקעים מאבנים רבים מצד רשויות ההסברה בעולם היוצאות ממועין השמירה רחבנים אשר המטר שלהם חד משמעית העישון הוא אחד המסכנים הקריטיים במטר. לות לב וריאה. המחקרים האחרונים מנלים אף שהעישון משפיע באופן אקטיבי על הלא מעשנים הנמאים בחברת מעשנים.

רופאים אמריקאים מעריכים שאחרי המסומה בארה"ב מעישון סיגריות הם מהנבונים בעולם. לדעתם סיבת מותם של 1000+ איש מהנפגעים ביום בארה"ב נובע מעישון סיגריות. (ציטוט מהטיים מגזין).

ב"1971 הוציא בית המשפט העליון בארה"ב חוק האוסר פרסום של יצרני הסיגריות ברדיו ובטלוויזיה A.M.A. ההתאחדות הרפואית האמריקאית מנסה בשנים האחרונות בעזרת הקונגרס להוציא חוקים נוספים האוסרים את הפרסום של יצרני הסיגריות גם באמצעי התקשורת האחרים כולל עיתונות ומגזינים. הטענה העיקרית של ההתאחדות הרפואית האמריקאית נגד פרסום הסיגריות באמצעי התקשורת נובעת מההשפעה השלילית עיטת המוח המסיבית בעיקר על קטינים ולא מעשנים המושפ" ועם מהתדמית שיוצרים המפרסמים במודיעות. המלחמה של ההתאחדות הרפואית האמריקאית נוגמים נוספים

ל.ג.הגליל

טבריה

דירות נופש

החל מ- \$27,000*

יחידת נופש

אפשרות רכישת נופש
על בסיס יחידת בעלות שבועית

החל מ- \$990*

* לא כולל מע"מ ואגרות

לב הגליל - טבריה, טלפון באתר:

792680 • 06-792652

גבעתיים, רח' המרי 13

315 929 03-324 608

העולם הזה

נעמי אדווה מדווחת על

החיים עם חווה ואביבה בכלא־הנשים

חווה יערי על גרנות:

11 " **רוצחת!** " 11

אביבה
גרנות

חווה
יערי

אביבה גרנות על יערי:

11 " **שיל שול!** " 11

פרשת אוזי:

אנאטומיה של תלונה על אונס